

VREME

Ob koncu tedna bo pretežno oblačno in suho

Vestnikov koledar

1. december, četrtek, Marjan
2. december, petek, Blanka
3. december, sobota, Frančišek
4. december, nedelja, Stojan
5. december, ponedeljek, Barbara
6. december, torek, Miklavž
7. december, sredo, Ambrož

Pregovor

Ako zima ne miga z rilcem, otepa z repom.

45 let VESTNIK

Murska Sobota, 1. decembra 1994 • Leto XLVI • Št. 48 • Cena 130 SIT

Podjetje SCT iz Murske Sobotice je edino, ki v kovinski predelavi ne uspeva zadovoljiti vsega povpraševanja iz tujine, o tem na strani 5.

V Nafti so predvidevali sanacijo z večinskim lastniškim deležem Petrola Trgovine. Toda ali je to ob vseh problemih, ki tepejo Nafto, dovolj za njeno preživetje, boste izvedeli iz pogovora z direktorjem Jožetom Hozjanom na strani 4.

Ko so Ljutomerčani razpravljali o zapravljenem vložku v neuspešno valilnico novih malih podjetij, je eden od delegatov skupščine vzkliknil, da Ljutomeru vlada ljutomerska mafija; o tem na strani 3.

Krajani Gornjih Črnc pri Cankovi so že v letu '92 zbrali predviden delež za asfaltiranje vaše ceste. Toda imeli so smolo, ker niso bili v interesni sferi nobenega od soboških oblastnikov – izvršnikov, tako so bili ob svojo cesto.

**MRAZ UNIČUJE,
ANTIFRIZ VARUJE**

PETROL

Prihodnji župan bo moral vedeti vse: iz katere smeri prihaja v njegovo občino Miklavž, koliko parkljev ga spremlja, kje živijo poredni otroci in kje nemiarni odrasli, ki ne skrbijo za ustrezno odlaganje odpadkov. Vedeti bo moral za število beračev in seveda tudi to, pri katerem gozdiču se je to leto ob prvem somraku spustil na zemljo božič...

Je položaj v pomurskem gospodarstvu zadovoljiv ali kritičen? Odgovor na to vprašanje ni enostaven in bili bi v nemajhnini zadregi, če bi morali odgovoriti z eno od obeh možnosti. Pravi odgovor je verjetno nekje vmes, čeprav bi skorajda lahko trdili, da so razmere prej slabe kot dobre. Res je, da imamo nekaj dobrih podjetij, ki dosega dohrev poslovne rezultate, vendar so ta v manjšini. Veliko več je takšnih, ki zgolj života-rijo in zanje nikoli ne moremo z gotovostjo reči, kakšna bo njihova usoda. Temeljitejša analiza trenutnih razmer bi verjetno pokazala, da so razmere marsikje kritične, čeprav je splošen vtis nekoliko drugačen. Lahko bi celo zapisali, da

ekološko ali tehnološko vprašljivi. Naravne danosti, ki jih ima pokrajina, so tako prenateno izkoriščene, Pomurje pa ostaja še naprej surovinska baza za razvita območja. Meso in mleko še znamo višje ovrednotiti, vendar se v zadnjem času tudi nekaterim mesarjem slabo piše, pri žitih pa kaj dosti več od pridelave ne zmoremo. V preteklosti je sicer bilo nekaj poskusov priprave različnih razvojnih programov, vendar do njihove uresničitve v praksi nikoli ni prišlo.

V zadnjem času so spet težnje po pomurskem razvojnem programu, nekatere aktivnosti so ste-kle, vendar se nam že postavlja vprašanje, ali bo prišlo do uresničitve. V nekaterih občinah nad

Iz centralizma v centralizem?

dober, saj v Pomurju doslej še nismo imeli kakšnih večjih socialnih nemirov. Kaže, da so se ljudje s tem, da od časa do časa v kakšni tovarni ostanejo delavci brez dela in tako rekoč na cesti, že sprijaznili. Je pač tako, da se tudi brez zaposlitve nekako da preživeti, saj imajo Pomurci to srečo, da jih je večina še vedno tako ali drugače vezana na kmetijstvo, in to se po svoje kaže v blaživi socialnih napetosti.

Pomurje je tako rekoč na vseh področjih vselej zaostajalo za republiškim povprečjem. Bili smo pač na obrobju, daleč od centra moči in odloča-nja, čisto pa tudi premalo sposobni, da bi si izborili kaj več. Kadri so bili vedno naša najbolj šibka točka, tam kjer ni kadrov, pa tudi ni raz-voja. Pa ne bo držalo, da v pokrajini niso zrasti sposobni mladi ljudje, problem je v tem, da jih nismo znali zadržati ali pritegniti na to območje. Bodisi da jih nismo primerno plačali ali pa jim nismo dali priložnosti, da bi se dokazali in uvelja-vili. Razmere na kadrovskem področju se vse do danes niso bistveno izboljšale, kar navsezadnje potrjuje kadrovska sestava vodilnih ekip v naših podjetjih, saj se le malokje lahko pohvalijo z mlado vodilno ekipo. Izjema je seveda zasebno podjetništvo, vendar je to šele v povojih.

V zmoči so bili tisti, ki so pričakovali, da bodo v Pomurje od drugod prihajali z dobrimi pro-grami. Če so že bili pripravljeni prenesti kakšne programe, so bili to v glavnem takšni, ki so bili

takšnim programom namreč niso pretirano navdušeni, ponekod zatrljujejo, da imajo že svoje razvojne projekte, z novo lokalno ureditvijo pa se bodo možnosti za načrtovanje celostnega razvoja še zmanjšale. Kaj lahko se nam primeri, da bomo izgubili celo tisto, kar že imamo, saj so, denimo, že nekaj časa težnje po preselitvi nekaterih dejavnosti, ki jih opravlja pomurski živinorejsko-vete-rinarski zavod, pa še kakšne podobne primere bi lahko našli.

Nova lokalna ureditev, ki je bila določena proti volji ljudi, jo homo pa na nedeljskih volitvah potrdili in s tem tudi formalno priznali, pokrajini in ljudem ob Muri ne prinaša ravno veliko do-brega. Centralizem, ki je že zdaj tako rekoč na vseh področjih, bo z lokalno razdrobljenostjo in majhnostjo občin prišel še bolj do izraza. Že v preteklosti so nekateri izračunali, da je Pomurje menda v državno blagajno prispevalo več, kot je iz nje dobilo, in verjemo bo tako tudi vnaprej. Da trditev, kjer je denar, tam je moč, drži, se je potrjevalo že do zdaj. Stečajni podjetji v Ljubljani še zdaleč niso bili tako množični kot na drugih območjih države, pa tudi sicer je država veliko boljše poskrbela za ljubljanska podjetja kot za tista na obrobju. Tudi nobenemu pomurskemu po-djetju, ki se je prepustilo v reševanje državnemu skladu za razvoj, se doslej z njegovo pomočjo ni uspelo rešiti.

LUDVIK KOVAČ

ŠE VEČJI USPEH

**Lilijane
Vogrincič-BEBE**

**2. mesto
na državnem
tekmovanju**

**NAJ NAJ
NATAKARICA 94**

**19. novembra
v Velenju**

**Prijazno vam bo postregla
v bifeju GRILL
na tržnici v M. Soboti
veletrgovine**

Potrošnik

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA – Generalni sekretar italijanskega zunanjega ministrstva Ferdinando Sallio ni prinesel odgovora na slovenski predlog o morebitnih temah za nadaljevanje pogovorov med državama. To je bilo možno razbrati iz pogovorov, ki jih je imel s predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom in državnim sekretarjem v zunanjem ministru Ignacem Golobom.

LJUBLJANA – Na ministrstvu za gospodarske dejavnosti so slovenskim inovatorjem podelili priznanja 43. svetovne razstave izumov in inovacij Eureka 94, ki je bila sredi oktobra v Bruslju. Naši inovatorji so prejeli 5 zlatih, 4 srebrne in 11 bronastih medalj.

LJUBLJANA – Državni zbor je končal odločanje o dopolnitvi k zakonu o varstvu rastlin. Poleg tega so poslanci sprejeli vrsto ratifikacij mednarodnih sporazumov, med njimi tudi priznanje kneževine Andore. Potrdili so tudi parlamentarni poslovnik in končali drugo obravnavo nacionalnega raziskovalnega programa.

LJUBLJANA – Hrvaškemu veleposlaniku v Sloveniji Miljenku Žagarju so na ministrstvu za zunanje zadeve vročili noto, s katero Republika Slovenija ostro protestira zaradi ravnanja hrvaške policije v Piranskem zalivu. Na območju pod nadzorom slovenske policije je prišlo do incidenta med hrvaško pomorsko policijsko patruljo in slovenskim ribičem.

RADENCI – Predsednik Milan Kučan je odlikoval Fedorja Pirkmajerja s častnim znakom svobode Republike Slovenije za zasluge pri poslovanju in organiziranju številnih panog slovenskega kmetijstva, še posebno za dolgoletno uspešno delo na področju vinarstva ter plasmana slovenskih vin v tujini.

LJUBLJANA – Predsednik Milan Kučan je odlikoval predsednika uprave Revoza Bernarda Coursata s častnim znakom svobode Republike Slovenije, in sicer za dolgoletne zasluge pri utrjevanju in pospeševanju gospodarskega sodelovanja med Slovenijo in Francijo in za delo v prid naši državi, zlasti ob njenem osamosvajanju.

PO SVETU

OTTAWA – Kanadski premier Jean Chretien in novoizvoljeni mehiški predsednik Ernesto Zedillo sta podprla včlanjenje Čila v severnoameriški sporazum o prosti trgovini (Nafta). V Nafti, ki so jo ustanovili 1. januarja letos, so zdaj ZDA, Kanada in Mehika, obsega pa trg s približno 360 milijoni porabnikov.

KAPOSVAR – Na sestanku delovnega komiteja Delovne skupnosti Alpe-Jadran je Franc Mikša za prihodnji dve leti tudi formalno prevzel v tem trenutku zelo zahtevno usklajevalno vlogo: Slovenija bi morala v prihodnjih dveh letih kot predsedujoča članica poskrbeti za posodobitev ciljev Delovne skupnosti v skladu z novimi političnimi in gospodarskimi razmerami ter vključevanje v evropske povezovalne procese.

BONN – Pod delovnim naslovom »Skupaj prenoviti Nemčijo« je zvezni kancler Helmut Kohl v bundestagu novemu parlamentu in javnosti na povsem nov način predstavil vladni program, ki naj bi povezal še vedno na vzhod in zahod razdeljeno Nemčijo, združil vse različne si politične skupine in s tem združeno Nemčijo dokončno pripravil na izzive prihajajočega novega tisočletja.

NEAPELJ – Tu je potekala prva mednarodna konferenca o organiziranem kriminalu. Sprejeli so dokončni dokument, v katerem se 140 sodelujočih držav obvezuje, da bodo tesno sodelovale v boju s svetovno mafijo.

BEograd – Posebni odposlanec generalnega sekretarja OZN za nekdanjo Jugoslavijo Jasuš Akaš se je sešel s srbskim predsednikom Slobodanom Miloševićem in vodjo upornih hrvaških Srbov Milanom Martićem. Pripravili so predlog sporazuma, ki ga je Akaš predstavil srbski strani v BiH. Dokument predvideva takojšnjo ustavitev spopadov na območju Bihaća in napotitev človekoljubne pomoči ogroženemu prebivalstvu.

MOSKVA – Ruski predsednik Boris Jelcin je izjavil, da Ruska federacija Estoniji ne namerava vrniti niti enega samga centimetra spornega ozemlja na meji med državama. S tem se je odzval na estonsko zahtevo po vrnitvi približno 2 tisoč kvadratnih kilometrov zdaj ruskega ozemlja, zasedenega pred 2. svetovno vojno.

OVIEDO – Palestinski voditelj Arafat in izraelski premier Rabin sta se srečala prvič po nedavnih spopadih med islamskimi skrajneži in palestinsko policijo na območju Gaze. V Španiji so jima podelili nagrado Asturijski princ, sicer eno najvidnejših španskih nagrad.

POZNANJ – V tem poljskem mestu so se na prvem sestanku zbrali predsedniki vlad štirih držav Višegradske skupine in Slovenije. Pogovorov se je udeležil tudi slovenski premier dr. Janez Drnovšek, ki je izjavil, da ne obstajajo nikakršne formalne ovire, zaradi katerih Slovenija ne bi mogla postati enakopravna članica Srednjeevropskega sporazuma o svobodni trgovini (CEFTA).

GROZNI – V glavnem mestu Čečenije so po spopadih sile, zveste predsedniku Dudajevu, pregnale upornike iz središča Groznega. Po trditvah vladnih virov naj bi v bojih padlo približno 200 upornikov, 120 pa naj bi jih zajeli.

BEograd – Ruski zunanji minister Andrej Kozirjev je bil na večdnevnom obisku v Srbiji, kjer se je dvakrat sestel s predsednikom Slobodanom Miloševićem. Pogovarjala sta se o krizi v BiH ter o odnosih med Zagrebom in Kninom.

Čedalje obsežnejše gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Češko

Kmalu češka tovarna Gorenja

Češki trg je za slovenska podjetja zelo pomemben; če so dovolj gospodarni pri izdelovanju in nimajo nepotrebnih dodatnih stroškov, so lahko dovolj konkurenčni zahodnim izdelkom tako po kakovosti kot ceni. In Čehi vedo, da lahko izbirajo: če jim ne ustreza previsoka cena, se bodo usmerili k drugim. Nič več ni planskega gospodarstva, kjer bi imel zaradi političnih odločitev ali oni partner ali država prednost. Med podjetji, ki so »osvojili« češki trg, je prav gotovo Gorenje. Na Češkem so prodali že okrog 500 000 Gorenjevih velikih gospodinskih aparatov. Letošnji Gorenjev promet na relaciji Slovenija-Češka ima vrednost 45 milijonov nemških mark, oziroma Gorenje izvozi na Češko belo tehniko v vrednosti 55 milijonov mark, uvozi pa izdelke in drugo v vrednosti 20 milijonov mark.

Prihodnje leto naj bi se izvoz in uvoz izenačila, kajti letos je pokritost izvoza z uvozom komaj 43-odstotna. Prav gotovo pa lahko takšne spremembe napoveduje le Gorenje, kajti eden največjih in najpomembnejših sistemov v Republiki Sloveniji s 6200 zaposlenimi je tudi največji slovenski izvoznik na Češko in 4. največji uvoznik iz Češke v Slovenijo. Gorenje se uvršča med osem največjih izdelovalcev bele tehnike v Evropi; od 38 podjetij jih je

kar 22 v tujini. 1991 leta so tudi v Pragi na Češkem ustanovili lastno podjetje, ki je letos dobilo lastne poslovne prostore in se imenuje Gorenje Spol, s.r.o., Praha. Hčerinsko podjetje so ustanovili tudi v sosednji Slovaški. Velik napredek v sodelovanju med Slovenijo in Češko pa se obeta prihodnje leto, ko bo Gorenje v Pragi odprlo svojo prvo tovarno za izdelovanje kuhinjske opreme, največji češki partner Zetor pa bo prešel iz klasičnega prodajno-nakupnega v kooperacijski odnos.

Gorenje Trgovina je eno najmlajših podjetij v sistemu Gorenja in je specializirano za zahtevnejše oblike trženja; slovenski trg dobro obvladujejo z ekskluzivnimi zastopstvi tujih firm, dobrimi povezavami z grozistično in drobnoprodajno mrežo ter učinkovito organizirano servisno mrežo. Kolonizsko in vrednostno je Zetor njihov najkakovostnejši partner (na drugem mestu je prodaja viličarjev Clark in Deca), z njim pa so svojo mrežo ponovno razširili na kmetijsko področje. 1992. leta sta Gorenje Trgovina in Zetor podpisala prvo, letos na kmetijsko-živilskem sejmu pa drugo po-

godbo o generalnem zastopstvu. Na osnovi te pogodbe so na slovenskem trgu prodali 1200 traktorjev in tudi prihodnje leto naj bi kupili in prodali 600 traktorjev Zetor, kar je polovica vseh prodanih traktorjev v Sloveniji (med 30 konkurenti). Če bo ostala prodaja na isti ravni kot letos, pa je vprašanje, kajti Zetor iz leta v leto dviguje cene – po mnemu strokovnjakov pa se hkrati s ceno ne zvišuje kakovost. Če ne bi bilo podpisanega sporazuma o prosti trgovini, bi bili

traktorji Zetor že letos dragejši za dodatnih 5 odstotkov (splošno razum je znižal ceno zaradi oprostitev carine za 5 odstotkov). Tudi v Gorenje Trgovini so prepričani, da »neekonomika« notranje ne more vplivati na cene, zato bodo postavili vse, da bo prišlo do vsaj obliki sodelovanja med Zetorjem in Slovenijo v obliki kooperacije, saj bi številna slovenska podjetja lahko dobavljala kakovostne sestavne dele.

BERNARDA B. PEČEK

Poslovno srečanje gospodarstvenikov iz Madžarske in Slovenije v Sombotelu na Madžarskem

Drugič v Sombotelu

Na Območni gospodarski zbornici za Pomurje v Murski Soboti pripravljajo, da spoznamo o prosti trgovini med Slovenijo in Madžarsko, ki je bil podpisan spomladi in je začel veljati julija letos, ne vpliva bistveno na uvoz, saj bo tudi letos (tako kot lani) Slovenija iz Madžarske uvozila izdelke v vrednosti čez 126 milijonov dolarjev in izvozila le za okrog 67 milijonov dolarjev blaga. So pa zato vse pogostejši in trdnosti neposredni poslovni stiki med gospodarstveniki iz Slovenije in Madžarske, ki povezujejo tudi dolgoročne poslovne sodelovanje na višji ravni in ne zgolj prodajo in nakup izdelkov. Na primer kar 40 odstotkov udeležencev poslovnih borze v Pesci je sklenilo konkretne posle. Velika zasluga pri vzpostavljanju teh stikov gre prav Območni gospodarski zbornici za Pomurje, predvsem Francu Pčku.

Zadnje srečanje v Sombotelu v četrtek, 24. novembra, je organiziral Center za razvoj podjetništva Železne županije, soorganizatorja pa sta bila Območna gospodarska zbornica za Pomurje ter Center za razvoj podjetništva Lendava. Prvo poslovno srečanje v mestu Sombotel je bilo pred štirimi leti; tokratno je potekalo v hotelu Claudius v Sombotelu, na plovniški 17 slovenskih firm pa se je oglasilo okrog 30 madžarskih podjetij, med slovenskimi podjetji, ki so zainteresirana za sodelovanje z madžarskim gospodarstvom, so Agroservis ICS Ljutomer, Mlakar & Sin Ljutomer, Pomex, Barex, LIV, Lisca (le-ta se je prvič udeležila tovrstnega srečanja), Framat Lendava, Kogo Lendava, Montaža Lendava, VEP Mankor, M-Framat Lendava, Tehnostroj Ljutomer in drugi. Od madžarskih podjetij so omeniti lesnopredelovalno FALCO Sopron, GARDEN (izdeluje sokove in podobno), Femipari Kisszöv, DOMETAL (Domiter iz Monostora in LIV Postojna sta začela s skupnim proizvodnim obratom), (uvažati želijo kmetijsko mehanizacijo) in drugi.

BERNARDA B. PEČEK

Iz Zagreba piše

Vukovarski sindrom

Ko so si petični Zagrebčani po večdnevni veselici ob 900-letnici mesta zdravili mačka, so se v Djakovu, na tretjo obletnico padca Vukovarja (18. novembra), prvič zbrali njegovi branilci. Oblastniki so poslali v ogorjen general Janka Bobetka, ki je s svojim predolgim govorom hsesidil o skorajšnji osvoboditvi okupiranih območij Hrvaške in dolgočasil vukovarske veterane. Glavni so ostali v Zagrebu, na zaprti premieri filma – tako kot so v prejšnjem režimu le za politike pripravili premiero Bulajičeve Neretve – Vukovar se vrača domov, ki je sploh prvi igrani hrvaški film na temo vukovarske tragedije.

V Djakovu so se prvič po treh letih našli zadnji poveljnik vukovarske obrambe Mile Dedaković-Jastrebov, njegov namestnik Branko Borković – Mali Jastrebov, vojni župan Vukovarja Marin Vidić – Bili, novinarka Radia Vukovar Vesna Vuković in mnogi drugi, ki so še danes pravzaprav tragične osebnosti vukovarske epopeje. Legendarnega poveljnika hrvaškega Stalingrada so po padcu Vukovarja aretirali in v hrvaškem preiskovalnem zaporu pretepali do nezvesti, da je postal 80-odstotni invalid, ki danes toži hrvaško državo za nekaj več kot milijon nemških mark odškodnine. Po trirakotnem sojenju, na katerem se je oblast zamenjalo, da bi dokazala Jastrebovo »spodkopavanje ustavne ureditve Hrvaške« in celo gospodarski kriminal oziroma prisvajanje denarja za obrambo Vukovarja, se je Mile Dedaković – Jastrebov umaknil v podravsko vasico Ferdinandovec pri Virovitici in se posvetil kmetovanju. »Da, pred štirimi leti je imela večina vukovarskih borcev svoje domove, svoje družine in svoj duševni mir, danes pa sami lahko vidite podobe razvalin Vukovarja, ki jih vsak po svoje predstavljamo,« pravi vojni župan Vukovarja Marin Vidić – Bili, ki je bil po padcu Vukovarja več mesecev zaprt v srbskih taboriščih, danes pa je navadni brezdomec.

Tudi nihče od znane ekipe vukovarskega radia, ki je med 100-dnevnim srbskim bombardiranjem Vukovarja z dnevnimi poročili opogumljala državljane Hrvaške v tedaj neenakem boju s srbskim agresorjem, danes ne deluje v hrvaških elektronskih medijih. Najbolj znane reporterja Sinišo Glavaševića so okupatorji pokončali ob vdoru v Vukovar, nekdanji direktor radia Josip Estereicher deluje kot namestnik šefa državnega urada za begunce in

pregnance, Alenka Mirković je v ZDA, Vuković pa v Vinkovcih...

Ironija usode je, da se vukovarska tragedija pravzaprav ponavlja na vseh bojiščih nekdanje Jugoslavije, tudi v bihaški regiji, kjer se lahko le še izognejo ponavljanju druge, manj znane in zdravemu razumu nedonošljive plati tega sindroma. Toda le v primeru, če po padcu Bihaća s poveljnikom njegove obrambe generalom Atifom Dudakovićem bosansko-hercegovaški oblastniki ne bodo tako obračunali, kot so hrvaški oblastniki z legendarnim Jastrebovom. Vse drugo, kar je bilo vmes, pa smo lahko zaznali ob padcu Vukovarja, ki je bil hrvaški za mednarodno priznanje Hrvaške, medtem ko tako imenovana varovalna območja muslimanske enklave, igrajo vlogo nekakšnih rezervatov za Bošnjake, da kot glavne žrte srbske agresije ne bi »onesnaževali« drugega okolja v Evropi. Češ saj so tako ali drugače vsi krivi, te dni razlaga Miloševićev prijatelj v vlogi sopredsednika mirovne konference lord David Owen. »Če Muslimani iz svojih enklav ne bi izzivali Srbov, bi nemara v Bosni že zavladal mir,« lord Owen pojasnjuje mednarodni recept za »rešitev« balkanske krize, ki je v resnici pomeni najbolj razdiralno temporelo bombe Evrope.

Sicer bi se veliki mojstri v balkanski kuhinji uradno pripravljajo »zvarke za mir,« v bistvu pa razpihujejo vojno, vsaj nekaj lahko naučijo iz zgodovine, tudi iz preteklosti. Z Zagrebom predstavljajo le dve naselji, slovenski Kaptol (s škofijo) in meščanski Gradec, ki sta v srednjem veku uprizarjala prave vojne, pa še danes spominja Kravni most čez reko Međveščak, ki je ločeval obe naselji. Leta 1526 je habsburški in hrvaški vladar Ferdinand sicer nenehno izzivali spopade z Gradcem, Ferdinandova vojska je v nekaj dneh pokorila Kaptol in tako postavila temelje za hitrejši tuji deloma uničeno predmestje Gradca, se pravi, da je morala nekakšno ceno plačati tudi medmestnega sovraštva in spopadov. Toda bi mednarodna skupnost pri reševanju balkanske krize uporabila Ferdinandov model, pomeni bi danes – namesto jalovega besedičenja in iskanja miru – če lahko govorili o »rešitvi« utrjevanju, predvsem pa bi bilo dosti truda in iznakaženosti ene najbogatejših in najbogatijev Jugoslavije.

PETER POTONČNIK

VESTNIK

Izdaja Podjetje za Informiranje Murska Sobotna
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiflar
Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maucet, Štefan Smaj, Štefan Sobočan (novinarji), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Nataša Juhnov (fotografija), Nevenka Emri (lektorica).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobotna, Slovenska 41. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 33-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za IV. trimesečje 1994 je 1.600,00 SIT, polletna naročnina znaša 3.200,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno. Tekoči račun pri SDK Murska Sobotna: 51900-603-30005. Devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarife številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Predstavnik francoske ambasade so pokazali pripravljenost, da pomagajo pomurskim podjetjem pri vzpostavitvi stikov s francoskimi podjetji, kazalo pa bi razmišljati tudi o organiziranju tako imenovanih poslovnih borz, kjer bi se zainteresirani lahko dogovorili za konkretne oblike sodelovanja.

L. KOVAČ

Seja vlade

Občinam le 30 odstotkov dohodnine

Zakon o financiranju občin je pripravljen za sprejem v parlamentu po hitrem postopku. O samoprispevkih eno leto razmišljanja.

Vlada je na svoji zadnji seji sprejela predlog zakona o financiranju občin, ki ga bo sedaj predložila v obravnavo parlamentu, slednji pa naj bi zakon po hitrem postopku tudi sprejel, tako da bi že pred novim letom stopil v veljavo. Minister za lokalno samoupravo Boštjan Kovačič je na finančni konferenci dejal, da bodo občine dobile 30 odstotkov proračunskega denarja, zbranega z dohodnino; izravnave pa bodo do 90 odstotkov poravnane zagotovljene porabe. Izravnava naj bi proračun stala okoli 2,2 milijarde tolarjev. Tukaj nisi upoštevali dolgovi občin, ki bodo prav tako postali državno breme in jih je kar za 8 do 9 milijard tolarjev. Presežni delovi v občinskih strukturah so poglavje zase; njihovega natančnega števila se ne ve.

Zakon o financiranju občin je temeljni financijski akt; v njem je 52 paragrafov, od tega se jih večina nanaša na prehodno obdobje. V zakonu so predpisane osnovna izhodišča za financiranje občin. Določeno je, da se šteje za premoženje občine, kar so dohodki od premoženja, kar so davčni in nedavčni prihodki pripadajo občinam, kako država zagotavlja dodatna sredstva občinam, osnovna načela proračunskega financiranja (integralnost proračuna, določitev proračunskega leta), da Računsko sodišče spremlja poslovanje samoupravne lokalne skupnosti ter pravnih oseb, ki jih ustanovi lokalna skupnost ali so njihov lastnik, ministrstvo za finance pa tudi nadzoruje porabo sredstev zagotovljene porabe in finančne izravnave, da proračun financiranja pokrajine odloži občine, ki so jih ustanovile. Temelji zakon o financiranju občin temelji na splošnih proračunskih načelih, to pomeni, da je proračun temeljni finančni instrument občin. Še v katerem se izkazujejo vsi prihodki in tudi izkazujejo načrtovani odhodki. Zakon temelji na naslednjih virih prihodkov, ki so določeni z zakonom o lokalni samoupravi, zagotovi nemoteno financiranje nujnih nalog občine, da ko je svobodni odločitvi, da ne prepušča financiranje nalog, ki dopolnjujejo temeljne na-

Splošnih določbah zakona je
vredno, na kaj se nanaša zakon
je določeno, iz katerih virov se
občine financira. Občine se finan-
cipirajo iz virov, ki jih določa zakon
o lokalni samoupravi, to je davkov
in premoženja, davkov od dediš-
čine in daril, davkov od dobitkov od
poslovanja, davka na prevoz, dave-
ka na srečo ter davka na promet
nepremičnin ter iz dela dohodnine.

Največ od nadomestila za stavbno zemljišce

Občine razpolagajo tudi z drugimi viri dohodkov, kar je določeno s posebnimi zakoni. Med temi so fiskalni najizdatnejše nadoblasti za uporabo stavbnega zemljišča, ki ga občine predpisujejo v skladu z zakonom o stavbnih zemljiščih. Občine razpolagajo tudi s pristojbinami, ki jih lahko predpisujejo v skladu z zakonom o davku okolja, denarnimi kaznimi za prekrške, ki jih določa občinske krayevno (turistično) takso, občinske požarne takse in pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest. Občinski davkov v občinah je takih, ki jih določa zakon; le pri davku na premoženje lahko občina predloži dodatne davčne obveznosti za izpolnjevanje svojega področja ozivilnosti za objekte, ki ležijo v posamezni občini. V poglavju Proračun zakonu podrobneje določeno. Proračun je sestavljen proračun občine. V njem je izkazovanje občinskega proračuna vezano na izkazovanje proračuna, ker oba temeljita na enakih izhodiščih. Toda občine izpeljave so prepuščene občinskim odlokom o proračunih.

Zadolževanje občin je lahko le
z dodatkov zagotovljene porabe
odplačila glavnice in ne
preseči 5 odstotkov zagotov-
ljene porabe. Zadolževanje, daljše
od treh let, je smiselno le za
naložbe na področju gospodarskih
aktivnosti. Med zadolževanje se
ne šteje zadolževanje javnih podjetij
in zavodov, katerih ustanovitve
so občine. Toda javna podjetja
in ustanovitvej dobijo so-
financiranje za zadolževanje. Podrobno
je predlagan tudi koncept financira-

nja tistih nalog, ki jih občine morajo izvrševati v skladu z ustavo in zakonom. Za opravljanje nujnih nalog, to je zagotovljeno porabo, se šteje: sredstva za delo občinskih organov in občinske uprave, sredstva za izvajanje dejavnosti na področju osnovnošolskega izobraževanja, otroškega varstva, raziskovalne dejavnosti, kulture, športa, socialnega varstva, zdravstva in drugih dejavnosti, za komunalno, stanovanjsko in cestno dejavnost ter sredstva za opravljanje pokopališke, pogrebne in mrliskogledne službe.

Manjši prihodki od dohodnine

V predlogu zakona o financiranju občin so urejena vprašanja v zvezi z delitvijo vira dohodnine med občinami in državo. V predlogu zakona o financiranju občin je določeno, da občinam pripada 30 odstotkov dohodnine. Do sedaj je

Na »udaru« je bilo vračilo deleža občine Ljutomer v zasebnem podjetju INPO Ljutomer, pa tudi plače zaposlenih na občini so vznemirile delegate občinske skupščine

Pozabiti na 15.000 mark?

Občina Ljutomer je svojčas vložila v zasebno podjetje INPO iz Ljutomer, ki ga vodi Silvo Potočnik, 20.000 nemških mark kot svoj delež v ustanovitvenem kapitalu. Obetali so si namreč, da bo to podjetje dokaj dobro gospodarilo in s tem prinašalo v občinsko blagajno tudi dobiček, da bodo torej vložena družbena sredstva primerno poplačana. Čez čas pa so ugotavljali, da so se ušleti in delegati so sprejeli sklep, s katerim so zahtevali umaknitev deleža iz podjetja INPO. Od tega je preteklo že skoraj leto dni, denar pa še vedno ni vrnjen, in sicer niti ena marka. To pa je bila tudi tema, ki je najbolj in najdlje razvzemala delegate na četrtkovem skupnem zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine.

Na mizah so imeli odgovor na delegatsko vprašanje, ki ga je v zvezi s tem na prejšnji skupščini postavil Blaž Zanjko-
vič, in to ni bilo prvič. Končno je zadeva prišla tako daleč, da je o zadevi podalo svoje mnenje oziroma razlago postopkov občinsko javno pravobranil-
stvo v Ljutomeru. Le-to je med drugim na delegatsko vpraša-
nje odgovorilo, da je bila med-
tem na Temeljnem sodišču v Murski Soboti, na katerem je SO Ljutomer vložila tožbo, že glavna obravnava, in da si je
sodišče prizadevalo, da bi pri-
šlo do zgladitve spora, kar bi
imelo za posledico hitro in
sprejemljivo rešitev za obe
strani ter minimalne pravdne
stroške. Sodišče je v zapisniku
navedlo možnost, da bi INPO
izplačal občini Ljutomer zne-
sek 5.000 mark v tolarski proti-
vrednosti in tako občina ne bi
bila več družbenik omenjenega
podjetja. Zakoniti zastopnik
tožeče stranke pa je prosil za
30-dnevni rok, da bi se lahko
o tem dogovorili na SO Ljuto-
mer.

stroški cenitve podjetja INPO
pa naj bi znašali okvirno 10.000
nemških mark. Sodišče bi po
vsej verjetnosti naložilo plačilo
prejuma občini, pravdni stro-
ški pa bi lahko v končni fazi
celo presegli višino vloženega
prispevka, to je 20.000 mark.

Sodeč po tem odgovoru, naj
bi se torej občina Ljutomer za-
dovljila z vračilom 5.000 mark,
na 15.000 mark svojega vložka
pa enostavno pozabila. Takš-
nemu predlogu je večina občin-
skih poslancev nasprotovala,
posebno kritični pa so bili
**Jelka Rostaher, Blaž Zanjko-
vič, Pavle Šerc in Drago Skr-
lec.** Sleđnji je menil, da je to
lep zgled ljutomerske mafije.
Nazadnje pa so sklenili, da je
potrebno dobiti podatke o fi-
nancnem stanju podjetja
INPO, in če je zadeva izter-
ljiva, naj teče sodni postopek
še naprej. V primeru uspešne
prave v korist občine bo stro-
ške plačala tožena stranka. Še
vedno pa je možna tudi kom-
promisna rešitev, vendar
takšna, ki bo čim bolj ugodna
za občino – dobiti mora vnje-
šnje, kar največ svojega

In kaj naj bi se zgodilo, če občina ne bo sprejela predlagane poravnave? V obrazložitvi občinskega javnega pravnobramilca (namestnice ga. Bukovec) je navedeno, da bi se pravični postopek nadaljeval, nega kar največ stoji, ga vložka.

Drug vroč kostanj na zadnji seji občinske skupščine pa so bile plače, ki so jih nazadnje prejeli zaposleni na občini. Po navedbah **Jelke Rostaher** naj

pada občinam, se tako izkazuje kot izvirni prihodek občine. Agencija republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje, dnevno razporeja prihodek iz dohodnine na žiroračune proračunov občin in proračuna države. Na ta način bodo zagotovljeni stabilni viri financiranja, ki bodo neodvisni od gibanj davčnih osnov po posameznih občinah in občinam znani vnaprej.

Župani bodo razpolagali s sredstvi samoprispevka

V zakonu o lokalni samoupravi je predvideno, da občine uredijo medsebojna premoženjska pravna razmerja najkasneje v 6 mesecih po konstituiranju občinskih svetov. Da bi se omogočilo korektno dogovarjanje o razdelitvi sredstev in obveznosti, se v tem času občine ne smejo zadolževati. Za ureditev razmerij v zvezi s samoprispevki je vlada predlagala prehodno obdobje enega leta. V tem času bi se občinski sveti in občine dogovorile o tem, ali naj se pobiranje samoprispevka nadaljuje ali ne. Dokler ta dogovor ni sprejet, se uvedeni samoprispevek pobira; nadzor nad uporabo sredstev pa izvajajo župani občin, ustanovljenih na območju prejšnje občine. V začetku leta 1995 je potrebno sprejeti zaključne račune prejšnjih občin. Za izdelavo le-teh je odgovoren organ, ki je to delal v prejšnjih občinah. Do konstituiranja občinskih svetov se ne bodo sprejeti proračuni za leto 1995. Glede na potrebo po nemotenem izvrševanju nalog je predlagano, da so v tem obdobju nadaljuje financiranje proračunu preteklega leta prejšnje občine, vendar le prek enega žiro računa, to je računa občine, ustanovljene na območju sedeža prejšnje občine. S sredstvi pa naj bi razpolagali vsi župani teh občin.

MARJAN HORVAT

bi nekateri dobili v kuvertah tudi do 200.000 tolarjev poročna za 6 mesecev, poleg tega pa so se precej povečali količniki njihovih plač, razen pri tistih z najnižjimi osebnimi dohodki. Ali je to prav in ali se je tudi povečala storilnost? O tem je **Pavle Šerc** opozoril tudi na prenizko vrednotenje delovnega mesta računalnikar, za katerega se zahteva visoka izobrazba, koeficient za njegovo plačo pa naj bi bil 3,60. Ali je to zato, da človeka za to delovno mesto na občini sploh ne bi dobili, in bi tako lahko te storitve še naprej opravljalo zasebno podjetje, se je spraševal **Ludvik Bratšča**, predsednik I

SO Ljuomer, ki je lastnik tega podjetja, je med drugim odgovoril, da je bila pogodba o vzdrževanju računalniške opreme sklenjena pred njegovim prihodom za predsednika občinske vlade. Strinjal se je, da je plača za računalnikarja pre nizko ovrednotena, vendar pa lahko v skladu s pravilnikom o napredovanju doseže koeficient 4,70. Glede povišanja in poračuna plač že zaposlenim na občini pa je odgovoril, da to ni v njihovi pristojnosti, ampak gre za državni pravilnik o nagrajevanju in napredovanju delavcev v državnih organih. Na občini so morali le uskladiti sistemizacijo, odločba pa je pregleдалo in potrdilo ministrstvo za finance. Strinjal pa se je, da se je zgodila krivica delavcem z najnižjimi prejemki. Prizadevali si bodo, da bodo tudi njim povišali količnike. **Marija Pušenjak** pa je pripomnila, da ne bi smeli delati izjema, ampak izenačiti vsa delavce v javnih službah.

JOŽE GRA

Kandidati pa blebečajo ... Bodrilo za volitve

Drznimo si premisliti, koga bomo volili! Sapare aude! Prastar slovenski strah naj nas ne straši. To je tisti strah, ki nas navaja na opreznost, zadržanost, »ziheraštvo«. Zaradi katerega se bojimo sprememb, ker nikoli nismo mogli vedeti, če ne pride še slabše.

Ustava, ki jo imamo, ni kak (jugo)slovenski neuvrščeni izmislek. Neka količina moderne politične svobode je z njo zagotovljena, kdorkoli bo vladal. Seveda mera svobode in z njo povezana količina gospodarske zmožnosti in socialnih pravic ni stalnica. Lahko je več, lahko tudi manj. Demokracija pač ni najboljši sistem, ampak najboljši od izvedljivih s sodelovanjem množic.

Če bodo dobili večino levi ali desni, je glede na notranjo politiko vseeno. Po eni strani je tako zato, ker imamo, kot smo rekli, ustavo, ki se je morajo držati eni in drugi. Po drugi pa zato, ker tako ali tako iz poimenovanja ni jasno, kdo so eni in kdo drugi. Kar ima pri nas po evropskem političnem registru levo ime, ni levo, in desno ime ne označuje desne politične vsebine. Tuka za zdaj ni pomoči, ker pač nimamo politične kulture oziroma tistega, čemur se je nekaj reklo »civilna družba«. Zanjso smo nekoč mislili, da jo imamo, a ni tako. Nimamo je še in ni res, da smo jo imeli. Pri nas se v veliki meri še vedno voli po inerciji, ne po preudarku. Volitve s preudarkom pripisujejo volivcem samo vsakokratni zmagovalci. To je sicer demagoško, toda politično upravičeno.

1 Za zunanjo politiko ni tako vseeno, kdo bo zmagal na lokalnih volitvah. Čeprav je zmaga na lokalnih volitvah za zunanjo politiko manj pomembna od zmage na parlamentarnih volitvah. Pomembna je posredno, po svoji uravnoteževalni funkciji. V razviti demokracijah je tako, da dobi zmaga levica na parlamentarnih volitvah priložnost v zmagi desnice na lokalnih volitvah. In seveda obratno. Tako so lokalne volitve napoved, ali bolje dokaz, da v državi deluje ciklično nagnjenje, da skratka demokracija funkcioniira. Kapital ima rajši desnico kot levico, ker obeta večjo gospodarsko trdnost, čeprav ne vedno tudi večjo politično in socialno trdnost.

Zunanji politični svet, s parlamentarno tradicijo, ima izdelane terminologije. Tam poznajo izraze, kot so ekskomunisti, reformirani komunisti, nekdanji disident in tako naprej. Za vsakega imajo svojo kvalifikacijo, ki je ne izrekajo, marveč se samo prijazno smeji in pravijo, da je »to vaša notranja zadeva«. Mislijo pa s seboj.

Politična geografija ob Muri

Težko je napovedovati, kako se bo volilo na lokalnih volitvah konec tega tedna. Na osnovi teženj pa lahko rečemo, da bo Goričko in hribovski del Priekije volil bolj socialdemokratsko, kot je doslej – tako na račun levih kot desnih strank. V južnem delu Prekmurja bodo nemara enakovredne večinske stranke SKD SLS in SDSS. Z izjemo Lendave in madžarskih vasi, kjer bodo dobivali več glasov tudi liberalni demokrati in reformirani komunisti oziroma Združena lista. Južni del Priekije bo volil nacionalno, predvsem Razkrižje z okolico. Ljutomer bo najbrž večinsko krščansko demokratski in narodnodemokratski. Prelomnica med južnim in severnim deloma desnega brega bosta občini Sveti Jurij (Videm) in Radenci. Tukaj se bo volilo delo uravnovešilo neke na polovici. Radgonski kot pa bo najbrž malo bolj vlekel k starim strankam. Sobota bo volila pol pol. Sredinske stranke kot so Zeleni, imajo največ možnosti v simetrično razdeljeni okolih.

Predvolilna kampanja

Piškavost medijske javnosti, skozi katero se prikazuje občutljivost civilne družbe, se najbolj kaže v predvolilni kampanji županov in župank. Njihova soočenja pred kamerami lokalnih televizij so ena sama žalost. Naročeni klici, skopljeni odgovori, bosobljuje, smehljajoča se praznina, pri kateri se računa samo na gentilnost. Samo na to, da me bodo volili »moji«: moji po rodu po sosedstvu, po skupni politični preteklosti, po veroizpovedi. Torej vsi tisti, ki so preprosto zaplankani. Menim, da se bodo pogosto zmotili, ker volivci naposled vendarle niso tako neumni. Razen tistih, ki so vajeni poslušnosti iz prejšnjega režima.

Soočenja so brez sokov iz tako imenovanega vsakdanja, zasebnega življenja. Kako kaj pri hiši kandidata/kandidatke reciklirajo odpadke, kupujejo stvari v plastični embalaži ali odklanjajo izdelke proizvajalcev, ki so ekološko vprašljivi? Kaj potegovalci iz županske časti mislijo o pljuvanju po tleh, odmetavanju cigaretnih ogorkov kar tako, neurejeni okolici hiš?

Ne, to niso nepomembne reči. Prav zato ne, ker so na videz obrobne. O »pomembnih«, »velikih« rečem vam bodo vsi odgovorjali enako. Kandidat(ka), ki vam lahko brez zadrege pove, da zasebno življenje ureja po ekoloških načelih, to preprosto zmore, je načelen oziroma načelna, ima svoj vsakdanji kred. Je skratka značaj. – Nekateri ga morda kažejo ...

Vsi se zasebno zgražajo, ne vpraša pa nihče

V Soboti je te dni prišla v javnost drama neke družine, ki j boleštna, ki mora prizadeti vest slehernika. Ne samo vest, d skrajnosti mora vznemiriti tudi njegovo politično voljo. Potem k to sliši, mora hoteti, da se take stvari ne bi več dogajale. To mor hoteti silno in gnevno.

Oče vdovec je posiljeval oziroma spolno nadlegoval svoje tri hčerke, dve od njih mladoletni. Gre torej za najbolj skrajno obliko incesta. In nenadoma se od vsepovsod sliši, da to niso redki primeri. Skorajda vsak odrasel ve za kak primer incesta!

Cez nekaj dni smo slišali za nov primer skrunjenja. V soboško bolnišnico so pripeljali trinpolletno krvavečo deklico, ki jo je oče na dan ko jo je imel v varstvu, nastavil svojemu prijatelju, da jo je skrunil. Ostale dneve je deklica pri materi. Starša sta ločena. Stvor, ki se mu reče oče, se je na tak način masčeval ženi.

Nihče, noben telefonski klicalec, noben pisec javnega pisma, ki so v teh krajih tudi sicer redki, in seveda tudi noben novinar ne postavi kandidatkam in kandidatom za župane vprašanja, ki je po moji veri najbolj potrebno. Kaj boste naredili, če boste župan, da bo tega manj? Drama deklic je trajala leta, mnogi so vedeli zanj, nihče pa ni nič naredil. Imate kak predlog, da bomo lahko v občini živeli z manj negotove vesti, da se mogoče kaj takega dogaja pri eni od sosednjih hiš?

Tako preprosto. In tako grozno. Grozno za tiste, ki morajo trpeti, in gozno za tiste, ki imajo vsaj malo zmožnosti za življenje v njihovo trpljenje. Seveda pa ni nujno, da bi moral kdorkoli kandidate tole vprašati. Morali bi se sami priglasiti k besedi. Da sami.

STEEFAN SMERL

Preveč naročil tujih partnerjev

Na začetku devetdesetih let je tako zastavilo tuden vprašanje, kakšna bo usoda sobotnega obrata SCT-ja, saj se mu je matično podjetje tako rekoč odpovedalo in usodo zaposlenih prepustilo njim samim. 38 zaposlenih je takrat v Murski Soboti ustanovilo Tovarno kovinske opreme, družbo z omejeno odgovornostjo, ki je sredi leta 1991 začela s samostojnim poslovanjem. Obrat v Murski Soboti je že pred izločitvijo iz SCT-ja uspešno sodeloval z nekatrimi tujimi partnerji in sodelovanjem je želel nadaljevati, vendar ga je nemški partner pogojeval s sodelovanjem v ljubljanskim SCT-jem. Ta je v sobotsko Tovarno kovinske opreme vložil 22 milijonov togar in tako postal njen 98-odstotni lastnik, tovarna v Murski Soboti pa je tako po-

Osnovni proizvodni program Tovarne kovinske opreme v Murski Soboti obsega izdelavo delov za gradbene stroje in avtomobilska dvigala. V začetku so največ sodelovali z nemško firmo Orenstein & Kopell, saj je kar 90 odstotkov proizvodnih zmogljivosti delalo za tega partnerja, soboska tovarna pa je ta posel opravljala skupaj z ljubljansko Strojegradnjo. So pa kmalu spoznali, da takšna usmeritev ni dobra, saj so v času največje recesije tudi v soboski tovarni preživljali težke trave. Zato so začeli iskati nove partnerje in tako danes delajo za več tujih podjetij. Še vedno pa na program, ki ga delajo skupaj s Strojegradnjo, odpade okoli 50 odstotkov celotne realizacije, saj poleg dodelavnih poslov za Orenstein & Kopell za domači in tuji trg izdelujejo še standardno opremo za pridobivanje gradbenih materialov. Močan partner je tudi firma Palfinger iz Salzburga, za katero v Murski Soboti izdelujejo dele za avtomobilska dvigala.

V Tovarni kovinske opreme v Murski Soboti so s svojim delom že dokazali, da so sposobni delati za najzahtevnejše tuje partnerje. Za to je potrebno predvsem znanje, tega pa jim ne manjka, saj ob nenehnem usposabljanju doma pošiljajo delavce na izpopolnjevanje tudi v tujino. Kakovost, konkurenčna cena in spoštovanje dogovorjenih rokov so v svetu bistveni elementi za uspešno sodelovanje, soboška tovarna pa izpolnjuje vse te kriterije. Gotovo pa bi bili še uspešnejši, če bi v preteklosti nekoliko več vlagali v posodabljanje tehnologije. Žal jim v kriznih časih to ni uspevalo in zamujeno skušajo popraviti zdaj. Prve korake pri tem so že naredili, prihodnje leto bodo v posodobitev proizvodnje vložili poldruge milijon mark, s firmo Palfinger pa se dogovarjajo, da bi le-ta sodelovala pri posodabljanju tistega dela, ki proizvaja za njene potrebe. Ta proizvodni program bodo preselili v druge prostore, s posodobitvijo pa ga bodo tudi razširili.

LUDVIK KOVAČ

Lendavski razvojni sklad posoja drugič Šestindvajset kuvert podjetnikov

MAJDA HORVAT

**V povprečju ne zaostajamo
za razvitimi državami**

standardov ISO 9000 sprejeta leta 1987 in do-
je te standarde za svoje
ne standarde sprejelo
držav sveta, med njimi
Slovenija. Trenutno je
že čez 50 tisoč podjetij
ifikati in ni pomembnej-
podjetja, ki ga ne bi imelo
ne nanj ne bi pripravljalo.
slovenskih podjetij, ki
že pridobila certifikat ka-
nosti in tistih, ki se nanj pri-
ajo, je po besedah Draga
predsednika uprav-
odborna Slovenskega zdru-
za za kakovost, najboljši do-
da smo na pravi poti in
enakopravni tajni
slavam. Sistem kakovosti po
standardih ISO 9000 namreč
pravlja certificiranim po-
tem, da so v povsem ena-
pravnem položaju in pri po-
konkurenco. Prednost ISO-
dov pa je tudi v tem, da

LUDVIK KOVAČ

Čeprav rezultati pri izboljševanju kakovosti ne zaostajajo, pa se z doseženim ne smemo zadovoljiti, so često poudarjali udeleženci letošnje letne konference Slovenskega združenja za kakovost. Filozofija kakovosti mora prodrati na vsa področja, ne le v proizvodnjo, saj si brez kakovostno urejene države ni mogoče zamisliti večje kakovosti v gospodarstvu. Dokler se slovenska po-

V novem Elradu Elektroniki je zaposlenih 289 delavcev, za nedoločen čas 128 – Zmanjševanje stroškov in izboljševanje kakovosti

»Preoblečenim« še ne zaupajo

Prvega februarja je zaposlitev dobilo 70 delavcev, januarja pa je brez dela ostalo čez 600 elradovcev. Februarska realizacija je bila 22 milijonov tolarjev, čeprav so začeli s čiste ničle. Julija je bilo zaposlenih 280 delavcev, realizacija pa je

bila 80 milijonov tolarjev. Danes je v Elradu Elektroniki zaposlenih 289 delavcev, od tega za nedoločen čas 128. Polovico delavcev so zaposlili brez kakršne koli pomoči države. Čeprav bi jo v minulih mesecih še kako potrebovali. Pomagala

jim je le gornjeradgonska vlada, ki jim je bila porok za najem 12-milijonskega posojila pri Pomurski banki. Skoraj toliko pa je stala selitev obratov iz lokacije na Meleh (vsi prostori na Meleh so del stečajne mase in so naprodaj) v Gornjo Radgono; hkrati so morali poskrbeti za mnoge druge zadeve: izbirati med najugodnejšimi dobavitelji, zmanjšati stroške izdelovanja embalaže, popraviti streho, kupiti telefonsko centralo, urediti nove prostore za prodajalno in servis, čaka pa jih še uvedba računal-

nisko-informacijskega sistema. Elrad Elektronika bo kljub vsem težavam, konkurenci, nezaupanju in neplačevanju dosel v prvem letu poslovanja obseg proizvodnje v višini 800 milijonov tolarjev, od tega bodo polovico izvozili. Kupci jih iščejo, saj so še vedno največji strokovnjaki za izdelovanje specialne antenske opreme; tako so na primer dobavili potrebno opremo v vrednosti 800 tisoč mark za RTV Slovenijo (in preprečili uvoz).

Pred sobotnim sindikalnim kongresom

Za delavske pravice!

Pod tem geslom se bo v soboto, 3. decembra, ob 9. uri v dvorani Smelta v Ljubljani začel 2. kongres Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, ki bo trajal ves dan. Kongresa se bo udeležilo okrog 200 delegatov ZSSS ter 50 domačih in tujih gostov. Otvoritveni govor bo imel predsednik ZSSS mag. Dušan Semolič. Na kongresu bodo delegati pregledali štiriletno delo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, torej o delovanju sveta ZSSS in njegovih organov med 1. in 2. kongresom, sprejeli programske dokumente za prihodnje obdobje in statut, hkrati pa bodo izvolili tudi nove organe ZSSS.

V štirih letih od 1. kongresa Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je bilo več izjemno pomembnih sprememb. Najpomembnejša je gotovo ta, da živimo in delamo v samostojni državi Republiki Sloveniji. Že to dejstvo je taka prelomnica v delovanju sindikatov, ki zahteva temeljito dopolnitev programa svobodnih sindikatov. Nova država namreč prinaša novo politično, gospodarsko, socialno in kulturno ureditev, hkrati pa se spreminjajo tudi temelji delovanja Zveze svobodnih sindikatov in njenih članov. Poslavljajo se od samoupravljanja in družbene lastnine, ne samo formalno z novo ustavo in zakonsko ureditvijo, ampak tudi dejansko. Privatizacijski procesi rojevajo prave lastnike, pri čemer kapital in lastniki kapitala postajajo prevladujoč dejavnik v gospodarskem in političnem sistemu, ki ju ne krojijo več delegati in družbenopolitične organizacije, ampak politične stranke in njihovi veljaki ter strankarsko sestavljeni parlament.

Ob vsem tem pa v svobodnih sindikatih opozarjajo, da položaj zaposlenih v ekonomskem, socialnem in pravnem pogledu ni bil še nikoli slabši. Zdi se, kot da se novi oblastniki in novi lastniki kapitala hočejo maščevati delavcem za dobra štiri desetletja samoupravljanja. Kot ugotavljajo, je slovenski delavec že mezdni delavec. Kot navajajo, o njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih odločajo novi delodajalci, marsikje pa še stari direktorji, ki so večkrat hujši kot pravi kapitalisti oziroma delodajalci.

MILAN JERŠE

Na OŠ Radenci malo drugače

Uspešna predstavitev turističnega krožka

Zelo redko se zgodi, da bi na kakšni večji prireditvi v šoli (zbrani vsi šolarji, številni starši in gostje iz različnih krajev Pomurja) ob začetku programa spregovorila šolska tajnica, in ne ravnatelj, kakšen učenec ali pedagoški delavec. Kaj takega ni v navadi. In takšno presenečenje smo doživeli minuli petek na OŠ Radenci, pa ne samo zaradi tajničinega uvodnega pozdrava, ampak tudi vsega drugega, kar se je dogajalo na javni prireditvi z naslovom Radenci malo drugače – Zahvala jeseni.

Bila je to pravzaprav predstavitev projektnega dela članov turističnega podmladka na osnovni šoli pod vodstvom mentorice **MARIJE SLAVIČ** (šolska tajnica), in sicer kako si lahko turizem in kmetijstvo podajata roki. Ugotavljali so namreč, da si turist, ki pride v Radence, poleg zdravstvene nege, rekreacije in razvedrila želi tudi dobro hrano, vino in še kaj; da sta torej turizem in kmetijstvo tesno povezana in se dopolnjujeta. Člani turističnega krožka so v zadnjem času obiskovali kmetije, zadrage in druge ustanove, ki so na kakršen koli način povezane s kmetijstvom, ter raziskovali pridelovanje poljščin in zelenjave, vinogradništvo in gozdarstvo. Svoje raziskovalno delo pa so predstavili na omenjeni javni prireditvi, ki so jo popestrili

Marija Slavič ja tajnica OŠ Radenci, obenem pa zelo prizadevna mentorica turističnega krožka na šoli.

Pred vhodom v osnovno šolo so pripravili razstavo z darovi jeseni, gostom pa so ponudili kruh in sol.

s kulturnim programom. V njem so sodelovali tudi drugi šolarji in nekateri starši.

Ko se je vse skupaj končalo, so spregovorili tudi gostje, ki so se dokaj pohvalno izrazili o prizadevnem delu turističnega krožka na OŠ Radenci. Gostitelji so jim pripravili tudi

pogostitev z nacionalno kmečko malico – ajdovimi žganci, kislim zeljem in kvase-nico. In tudi za zabavo z domačim harmonikarjem so poskrbeli. V vse to so vložili prav gotovo veliko truda.

Besedilo in fotografiji: JOŽE GRAJ

Podelili priznanja za najboljše osnovnošolske spise in raziskovalne naloge o varovanju okolja in tradicije

O Ledavi, odpadkih, arhitekturi, vodnjakih ...

Kako pri mladih vzbuditi zanimanje, da se bodo začeli ukvarjati z varovanjem okolja in ohranjanjem tradicije? S priložnostjo ne gre, prav tako je vse, kar se je potrebno učiti iz knjig, manj zanimivo od tistega, kar sami odkrijemo. Raziskovalne naloge v osnovnih šolah, pri katerih sodeluje manjši krog otrok z enakimi interesi, usmerja pa jih mentor, so lahko zelo dober način spoznavanja, učenja in raziskovanja, poleg tega pa bodo rezultati lahko koristno uporabljeni. Društvo za varstvo okolja Pomurja je v šolskem letu 1993/94 sklenilo že tretjo akcijo Raziskovalne naloge v osnovnih šolah, ki jo organizirajo skupaj z Ministrstvom za šolstvo in šport Enota Murska Sobota. Priznanja in nagrade so podelili v petek, 25. novembra 1994, na Osnovni šoli I v Murski Soboti. Razlog, da podelitve niso organizirali že prej, je skorajda banalen: čeprav so v začetku leta uspeli na republiškem natečaju in dobili za akcijo odobrenih čez šesto milijonov, so bili vse leto skorajda brez denarja, kajti dobili so ga šele konec poletja.

V petek so najprej podelili priznanja in knjižne nagrade za najboljše spise – lani so namreč prvič objavili tudi literarni natečaj, na katerega se je prijavilo 24 šol z 222 spisi. Po kakovosti izstopajo zgodbe iz naslednjih osnovnih šol: OŠ Bogojina, Osnovna šola II Murska Sobota, OŠ Kapelski Vrh in OŠ Črenšovci. Knjižne nagrade so prejeli trije učenci, ki so danes že dijaki, in sicer Monika Bedek (Bogojina) za spis Gozdovi umirajo, Nataša Šafran (kapelski Vrh) za Naš kompost in Sašo Fajš (Murska Sobota) za pripoved Dedek so vozili s kravami gnoj, nagrajen je bil tudi časopis učencev 7. razreda iz Črenšovca ter spis Štorkljin dom, ki ga je napisala učenka Mihaela Črnko z OŠ Tišina (Gederovci). Pomursko društvo za varstvo okolja je prav pri aktiviranju mladine med najbolj učinkovitimi – to je priznala tudi gostja iz Ljubljane, predstavnica Zveze društev za varstvo okolja Slovenije, ki je dve od najboljših raziskovalnih nalog prijavila celo na mednarodni natečaj (tišinsko Onesnaževanje šolskega okoliša in soboško Raziskovanje Ledave). Prvo leto je v akciji društva sodelovalo 7 šol s 13 nalogami, drugo leto že 13 šol s 25 nalogami, v lanskem šolskem letu pa že 17 šol iz vseh štirih pomurskih občin s 27 raziskovalnimi nalogami.

Kalilnica stekla

Predvidoma decembra bodo v novih prostorih Reflexa v Podgradu 4 pri Gornji Radgoni začeli kaliti steklo v novi peči GLAFURIT, ki je ena največjih naložb v pomurskem gospodarstvu v tem letu. Peč je patent doktorja znanosti na kölnski univerzi, saj zaradi nove tehnologije segrevanja omogoča tudi kaljenje barvnih in refleksnih ter zelo tankih, nekaj milimetrov debelih stekel. To je druga tovrstna peč v Sloveniji in prva, v kateri bodo lahko kalili tudi tanka stekla. Značilnost kaljenih stekel je, da se ob udarcu zdrobijo v drobne koščke (kot avtomobilska stekla), in so v zahodnih državah že skoraj obvezna.

Peč je stala 1,8 milijona mark, celotna naložba pa 3,2 milijona mark – potrebno je bilo zgraditi tudi nove prostore in lastno transformatorsko postajo. Naložbo so financirali z 1,2 milijona lastnega denarja ter 2 milijonoma posojila frankfurtske banke.

bbp

Naloge se ocenjujejo po vsebini, obliki, obsegu in uporabnosti. Do sedaj zbrane naloge se ukvarjajo predvsem s problemi varstva narave, prav tako pa ponujajo možnost reševanja ključnih problemov. Na primer z evidentiranjem številnih objektov značilne stare arhitekture, vodnjakov in divjih odlagališč je bilo opravljeno zelo zahtevno delo (ki so ga učenci opravili v lastno veselje), sedaj pa bi moral z delom nadaljevati nekdo drug.

Najboljše naloge tretjega na-

tečaja so: Stara arhitektura (OŠ Sv. Jurij, mentorica Emica Gaber), Onesnaževanje šolskega okoliša (OŠ Tišina, mentorica Milena Grah), Raziskovanje Ledave (OŠ 1. Murska Sobota, mentorica Tatjana Car) in Stari vodnjaki (OŠ Čezanjevci, mentor Dane Katalinič). V skupino dobrih nalog pa spadajo: Ostanki ljudskega stavbarstva (OŠ Šalovci, men. Marija Horvat), Divja odlagališča (OŠ Sv. Jurij, men. Marjan Peček), Divja odlagališča (OŠ Videm ob Ščavnici, men. Janez Kraner), Tradicionalna kmečka opravila (OŠ Tišina, men. Slavica Horvat). Uspešnost učencev je zelo odvisna od učinkovitosti učitelja; tako je tudi pri raziskovalnih nalogah, zato je prav, da omenimo še mentorje, ki so sodelovali v več nalogami: Bernarda Novak z OŠ Kuzma je sodelovala s štirimi nalogami, Melita Potočnik z OŠ Bakovci in Helena Fru-men z OŠ II Murska Sobota pa s po dvema nalogama.

BERNARDA B. PEČEK

Svetovni dan aidsa – 1. december

Aids v družini

Aids je bolezen, ki je v zadnjem desetletju postala velik zdravstveni in socialni problem. Aids (sindrom pridobljene imunske pomanjkljivosti) pomeni zadnjo stopnjo okužbe z virusom človekove imunske pomanjkljivosti (HIV).

Da se bolezen razvije pri okuženem človeku, lahko mine tudi več kot deset let. Vendar, ko človek zbolí in je diagnoza bolezní ugotovljena, večinoma posameznik umre v treh letih od izbruha bolezenskih znakov. Svetovna zdravstvena organizacija ugotavlja, da se je do sredine leta 1994 z virusom HIV okužilo več kot 16 milijonov odraslih in milijon otrok. Pri 4 milijonih se je bolezen že razvila. V Sloveniji je bilo do 30. septembra letos prijavljenih 37 primerov obolelih za aidsom in 50 primerov ugotovljenih okužb s HIV brez razvitih znakov bolezni. Iz leta v leto narašča med njimi število okuženih žensk, med obolelimi in okuženimi pri nas pa še imamo tudi otroke. Največ okuženih in obolelih za aidsom pri nas živi v Ljubljani. Posamezni bolniki in okuženi pa so že v vseh slovenskih regijah, torej tudi v Pomurju.

Zato ni prav, da o aidsu še vedno razmišljamo kot o bolezní drugih, bolezní, ki ni med nami in ne more ali ne bo prizadela prav nas. Ne smemo si zatiskati oči pred problemom. Vsak dan se okoli 6000 ljudi v svetu na novo okuži z virusom HIV.

Večina vseh okužb se prenaša s spolnimi odnosi. Že dolgo aids ni več samo bolezen homoseksualcev, narkomanov in tistih, ki so s transfuzijami dobili okuženo kri. Čedalje bolj postaja aids klasična spolno prenosljiva bolezen. Virus HIV se lahko prenaša tudi z okuženo krvjo in iz matere na otroka pred porodom, med njim in pozneje z dojenjem. Nikakor pa se ne prenaša z običajnimi družabnimi stiki.

Kaj lahko naredimo? Kako naj se varujemo?

Še vedno je edina zaščita samozaščita vsakega od nas. Prenajanje bolezni s spolnim odnosom lahko preprečimo z vzdržnostjo, z zvestobo med dvema neokuženima partnerjema in z varnejšo spolnostjo, ki vključuje nepenetrantni spolni odnos ali uporabo kondomov. Predvsem naši otroci morajo biti seznanjeni s preprečevanjem aidsa, še preden postanejo spolno aktivni. Pri njihovem seznanjanju s tveganji načini obnašanja za okužbo bi morala največjo in najpomembnejšo vlogo odigrati družina. V njej mladi po-

naravni poti morajo dobiti prve informacije. Starši so najpomembnejši posredovalci življenjskih vrednot svojim otrokom in njihovi vzorniki. V letošnjem letu, ki je leto družine, se moramo te vloge zavedati toliko bolj.

POGOVARJAMO SE...

AIDS

Koncept družine ni nujno omejen na krvne vezi, poroko, spolni odnos ali posvojitev. Vsako skupino, katere vezi se gradijo na zaupanju, medsebojni pomoči in skupni usodi, lahko obravnavamo kot družino. Podobno vlogo, kot jo ima pri preprečevanju širjenja aidsa klasična družina, imajo lahko vse širše družine človeštva: verske skupnosti, delavska združenja, podporni društva, mladinske skupine, različne druge nevladne, vladne in medvladne organizacije...

Znotraj teh skupin vse žane lahko naučimo, da razumejo in upoštevajo vse, kar je mogoče o virusu HIV in o varnem obnašanju. Če pa njihovi člani zbolijo za aidsom, so te skupnosti kot družine najboljše razumevanja, sočutja in pomoči.

V seznanjanju mladitv z načini prenosa in varovanjem pred okužbo z virusom HIV ima pomembno vlogo tudi šola. Usposobljeni ljudje in strokovnjaki v šolah lahko na dim pojasnijo vsa bistvena vprašanja, ki jih bodo obravnavali za vstop v obdobje, ko se bodo morali sami odločiti. Najpomembnejše je zagotoviti mladim dovolj informacij o prenosu bolezni in načinih, kako varno živeti, še preden se jih, varno živeti, še preden se jih, začnejo tvegano obnašati, npr. zlorabljati droge, predvsem pa pred spolno aktivnostjo.

Vsak pogovor o aidsu je tesno vezan s tematiko spolnosti in se ga mnogi zaradi strahu ali neznanja izogibamo. Neumeljena je tudi bojazen, da bi pogovor o spolnosti našim otrokom razumeli kot spodbudo za razvijanje spolnega življenja. Pogovor o spolnosti je varjen, tako kot to počnemo o vseh drugih temah, enostavno in odkrito jim pomagamo, kar o aidsu vemo sami. Če je naše znanje o temi pomanjkljivo, imamo v zdravstvenih zavodih v Pomurju in Sloveniji na voljo različne pisne informacije in gradiva o aidsu in strokovnjake, ki o aidsu radi odgovorili na vsa odprta vprašanja in nejasnosti kar daskoli med letom.

1. december kot svetovni dan aidsa je le en dan v letu, ko razmišljamo, govorimo in pišemo o tej bolezni. Zavarovali smo se pred aidsom, pa ne smemo pozabiti niti en sam dan v letu. Vsaka pozabljivost in nepredvidnost lahko za nas postane usodna.

dr. med. Zorica Levač-Turk, spec.

Vitezi vina negujejo in širijo vinsko kulturo

Tokrat v znamenju 25-letnice zaščitne znamke

Četrto slovensko viteško slovesnost, ki jo je v Radencih pripravil gradišćansko-panonski red vitezov vina, konzulat za Slovenijo, so posvečeni 25. obletnici ustanovitve zaščitne znamke slovenskih vin. Po viteškem bogoslužju v kapelici v parku zdravilišča in po ogledu radenskega muzeja so razstave zaščitne znamke slovenskih vin so se vitezi vina in številni gostje zbrali v kongresni dvorani hotela Radin, kjer je eden od predsednikov sveta konzulata, prokonzul dr. Jože Colnarič, posebej pozdravil predsednika države Milana Kučana ter predstavnik viteških redov iz Avstrije in Madžarske. Letošnja slovesnost slovenskega vinskega viteškega reda, ki mu je osnovna naloga čaščenje vina ter negovanje in širjenje viteške kulture, je dosegla vrhunec z akreditacijo novih hospites in vinskih sodnikov, predsednik države Milan Kučan, ki je prav tako častni nosilec viteškega križa gradišćansko-panonskega reda vitezov vina, pa je ob tej priložnosti izročil srebrni znak svobode Republike Slovenije Fedorju Pirkmajerju. S tem priznanjem ga je predsednik države nagradil za dolgoletno uspešno delo v kmetijstvu, še posebno v vinogradništvu in vinarstvu.

Fedor Pirkmajer, ki je bil hkrati tudi eden od pobudnikov za uvedbo zaščitne znamke slovenskih vin, je povedal, da so prizadevanja za zaščito naših vin mnogo manjša od zaščitne znamke, ki praznuje letos 25-letnico. O tem so Slovenci začeli razmišljati že pred 120 leti, ko so ugotovili, da se po kakovosti vinskega pridelka lahko uspešno merijo s sosedi, vendar z njim še zdaleč ne dosegajo cene, ki bi si jo glede na kakovost ta vina zaslužila. Ze takrat so poudarjali, da bi se morali pri tem zgledovati po Francozih, ki so zaščitili svoja sloviata vina in tako dosegli uspehe doma in v tujini. Aktivnosti o zaščiti slovenskih vin so znova oživele v drugi polovici tridesetih let, sprožili pa so jih v ljubumerski podružnici mariborskega vinarskega društva, ki je zaprosila za zaščito ljubumerskega, žal pa je ta prizadevanja prekinila vojna.

Po vojni je bilo še nekaj prizadevanj za zaščito slovenskih vin, saj je bil leta 1956 sprejet sklep o uvedbi posebnega zaščitnega znaka na vsa ustekleničena vina nadpovprečne kakovosti. Izdelan in izbran je bil celo osnutek zaščitnega znaka, vendar se ta projekt ni uresničil. Ideja pa ni zamrla in do njene oživitve in uresničitve je prišlo v letu 1969, ko so v okviru Poslovnega združenja Styria uvedli zaščitno znamko slovenskih vin. Zaščitna znamka je bila sprejeta januarja 1969 pri patentnem uradu v Beogradu, decembra 1970 pa še pri mednarodnem uradu za varstvo intelektualne lastnine v Ženevi. Po sprejemu ustreznih aktov so se začele priprave na polnitev slovenskega vina z zaščitno znamko, ta čas pa je pripadla ptujski kleti, kar ni naključje, saj se je Ptuj takrat pripravil na proslavljanje svoje 1900-letnice. Izbrali so sauvignon letnik 1968 iz Zavrča in ga napol-

nili pod imenom Rimljan Anno '69. Na osnovi ocene je to vino dobilo 17,4 točke, napolnili pa so 3.400 steklenic in jih opremili z zlato zaščitno znamko.

Ptujski kleti so kmalu sledile še kleti iz Ormoža, Ljutomera, Radgone in Maribora, za njimi pa še druge kleti podravskega vinorodnega rajona. Že prvo leto je bilo podeljenih 260 tisoč zaščitnih znamk, kar 162 tisoč litrov zaščitnega vina pa je prišlo iz ptujske kleti. V prvih dveh letih so podeljevali le zlato zaščitne znamke, v letu 1971 so uvedli še srebrne, s pristopom kleti iz posavskega vinorodnega rajona pa so leta 1975 uvedli še rdečo znamko za slovenska vina z geografskim poreklom. Z leti so poostrovali tudi kriterije za pridobitev zaščitne znamke in tako so morala biti vrhunska vina ocenjena z več kot 18 točkami, kakovostna vina z več kot 16 točkami in namizna vina z geografskim poreklom z najmanj 14 točkami.

Podeljevanje zaščitne znamke se je razmahnilo. Leta 1979 so jih podelili 11.150.500, leta 1983 že 18.884.000, s pristopom primorskih kleti se je v letu 1987 njihovo število povzpelo na več kot 28 milijonov, najvišje število pa doseglo v letu 1988, ko so podelili 32.289.640 zaščitnih znamk. Zaščitna znamka je prispevala svoj delež k prodaji, predvsem pa k ceni slovenskih vin, odločilno je vplivala na razvoj vinogradništva in vinarstva. Kulturna pa je tudi porabnik slovenskih vin. Z letom 1990 naj bi rdečo zaščitno znamko opustili (zaenkrat jo še vedno po-

V 25 letih podeljevanja zaščitne znamke slovenskih vin so skupaj podelili 337.635.060 znamk. Največji delež je odpadel na zlato znamke, saj so teh podelili 51 odstotkov, 45 odstotkov je bilo srebrnih znamk, rdečih pa le 4 odstotke. Od leta 1986, odkar podeljujejo znamke v vseh treh vinorodnih rajonih, se povečuje delež posavskega in zmanjšuje delež podravskega rajona, medtem ko se delež primorskega rajona ni bistveno spremenil. Ker je bil lani spremljen pravilnik za dodeljevanje zaščitnih znamk (poostrožil se morala), se je letos zmanjšal delež zlatih znamk. Od vseh so jih v letošnjem prvem polletju podelili le 19,8 odstotka, dobrih 75 odstotkov je srebrnih in 5 odstotkov rdečih zaščitnih znamk.

deljujejo), zlata naj bi se podeljevala vinom, ki presežejo oceno 18 točk, srebrna pa vinom, ki presežejo 16 točk. Žal pa so se v zadnjih letih začele nekatere polemike okoli zaščitne znamke, ki so vplivale na zmanjšanje obsega podeljevanja že v letu 1992, še močnejše pa v letu 1993, kar pa lahko neugodno vpliva na razmere v slovenskem vinogradništvu in vinarstvu. Na to so opozorili tudi na srečanju vitezov vina v Radencih in pozvali slovenske vinogradnike, da med njimi prevlada razum.

LUDVIK KOVAČ

Tla, melioracije in vzdrževanje

Trenutno stanje!

Po spomladanskem pregledu melioracijskih območij skupaj s predstavniki odborov za vzdrževanje melioracij na posameznem območju in predstavnikom sekretariata za kmetijstvo so bili za posamezna območja izdelani programi vzdrževalnih del (zajeta so bila resnično le najnujnejša dela) ter okvirni predračuni za ta dela. Sredi poletja ste vsi lastniki dobili odločbe o višini prispevka za vzdrževanje v letu 1994, in sicer za ha površine, ki jo imate v določenem območju. Skupaj z odločbami ste dobili tudi položnice za plačilo prispevka, in sicer v polovičnem znesku, da bi vam omilili ta prehod na lastno vzdrževanje. Na prvi pogled se je morda zdelo komu obremenitev na ha zares sorazmerno velika, toda ko smo pregledovali sezname za plačilo, smo ugotovili, da je večina zneskov med 200,00 do 3.000,00 SIT po lastniku.

V začetku novembra smo na terenu skupaj s predstavniki odborov ponovno pregledali stanje vzdrževanja ter stanje plačil prispevka. Žal s trenutnim stanjem ne moremo biti zadovoljni, oz. ne more biti v ponos niti lastniki zemljišč niti odborom za vzdrževanje. So sicer precejšnje razlike med posameznimi območji in nekateri odbori so opravili kar precej predvidenega dela, čeprav je prispevek plačalo le 15 do 30 % lastnikov, tako da so izvajalci še vedno dolžni plačila. Drugod so bili odbori praktično onemogočeni, ker so imeli na voljo premalo sredstev (plačalo le od 10 do 15 % lastnikov). Žal so bili tudi primeri, ko se je odborom nabralo kar precej denarja (plačalo več kot 40 % lastnikov), vendar leži ta denar neizkoriščen, jarki pa so še naprej zaraščeni (lastniki - preverite delo svojih odborov!).

V času, ko boste prebirali to razmišljanje, boste vsi, ki prispevka za vzdrževanje za leto 1994 (po prejeti položnici ob odločbi) še niste plačali, že imeli doma opomine za plačilo. Za ta korak, kateremu potem sledi izterjava prek RUIP - Izpostava Murska Sobota ter avtomatska prijava sodniku za prekrške po 144. čl. Zakona o kmetijskih zemljiščih (ne vzdrževanje melioracijskih objektov in naprav), smo se odločili ne le zaradi zakonskih določil, ampak predvsem zato, ker je to pošteno do tistih lastnikov, ki so svoj prispevek že plačali, ter do odborov, ki sicer naslednje leto ne bodo mogli dobiti izvajalcev, če jim ne plačajo letos opravljenega dela.

Pošteno je tudi, da ob tem omenim drugačen pristop družbenega sektorja (KG Rakičan), ki že vsa leta vzdržuje melioracijske sisteme med svojimi zemljišči, ob tem pa izvaja tudi taka vzdrževalna dela, o katerih večina kmetov žal še niti ne sanja (apnjenje, podrahljanje, ...), čeprav tiste melioracije niso bile »podarjene« nič bolj in nič manj kot v zasebnem sektorju. Stroški vzdrževanja so tam pač vsi v redne stroške proizvodnje, in če si na zemlji res gospodar, kar pomeni, da z njo gospodariš, ne pa gospoduješ, to ni strošek, ampak dolgoročni dobiček.

Ludvik LAZAR, dipl. kmet. inž. KMETIJSKI INŠPEKTOR

Kmetovalec Franc Čuček se preusmerja

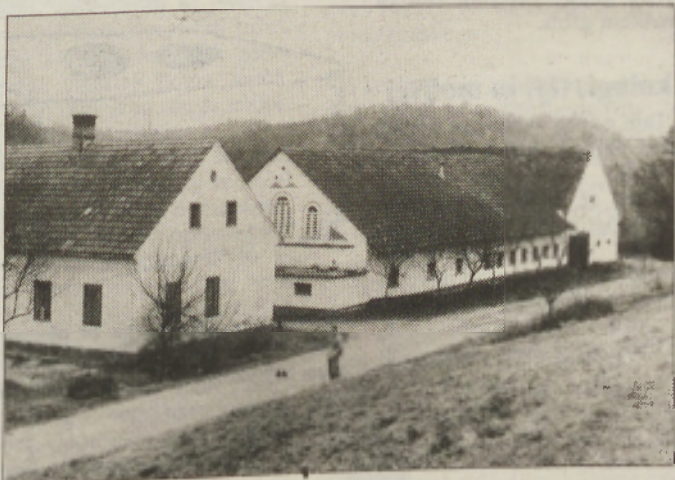
Namesto bikov - svinje

Kaj je bolje in pametneje: vztrajati v določeni kmetijski dejavnosti tudi v slabih časih ali pa se v kriznih obdobjih preusmeriti v drugo prirejo ali pridelavo?

Franc Čuček iz Kutinec se je odločil, da bo postopoma zmanjšal obseg govedarstva, potem pa ga povsem opustil, kajti preusmerja se v rejo plemenskih svinj, odojkov in bekonov. Ugotavlja, da govedarstvo nima prave cene, mleka da je v Sloveniji že tako in tako preveč, zato mu cena realno ne bo rasla. Drugače naj bi bilo s prašiči, ki da jih vedno bolj primanjkuje, cene pa naj bi bile še kar spodbudne, zlasti če prašiča spitaš do 150 kilogramov, ga prodaj navadnemu občanu ali pa neposredno mesarju.

Preusmeritev iz govedoreje v prašičerajo pa seveda ni mogoča čez noč. Pod isto streho, kjer so (bili) goveji pitanci, je sicer mogoče rediti tudi prašiče, a je treba hlev ustrezno predelati. In prav to Franc počne v tem zimskem času. Seveda, prostor za prašiče bo urejen tudi v skednju. Tako naj bi dobil dovolj veliko površino za rejo 200 prašičev v enem turnusu. Sprva bo nekaj tekačev (prašičkov) kupoval, čez čas pa jih bo dajalo 15 »presečnic« (plemenske svinje), od katerih jih 8 že ima. Takole je sklenil: vsi prašiči, ki se skotijo na kmetiji, lahko gredo iz hlevov, ko bodo težki 150 ali še kak kilogram več.

Kaj pa hrana? Franc Čuček, ki je še samski, živi pa skupaj z bratom in ostarelo materjo, ima 34-hektarsko posestvo. Od skupnih površin je sicer 18 hektarjev gozda in 16 hektarjev obdelovalnih površin, od tega polovica travnikov in polovica

Pogled na staro Čučkovo hišo in novejšo hlevo, v katerih pa ne bo več slišati mukanja goveda, ampak kruljenje prašičev. V enem turnusu 200 kosov. - Fotografija: S. S.

njiv. Na njih prideluje običajno živinsko krmo (koruza in drugo). Ker po preusmeritvi iz govedoreje v prašičerajo sena ne bo več potreboval, bo travne nike, ki se dajo usposobiti za

narjive, ker niso na močvirnatem območju, preoral in tako prideloval še več koreze. Tako bo svoje svinjske pitance »futral« predvsem z doma pridelano živinsko hrano, zato utegne biti reja cenejša od tiste iz vreče, po drugi strani pa je znano, da je meso tako krmljenih živali boljše. Tudi zaradi tega bo, vsaj tako sklepa, iztržil kak to-

velikega 16 krat 10 metrov, in ureditev hleva v skednju seveda ne bosta poceni. Franc Čuček bo naložbo pokril z lastnimi prihranki, saj ne ve, kje drugod naj bi vzel denar. Očitno ga nimajo tudi tisti, ki naj bi meliorirali zemljišča na območju Kutinec, saj se napoved, da bomo z deli začeli še letos, ni uresničila. Del njegovih travnikov je tudi na takem terenu, zato jih za zdaj ne bo mogel preorati, četudi bi jih želel, saj bo potrebno za prašičerajo veliko več koreze, kot je je porabil pri govejih pitancih. Ti so pač jedli tudi seno.

Franc Čuček iz Kutinec se je torej odločil za korenito preusmeritev. Nikakor noče dovoliti, da bi velika kmetija, ki jo je ustanovil njegov pradedek Alojz, delo pa nadaljevala dedek Valentin in oče, prav tako Valentin, propadla. Pogled iz prtiče perspektive na hišo, zgrajeno 1758. leta, prenovljeno pa leta 1886, pove, da je bila tam že nekdanja velika kmetija.

Na morebitno bralčeve pripombo, kam bi, prišli, če bi se vsi preusmerjali, brž ko zaškripa, naj odgovorim, da je pomislek upravičen, vendar pa je tudi res, da tisti, ki se opogumi in je tako prvi, ponavadi uspe. Biti prvi, to pa je že druga zgodba!

Š. SOBOČAN

NE BODI ŽALOSTNA, DRAGA MOJA ŠMARNIČA!
VINSKI STROKOVNJAKI TE NE PRIŽNAJO
ZA VINSKO SORTO, JAZ TI PA PO DRUŽINSKI
TRADICIJI NAŽDRAVLJAM
NA 100 LETNICO.

Uporaba gnojevke na travinju čez zimo

Ekološko ni upravičena

Za vzdrževanje oz. izboljševanje rodovitnosti kmetijskih površin je nujna uporaba tako organskih kot mineralnih gnojil. Da bo učinek le-teh dober, je prav, da jih uporabljamo v primernih količinah na hektar in času. Zavedati se moramo, da bo intenzivnost rabe omenjenih gnojil v prihodnje zmerno naraščala. V kmetijsko razvitih državah zahodne Evrope so sprejeli zelo strogo zakonodajo glede uporabe gnojevke in gnojnice za gnojenje. Ugotovili so namreč, da nestrokovna raba lahko zelo negativno vpliva na okolje (povečana vsebnost nitrata in fosfata v talni vodi).

Za zgled vzemimo zakonodajo Nizozemske, ki je kmetijsko najbolj razvita država v Evropi in je imela v preteklosti zelo velike težave z emisijami dušika (v obliki NH₃) v zraku ter emisijami dušika (v obliki NO₃) in fosfata v tleh. Zakonodaja je zelo rigorozna, saj prepoveduje uporabo gnojevke od oktobra do sredine februarja in celo prepoveduje gnojenje z gnojevko po vsej površini. Cisterne so morali opremiti s posebnimi lemeži, ki vdelajo gnojevko pod rušo.

Holandci so ugotovili, da je delež emisije amonijaka (NH₃) v zraku iz kmetijstva 30%. Zadal so si cilj, da le-tega zmanjšajo do leta 2000 za 70%. Sprejeli so zakonodajo, ki predpisuje obvezno pokrivanje gnojšč s hlevskim gnojem, gnoj morajo obvezno zakisati z določenimi kislinami, ki preprečujejo razgradnjo beljakovin v gnoju in še bi lahko naštevali.

V drugih evropskih državah je zakonodaja zmernejša, a kljub temu prepoveduje uporabo zunaj vegetacije. Gorje tistemu, ki ne spoštuje zakona.

In kje smo mi?

V Sloveniji še ni predpisov, ki bi določali uporabo organskih gnojil, predvsem gnojevke in gnojnice. Je pa res, če želimo v Evropo, bodo prej ali slej sprejeti in takrat se bodo začele težave. Postavljeni bomo pred dejstvo, ali zmanjšati število živali ali povečati zmogljivosti gnojnih jam. Roko na srce, v velikem številu primerov smo stojišča za živino povečali, na povečanje zmogljivosti gnojnih jam pa smo pozabili, oziroma če smo jih že zgradili, so bile zgrajene zelo nestrokovno in v marsikatero tudi vdora podtalna voda. Zaradi tega moramo razvažati gnojevko in gnojnico skoraj vsak mesec. Največji problem v zimskih mesecih je, kam s tema gnojiloma. Nemalokrat je rešitev travinje.

Gnojevka in gnojnica sta zelo kakovostni gnojili, če ju uporabimo ob pravem času in v primernih količinah. Vsako pretiravanje škodi razvoju travne ruše in negativno deluje na okolje. Škoda se pojavlja v obliki ožigov travne ruše (razvoj v vročem vremenu), v spremembi botaničnega sestava (prevladujejo visoke trave, če tudi ni poudarek na gnojenju s fosforjem P₂O₅) in v zapleveljenosti ruše (ščavje, regrat itd.). Vsekakor je ta škoda precejšnja, če gnojimo s tema gnojiloma v vročem vremenu oz. pozimi na zmrazjenih tleh. Uporaba omenjenih gnojil čez zimo še ima zelo negativen ekološki prizvok, saj travna ruša čez zimo ne raste ter tako ni neposrednega odvzema hranilnih snovi, ki jih vsebuje gnojilo. Zaradi obilice padavin pozimi se ta hranila izperejo v globlje plasti, velikokrat pa pridejo tudi do podtalne vode. Po skoraj enotnem mnenju kmetijske in sorodnih znanosti sta glavni in dejanski edini potencialni vir onesnaženja vode le dušik in fosfor, redkeje pač tudi gnojevka in gnojnica.

Naj ne bo ta članek kot prepoved uporabe organskih gnojil na travinju, ampak prav nasprotno, s smotno uporabo ob vegetaciji lahko dober del mineralnih gnojil za gnojenje zamenjamo z le-tega ter tako pocenimo pridelavo kakovostne voluminozne krme.

Iz ekološkega stališča pa je prav, da se seznanimo s stranskimi učinki uporabe ob nepravem času, še zlasti to velja za zunaj vegetacijske obdobje, in da se začnemo pripravljati na zakonodajo, ki pa ne bo enostavna. Res je, da ni samo kmetijstvo edini onesnaževalec okolja, ampak je tudi industrija, promet, gospodinjstva itd. Po študijah, ki so jih opravili v Evropi, prispeva kmetijstvo pri skupni obremenitvi površinskih vod s fosfati samo 4%.

Naredimo vse, da bo ta odstotek iz kmetijstva čim nižji.

Kmetijska svetovalna služba
ŽVZ-ja za Pomurje M. Sobota
mag. STANE KAPUN, dipl. inž. agr.

Po občinskem abecednem redu

Moravske Toplice: multikultura in turizem

Občina Moravske Toplice je tako raznolika, tako multikulturalna, da najbrž res ne more biti drugačna kot efemerna. Enodnevnična. Tako je lepa z vsemi temi tečaji različnosti, da ne bo mogla biti daljšega veka kot tja do ponovnoletnega časa, ko se bodo odprla ušesa vladnih služb in bodo uradniki hoteli slišati zahteve po ustanovitvi novih občin. Vse, kar je krasno, je redko ali pa vsaj kratkega veka. Škoda. Mogoče je sicer, da se jim bo do takrat zgodilo, tako je rekel nekdo, kot se zgodi v kmečkem zakonu. In se bodo vzbujali med seboj in ostali skupaj. Tudi v kmečkem zakonu se zakonca, ki sta vanj postavljena po posredovanju vaških ženičarjevskih posrednikov, vzbujata šele čez čas. A je za to malo možnosti. Preveč je živ spomin na nekdanje občine. Tudi prav.

Iz petih ena

Današnja občina Moravske Toplice je sestavljena iz petih dravskobanovinskih: Bogojine, Križevca, Martjanec, Prosenjakovec in Tešanovec. V občini Križevci so bili od današnjih krajev občine Moravske Toplice Kančevci in Lončarovci. Vsako nekdanje občinsko središče je danes svoj tečaj. Vsako malo vleče k sebi. Bogojina vleče Bukovnico, Filovce, Ivance in Motvarjevece; Martjanci Andrejce, Krnce, Lukačevce, Noršince in Sebeborce; Prosenjakovci Berkovce, Čikečko vas, Fokovce, Ivanovce, Ivanjševce, Pordašince, Ratkovce, Selo in Središče; Tešanovci Mlajtince (katerih ime pride od Mladetinci), Moravce, Suhli Vrh in Vučjo Gomilo. Ni sicer nujno, da točno tako, v glavnem pa. Stare zveze se ne pozabijo kar tako.

Roža vetrov

Nadaljnji tečaji okrog križišča kulturoloških vetrov pa so tisti med Slovenci in Madžari in med različnimi verami. Evangeliki, katoliki in kalvinci. To niso izključujoči tečaji. Čeprav so bili tudi takšni časi. Pomislimo samo na zgodovino martjanske fare. Enkrat so imeli v njej glavno besedo katoliki, drugi evangeliki. No da, nekdanj je sprte miril celo turški aga iz Velike Kanize, ko jim je zagrozil, da pride k njim, k popom in duhovnikom, in jim pokaže hudico, če se bodo še naprej prepirali.

V knjigi Psalmi vaškega župnika (tež zelo dragoceni in premalo upoštevani knjigi), piše njen avtor mariborski škof Smej, da je bogojinski plebanuš Baša v svoji cerkvi dovolil peti mašo tudi luteranom. V teh krajih je pač tako, da so katoliki malce tudi luterani in obratno. V selanski kapeli je bil leta 1627 sedež protestantske župnije, na ivanovskem bregu, kjer prevadujejo evangeliki, se je rodil znameniti katolik dr. Franc Ivanoci – Kodela in danes je na njem katoliški duhovni dom.

Kalvini so bili samo Madžari. V času Dravske banovine

so živeli predvsem v občini Prosenjakovci. V Čikečki vasi in v Središču jih je bilo nad 200. V Motvarjevcih so že izumirali (»izredno tiha vas, ki pogreša otrok«). Za njihovo današnje število se ne ve. Kakšna škoda, če se ne bi za kalvina spoznal nihče več! Kakšna izguba za občinsko multikulturalnost!

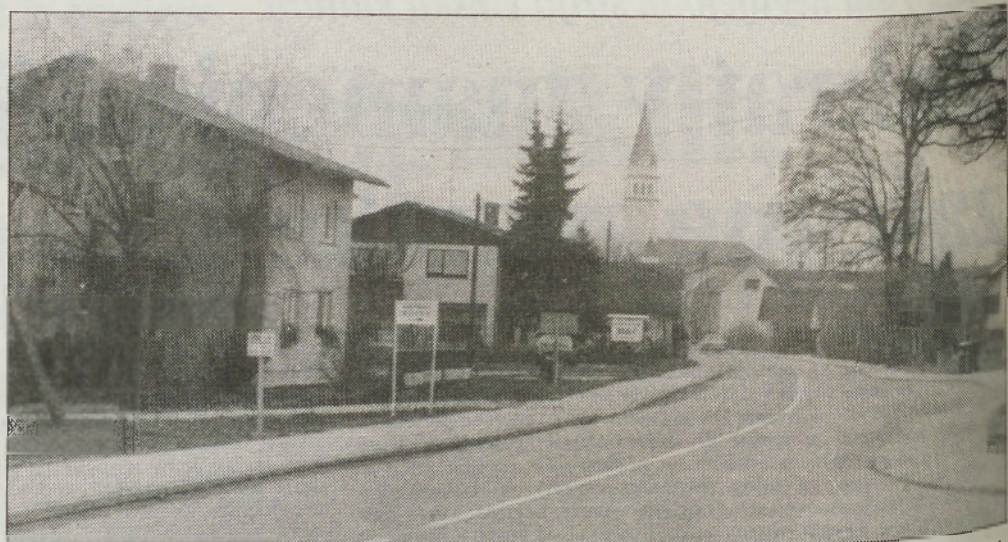
Osrednja roža

Skupni imenovalec vseh krajev in vseh nekdanjih in sedanjih občin – ne glede na to, koliko jih naposled bo – pa je turizem. Zato je ime občine Moravske Toplice kar pravo. Toplice stojijo za turizem. Zgolj simbolno, ker topliški turizem ni alfa in omega, prej omega kot alfa. Samo pravih turističnih dejavnosti ni več. Nekdaj so v Ivanovcih, Čikečki vasi in Berkovcih izdelovali sir in maslo za prodajo. Danes po bregih v teh krajih stojijo samo leseni odri za odvažanje mleka. Namesto da bi ga z oživilno staro večščino predelali za prodajo turistom.

Iz Sebeborca so nekdanj izvažali v tujino jabolka, perutnino in jajca. Mikloš Kuzmič je Bedenički breg imenoval *Engadi*, kar po hebrejsko pomeni vrellec sreče. Pod njim je imel župnišče. Pod njim je imel župnišče. Že omenjeni škof Smej piše v knjigi Muza Mikloša Kuzmiča, citirajoč Adama Luthra, da je v Kuzmičevem času evangeličanski senioratni inšpektor Ferenc Novak, »vzel v najem vse gostilne ob veliki cesti od Sobotice do Sobotelja in je povsod dal točiti naše, tako imenovano točšgarsko vino. Tako je zaslovelo ... moščansko, kukečko in kančevsko, z eno besedo – slovensko vino. V tistem času je bilo naše Goričko zares svet goric, vinorodna pokrajina. Vino je bilo glavni pridelek Goričkega. Lepo belo, sladko vino ... Od daleč so hodili po točšgarsko vino, še celo dunajski dvor je imel navado kupovati vino v Kančevcih ...« Danes pa mislijo, da so prekosili Noeta, če si izmišljajo nekakšne vinske ceste! Tako se to naredi: vzame se v zakup gostilne in se jim dobavlja dobro vino.

Kamor turisti ne bi hodili

mljaskat dobro vino, bi hodili gledat kaj drugega. Nad Tešanovci in Noršinci bi se vozili z izposojenimi zmaji in proučevali tipični obcestni vasi. Potem bi zavili še proti bogojinskemu pobočju in obleteli Plečnikovo cerkev, nakar bi se kar v zraku prelevili v zračne arheologe in škilili navzdol proti Ledavi, za izginulimi kraji. V bližini te reke so bili nekdanj Blažovci in Bratkovci; Ivanci, ki so danes v bližini teh dveh nekdanjih krajev, pa takrat sploh niso bili tam, kjer so sedaj. Bili so na južni strani Ledave, to pomeni onkraj sedanje južne občinske meje. Vse to izginjanje in preseljevanje je bilo delo Turkov.

V imenu občine Moravske Toplice stoji izraz Toplice kot sinonim za občinski turizem, ki mu je moravsko zdravilišče lahko samo alfa, ne sme pa mu biti omega. Če bi mu bilo tudi omega, če bi se turizem z njim začel in nehal, občina z njim ne bo bogatela, marveč bo polagoma začela bosopediti. Jutrišnji turizem je na deželi, ne v hotelih. Pri čemer brez hotela tudi ne bi šlo ...

Na gornji konec občine, tam »sredi gozdnega zatišja«, kot piše v Leksikonu Dravske banovine, bi lahko hodili gledat dvorec rodbine Matzenauer nad Prosenjakovci. Ko bi bil

ogleda vreden, pa ni. Nekdaj je bil, s svojim italijanskim slogom, starinskim pohištvo in »znamenito zbirko orožja«. V njem se je njega dni našlo tudi kaj latinskoameriškega,

saj je bil stari Matzenauer konzul v Peruju.

Nazadnje bi lahko prespali v Moravskih Toplicah, ker sicer danes najbolj turistični kraj ne bi imel od turizma nič.

Odranci: delavni tvorci prekmurske antropološke podobe

Odranci črpajo svojo podjetnost iz omejitev. Potemtakem so podobni Japonski. Odranci – Japonska v malem. Japonci nimajo rud, so pa zato silno delavni. Tudi Odranci slovijo kot dobri delavci. Imajo manj njiv in gozdov, kot bi jih glede na število prebivalstva potrebovali, po meri neke markovske skromnosti. Še celo antropološko so podobni svetovnim ljudstvom, ki danes slovijo kot najbolj delovno učinkovita. V povprečju so drobnih kosti in bistri. Ker so, dokler so bili v beltiški fari, od mase vedno tekli, se jih je prijel vzdevek »cuzeki«. Beltičanom so vrnili z »ečeki«, telički. Nemara zato, ker so tako boljšali v njihov skupinski drnec proti rodni vasi.

Vas na čistini

So nova občina, ki ima najbrž najmanj gozdov. Že Leksikon Dravske banovine je pisal, da je takratna občina, ki je vključevala tudi Melince, »skoraj vsa v poljih« in da »pravi gozdovi manjkajo«. Še v tistega malo gozda, ki je okrog vasi – današnja občina je ena sama vas – niso smeli povsod pasti živine. Izsekavali pa so ga lahko samo skromno, ker jim je tako dovoljeval zemljiški gošpod. Na meji med odransko in beltiško katastrsko občino je še danes gozd z ledinskim imenom Tiloš, kar po madžarsko pomeni »prepovedan«. Zgodovinar Zelko piše, da je na beltiškem gospostvu, pod katerega so Odranci takrat spadali, veljal poseben gozdni režim, ki je določal, kateri gozd je prepovedan za intenzivno izrabo. Ime Tiloš je očitno prišlo od tega.

Kljub skromni gozdnatosti katastra imajo Odranci, ki še kurijo z drvmi, na dvoriščih dolge metre drv. Nasekali so jih daleč naokrog. Od Bukovnice in Kobilja do Bistrice, v nekdanj prav tako gosposkih gozdovih, ki so danes poddržavljeni in obenem ponekod tik pred tem, da jih denacionalizirajo. Bodo Odranci pač znova sekali in čistili v gozdovih zasebnih lastnikov. Saj so to počeli stoletja dolgo.

Kašarji

Nekdanj je bila vas znana po tkanju platna za domače potrebe. Danes imajo zopet daleč naokrog znano in redko obrtno delavnico s tovrstno dejavnostjo. Platna torej niso »izvažali«, pač pa so tako delali s kašo. Kaj pa so drugega mogli. Čeprav bi lahko krušno zrnje nosili v mletje tudi v murske mline, razen v tiste na potoku Črncu, ga niso pridelali toliko, da bi ga bilo še za prodajo. Torej so, v skladu s svojo pregovorno skrbnostjo in delavnostjo, »oplemenitili« z delom proso in ajdo. To sta bili takrat manj redki kulturi kot

sta danes, a še vedno dovolj redki, da sta bili dobra tržna izdelka. S kašo so Odranci prinesli ime svoje vasi in skupnosti v slovenski pregovorni prostor. Saj se spomnite tiste šale, da so Odranci s kašo našli tudi na Luni.

Edina stopa za phanje pšena, kakor se imenuje izdelek iz prosa in ajde, ki se potem skuha in dobi kaša, je danes v zanemarjeni lopi pri vaški tehtnici. V zelo nesposlovljivem stanju in okolju, prav nesposlovljivem za predmet, ki bo morda nekoč osrednji simbol v vaškem grbu.

Ekologi, tipi in molivci

Tam okrog »vage« se dogaja nekaj najbolj ilustrativnega za odranski odnos do zemlje. Odranci se za svojo človeško številčnost le malo širijo na polja, na vredno obdelovalno zemljo. Najgloblje med njive so v času gradbenega buma zašli tja proti Lipi. Drugače pa je v Odrancih največ nadzidanih

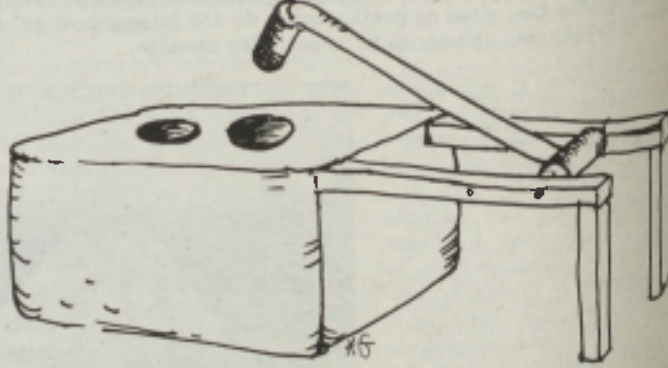
hiš. Kar sicer ni v okras podobi vasi, je pa dobro za varovanje rodovitne zemlje. V zadnjem času je novi rod podjetnikov za gradnjo zasul močvirje za »vago«. Seveda je to po drugi strani izguba močvirnega biotopa, toda ti na žalost tudi v Odrancih niso v posebni časti. Lepo je, da gradijo čistilno napravo, vendar bo moral novi župan takoj po izvolitvi izdati občinski odlok, naj se očistijo »šanci« in bregova Črnca.

Turki in kruci so nekdanj vas večkrat izropali. Kako so se jih domačini branili, zgodovinski viri ne poročajo. Vojaki pa so Odranci bili, na križišču poljskih poti, kake tri gonjanje južno od vasi proti Gornji Bistrici stoji križ, ki so ga že leta 1916 dali postaviti v spomin na »svetovno vojsko« trije srečno

vrnjeni vojaki. Malo zgodaj, če pomislimo, da se je bila prva svetovna vojna takrat šele na polovici. Sploh pa so Odranci pobožna vas, tudi na mnogih vaških križiščih stojijo križi.

Čut za pravičnost so vedno imeli, ne samo sedaj, ko jim ga že daljši čas privzgaja župnik Alojz Kozar, ki ga polagoma nadomešča istoimeni nekak Leta 1878 se v vasi omenja klada, v katero so vtikali nepriprave. Seveda ne kar tako, brez prejšnje sodne obravnave. Imeli so tudi vaško sodnijo.

V Ljubljani in drugod po Kranjskem so imeli nekdanj posebno predstavo o Prekmurcih. Zgradili so jo na tipični delavsko-kmečki noši Odrancov, ki se tudi na sezonskem kmečkem delu ni odrekel predpasnika, »šorca« Prekmurca

Zadnja odranska stopa za phanje kaše je nesposlovljivo shranjena v lopi pri »vagi«. Na risbi je stopa iz etnografske beležke, kakor jo je za razpoznavnost prerisal Endre Gönter.

Na odranskem polu križ stoji, na križu Bog visi ...

se koj spozna, ker on na eni nogi firtah nosi, »so sporocali svojo antropološko bistrino do mačini na drugi strani Mure, so se srečevali z Odranci. Tako so opisovali znan način nošnje, s katerim so kmetje zapakovali umazano stran predpasnika. Eno polovico so po diagonali zavijali čez drugo in jo zapasali. Tako, da je videti, kot da nosijo predpasnik samo na eni nogi. Postopek je uporaben tudi za čas spuščanja vode, da se ne pomočiš po »šorcu«.

Ti marljivi in podjetni ljudje naredijo vse, kar se jim zloče. Še najbolj jim menda ustreza, če jim oblast ni posebno naklonjena. Cerkev so gradili in gradili, ko so jim socialisti oblastniki odpeljali opeko zanj, so kupili drugo. Vmes med enim in drugim poizkusom, da si zgradijo svenišče, so peti, molili in delali. Ora et labora, kot bi rekel nekdanji minister za kulturo in zdajšnji veleposlanik Slovenije v Franciji Andrej Ča-puder.

STEFAN SMEJ

V torek, 6. decembra,
vas vabimo
v Mursko Soboto
na tradicionalno

MIKLOŠEVO SENJE

- okrog 300 prodajalcev zagotavlja pestro ponudbo
- sejmski prostor bo v središču mesta v Slovenski in Zvezni ulici
- Sobočane prosimo, da se na sejem odpravijo peš

Podjetje Komunala Murska Sobota

Knjiga o prekmurski povojni zgodovini

Sovražniki revolucije za vsakdanjo rabo

Knjigo Križarji Matjaževa vojska na Slovenskem, izšla je nedavno pri založbi Horvat MgM v Ljubljani, je avtor Zdenko Zavadlav posvetil vsem »pokončanim od slovenske in jugo-boljševske policije«, ki je pokončevala po različnih imeni. Eksekucije so se imenovali vosovci oefa, onzovci, dvjejevci, oznovci, zavadlavci in udbovci. Različna imena za čistilce Revolucije. Zavadlav je bil najprej eden od njih, pozneje pa, ko se je Revolucija odločila za žrtje svojih otrok, je bil sam preganjan. Tako pišejo dokumenti, ki so objavljeni na koncu knjige, žal brez nobenega komentarja.

Večji del pripadnikov policije in njenih vojaških enot ni hotel tega zaradi sovraštva ali nasilja, piše avtor v postscriptu. Bili naj bi ujeti v košarice ali zapeljani. Verjeli pa so, to pa. Pa še dobro jim je bilo.

Knjiga je pisana kot niz temeljitih prebriskov. Ko začinjajo in preganjajo »bande«, jih pogosto zmrzajo, so Nemci tako nekoč imenovali njih partizane. Nekdaj grelo se zdaj kot institucije, razpisana policija bori proti »prijateljem«. Metod se nimajo dovolj zavedali, malo posnemajo »prijatelje«, predvsem pa se učijo. V diplomantov sovjetske vojske akademije Džerzinskaja, ki predavajo v šoli ozne in okitnem gradu. Zavadlavova zgodba se v tem oziru odpre z Janševimi Okopi, ki so prvič izšli. Brez kakega preganjanja. Matjaž Maček je bil na šoli, Mitja Ribičič pa v Slaviji, v operativnem centru proti kontrarevoluciji. V tej zgodbi, da se Zavadlavova zgodovina konča z njegovim izstopom iz udbe, pa posledice vzgajanja zasleduje v najnovejši knjigi, vse do Kučana, oziroma do njega.

Za omejevanje zasliševalskih metod se skušajo pripadniki policije kaj naučiti od »prijateljev« in hipnotiziranih telepatov Svengalija. Zavadlav na stoli, potem se spusti na stoli in za nameček še na stoli kot »plehmuzika«. Po ugotovitvi, da Svengalijev metoda odpira usta samo za »prijatelje«, trdim pa, da imajo opravka s trditvami in spoznanji, da morajo biti metode še naprej uporabljene.

V premorih med trdim preganjanjem, zasledovalskim in zasledovalskim delom se zabavajo. Hodijo na izlete in pijanijo. Po hotelih in po gostiščih. Vseeno jim vendar potrebnosti veda, kako so jih, zato jim nič ne pomaga. Matjaž Maček je ponovno na nanje, ko jih ob neki priložnosti opazuje, kako se obnašajo s tortami. Na banjo, ki so ga priredili, ko je prišel na oznozemski prestolu kneževstva Kraigher.

Njihov glavni lovski plen so bili tisti, ki so bili preganjeni. Posiljajo in urijo jih v vojni. Vzdržuje pa jih anglo-ameriška obveščevalna služba. Vseeno so proučevali in proučevali, povezani so z Dražem, ki je bil v tistih časih, ko je bil in skrival nekje v Ravne gore v Srbiji. Zavadlav in kolegi so morali biti posebej tudi v Titovo zapovedno življenje, ko je ta urejal zakonostno preteklost s svojo ženo Herto Hass, Mari-

Jeriča »razdraženi«. Nespretni politični aktivisti, med njimi Miško Kranjec, so hoteli nejevoljo pobiti z javnim shodom v Turnišču. Obrnilo pa se je tako, da je moral Miško, kljub spremstvu mnogih udbovcev in milice iz Sobote, pobegniti čez njive. Avto pa so mu prekulnili v jarek.

Fotografija je z razstave Ernesta Bransbergerja v moravskem hotelu Ajda.

borčanko. Stari Hassovi, zdaj že Brozovi nekdanji tašči, saj je v tem času že živel z Jovanko, so morali odnesti neko pismo. Nič zlega se ji ni zgodilo, niso je obtožili volksdeutscherstva kot mnoge druge z nemškimi priimki. Maršal je samo urejal ločitvene zadeve. Zavadlavov z očitkom pripominja, da maršalov sorodnik pa ni mogel biti volksduetscher. Sicer pa je znano, da v ideoloških rečeh ni bil zadržan človek.

V večjem delu knjige avtor torej opisuje preganjanje križarjev, ki jih je bilo največ v Prekmurju. Tudi njihova glavna vojaška enota je imela ime po tukajšnjem toponimu, imenovala se je Murski odred, delovala pa je v glavnem na desnem bregu Mure. Udbovci so jih s pomočjo vrinjenecv izsledili, zasledovali in polovili. Avtor je moral aretirati turniškega »vršilca dolžnosti generalnega vikarja« Ivana Jeriča, ki je bil obdolžen, da je podpiral Matjažovo vojsko.

Pred kratkim nam so nam prišli v roke rokopisni spomini Ivana Jeriča in reči moramo, da se Zavadlavov opis dogodkov ujema s tistimi, ki ga je v spominih obnovil vikar Ivan Jerič. Zavadlav piše, da Jeriča na dan, ko ga je prišel zajet, ni bilo v Turnišču. Bil je v Ljubljani na duhovnih vajah. Oddrvel je po telefonu vprašat Egonu Conradija, enega takrat glavnih v ljubljanski Slaviji, kaj naj naredi. Conrad je kot vedno pri zadevi in da Jeriča v Ljubljani aretirati.

Jerič se v tej zvezi spominja provokacij, ki so mu jih pripravljali doma, predvsem neki dimnikar iz Beltinec, o aretaciji pa piše takole: »Drugi dan duhovnih vaj v Ljubljani pride po kosilu v sobo Conradi Egon in me v imenu ljudstva aretirata.«

Tudi v nadaljevanju se Jeričevi spomini in Zavadlavovo opisovanje dogodkov skladajo. Ljudje v Prekmurju so bili, tako Zavadlav, zaradi aretacije

Jerič se razhajata samo v tem, kako je Jerič sprejel obsodbo. Dobil je 4 leta zapora. Zavadlav piše, da se mu je to zdelo veliko. Jerič pa pravi: »V ljubljanski ječi so se duhovniki začudili, kako to, da sem dobil štiri leta, ko pa so časopisi pisali, da sem vodja petim diverzantskim skupinam ... In dve radiodajni postaji sem imel. S pomočjo teh sem dajal šifrirana poročila na Zapad ...«

Tako je iz zgodovinske razdalje vsa zadeva nekoliko šaljiva. Kot da prekmurske križarske vojske ne bi jemali povsem resno, proces proti njej so, kot kaže, potrebovali bolj preventivno.

Zavadlav v nadaljevanju naštevajo obsojene na Jeričevem procesu in na procesu proti pripadnikom Matjaževga gibanja v Prekmurju. Iz njegovega fragmentarnega pripovedovanja ni jasno, kašna je bila po interpretacijah udbe zveza med enimi in drugimi kotrerevolucionarji. Menda je bilo dovolj, da so uprizarjali proces, zavedali pa so se, da ljudje nimajo veliko pojma o tem, za kar jim sodijo. Pred razsodiščem zgodovine so danes krivi takratni tožniki in preganjanci, ki so obsodili ljudi z drugačnim političnim prepričanjem. Z oboroženim odporom se Prekmurci niso spogledovali.

ŠTEFAN SMEJ

Recenzija

Vrhunci likovne umetnosti

Svet se vrti naprej tudi pri izdajanju del o likovni umetnosti. Lep zgled za to je knjiga Vrhunci likovne umetnosti, ki so jo pred kratkim ponosno predstavili pri Cankarjevi založbi. Ta knjiga je drugačna iz dveh razlogov – vsebinskega in produkcijskega.

Vsebinsko je posebnost tega dela, da je brez kakšnega trdnega koncepta, saj je edini »koncept« Vrhuncu predstaviti na enem mestu in v ugledni izdaji petsto velikih del petstotih znanih in priznanih likovnih umetnikov od 13. stoletja do današnjih (vključena so tudi še povsem sveža dela) dni. Gre torej za nekakšen neobvezen sprehod skozi veliko galerijo različnih obdobij in stilov, v izdajah je edino veljaven abecedni red, po katerem so (ne glede na obdobja) razvrščeni predstavljeni ustvarjalci. Vsa k temu umetniku je odmerjena ena stran velikega formata, večino katere zaseda barvna reprodukcija njegovega, po mnenju sestavljalcev, najbolj reprezentativnega dela, ki so ji dodani kratka razlaga umetnine in umetniške poti avtorja ter osnovni podatki o reproduciranem delu. Ob koncu knjige sta še kratka slovarja strokovnih likovnih izrazov in vsebovanih umetniških smeri, poleg pa je tudi seznam muzejev in galerij, v katerih predstavljena dela visijo. Knjiga je torej bolj kot strokovni javnosti namenjena najširšemu krogu ljubiteljev likovne umetnosti, in če lahko ob takšni naravnosti štejemo neobvezno sproščeno njene zasnove k njenim pozitivnim lastnostim, je kot morebitno negativno plat izdaje mogoče omeniti ob takšnih delih vedno aktualno vprašanje kriterija iz-

bora. Stvar je v tem primeru zelo preprosta: projekt so zasnovali v Angliji in zaradi načina njegove izvedbe, ki ga bom pojasnil v naslednjem odstavku, je pač obveljal izvirni, torej angleški izbor, ki je seveda specifičen in nekoliko lokalno obarvan. A tako pač pri takšnih zadevah je; eni diktirajo, drugi pa imajo možnost, da se zadevi pridružijo ali ostanejo ob strani, kar je običajno slabša rešitev.

Projekt Vrhunci likovne umetnosti, The Art Book, kot se zadevi reče v originalu, je zasnovala angleška založba Phaidon Press Limited, gre pa za široko razpredeno mednarodno izdajo, pri kateri sodeluje vrsta založnikov z vsega sveta. Slikovni material v vseh izdajah je identičen pa kot tudi besedila, ki so le prevedena v posamezne jezike, celotna naklada vseh izdaj pa je bila oziroma še bo, natisnjena v Singapuru. Tak način sodobnega založništva izniči zamude pri izdaji prevodov in bistveno zmanjša stroške, njegova slaba stran pa je, da posameznih nacionalnih izdaj ni mogoče dopolniti z lokalnimi posebnostmi, kar je tudi razlog, da v knjigi ni predstavljen noben slovenski umetnik. A tudi nov način mednarodnega založništva (še) ne omogoča popolne sočasnosti izdajanja v različnih državah, saj je originalna besedila pač treba prevesti, kar seveda vzame nekaj časa. V skupini najbolj »prijadnih« narodov, katerih izdaje so bile nared to jesen, smo poleg »originalnih« Angležev, Nemcev, Portugalcev in Francozov tudi Slovenci, naslednji pomlad pa bo širom po svetu izšlo še nekaj »zamudniških« izdaj.

D. ŠTEFANEC

Za zeleni jezik (74)

Politične strasti ob bližajočih se lokalnih volitvah so tako rekoč razvnete do vrelišča. Nekdanji in prihodnji »družbeni delavci« strankujejo, lobirajo, snubijo, t.i. volilno telo pa že kaže prve znake zasvojenosti: vse pogostejši udarci s pestmi po točilnih pultih, čedalje daljši kavni odmori v pisarnah, povečano število odpadlih delovnih ur – vse to kaže, da previdno odmerjeni vbrizgi obljub, omamnih predvolilnih gesel, načrtno dvo- ali večurnih stavkov delujejo počasi, toda zanesljivo. V tej strasti nastajajo tudi strastna in nemalokrat čudna besedila. Ustna in pisna. V rubriki smo se hoteli izogniti opisanemu vrtincu, vendar preprosto ni šlo. Besedilo, ki ga objavljamo spodaj, nas je preprosto izzvalo, da smo prisiljeni odločno zastaviti besedo za »našo stvar«, za naš jezik, ki je nad vsemi strankami. Besedilo ne le da zabrisuje mejo med resničnostjo, mitom in umišljenim, ampak od številnih jezikovnih možnosti, ki jih slovenski jezik nudi, izkorišča najpreprostejše, zgolj tiste, ki toliko da še vzdržujejo komunikacijo. Da nas kak strankarski pregretež ne bi obtožil, da posredno škodujemo (v resnici si z jezikovno nekulturo škoduje sama), smo podatke o njej zabrisali.

LOKALNE VOLITVE 94 v O B Č I N I

KANDIDAT ZA ŽUPANA

ALOJZ ŠINKO, PREDMETNI UČITELJ, REDNI PROFESOR NA SREDNJEŠOLSKEM CENTRU V M. SOBOTI, STANUJOČ SV. JURIJ 11F

Volina enota št. 1 (Rogaševci)

1. Herman Kralj, Srdica 1d, samostojni krojač
2. Alojz Madjar, Jurij 27c, strojni delovodja, LIV Rogaševci
3. Viktor Benko, Sotina 51, samostojni mehanik in vulkanizer
4. Alojz Šinko, Jurij 11f, pr. učitelj, SSTŠ M. Sobota
5. Stefan Forjan, Srdica 88, samostojni mizar
6. Milan Cener, Srdica 112, traktorist (v Avstriji) Srdica 112
7. Manuela Štull, Sotina 2, frizerka
8. Alojz Vidonja, Nuskova 23, samostojno cvetličarstvo
9. Darko Šarkanj, Nuskova 72, usmerjeni kmetovalec

Volina enota št. 2 (Pertoča)

1. Marjan Madjar, Pertoča 43, zidarstvo, fasaderstvo in gradbena mehanizacija
2. Jagic Recel, Večeslavci 128, ekonomski tehnik
3. Silvo Gomboc, Fikšci 13, gostilničar
4. Jože Obal, Pertoča 6, strojni inženir, LIV Rogaševci
5. Janko Lapoša, Večeslavci 46a, vrtnar, frizerstvo

Z GLASOM ZA NAŠEGA ŽUPANA TER LISTO BOSTE GLASOVALI ZA SKUPEN, PRAVIČEN IN BOGATEJŠI RAZVOJ NAŠE NOVE OBČINE.

Ko govorimo o jezikovni kulturi, seveda ne mislimo samo na slovnično in pravopisno pravilnost, ampak tudi na sporočevalnim okoliščinam ustrezno izbiro jezikovne zvrsti, pa na besedilno ustreznost ipd. Pričujoča kandidatna lista ne izpolnjuje niti prvega pogoja, o čemer priča ne le število manjkajočih vejic, ampak tudi osnovno neobvladovanje pisnih pravil, kakor ga kaže neupoštevanje presledkov. Verjetno za to jezikoskrvnost niso krivi kandidati, navedeni na listi, zato srčno upamo, da v času svojega županovanja in svetnikovanja (če bo »volilna roka« dovoljkrat obkrožila njihovo ime) takšnih jezikovnih malomarnosti v svoji novi občini ne bodo dopustili.

FRANCI JUST

Vlado Sagadin

kulturni koledar

RAZSTAVE

- MURSKA SOBOTA:** V prostorih Pokrajinskega muzeja si lahko ogledate razstavo Kelti na Celjskem.
- MURSKA SOBOTA:** V likovnem razstavišču Pomurske banke je na ogled izbor iz Zbirke sodobne umetnosti Galerije M. Sobota.
- LENDAVA:** V galeriji na gradu je razstava 22. mednarodne likovne kolonije.
- MURSKA SOBOTA:** V soboškem gradu razstavlja Geza Gibičar.
- MIRAVSKA TOPLICA:** V razstavnih prostorih hotela Ajda razstavlja Ernest Bransberger. Razstava bo odprta do 16. decembra.

PRIREĐITVE

- RADENCI:** Danes, v četrtek, 1. decembra, ob 18. uri bo v galeriji Medikoss otvoritev retrospektivne razstave likovnih del prof. Vlada Sagadina. Nastopata radenski pevski zbor in recitator dr. Kos. Otvorja prof. Obal.
- MURSKA SOBOTA:** V petek, 2. decembra, ob 18. uri bo predstavitev pesmarice goriških ljudskih pesmi in zvočne kasete Či bi ges bilja felica.
- RUŠE:** 22. srečanje mladih pesnikov in pisateljev bo 3. decembra.

Niste sami,
Vestnik je z vami!

ne zgodi se vsak dan

Potemnel
lesk

Rolls-roycei se v razstavnem salonu v središču Londona še vedno bleščijo. manj bleščeči pa so obrazi direktorjev te edine britanske avtomobilске družbe, ki je še vedno v domači lasti. Vse druge tovarne so že prevzeli tujci, večinoma Japonci, takšno usodo pa napovedujejo tudi Rolls-royceu.

V neusmiljenem poslovnem svetu namreč nacionalni ponos ne šteje, velja le dobiček, tega pa je bilo v zadnjih letih bolj malo.

Rolls-royce je sicer še vedno statusni simbol, a čedalje redkejši so tisti, ki si ga lahko privoščijo.

Pred nedavnim so v južnoafriškem mestu Sun city izbrali najlepšo Zemljanko. To je 21-letna študentka arhitekture Aishwarya Rai iz Indije, ki je poleg tega postala še mis fotogeničnosti. Drugo mesto na tekmovanju je zasedla domačinka Basetsane Makgaleme, tretja lepota planeta pa prihaja iz Venezuele, to je 18-letna Irene Ferreira Izquierdo. Naše Janje Zupan ni bilo med desetimi najlepšimi.

Redkejši kot zlato

Zlato progasti bengalski tigri so verjetno najredkejša živalska vrsta sploh. Na vsem svetu jih je natančno dvajset, ne več in ne manj. To so namreč križanci, vzgojeni v ujetništvu. V divjini tovrstnih tigrov sploh ni. K omenjenim dvajsetim smo že prišli tudi najnovejši prirastek iz živalskega vrta v Gaensendorfu v bližini Dunaja. Mala mucka sta prva mladička, ki sta se skotila v Evropi. Zato ni presenetljivo, da sta se stara komaj nekaj tednov že predstavila javnosti.

Veliko skrb ma Bela nad našof vse-državnof modrijof. Sejre lase njemi dela. Gda je dau svoj glas za osamosvojitel, te je neč mislo, ka de saki občan za sebe občina, liki ka mo fkuper šli prouti Evropi. Slabo volou si pa un sigdar s pesmijof rešavle:

Pred nami nova občina,
brez vsega, gola, golcata,
je kakor prazen votel panj,
bo treba nosit pamet vanj.

Skup zbrali bodo revščino,
na kup zvozili robo vso;
na vaško trato - mizo, stol,
bo "štempl" tolkel protokol.

Pisarna zunaj bo za zdaj,
dokler zgradili bodo kaj.
S prispevki, davki, da bo joj,
občani bili bodo boj.

Bo nov občinski aparat,
se večal vsak dan na kvadrat,
dokler ne bodo z leti vsi
na Občini zaposleni.

Sinička takrat prileti,
na vrhu zgradbe obsedi,
razgleda malo se okrog,
plevel bo rastel vsepovsod.

Brat Džouži

Dve glavi in pet nog so posebnosti te želve, stare dva meseca, iz Honkonga. Kljub dvema glavama ji melagomanstva ni mogoče očitati: velika je pičlih 3,8 centimetra, hranijo pa jo lahko le skozi ena usta. Druga bodo ostala zaprta do smrti, so ugotovili.

Medicinski čudež v Ameriki

Še kar naprej raste

Njegovo ime je skrivnost, za medicino pa predstavlja pravi čudež: Američan, ki ne preneha rasti, ima 28 let in še zmeraj raste. Njegova natančna velikost je skrivnost, številka njegovih č. ljev se je sedaj ustavila pri številki 56...

Vzrok za takšno neomejeno rast: konci njegovih kosti ne odrdijo in enostavno rastejo naprej.

Čudež je, da ta Američan sploh še živi, saj bi moral umreti že kot zarodek v materinem telesu. Toda njegova mladost je bila normalna - če seveda izvajamo rast, ki je ni bilo mogoče ustaviti. Pri dvanajstih je imel vse običajne znake, ki so značilni za začetek pubertete, pri šestnajstih je meril že dva metra. Kar na lepem so ga začela boleti kolena, njegova stegna so se skrivila navznoter, tako da je komaj še lahko hodil.

Rentgenski posnetki, pregledi krvi, genski testi - zdravniki so bili presenečeni in presenečenje se je stopnjevalo v pravo senzacijo: fantov organizem je odklanjal hormon estrogen, zato ni prenehal rasti. Rast skrivnostnega Američana bodo morda ustavili, ko bo dopolnil trideset let, toda takrat bo že prišel v »meno« in njegove kosti bodo postale nevarno krhke.

Iz inkubatorja

Japonska le težka prehrani vse prebivalce, saj je nenasičenih površin le malo, pa še te so precej nerodovitne. Zato poskušajo z gojenjem zelenjave v nekakšnih inkubatorjih pod umetno svetlobo. Nekatere vrste v takih razmerah odlično uspevajo in bogato obrodijo. Žal ne vemo, kakšen okus ima tako pridelana zelenjava. Najbrž pa je precej hrešč okusa, podobno kot naši piščanci, zrejeni pod lučjo.

Moraliteta o piščancu,
rdečih hlačkah in gasilcih

Pepe in Micka sta šla na izlet do bližnjega gozdička. V stari kripo sta natovorila vse, kar sta menila, da bi jima prišlo prav. Tako so se v prtljžniku znašli drug poleg drugega: kos mrtvega prašiča, umorjena kokoš, kumarice, krompir, čebula, solata, zalog piva, vino, mineralna voda, sok, nogometna žoga, grablje in abadžur z babičine svetilke (Pepe ga je že sedem mesecev vozil v prtljžniku, češ da ga bo nesel v posebno delavnico v Avstriji, kjer popravljajo take starine).

Poleg tega pa je v prtljžniku kraljeval žar, gradele, grill, barbecue ali roštilj, kakor vam je ljubše. Naprava je bila namreč namenjena mrtvima, prašiču in piščancu.

Vse skupaj se je začelo v gozdičku. Na jasi je Pepe prišel v kripo. Vešče se je izognil odsluženemu štedilniku, predvsem veteranu na drva, pri tem je skoraj oplazil novejši električni štedilnik, ta je bil veteran iz časov parol Elektriko v vsako našo vas kot dober sofer se je izognil še trčenju v hladilnik in parkirni kratek med dvema pralnima strojema, veteranoma Rex in Castor. Priroda je pa res lepa! (Škoda, da ni bil prvi Castor in drugi Polux).

Z Micko sta najprej zavila v gozdiček, kaj sta tam počela, bo ostalo zavito v tančico mistike, saj si nismo mogli privoščiti vjeurizma. Vmes je Micka enkrat prišel, oblečena le v rdeče hlače, in nekaj šarila po prtljžniku.

Potem sta dostojno oblečena postavila napravo, podobno žrtniku primitivnih ljudstev, ter opravila žrtvovanje pujsa in nekaj kokoške. V nasprotju s prvotnimi ljudstvi pa sta žrtev namočila sebi, ne preprostim božanstvom.

Tačas je očanec Pišta nekaj sto metrov daleč, na svojih zemljah nabiral odpadke vseh vrst in jih zlagal na kup. Pri tem je videl, da je potegnil iz ploščence, ki jo je imel varno spravljeno v žepu. Videl je prihod krače, malo pozneje pa ritasto mrho v rdečih spodnjicah. Odpljunil je, potegnil iz ploščence in si zamrmal v brki: »Kaj danes vse ne gazi po tej naši zemlji.« Še enkrat je potegnil iz malo počkal, če ne bi tisto vilinsko bitje še enkrat prišlo iz gozda. Ko se je prepričal, da je pričakovanje zaman, se je posvetil čiščenju. Pomislil je še, kako bi bilo s tisto ritasto deklino tam v gozdičku.

Smrkavca Mile in Štef sta se z druge strani plazila po gozdu. Bila sta še v tako zelenih letih, da na kakšno morilnino niti pomislila nista. Imela pa sta nekaj ciguret, ki sta jih iskreno očetoma.

Splazila sta se proti gozdičku, naenkrat pa sta zaslišala hrpenje in vzdihovanje. »Kaj pa je to?« je vprašal Štef. Tedaj sta slišala golega, po trebuhu in prsih poraščenega divjega moža, ki je s krepelcem v roki prodiral skozi podrast. Ustavila sta se šele na jasi, na drugi strani gozdička. Ko sta se za silo pomirila, sta si prižgala cigareti.

Dan se je bližal h koncu, Pepe in Micka sta opravila vse, kar sta nameravala opraviti tega dne, in sicer nekatere stvari celo večkrat. Bila sta zadovoljna.

Očanec Pišta je pospravil vse smeti in odpadke in jih odnesel. Strokovno je opazoval ogenj, dokler ni dogorel, tudi on je bil zadovoljen z opravljenim delom.

Smrkavca sta pokadila vsak po tri cigarete. Potem sta hodila a sta bila kljub temu zadovoljna. Zadovoljen je bil tudi potegnil pes Sultan, ki se je priklatil mimo in našel lep kos pečenega pujsa. Tako poceni že dolgo ni prišel do grilja.

V vsej okolici so bili še najmanj zadovoljni kleni možje, prostovoljni gasilci, ki so sredi noči komaj pogasili gozdni požar. Prosto oh kozarcu rujnega pa je tudi njih počasi prevzelo boljše razpoloženje. Še dolgo so se smejali, gasilec Jur je namreč v gozdičku našel kup ogledanih piščančjih kosti, poleg njih pa še rdeče damski hlače. Ni pa mogel dojeti, kaj je bilo tako smešnega, ko je rekel: »Čisto podobne ima tudi Micka.«

BORIVOJ REPE

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Kritičen pogled na dosedanje avanture ti bo odkril tvoje realne možnosti pri nekem, ki ti nikakor ne gre iz glave. Nikar se ne podcenjuj, ampak mu pokaži predvsem tvoje dobre lastnosti, slabe pa pusti raje za drugič.

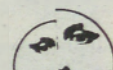
On: Nekdo ti bo ponudil zanimiv predlog, ki ga boš z veseljem sprejel. Seveda pa je predlog eno, realizacija le-tega pa nekaj povsem drugega. Sprejmi pomoč, saj ti bo dodaten denar lahko samo koristil.

BIK

Ona: Ker si si premalo prizadevala, si izgubila nekaj tistega, kar ti je veliko pomenilo. Toda nikar se ne delaj užaljeno, temveč se raje posveti prihodnosti, ki ti lahko prinese še kaj lepšega.

On: Povsem nepričakovano boš srečal osebo, ki te bo ponovno spomnila na dobre stare čase. Toda nikar se preveč ne razneži, saj utegne to zelo škoditi trenutnim poslovnim razmeram, ki niso do tebe prav nič prizanesljive.

DVOJČKA

Ona: Skupen dogovor s partnerjem ti bo končno odprl oči in te postavil na realna tla. Le kako si mogla biti tako naivna, saj se ti bo to zdelo sedaj popolnoma očitno. Kdor se zadnji smeje, se najsiljeje smeje...

On: Naj ti ne bo nikar nerodno priznati napake, saj je to veliko boljše kot trmasto vztrajati do še slabšega konca. Nekdo, ki si ga nekoč že ljubil, se bo ponovno vmešal v tvoje ljubezenske dogodivščine.

RAK

Ona: Mogoče je prav tvoja premajhna obveščenost tisto, kar ti vztrajno kvari odnose s partnerjem. Pogled malo okoli sebe in kaj hitro ti bo vse popolnoma jasno. Predvsem pa te čaka zelo zanimiv teden.

On: Nekdo se zelo trudi, da bi ti olajšal neprijeten položaj, vendar ti ostajaš še naprej slep in zaverovan v nekaj, kar sploh ne obstaja. Poslovni načrti se ti lahko kaj hitro prevesijo v pravo pravcato polomijo.

LEV

Ona: Dosegla boš skoraj vse, kar si boš želela, ostalo pa bo vprašanje, ali boš nato sploh zadovoljna. O neki stvari se boš morala odločiti precej na hitro, četudi si boš želela karseda omahovati.

On: Poklicala te bo stara prijateljica in ti predlagala nekaj, česar enostavno ne boš pričakoval. Toda kaj hitro se boš uspel otresti začetne zmedenosti in vse skupaj se bo izteklo natanko tako, kot boš načrtoval.

DEVICA

Ona: S smelostjo se boš pognala v drzno dejanje, kar bo prav gotovo korak naprej v tvojih ambicijah. Vseeno pa se nikar ne uspevaj z doseženimi rezultati, saj je željeni cilj zelo oddaljen.

On: Pomagal boš prijateljici v težavah, saj si bil prav ti tisti, ki je največ prispeval k njenemu zapletenemu položaju, tako posredno kot tudi povsem neposredno. Sicer pa je to le del tvojega norega načrta.

TEHTNICA

Ona: Poskusi še enkrat in skoraj gotovo se bo pokazalo, da si imela prav. Z odločitvijo, ki si jo hotela sporočiti svojemu partnerju, pa raje malce počakaj. Kdo ve, morda pa si boš še premislila?

On: Poskusi se vsaj malo umiriti, saj boš v nasprotnem kaj kmalu občutili vso težo tvojih nedanjen neodgovornih dejanj. Pa tudi tvoja trenutna romantika ni ostala tako skrita, kot si si prizadeval...

ŠKORPIJON

Ona: Človeška nevoščljivost nima meja, in to boš kaj kmalu skusila na svoji koži. Bilo bi koristno, da bi za nasvet prosila nekoga pametnejšega, saj se boš v nasprotnem primeru kaj hitro znašla v popolni zmedi.

On: Previdneje izbiraj družbo, da ne bodo nenadoma prišle na dan govornice, ki bi ti lahko škodile. Predvsem pa se ne zapletaj v avanturo, za katero že vnaprej veš, da ti ne obeta prav nič dobrega.

STRELEC

Ona: Bodi pozorna na prijateljeve besede in mu postavi nekaj vprašanj, ki ti bodo pomagali, da se boš lahko odločila. Zgodilo se ti bo nekaj zelo nepričakovanega, a se boš po temeljitem razmisleku vsemu skupaj le še smejala.

On: Zagrizeno se boš lotil nekega dela, s katerim si nekoč že dosegel zavidljive rezultate. Vprašanje je, ali je sedaj tudi pravi trenutek... ob napačni odločitvi se ti bo vse skupaj še malo maščevalo.

KOZOROG

Ona: Nehote se boš zapletla v zelo kočljiv položaj, boš kaj hitro znašla in se ponovno postavila na noge. A vseeno ne bo vse tako črno, kajti spoznala boš tudi svojega princa...

On: Ker ti je delo pravi užitek, si ne boš privoščila nobenega najmanjšega počitka, četudi bi ti bil še kako potreben. Tudi način življenja ti sicer zagotavlja precej denarja, toda pomni tudi na kaj drugega...

VODNAR

Ona: Sorodstvo ti bo povzročilo kopico zapletov, ki sicer ne bodo potrebni, a se boš vseeno morala ukvarjati z njimi. Navidezni problemi. Še najbolje bi bilo, če bi se podala na krajše potovanje...

On: Poslušal boš vse vrste nasvetov, na koncu pa se bo vendarle odločil popolnoma po svoji muhasti glavi. To se ti bo obrestovalo na dokaj nenavaden način: v ljubezni odloči v poslu pa povsem nasprotno!

RIBI

Ona: Kaj hitro se boš prenatrjala v svojih besedah, kasneje pa ti bo žal. Prijatelj te bo vsekakor držal za besedo in na to bo dobro, da bi ga poskušala preslepiti. Posel pa raje pusti pri miru.

Ona: Tvoja arogantnost te lahko privede do besednega prepadu. Tudi tvoja partnerica nima neskončnega potrpljenja, predvsem pa se ji lahko kaj hitro porodi ideja, da z njim odnosa ni čisto vse v redu.

za vsakogar nekaj

Siljenje radiča

Radič s svojimi grenkimi sestavinami (intybin) s sladkorjem inulinom uravnava prekrvno, pospešuje kroženje krvi in telesno presnovo. Bogat je s kalijevimi solmi, ki ugodno vplivajo na živčni sistem. Vsebuje tudi veliko vitaminov, predvsem karotina in vitamina C.

Korenine po prvem hujšem mrazu oziroma preden začno zamrzovati previdno izkopljemo, da jih ne poškodujemo. Najboljše se preneha, korenine se ne debelijo več. Korenine rdečelastnih sort naj bodo debele od 2cm, korenine vitlofa pa naj bodo debele približno 1cm. Po izkopu pustimo rastlino v suhem vremenu neobrezano še tri do štiri dni, da ovezemo, koren pa dobijo še nekaj živčnih snovi iz listov. Od sredine novembra lahko začnemo siljenje. Šele nato porezujemo liste 2-3cm nad vratom, potrebujemo lasne korenine in izrastke, tako da ostane očisteno samo glavni koren, ki ga skrajšamo na 20-22cm, ker so najprimernejši. Silimo v zakupu na prostem, v hladni ali topli gredi, v hlevu, zasipamo s tunelu, rastlinjaku, plasteniku itn. Najpogosteje silimo radič v kakšnem lesenem, pločnem ali plastičnem zaboju, ki je visok najmanj 50cm. Dno zaboja mora biti preluknjano. Najprej damo 5-8cm

vrtnih prsti, ki smo ji dodali vlažno šoto ali žagovino. Glave korenov naj bodo v isti višini, razdalja med koreni pa naj bo 6cm. Vmesni prostor napolnimo z vlažno žagovino, šoto ali peskom oziroma z mešanico dveh ali vseh treh. Sadimo tako, da je vrh korena 1,5cm nad površino. Polnilo naj se dobro sesede, zato s posodo nekajkrat udarimo ob tla. Preostali prostor napolnimo z enim delom vlažne šote ali žagovine in enim delom vrtnih prsti. Nazadnje rahlo zalijemo. Zaboje postavimo na dobro prezračeno mesto in na temperaturo 13-17°C. Substrat mora biti nenehno vlažen, vendar nikdar razmočen. Prostor, kjer silimo, mora biti zatemnjen ali zaboje prekrijemo s črno folijo. Od sredine decembra do sredine februarja, po približno treh do štirih tednih, režemo rdeče glavice radiča sorte verona in treviskega. Castelfranco pa ima pisano rahlo sklenjeno glavico. Siljeni koren sorte vitlof tvorijo rumeno bele štruce. Obeljene glavice režemo 2cm nad vratom, iz korenov pa poženejo novi, številni manjši lističi. Glavice radiča na svetlobi pozelenijo in pogrenijo, zato jih moramo takoj, ko jih požemo, zaviti (časopisni papir) ali shraniti v hladilniku.

Simona Potočnik, kmet. inž. rastl. proizv.

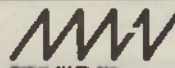
Zdravilni oves

Čeprav so ga doslej priporočali za krmo živalim. ljudem pa običajno v obliki kruha in ovsenih kosmičev, je sodobna prehrabena znanost ugotovila, da tudi oves koristi človeškemu organizmu. Zdravniki ga zato priporočajo ljudem, ki so oslabei, so bolni ali morajo uživati dietno hrano. Ti naj bi si vsaka dva dni pred spanjem privočili visokoenergetski ovseni napitek. Oves sodi med žita, ki spodbujajo in regulirajo presnovo beljakovin v organizmu. Obenem pomirja sluznico prebavil in daje občutek sitosti ter tako zmanjšuje voljo lakoto, ki jo marsikdo občuti med shujševalno dieto. Najbolj priporočljivo je uživanje naravnega surovega ovs, ki ga prevremo v vodi ali posnetem mleku. Vsaka dva dni (lahko tudi vsak dan) si zvečer pripravimo dve žlici prevretega ovs, ga prelijemo s skodelico mlačnega mleka, po želji osladimo z žlico medu in počasi pozlijemo ali spijemo pred spanjem. Seveda pa lahko ovsu namesto mleka dodamo navaden ali sadni jogurt, sadni sok ali kislo mleko. Lahko pa si s suhim sadjem in orehi ali lešniki pripravimo tudi okusen zajtrk z ovsenim msljem.

Kljub poplavi različnih modnih materialov so pletenine še vedno v modi. Modni ustvarjalci so ugotovili, da toplina in domačnost pletenin ne pristajata le ženskam, ampak da pletenine vedno znova radi nosijo tudi moški. Letos modni kreatorji zapovedujejo jesenske rjave odtene ki, kot pravijo, spremenijo podobo moškega.

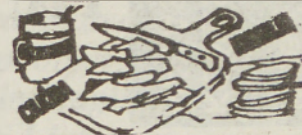
RADIO MV - MURSKI VAL - UKV
94,8 MHz (dopolnilne tudi SV 648 kHz)

Petek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Zamurjenci (kabaret) - 10.30 Kinoventilator - 10.00 Poročila - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Dnes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 1 je 2 in 3 in 4 - 18.00 MV-dur - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 »Sipli mi« z Duškom in Sašom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija
Sobota - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.50 Tržnica - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Dnes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Alternativna oddaja - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Astro sobota z Jožico in Ljubom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija
Nedelja - 8.00 Začenjamo nov dan - 8.10 Panonski odmevi - 8.45 Zamurjenci (kabaret) - 9.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.15 Nedeljsko premišljevanje - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija
Ponedeljek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 Evropa v enem tednu - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Dnes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Bilo je nekoč - 17.30 Šport - 18.05 Krščakon, cekron pa z marelof - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Večno zelene melodije z Benom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija
Torek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 12.00 Poročila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Dnes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Tema popoldneva - 17.30 Srebrne niti - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Mursko-morski val s Simonom in Dušanom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija
Sreda - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 NSTSNMV - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Dnes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Poslušamo vas - 17.30 Mali oglasi - 18.00 Na narodni farmi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Točno v sredo s Smiljo in Milanom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija
Četrtek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.40 Svetuje kmetijski strokovnjak - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Dnes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 To sem jaz - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Geza se zeza - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Kuhajte z nami

Jetra na lovski način

Jetra prištevamo med drobovino. V prehrani so še premalo cenjena. Vsebujejo precej vitaminov in železa. Najmehkejša so telečja, najtrša goveja jetra. Pripravljena morajo biti na hitro in takoj, ko so gotova, ponudena. Pražimo jih na močnem ognju, da takoj zakrknajo, znotraj pa ostanejo mehka in sočna. Pražena jetra solimo, tik preden jih damo na mizo.

Pripravljamo in uporabimo jih na različne načine: pražene s čebulo, v omaki, v juhah, pastetah, žličnikih, cmokih ali kot dodatek h klobasam.

Za pripravo jeter na lovski način potrebujemo: 1 kg telečjih ali svinjskih jeter, 6 dag prekajene slanin, poper, nekaj brinovih jagod, 8 dag olja ali masti, srednje veliko čebulo, žlico moke, juho ali vodo za zalivanje, limonin sok za okisanje, sol in po želji 1 do 2 žlički kisle smetane.

Jetra operemo, jim po možnosti odlučimo kožico in jih pretaknemo s slanino, narezano na tanke rezance. Nato kos jeter po vsej zunanosti nadrgnemo z mešanico popra, ki smo mu dodali nekaj stolčenih brinovih jagod. Na olju svetlo zarumenimo sesekljano čebulo in ji takoj dodamo kos jeter ter jih naglo opečemo z vseh strani samo toliko, da zakrknajo po površini. Zalijemo z juho ali vodo in dobro pokrito dušimo, da se zmehčajo. Čim mlajša so jetra, prej se zmehčajo. Sok, ki je ostal v posodi, potresemo z moko, malo popražimo, zalijemo do primerne gostote in zavremo. Nazadnje narežemo jetra na lepe rezine (kot meso), sok po okusu kisamo, dodamo kislo smetano, solimo in dobro premešamo, da se od njega nasolijo tudi jetra. Zložimo jih na primeren krožnik in prelijemo z vročo omako ter takoj ponudimo.

Pomnimo: Medtem ko se jetra dušijo, se rada primejo dna posode, zato jih večkrat vmes dvignemo ali obrnemo z lopatico. Ogibljamo se prebadanja z vilicami.

Cilka Sukič

Limone

Kupujte limone s tanko lupino, ker vsebujejo veliko več soka. Ostanki limon se ne bodo zasušili, če jih položite s prerezano stranjo navzdol na krožnik, potresen s sladkorjem ali soljo; sveže ostanejo tudi, če vlijete na krožnik malo kisa. Uvele in zasušene limone podržite za nekaj trenutkov nad paro, zmehčale se bodo in po-

staie spet sočne. Lahko pa jih tudi nekaj ur namakate v topli vodi, ki jo večkrat zamenjate. Zelene limone hitro dozoriijo, če jih položite v posodo z vodo, postavite na toplo in pustite stati nekaj dni.

Limonin sok lahko tudi konzervirate: precedite ga pa prekuhajte nad paro. Se vročega nalijte v steklenice, jih tesno zaprite in shranite na hladno. Tako pripravljen sok se obdrži tudi nekaj let.

Osteoporoza

Osteoporoza, bolezen, ki ogroža zdravje in življenje številnih žensk, sodi med dedna obolenja. Tako je skupini priznanih avstralskih specialistov za genetiko nedavno uspelo izdelati metodo genetske detekcije osteoporoze, ki omogoča ugotavljanje specifičnega gena že deset ali več let pred pojavom bolezni. Odkritje avstralskih kolegov je na evropska tla prenesel dr. Wehling iz Düsseldorfa. V svojem laboratoriju ponuja krvno preiskavo - zgodnjo detekcijo osteoporotičnega gena, ki omogoča pravočasno preventivo (gibanje, ustrezna prehrana), po potrebi pa tudi hormonsko terapijo v menopavznem obdobju.

Kadar vam teče iz nosa

Kapljice za nos Operil uporabljamo pri nahodu in vnetju obnosnih votlin, saj zmanjšujejo nabreklost sluznice in izcedek. Učinkujejo že po nekaj minutah. Ker prihaja sezona prehladov in nahodov, jih priporočamo. Kapljice lahko uporabljate nepretrgoma 3 dni, vendar morate upoštevati odmere, ki ga predpisuje navodilo. Odmerki za otroke so seveda manjši, sicer pa za otroke dobite kapljice za nos Operil P.

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB
NA MURSKEM VALU
NSTSNMV

1. ALWAYS - Bon Jovi
2. ENDLESS LOVE - Mariah Carey & Luther Vandross
3. BARY COME BACK - Pato Bonton & UB 40
4. LIFE IN THE STREETS - Prince Ital Joe & Marky Mark
5. SERENADA RAP - Jovannotti
6. KNOW BY NOW - Robert Palmer
7. REGULATE - Warren G.

PREDLOGI:
COTTON EYE JOE - Rednex
RUN AWAY - M.C. Sar & The Real McCoy
DON'T SAY IT'S OVER - Gun

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
TVELICASTNIH

1. BREZ TEBE - Ivanka Kraševac
2. CIGANKA - Robi Horvat
3. MLINAR NA MURJ - Chateau
4. MOLITEV ZA DEŽ - Nikola
5. NE BOM TE PUSTIL SAME - Pop design
6. VZEMI SI - Zasavci
7. ON TVOJA SREČA JE - Andrej Makoter

PREDLOGI:
ZVEZDE - Ivan Hudnik
SAMO SE TERE IMAM - Andrej Šifrer
BELI CVET - Nace Junkar

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
VRSČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. KNJIGA ŽIVLJENJA - Ans. Nika Zajca
2. SREČA JE - Zasavci
3. STRUNE LJUBEZNI - Primorski fantje
4. SLOVENKA MOJA BO - Stajerskih 7
5. NE BOŠ UŠEL - Igor in Zlati zvoki
6. MOJA MAM'CA - Ans. Stanka Mikole
7. VSAKO LETO LE EN MAJIMA - Ans. Franca Potočarja

PREDLOGI:
1. MOJA SLOVENIJA - Ans. Janeza Grošča
2. NAJLEPŠA LETA - Fantje izpod Vurberka
3. NA HRIBČKU STA ŽIVELA - Ans. Toneta Čučka

Izpolnjene kupone pošljite do četrta, 8. decembra 1994, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 48

Glasujem za skladbo:

- tuja
- domača
- narodnozabavna
- line in priimek ter naslov

SESTAVIL MARKO NAPAST	PRIJAVA ZA MERJE NJE DE KLINAGIJE	MUSLIMAN- SKA VERA	POGLAVAR VOLKOV V "KUNJI O DZUNGLI"	ŠKOTSKA GROFLJA IN MESTO	MOŠKO IME	PODELITEV IMENA	FR. FILM KOPIK IN REŽISER (JACQUES)
NAREČJE							
ODDELEK VOJNE MORINARICE							
ČVRSTOST KREPKOST							
VOJVO- DINEC					TITAN PERZUA		
JAPONSKA LUKA NA OTOKU KIUSU						PRIJAZNI KRALJ FEAKOV V ODISEJ	ANTI-KV- TETE
DUŠIK		STARO IME MESTA IVANČRAD V CRNI GORI	NAŠA ZNALČNA POKRAJINA				
SIBIRSKI VELETOK			KOBLA ALI KRAVA Z BELIMI LISAMI	ŽENSKI PEV- SKI GLAS MAROKAN- SKA LITEZ			
POTOMKA STARŠEV RAZLIČNIH RAS							
DRŽAVNA BLAGAJNA					IRIDI AZUSKI VELETOK		
IT. SKLA- DATELJI IN VIOLINIST IZ PRANA							
SIMTE- TIČNA TKANINA							
REALNI STVARNI PREDMETI ALI VEDE							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - Vodoravno: Francoz, ravioli, Aventin, zen, Ank, elan, KA, O, reta, lai, abu, adurnež, Gaspari, IM, kov, Jihčava, atol, AC.

14
Piše
KONESTABO
NATAŠA

TRN V ANGLEŠKI KRONI

okrožje West Belfast, je na njegovi zadnji poti pospremila večstotna množica.

Politični protest so septembra 1976 začeli zaprti člani IRE, s tem ko so odklonili obvezna zaporniška oblačila in obvezno prisilno delo. Zaviti v rjuhe so protestirali proti novim pravilom, ki so narekovala spremenjen odnos in netolerantnost britanskih oblasti. Medtem ko je status političnega zapornika dovoljeval manjše ugodnosti, denimo nošnjo svoje obleke. V času protesta je IRA prekinila s svojimi terorističnimi aktivnostmi in s protestom njenih zaprtih članov skušala dati svoji dejavnosti politično obeležje.

Upor, ki je temu ustrezno naletel na odgovor oblasti, so leta 1978 nadaljevali zaporniki s t. i. umazanim protestom, ko so stene celic ometali z lastnimi iztrebki in ostanki hrane. Na nepopustljivost vlade so se zaprti člani IRE (Bobby Sands, Francis Mueches, Raymond McCreesh, Patsy O'Hara, Joe McDonnell, Martin Hurson, Kevin Lynch, Kieran Doc-herty, Thomas McElwee in Micky Devine) odločili, da gre do konca. Oktobra 1980 je prvi prišel z gladovno stavko Bobby Sands. Javnost je bila zgrožena. Protestantsko prebivalstvo v Ulstru so šokirali ljudje, ki so v svojem prepričanju šli prostovoljno v smrt. Primer, ki je postal svetovni javnosti vse bolj politično in medijsko zanimiv, so izkoristili IRA in stavkovni odbor za lastno promocijo. Sinn Fein je namreč v času parlamentarnih volitev izkoristil luknjo v zakonodaji in na svojo kandidatno listo postavil Bobbyja Sandsa, ki je bil že blizu 50. gladovnega dne.

V svojem volilnem okolišu je zbral 30.000 podpisov, kar je zadostovalo za mesto poslanca v londonskem Westminsteru. Margaret Thatcher je v svoji železni politiki ostala nepopustljiva in Bobbyja Sandsa, legalno izvoljenega poslanca za

Smrt Bobbyja Sandsa in sojetnikov v zaporu Maze je vnesla nemir med protestantsko populacijo, saj je bilo neprijetno živeti med 30.000 ljudmi, ki podpirajo teroriste. Katoliško prebivalstvo je bilo prepričano v upravičenost zahtev po boljšem odnosu oblasti z zaporniki, ki so bili obsojeni za kazniva dejanja v skladu z lastnim političnim prepričanjem. Oboroženi ilegalni boj IRE so šteli za sestavino širšega političnega boja, medtem ko je protestantska populacija v stavkajočih videla zgolj teroriste, ki s svojim početjem in prepričanjem kršijo uradni odlok. Nezaupanje med sosedi se je ohranilo in IRA je, po neuspešnem političnem dialogu, sklenila obnoviti prekinjeno teroristično dejavnost, saj se je izkazalo, da so vsa politična sredstva izčrpana.

Irski vsakdan v besedilih pop-rock umetnosti

Aktualnost sodobnega političnega dogajanja na Severnem Irskem se izraža tudi v besedilih sodobne pop-rock umetnosti. Za ilustracijo sem izbral besedila treh nejudemnejsih nosilcev te oblike sporočilnosti, ki imajo skupen le izvor. Tako člani zasedbe U2 kot pevka Sinéad O'Connor so rojeni Dublinčani, torej Irči. Medtem ko zasedba Simple Minds prihaja z britanskega otoka, natančneje s Škotske, iz Glasgowa. Čeprav so slednji lastniki britanskega potnega lista, so predstavniki naroda, ki živi v nekakšni »zbarantani« simbiozi z Angleži, ki jo številni zadnje čase postavljajo pod vprašaj. Vsem trem izvajalcem je poleg izvora skupna angažiranost v projektih s socialno ali politično tematiko in sporočilnost njihovega delovanja, njihovih javnih oziroma živih nastopov ter odmevnost njihovih akcij (zoper apartheid, potrošništvo zahodne civilizacije, agresivnost medijev,

dvoičnost družbe, avtoriteto), ki se odkrito spopadajo s svetovno javnostjo in mediji. Tako so Sinéad O'Connor in U2 sodelovali v projektu Red Hot Blue proti AIDSu in Simple Minds, skupaj s Petrom Gabrielom in Paulom Simonom, v projektu proti apartheidu.

Kontroverzna Sinéad O'Connor, ki draži svetovno javnost ne samo s svojo obrito glavo, ampak tudi s svojim početjem, je svoj protest proti dvojnosti morale v katoliški cerkvi in predvsem proti vplivu Cerkve v irski družbi, ki s pritiski na politične odločitve državnih institucij obvladuje usodo posameznika, izrazila pred časom, ko je pred kamerami raztrgala papeževo sliko. Njegove slike ni, kot pravi sama, raztrgala iz protesta zoper papeža kot človeka, temveč zoper funkcijo in institucije, ki jih on predstavlja. Pred tem se je s pesmijo Nothing Compares To You domnevno pokesala zaradi ideološke identifikiranosti in domnevne vpletenosti v delovanje IRE.

Simple Minds so aktualnost naše teme izrazili v baladi posvečeni Belfastu – Belfast Child. V pesmi pesnik poziva sprte strani, da ustavijo preli-vanje krvi in sovražnosti, ki ubijajo prebivalce in duha mesta. Ponovno si bo mesto opomoglo le s skrajnimi napori vseh prizadetih, ki bodo mesto navdahnili z življenjem, s pojočim otrokom iz Belfasta.

U2, pravzaprav njihov pevec Bono, so leta 1982 obudili dogodka 30. januarja 1972 in spomin na žrtve pokola angleških vojakov v Derryju. V pesmi Sunday Bloody Sunday opozarjajo na dvojno moralno sistem, ki dejanskemu stanju jemlje verodostojnost in jo prenaša na poročanje medijev, v našem primeru britanske televizije in časopisja. Pesem ne obtožuje nikogar, zgolj niza dejstva, trupla, bolečino ljudi... Verjetno je prav stopnjevanje neskončnosti te bolečine v izvedbi skupine dvignilo toliko prahu v britanskih političnih krogih.

23. 6. 1993–2. 9. 1993

6.500 km s kolesom po Evropi

Sergej Kaučević

3.

Bol ko sva se bližala Trondheimu, kjer sva si po sedemsto kilometrih privoščila prvi celodnevni počitek, hladneje je postajalo, predvsem zaradi vse pogostejšega dežja. Spopadali sva se morala z močnim vetrom, ki nama je pihal naravnost v prsa, ter upala, da se bo obrnil in da bo spet posijalo sonce, čeprav sva vedela, da je kaj takega skoraj nemogoče.

Fizično sva vso pot dotlej odlično prestala, saj z zdravjem in mišičnimi krči nisva imela večjih težav. Iz Trondheima sva se podala proti mrzlim najsevernejšim predelom Evrope, vključno z North Capeom.

Boji z vremenom in sramežljivi losi

Ko sem na začetku zapisal, da se vreme slabša in da piha močan hladen veter s severa, si niti približno nisem mogel predstavljati, kaj vse naju še čaka.

Pet dni sva kolesarila skozi mogočne, večstokilomske gozdove, kjer je deževalo tudi po osemnajst ur na dan, tako da je bila najina oprema, kljub vodotesnim torbam, večinoma premočena. Zaradi pretirane vlage mi je odpovedal števec, tako da sva bila nekaj dni odvisna od manj uporabljenega Irgorjevega. Spala sva v premočenem šotoru in spalnih vrečah. Zaradi dolgotrajnega kolesarjenja v mokrih čevljih nama je začela odstopati koža na podplatih. Le anorakom znamke Nes gre zahvaliti, da sva bila vsaj med vožnjo kolikor toliko suha. Še dobro, da sva imela s seboj dovolj domače silovke, ki nama jo je pred odhodom podaril sošolec, zato nama vreme ni moglo do živga.

Ozračje se je ohladilo skoraj do ničle. Prste sva imela čisto premražene in si nisva mogla zavezati niti vezalk. Vreme pa očitno ni motilo nadležnih komarjev in muh, ki so nama vztrajno grenili dneve. Še najbolj krvočrne so bile neke komaj milimeter velike mušice, ki so naju grizle noč in dan ter za seboj puščale zelo srbeče mozolje.

Pri vzponih sva bila popolnoma nemočna, saj so nama vsi insekti zlahka sledili. Imel sem le to srečo,

Igor je želel fotografirati losa, vendar mu je pokazal le zadnjico.

da je skoraj ves mrčes iz neznanega vzroka napadel Igorja, mene pa je pustil pri miru. Res se mi je smilil, ko ga je »jedlo« nekaj sto insektov, njemu pa je preostalo le, da je preklinjal, kolikor je mogel. Ob neki priložnosti je z enim samim zamahom pokončil celo šest muh, ki so se mu usedle na rano, kar je svojevrsten rekord. Agonija je bila še toliko večja, ker se nisva imela kam skriti.

Takrat sva začela razumevati otopelost Afričanov, ki se zanje sploh ne zmenijo, saj se zavedajo svoje nemoči. V takem razpoloženju se je Predinova pesem Gate na glavo ponujala kar sama od sebe. Zanimivo se nama je zdelo tudi to, da v naselijih insektov sploh ni bilo. Zakaj, še danes ne veva.

Po treh prevoženih etapah v tako ekstremnih razmerah sva sredi nekega klanca sestopila s koles, se usedla v neko lužo, jedla rozine in se smejala kot norca. Takšna sva se prav gotovo zdelala turistom v udobnih avtomobilih, vendar je bil smeh le ventil, skozi katerega sva se sprostila. V resnici pa sva si obupno želela sonca. Čez nekaj dni se je res prikazalo v vsej svoji moči. To je bil pravi praznik za živce, ki sva ga izkoristila tudi za sušenje opreme. Nebo se je razjasnilo in prav vsi oblaki so izginili. Kaj takega se nama je v prejšnjih dneh zdelo skoraj nemogoče. Ob dvigu megle se je razjasnil horizont in spet sva lahko uživala v norveških panorami,

gledala zasnežene tisočake, rešeta jezera in pravljeno lepe fjorde. Nisva si mogla kaj, da ne bi zavriskala in zapela.

Misliva, da bi se moral vsaj enkrat izpostaviti skrajnim razmeram, saj bi tako znal ceniti požirek vode, košček kruha ali zgolj plamenček izpod vlažnih ust, za katerega se bojiš, da bo zdel zdel ugasnil.

Veseli pa ni trajalo dolgo, saj je Igorjevo kolo spet začelo potrebo po dodatni negi. Štiri dni zapored je kljub pazljivosti pokala zagnala guma. Igor je začel verjeti v slepe vraže, slabo karmo, črno magijo in podobno. Še nikoli, odkar kolesarim, nisem zakrpal toliko lakuna. Imava namreč navado, da svojega kolesa na potovanju ne popravljamo sam, ker si živčen in nani pravi, navezan, ampak to opravi sopotnik. Zato sem bil jaz ekskluzivni serviser njegovega kolesa, on pa mojega. Zaradi okvar sva izgubila mnogo živcev pa tudi časa.

Dneve so nama popostrela številni srednje zahtevni klanci. Vzpenjanje nanje s prek trideset kilogrami opreme je zahtevalo veliko zbranost in veliko moč. Pogosto se je zgodilo, da so bili klanci od šest do sedem kilometrov, saj je Norveška zelo gorata dežela. Pogled z vrhova bil nepozaben in ni se mu moglo upariti. Vseskozi naju je spremljal tudi veter, s katerim sva bila vedno na bojni nogi.

(Se nadaljuje)

NADA,

Ferdo Godina VRNI SE 33

Vlada je to videla na lastne oči, vendar le ni obupala, in je kljub temu rekla možu:

»Kar je minilo, je minilo, samo od zdaj naprej moraš biti drugačen.«

A ni bil dolgo drugačen. Začel je spet hoditi k svoji vlačugi. Vrstili so se prepri, dokler se ni Vlada naveličala, šla h kurbi in jo temeljito zdelala; če je ne bi domača gospodinja rešila, bi jo ubila.

Vlada se je vrnila domov in se ločila. Njeni otroci so zrastle, se vsi trije izučili, so poročeni in preskrbljeni, s hišami.

»Zdaj razumeš, kako gledam jaz na življenje,« se je nasmehnila. Obe roki je dala na odejo. Predevala si je v dlani robček, ki bi ji naj med pripovedovanjem popil pot.

Rudi je molčal. Mlada generacija nima časa, da bi se zanimala za preteklost starejših. Vsaj Rudi ne. Polno je živel in je bil zaposlen sam s seboj.

»Nihče več ne ve za to in se tudi ne bi brigal. Ne zameri, da sem te dolgočasila.«

»Nič hudega. Zdaj smo prišli mi mlajši na vrsto. Mi isto počnemo, zato se na svetu vse ponavlja. Nič ni novega. Tudi mi se ljubimo, se tepemo, prešušujemo in grozimo s smrtno.«

Razumel jo je. Seveda so zdaj oni na vrsti. Mogoče ni nič manj grenko, kar doživljajo. Doživljajo sicer malo drugače, ali pa celo ne. Saj bi se tudi oni najraje med seboj pobili. Glede ljubezni se v vsakem času enako dogaja, da življenje ni dosti vredno.

Pred oči mu je stopila Nada. Zaradi nje je prišel to noč k Vladi. Nada bi imela noč svetlo, če bi vedela, kako zaradi nje stika okrog.

»Veš kaj o njej,« je spraval iz sebe. Vlada ga je razumevajoče pogledala, toplo in z občutkom, z voljo, da bi mu pomagala.

»Pred dnevi mi je v Tilušku zorala in posejala. Dela kakor prej. Ni boljega orača s traktorjem, kot je ona. Opravi najbolje. Bolje kakor

katerikoli možiki,« je govorila o njej, ker je čutila, da bi tudi on to rad slišal.

»Prišel je, ker Nada dela pri Vladi.«

»Nič mi ni rekla o tem, kar se je dogajalo.«

»Me ni omenila?« je komaj spraval iz sebe.

»Kaj bi omenila? Mirko je komaj odšel v Irak. In kdo ve, če bo od strahu še kdaj kaj omenila...«

»Rudi, ti ženske ne razumeš. Ženska drugače prenese udarce kakor možiki. Nas drugače boli. Nada se ne bi nikoli vrnila k Mirku, če ne bi bilo otrok. Nekatere smo take, da nam ni do denarja, ne do hiše, do ničesar, če gre za otroke. So tudi kurbe, ki otroke ubijejo. Nada pa bi za otroke dala življenje. Mirka nima rada. In ga tudi nikoli ne bo imela.«

Rudi si prav tega želi. Samo da ga ohrani v sebi. Saj ga ne bo mogla pozabiti.

»Nič ti ne morem pomagati,« je rekla Vlada čez čas. Dvignila je z eno roko odejo in se obrnila proti njemu. Bok ji je ob tem vzdignil odejo. Privlačna je. Velike prsi so se ji nagnile na eno stran.

»Lahko mi pomagaš. Ko ti bo spet prišla kaj delat, jo vprašaj o meni. Karkoli bo rekla, bo zame veliko. Sam o njej ne morem nikogar drugega vprašati.«

Vlada je takoj na to pristala.

»Kolikor bom mogla, ti bom pomagala.«

»Saj še lahko pridem?«

»Seveda, pridi, samo pazi, da te kdo ne vidi. Ljudje bi takoj govorili, da hodiš k meni.«

»Svojege psa moraš fundati. Raztrgal bi me, če bi se odvezal.«

Vlada se je nasmehnila.

»Brez psa ne morem, čeprav se ne bojim nikogar. Vidiš sekiro za vrati?«

»Torej se le bojiš,« je menil. »Noči niso zate nič prijetne.«

»Zakaj ne?«

»Mi boš nekaj povedala? Ampak odkrito.«

»Bom, zakaj ne bi,« se je nasmehnila. Slutila je, kaj bo zdaj spraval iz sebe.

»Pride kdo ponoči k tebi?« jo je vprašal, čeprav se je o tem vedelo v vasi. A on bi se o tem rad z njo pogovarjal. Vzdušje med njima ga je nagnilo k temu.

»Pride,« je preprosto rekla, ne da bi pokazala senco zadrege. Zaradi njene neposrednosti je utihnil. Sproščeno je ležala, se smehljala in ga gledala.

»Če bi prišel tak, ki bi mi nameraval napraviti kaj hudega, bi prišla za sekiro. Do sedaj se takega ni bilo. Prišli so samo taki, ki so mi hoteli napraviti dobro,« se je šalila.

Rudi se je zasmejal.

»Pridejo do okna, čeprav se pes trga na lancu?«

»Pa ne samo pod okno. Tudi skozi okno so že prišli. Pri meni ni zlata, da bi prišli s slabimi nameni.«

Neko svoje življenje živi in nikoli ni o njej globlje razmišljal. Ni je potreboval. Zdaj čuti, da ima v sebi posebno trdoto. Prepričan je bil, da ji le ni vseeno, ko se začne pes zaganjati v noč. Sekira za vrati je ne more čisto rešiti strahu. Tu v šumi je le sama.

»Bi povedala, kdo pride k tebi?«

»Pa ne smeš misliti, da jih je za eno procesijo.«

»Ne mislim.«

»Ponujajo se mi, da mi bodo zorali, posejali in poželi zastoni, če bi jim odprla.«

»Poročeni?«

»Saj samskih skoraj ni v Orlovčecu.«

»Mi poveš za koga?«

»Sem ti že rekla, da ti povem. Cukov Tjaš bi mi rad oral. Pa ne maram.«

Rudi je bil presenečen. Bil je vztrajen:

»Je prišel kdaj pod okno?«

»Tudi skozi okno se mu je posrečilo skočiti, pa sva se podila po hišo toliko časa, da se je naveličal in je s trdim odšel.«

»Ne bi si nikoli mislil.«

»Saj si njegova žena tudi ne misli. Večkrat mi pravi, kako se za Tjaša nič ne boji. Jaz pa se smejem. Tjašu sem povedala, da me bo njegova žena raztrgala, če zve. O, pa Žalik. Ta je šele divji.«

»Tudi Žalik?«

»On pravi, da se bo ločil, če mu dam. Samo prej bi poskusila, če ne bi bi se tako laže pogovarjala o stvarih, o katerih je vedela, da ni bil hotel. Pa sem tudi preveč ljudem na očeh. Kako tudi tebe to zabava. Pri meni vsak najprej pomisli na to. Jaz to vem. Zato orače in ne rajši plačujem. Kogar pa spustim v hišo, mu ni treba ne orati in ne sejati.«

Rudiju se je pokazala v novi podobi. Oprla se je na lakot, kakor da bi se tako laže pogovarjala o stvarih, o katerih je vedela, da ni bil hotel. Pa sem tudi preveč ljudem na očeh. Kako tudi tebe to zabava. Pri meni vsak najprej pomisli na to. Jaz to vem. Zato orače in ne rajši plačujem. Kogar pa spustim v hišo, mu ni treba ne orati in ne sejati.«

»Ti se nič ne gnjavi zaradi Nade. Kar sta počela, ni nič hudega. Mlada sta in ona je vedno sama.«

Rudi je čutil, da ga razume. Hoče mu pomagati, kar ga je razveselilo. Rad bi še brskal po tem, kaj skrivajo noči tu ob šumi, o njene čemernem psu in o njeni postelji, ki bi lahko škripala pod onimi seji.

Vlada ga je opazovala. Mlad je še. Vzdušje med njima je bilo tako, da ji je vse verjel. S svojo stisko je našel pri njej zavetje, česar si sploh ni mogel misliti, ko je koval načrte o obisku pri njej. Nudila mu bo celo več, kakor je pričakoval.

»Če doživi žena z možem kaj takega, kakor sem jaz doživela s svojim, potem ni več težko ravnati z možikimi. Ženska je čudna bitje. Moški je do kraja ne bodo nikoli razumeli, ker mislijo, da bi njena sreča samo med nogami. Pa ni res. Kaj bi jaz dala, da bi bil Oskar, moj bivši mož, drugačen. Kako je bil surov. Rodila sem tri otroke, pa nisem niti enkrat doživela prave ljubezni. On je opravi svoje, mene pa pustil. Tako je bilo ves čas najinega zakona. Imel je druge ženske, pretepala sva se in kaj naj zdaj pričakujem od otrok, ki pridejo ponoči pod okno? A ni bolje, če ne odpiram, no, če sem bolj odkrita, da ne odpiram pogosto in nepremišljeno.«

»Meni si odprla.«

»Saj ti nič takega ne pričakuješ,« ga je malo izzivala.

(Nadaljevanje prihodnjega)

kronika

Zakon o preprečevanju pranja denarja

Odkod umazan denar?

Predem sem se odločil, da zapišem to, kar boste v nadaljevanju prebrali, sem naredil mini anketo: več ljudi sem povprašal, ali vedo, kaj je to »pranje denarja«. Večina odgovorjenih, četudi ima formalno srednješolsko izobrazbo, ni dala pravilnega odgovora. Nekateri so menili, da gre za pranje v laboriju ...

Če boste svoje kovance drgnili, da se bodo svetili, vas ne bo preganjal. Narobe! Utegne se zgoditi, da boste zaradi tega dobili kot neki hotel na Angleškem, kjer en gospod dejansko »pranje« (fisti) njihove funte, ki jih potem kot bleščeč »dobiž« (fisti) gostom. Hotel ima zaradi tega veliko gostov!

Pranje denarja prepovedano!

Pranje denarja, o katerem zadnjem času veliko slišimo, je nekaj drugega. Zadeva je tako aktualna, da smo poseben Zakon o preprečevanju pranja denarja. Z zakonom so določeni ukrepi za odkrivanje ravnaj, ki prikrivajo izvor denarja ali premoženja, pridobitve z organizirano trgovino in nedovoljenim promislom z orožjem ali s kakšno drugo prepovedano dejavnostjo. Pod pranjem denarja razumemo prikrivanje iz »umazanega« denarja in legalizacije takih denar-

nih virov. Mednarodni organizirani kriminal namreč na leto ustvari milijardne dobičke s trgovino z mamili in orožjem, izsiljevanjem, korupcijo, goljufijami, zločini proti okolju in drugimi protipravnimi dejanji. Pridobljene dobičke skuša vnesti v zakonite gospodarske tokove in s tako imenovanim pranjem denarja skušajo organizirane protipravne organizacije (mafija!) ohraniti svoje dobičke in jih usmeriti v zakonite dejavnosti.

Naši ukrepi

Zakon o preprečevanju pranja denarja določa, da se ukrepi za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja izvajajo

pri sprejemanju, zamenjavi, razpečevanju ali drugem ravnanju z denarnimi zneski (transakcije), in sicer: v bankah in hranilnicah, investicijskih skladih, investicijskih družbah in drugih finančnih organizacijah; organizacijah, ki opravljajo plačilni promet; organizacijah, ki opravljajo postopke privatizacije; zavarovalnicah, borzah in drugih organizacijah, ki opravljajo promet z vrednostni papirji; menjalnicah, posojilnicah in zastavljalnica, igralnicah; pravnih in fizičnih osebah (občani!), ki opravljajo dejavnost v zvezi s posli: prodaje in nakupa terjatev, faktoringa, upravlja premoženja tretje osebe, izdajanja plačilnih in kreditnih kartic in poslovanja z njimi, lizinga, organizacije potovanja, prometa z nepremičninami, hrambe v sefih, prometa plemenitih kovin in draguljev ter izdelkov iz le-teh.

Kaj določa 4. člen?

Vse organizacije, ki opravljajo našeta opravila, morajo, kot to sicer določa 4. člen zakona, pri vsakem sprejemu in izročitvi gotovine, vrednostnih papirjev ali plemenitih kovin (zlatu, srebru ...), draguljev, ki presega vrednost 2.200.000 tolarjev, identificirati (vpogled v strankine uradne osebne dokumente) stranko, ki zahteva transakcijo. Identifikacija stranke se opravi, tudi kadar je vrednost transakcije manjša od

2.200.000 tolarjev, če obstoje razlogi za pranje denarja (zdaj najbrž že veste, da ne gre za pranje v laboriju!). Pri zavarovalnicah se opravi identifikacija pri poslih življenjskega zavarovanja, kadar posamezna premija presega 145.000 tolarjev. Zakon predvideva celo ustanovitev posebnega urada za preprečevanje pranja denarja, ki bo deloval v okviru ministrstva za finance Republike Slovenije, kateremu bodo organizacije, ki bodo opravljale transakcije v vrednosti, ki presega 3.600.000 tolarjev v gotovini, dolžne poročati. Urad bo lahko odredil začasno ustavitev transakcije, če bo podan sum, da gre za pranje denarja.

Banke se opravičujejo

Vsega zapisanega, kar naj prepreči pranje denarja, si nisimo izmislili v Sloveniji, saj so ustrezne predpise uveljavile tudi številne druge države. Še več: na našo so celo leteli očitki, da je evropska pralnica denarja. Ukrepa se tisti, ki imajo umazani denar, seveda niso razveselili. Nejevoljni so tudi navadni smrtniki, ki so do 2.200.000 tolarjev prišli po legalni poti (prihranki, dobiček na srečo, dediščina itd.), ko jih v banki ali drugi organizaciji, kjer pridejo na dan z bogastvom, obvezno »legitimirajo«. Da pa bi bili pripravljeni tudi na to, so v združenju bank izdali letak, ki opozarja na nov režim pri transakcijah (in se tako opravičujejo), pri Vestniku pa smo napisali ta članek. Imate 2.200.000 tolarjev? Kaj pa zlatnina?

ŠTEFAN SOBOČAN

Stališče komisije za raziskavo povojnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti v občini Ljutomer

Oprati madež enoumja

Znano je, da so bili nekoč v Ljutomeru (v mestni hiši) zapori in da so v njih sodili tudi tistim, ki so jih takoj po končani 2. svetovni vojni obdolžili, da so sodelovali z okupatorjem ali naj bi tudi sami storili kakšno dejanje, ki je bilo uperjeno proti narodnoosvobodilnemu boju. To se je dogajalo v maju in juniju leta 1945.

Komisija za raziskavo povojnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti v občini Ljutomer, ki jo vodi JANKO SITAR, ustanovili pa so jo lani zbori občinske skupščine, med drugim ugotavlja, da je bil proces proti 22 žrtvam pravno dvomljiv. Tako je bilo v nekaterih primerih dovolj za smrtno kazen, če so ljudje govorili, da je ta in ta storil to in to ali pa je bilo zadostno dejstvo za krivdo, če je bil nekdo nemške narodnosti in lastnik večjega premoženja. Seznam teh žrtv (imena in priimke, leto rojstva in smrti ter kraj bivališča) nameravajo javno objaviti v časopisu, k temu seznamu pa naj bi ločeno dodali še imena treh povojnih žrtv, ubitih brez sodbe. To so bili: Franc Sobočan iz Bučkovec (zadnjič viden v Teharjih), Milko Stanjko iz Ljutomera (zadnjič viden v taborišču Sentvid pri Ljubljani) in Bogomil Tratnik s Stare Ceste (zadnjič viden v Vetrinjah na Koroškem v Avstriji).

Komisija v skladu s sklepi vseh treh zborov občinske skupščine v Ljutomeru (septembra lani) tudi predlaga izdelavo izvedbene dokumentacije in zagotovitev finančnih virov za obnovo osrednjega spomenika NOB v Ljutomeru, kjer je potrebno zaznamovati tudi spomin na žrtve po koncu 2. svetovne vojne, ki so jih usmrtili na podlagi dvomljivih sodnih procesov. Obenem naj se izdela tudi skica za postavitev plošč na pokopališču v Ljutomeru.

»Enkrat za vselej moramo odpraviti madež enoumja, brezpravja in časa, ko so bile človeške vrednote izničene, človeška življenja pa prepuščena na milost in nemilost izrodnom, ki so bili produkt tistega časa. To je treba storiti v prid sedanji mladini; da se z madežem preteklosti ne bodo več obremenjevali. Spominska znamenja pa naj bodo spomin vsem, ki so v vojni vihrli in po njej izgubili, kar človek ima – to je življenje,« je sklepno stališče omenjene komisije.

JOŽE GRAJ

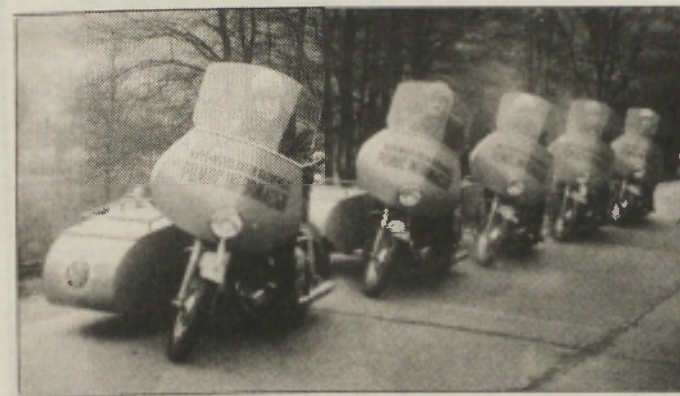
Tiskovna konferenca na Avto-moto zvezi Slovenije

Novosti ob jubileju

Poznate telefonsko številko 987? Če po telefonu zavrtite to številko, se bo na drugi strani žice oglasila tehnična služba Avto-moto zveze Slovenije Pomoč-informacije in vam, pravzaprav vašemu avtomobilu, ki se je nenadoma ustavil, na kraju samem pomagala, da bo spet zaživel. Če pa bo potreben večji poseg, tedaj bo vlečno vozilo prepeljalo vaš avto do mehanične delavnice ali kam drugam, kot boste pač želeli. Vse to bodo naredili tudi nečlanom, ki pa bodo storitev plačali.

Na tiskovni konferenci ob 35-letnici Avto-moto zveze Slovenije smo zvedeli, da bodo člani še naprej deležni brezplačnega prevoza pokvarjenega osebnega avta do 80 kilometrov ali poškodovanega vozila do 50 kilometrov in brezplačno popravilo manjših okvar, ko pokličejo telefonsko številko 987, in sicer ne glede na oddaljenost od baze AMZS. Dosedanji in novi člani bodo še naprej prejeli brezplačno letno 9 številko Moto revije, na AMZS bodo dobivali brezplačno pravne nasvete v zvezi s prometom, imeli bodo 10-odstotni popust pri kasko zavarovanjih in tako naprej. Več boste zvedeli na AMZS, ko boste obnavljali članarino ali pa se na novo včlanili. Za Pomurje je pomembno, da bo Avto-moto zveza s sedežem v Murski Soboti prihodnje leto dobila moderno bazo (poslopje) in bo tako 14. v Sloveniji (v lasti AMZS) pooblaščen tudi za tehnične preglede vozil.

Vozniki motornih vozil, ki smo kdaj potrebovali pomoč AMZS, vemo, da gre za nepogrešljivo službo. Lani, na primer, so ljudje iz tehnične službe opravili kar 334.979 tehničnih intervencij, kar je v povprečju 918 na dan, 76 intervencij na uro, 1,3 intervencije na minuto. Avto-moto zveza Slovenije ima (najbolj znano) Pomoč-informacije, potem vlečno službo, opravlja testiranje osebnih avtomobilov in (za zdaj v sedmih bazah) tudi tehnične preglede motornih vozil. Danes ima služba Pomoč-informacije 214 delavcev, od tega 186 mehanikov. Službenih vozil (za popravilo na cesti in za prevoz oziroma vleko) je nekaj čez 70. Lani so tretjino vo-

S kakšnimi vozili se zdaj mehaniki pripeljejo popraviti pokvarjen avto na cesti oziroma s kakšnim vam poškodovano vozilo odpeljejo, sami veste, drugače je bilo 1959. leta, ko so ustanovili Pomoč-informacije: imeli so 5 puchov z bočnimi prikolicami. – Foto: Arhiv AMZS

zil zamenjali z novjšimi, in sicer zastave in zastave (jugo in 101) za popravila s sodobnimi renault expressi. Ko zavrtimo telefonsko številko 987, se nam oglasi služba Pomoč-informacije in čez čas je predstavnik nam najbližje tehnične intervencije pri našem obnemoglem konjčku. Sicer pa, kot so povedali na tiskovni konferenci, ima novi dispečerski center UKV-povezavo z njihovimi vozili po vsej Sloveniji, baze in nekatera »interventna« vozila pa so dodatno dosegljiva tudi prek mobilnega. Morda pa bo predstavnikom AMZS uspel dogovor s Pošto, da bodo klici na 987 brezplačni.

Na rumena vozila Avto-moto zveze Slovenije smo se že zdavnaj navadili; pred 35 leti pa so vzbujala veliko pozornost. Oktobra 1959. leta, ko so ustanovili službo Pomoč-informacije, so imeli le 5 motornih koles Puch SG 250 z bočnimi prikolicami, ki so jih po zamislih ustanoviteljev AMZS izde-

lali pri Slavniku v Kopru. Vozila so 5 dni v tednu popoldne krožila po slovenskem cestnem križu Ljubljana-Celje, Ljubljana-Jesenice, Ljubljana-Postojna in Ljubljana-Bregana. Naslednje leto je služba dobila DKW-kombi, ki je »patrulji-

Zgodilo se je ...

Pomurske ceste so spet terjale žrtve, po naših podatkih letos že dvajseto! Nesreča se je zgodila v petek po 9. uri. Voznik osebnega avta Zlatko G. naj bi vozil z neprimerno hitrostjo po regionalni cesti v bližini Žerovinec, zato je v križišču lokalnih cest proti Kamenščaku in Radomerščaku s prednjim delom vozila trčil v zadnje kolo kolesa, s katerim se je na prednostno regionalno cesto z voznikove desne strani pripeljal 53-letni Ivan Filipič, in sicer tedaj, ko je ta nameraval nadaljevati vožnjo proti Ormožu. Potem pa je iz ormoške smeri pridrvel drug avtomobilist z enakim priimkom, Jože Filipič, ki je zapeljal čez kolesarja, da je na kraju samem umrl.

V nedeljo okrog 18. ure je neznan voznik z osebnim avtom zunaj Mačkovec v ovinku zapeljal na nasprotni vozni pas in oplazil osebnemu avtu Draga Š. in tako povzročil za 200.000 tolarjev škodo. Za pobeglim voznikom – zdrvel je proti Šalovcem –, ki je vozil osebnemu avtu bele barve, policisti poizvedujejo. Če bi kdo kaj več vedel, naj pokliče številko 92.

Tudi v Vestniku smo poročali o tragični prometni nesreči, ki se je januarja zgodila na hitri cesti pri Celju in je terjala tri življenja (očeta in dve hčera), ena oseba (žena oziroma mati) pa je bila hudo poškodovana. Povzročitelja 42-letnega Belo Balajca iz Cikečke vasi je sodišče aprila obsodilo na 3-letni zapor. Na sodbo sta se pritožila tako obsojenci kot javni tožilec. Višje sodišče je ugodilo obema: Balajcu je kazen znižalo za 6 mesecev, na predlog drugega pritožitelja (tožilca) pa je obsojencu dodatno odmerilo plačilo 407.000 tolarjev stroškov postopka in 50.000 tolarjev sodniške povprečnine. Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo nekaznovanost, in ker je obžaloval storjeno kaznivo dejanje.

Vožnja preblizu desnega roba ceste je vzrok za prometno nesrečo, ki se je zgodila na regionalni cesti v Črnelavcih. Tam je namreč Koloman P. iz Polane z osebnim avtom zadel v kolo Jožeta T. iz Kupinec, ki se je peljal pravilno po desnem robu ceste. Kolesarja je vrglo na pokrov motorja, nazadnje je s hudimi poškodbami obležal na cesti. Zdravi se v bolnici.

Janko R. iz Markovec pri Ptaju je na domačem dvorišču s traktorsko cisterno črpal gnojnico. Nenadoma se je med igro traktorju približal 2-letni Alkeksander, ki mu je vrteča se kardanska gred zagrabila oblačila. Janko R. je takoj izkjučil kardan in otroka rešil. Še je dobil poškodbe na desni roki in zato je zdaj na zdravljenju. To vest objavljamo predvsem zato, da bi znova opozorili na nevarnost zaradi kardanskih gredi.

S Kapele poročajo o viromu v gostišče Pri Ivici. Nehodigatreba je iz lokala odnesel 10.000 tolarjev in dragoceno (zlatu) zapustnico. Za storilec poizvedujejo, opozarjajo pa tudi morebitne kupce, naj ne kupijo ukradenega okraska. – Z gradbišča POM-GRADA v Radencih pa je neznanec ukradel vhodna vrata in dve okni. – Tat, ki je operiral v Murski Soboti, pa je iz osebnega avta, parkiranega v Gregorčičevi ulici, ukradel radijski sprejemnik.

Na Kapelski cesti v Radencih se je zgodila nenavadna nesreča, saj je Džemail H. iz Apač z osebnim avtom naletel na prašiča, ki je izzenada prišel na cesto. Voznik ga je zadel in hudo poškodoval. Najbrž bi kar tako poginil, pa se je ravno takrat pripeljal neki mesar in prašiču skrajšam muke – ga zaklal. Poredneža so odpeljali v mesnico in potem v javnih sredstvih obveščanja iskali (in našli) lastnika prašiča. Take pozornosti pa ljudje ne posvečajo ponesrečenim mačkam.

Šele sedaj smo zvedeli, da je iz cisterne Ljutomerčana v Ljutomeru, v kateri so pripravljali vino na stekleničenje, izteklo kar 25.000 litrov vina. To se zgodilo zato, ker naj bi na pokrovu popustila medeninarsta podložka. Če stane liter vina samo 150 tolarjev, je škoda za 3.750.000 tolarjev. Iztek je presenetil vse zaposlene, saj imajo v tamkajšnji kleti 133 podobnih cister, od tega nekatere že 30 let, pa se kaj takega še ni zgodilo.

Roman K., ki se je peljal po cesti skozi Žerovince, je iz neznanega vzroka zapeljal s ceste in se hudo poškodoval. Zdravijo ga v soboški bolnišnici.

Š. SOBOČAN

Četrtfinale nogometnega pokala

SCT Olimpija : Beltinci 1:4 (1:2)

Ljubljana - Igrišče SCT Olimpije, gledalcev 2000. Sodnik: Jamšek (Maribor). Strelci: 0:1 Škaper (15), 0:2 Vorobjov (31), 1:2 Vrabac (40), 1:3 Vorobjov (51), 1:4 Herceg (58).

SCT Olimpija: Simeunović, Vrabac, Knaus (Hudarin), Oblak (Benedičič), Hadžialagić, Pavlin, Novak, Djuranović, Ubavič, Zulič, Šiljak.

Beltinci: Zver, Godina, Božić, Jengurazov, Jančić, Nejman, Vorobjov (Granov), Črnko, Herceg, Čener (Čirkvenčič), Škaper.

Izola : Mura 0:0

Izola - Igrišče Izole, gledalcev 350. Sodnik: Tivold (Kranj).

Izola: Karahoda, Perkat, Ružnič, Čotar, Okčič, Tosič, Gregorič (Zupanc), Milori, Velkovski, Želko, Buljkbashi.

Mura: Volk, A. Baranja, Vojković, Cifer (Kovačec), Poljšak, Ratkovič, Breznik, Kokol, Poznič (S. Baranja), Bakula, Topič.

Nogomet

Mura dobila tekmo s Koprom s 3:0

Prekinjena prvenstvena tekma prve državne nogometne lige med Istrabenzom Koprom in Muro, odigrana v Kopru, je bila registrirana s 3:0 za Muro. To je dokončna odločitev komisije za pritožbe pri Nogometni zvezi Slovenije kot drugostopenjskega organa. Nogometni klub Mura se je namreč pritožil na odločitev vodje tekmovalstva v prvi državni nogometni ligi Andreja Pongračiča, da se prekinjena tekma med Koprom in Muro ponovi. V zvezi z odločitvijo Pongračiča je bilo v slovenski nogometni javnosti veliko razprav in kritik, saj jih je večina menila, da tak sklep ni bil v skladu s tekmovalnim pravilnikom. Kaj je bilo v ozadju odločitve Pongračiča, lahko samo ugibamo. Dejstvo je namreč, da je bila tekma med Koprom in Muro prekinjena v začetku drugega polčasa zaradi tega, da je neodgovorni gledalec z lesenim predmetom zadel v glavo igralca Mure Roberta Belca, ki je moral iskati zdravniško pomoč v bolnišnici, tako da ni mogel nadaljevati igre. Krivec za prekinitev tekme je bil torej znan in nogometna javnost je pričakovala, da bo tekmo že prvostopenjski organ registriral s 3:0 za Muro. Vseeno pa je med nogometnimi delavci v Sloveniji prevladal razum, tako da je tekmo dobila Mura s 3:0. S tem pa so bile tudi ovržene špekulacije nekaterih posameznikov, nogometnih delavcev v Sloveniji. Nogometaši Mure iz Murske Sobotice so tako v jesenskem delu prvenstva v prvi državni ligi zbrali 20 točk in zasedli tretje mesto za Olimpijo in Mariborom Branikom.

Črenšovci najboljši

V dvorani dvojezične OŠ v Lendavi je bilo občinsko nogometno prvenstvo osnovnih šol za dečke do 10 let. Med šestimi OŠ so zmagali Črenšovci pred Bistrico, Lendavo, Turmišcem, Dobrovnikom in Genterovci. (FB)

Tečaj za nogometne trenerje

Fakulteta za šport v Ljubljani in republiška strokovna organizacija so razpisali šolanje za pridobitev naziva trener za razne športne panoge. Med njimi tudi za naziv nogometnega trenerja. Kandidati za pridobitev naziva nogometnega trenerja morajo imeti naziv trener mladih. Podrobnejše informacije lahko dobijo kandidati pri svojih nogometnih zvezah ali Fakulteti za šport, Ljubljana, Gortanova 22 do 30. tega meseca, dokler zbirajo tudi prijave.

Seminar za nogometne sodnike

Občinsko društvo nogometnih sodnikov Lendava organizira seminar za nove nogometne sodnike. Seminar bo v soboto, 11. decembra 1994, ob 10. uri na stadionu Nogometnega kluba Nafta v Lendavi. Prijave kandidatov zbirajo pri Občinskem društvu nogometnih sodnikov Lendava, Partizanska 47. K sodelovanju vabijo predvsem nekdanje nogometaše. (FH)

Občinska nogometna liga Lendava

O prvaku odločilo zadnje kolo

Končano je bilo tekmovalje prvega dela prvenstva v Občinski nogometni ligi Lendava, ki je potekalo v dveh razredih. V Prvi občinski nogometni ligi Lendava, kjer sodeluje 12 moštev, je bilo tekmovalje zelo zanimivo, saj se do zadnjega kola ni vedelo, kdo bo jesenski prvak. Z odličnim štartom so presenetili nogometaši Hotize, ki so šele v šestem kolu prvič izgubili in vodili na lestvici. Šele v sedmem kolu prvenstva so vodstvo prevzeli nogometaši Črenšovci in ga kot edini brez poraza obdržali do konca. Naslov jesenskega prvaka so si Črenšovci priborili v zadnjem kolu, ko so v derbi tekmi premagali Odrance. Poleg Črenšovci, Hotize in Odrance so v jesenskem delu prvenstva dobro igrali tudi nogometaši Kobilja in Panonija iz Gaberja. Nedečica, ki je igrala dobro v prvi polovici jesenskega dela tekmovalja, je na koncu popustila in zasedla šele šesto mesto. Zelo spremenljivo pa so igrala moštva Čentiba, Dobrovnik in Olimpija. Na dnu lestvice pa so pristala moštva Bistrica, Polane in Mostja. Nogometaši Mostja v jesenskem delu prvenstva niso uspeli niti enkrat zmagati. Neodločeno so igrali le z Bistrico, medtem ko so dve točki dobili brez boja z Dobrovnikom. Zelo zanimivo pa bo gotovo tekmovalje spomladi. Največ možnosti za

prvo mesto imajo Črenšovci, saj imajo točko prednosti, nevarne tekmece pa bodo imeli v moštvi Hotize, Odrance in Kobilja. Najboljši strellec jesenskega dela prvenstva v I. ONL Lendava je bil Vaš (Panonija), ki je dosegel 12 golov. Sledijo: Kuzma 11, Vučko (oba Črenšovci) 10, Piberčnik (Dobrovnik) 9, Ritlop (Hotiza) 8, Kreslin (Odranci) in Jaklin (Črenšovci) po 7, Kljuber (Bistrica), Varga (Olimpija) in Podgorelec (Čentiba) po 6 ter Kreslin (Črenšovci), Brunec (Mostje) in Dudaš (Panonija) po 5 golov.

Drugi občinski nogometni ligi Lendava je naslov jesenskega prvaka prepričljivo in brez poraza osvojilo moštvo Opel Horser iz Lakoša s prednostjo 7 točk. Tako imajo nogometaši iz Lakoša tudi največje možnosti, da na koncu zasedejo prvo mesto in se uvrstijo v višje tekmovalje, v I. ONL Lendava. Tokrat so razočarali veterani Nafta, ki so pristali na zadnjem mestu med šestimi moštvi. Najboljši strellec v II. ONL Lendava po jesenskem delu prvenstva je bil Dominko (Nafta) z 11 zadetki pred Horvatom (Opel) 10, Lebarjem (Opel) 9, Ribaričem (Graničar) 8, Hepejem, Djurkačem (oba Opel) in Ratkom (Žitkovci) po 6 ter Drkom in Jezernikom (oba Graničar) po 5 golov.

Feri Maučec

Atletika

Prekmurski maratonce v New Yorku

V New Yorku je bil 25. tradicionalni tekaški maraton (42,195 km), ki je po številu udeležencev najmnogičnejši tek na svetu. Letos se ga je udeležilo skoraj 30.000 tekačev. Med prijavljenimi tekači so bili tudi štirje Prekmurci: Marija Števanec, Peter Brunec, Jani Kovač in Manuela Pergar. Zaradi organizacijskih zapletov slovenskega organizatorja se je maratona lahko udeležila le Pergarjeva (tekla je po drugim imenom). Števanec, čeva in Kovač pa sta se reki tekačev brez uradne štartne številke priključila šele po 7 km, vendar je bila Števanecova izločena še pred ciljem, Kovač pa je sicer prišel na cilj, vendar brez uradne uvrstitve. Pergarjeva pa je dosegla čas 3:35,37 in 289. mesto med približno 13.000 tekačicami, absolutno pa je dosegla 4.689. mesto med 29.535 udeleženci.

Manuela Pergar

Atletika

Grabar tretji

V avstrijskem Barnbachu je bil tradicionalni Adventni ulični tek na 5 km. Med več sto tekači iz štirih držav so sodelovali tudi člani TS Radenske. Najbolje med njimi se je odrezal Geza Grabar, ki je pri članih zasedel tretje mesto. Izkazala se je tudi mlada tekmovalka Nina Jakopec, ki je med ml. deklicami zasedla četrto mesto. Pri mlajših veteranih je bil Marjan Jakopec deseti, pri starejših veteranih pa je Roman Klančar zasedel štirinajsto mesto. (GG)

I. SNL

Olimpija	15	11	1	3	39:16	23
Maribor	15	9	5	1	32:15	23
MURA	15	9	2	4	29:14	20
BELTINCI	15	8	3	4	36:15	19
Železničar	15	9	1	5	36:21	19
Publikum	15	7	4	4	22:12	18
Gorica	15	7	3	5	31:19	17
Rudar (V)	15	6	3	6	22:21	15
Korotan	15	6	2	7	21:21	14
Izola	15	5	4	6	20:29	14
Koper	15	5	2	7	11:17	12
Vevče	15	4	4	7	20:31	12
Primorje	15	3	5	7	20:23	11
Gaj (-1)	15	3	6	6	14:32	11
Živila	15	1	7	7	14:22	9
Jadran	15	0	2	13	7:63	2

II. SNL

Šmartno	15	10	4	1	33:14	24
Zagorje	15	9	4	2	27:5	22
Rudar (T)	15	9	3	3	24:12	21
NAFTA	15	6	8	1	21:14	20
Piran	15	8	1	6	37:20	17
Radče	15	7	3	5	22:19	17
Dravinja	15	5	5	5	21:15	15
Mengeš	15	4	7	4	10:12	15
GRAMATEX (-1)	15	5	4	6	21:26	13
Domžale	15	5	3	7	18:24	13
Slovan	15	4	5	6	20:29	13
Drava (-1)	15	5	3	7	18:29	12
BELTRANS	15	4	3	8	15:21	11
Železničar	15	4	3	8	25:31	11
Steklar	15	2	6	7	15:26	10
Elan	15	0	4	11	7:35	4

I. SMNL

Maribor	15	8	5	2	32:14	21
MURA (-3)	15	8	7	0	36:9	20
Svoboda	15	8	3	4	38:21	19
Koper	15	7	4	4	35:18	18
Rudar (V)	15	7	4	4	34:26	18
Izola	15	7	4	4	29:19	18
Gor. glas	15	8	1	6	43:23	17
Ilirija	15	7	1	7	39:27	15
Olimpija	15	5	5	5	25:18	15
Drava	15	7	1	7	29:34	15
Gorica	15	6	6	6	18:21	12
BELTINCI	15	4	7	2	23:32	12
Publikum (-1)	15	4	4	7	13:26	11
Kovinar (-1)	15	4	2	9	21:41	9
Slovan	15	2	4	9	32:72	8
Piran	15	3	1	11	19:57	7

I. SKNL

Koper	15	14	1	0	77:2	29
MURA	15	10	3	2	36:14	23
Olimpija	15	8	6	1	28:7	22
Gor. glas	15	10	2	3	33:14	22
Maribor	15	8	4	3	38:18	20
Publikum	15	7	4	4	24:18	18
Ilirija	15	6	5	4	22:27	17
Gorica	15	7	2	6	32:29	16
Piran	15	6	2	7	20:25	14
BELTINCI	15	5	3	7	15:29	13
Svoboda	15	4	1	10	17:27	9
Rudar	15	3	4	8	19:40	9
Slovan	15	3	3	9	23:46	9
Drava	15	4	2	9	17:36	8
Kovinar	15	1	3	11	12:37	5
Izola	15	0	3	12	11:55	3

NOGOMETNI KOMENTAR

Sanjska zmaga Beltinec v tekmi z Olimpijo

Odigrano je bilo prvo kolo četrtfinalnih tekem za pokal Nogometne zveze Slovenije, kjer sodelujeta oba prekmurska prvoligaša Beltinci in Mura. Največje presenečenje so pripravili nogometaši Beltinec, ki so sredi ljubljane prepričljivo premagali trikratnega državnega prvaka SCT Olimpijo, ki so veljali za favorite srečanja ter tako razveselili številne ljubitelje nogometa. Tako hudega poraza Olimpija na svojem igrišču že dolgo ni doživela. Beltinci so tako kot pred štirinajstimi dnevi, ko so doma premagali Olimpijo s 4:2, zaigrali odlično, nadigrali gostitelje ter z lepimi akcijami navdušili gledalce. Tako so samo potrdili, da igrajo lep nogomet, enega najlepših v prvi državni ligi, in da njihova visoka uvrstitev ni bila naključna. Na srečanju v Ljubljani je gostitelj najprej presenetil najboljši strellec prve državne lige Škaper, ki je z natančnim udarcem povedel svoje moštvo v vodstvo ter mu tako dal duška za nadaljevanje tekme. Sredina Beltinčanov

je delovala kot dobro uigrani stroj, v glavnih vlogah pa sta bila nedvomno Vorobjov in Čener, ki sta v zadnjem času v odlični formi. Rezultat takšne igre je bil drugi gol Beltinčanov, ki ga je dosegel Vorobjov. Ljubljane so pred odmorom vodstvo uspeli znižati in pričakovati je bilo, da bodo v nadaljevanju poskušali rezultat izenačiti. Toda Beltinčani se niso dali. Olimpija je sicer imela pobudo, vendar je bila obramba gostov brez napak. Celo več, Beltinčani so s hitrimi protinapadi dosegli dva zadetka in s tem zapečatili usodo Olimpije. Gostiteljem ni mogel pomagati niti sodnik Jamšek, ki je dvajset minut pred koncem prestopno izključil igralca Beltinec Nejmana. Za svojo odlično igro so bili Beltinčani deležni tudi aplavza Olimpijinih gledalcev. Beltinci so se tako praktično že znašli v polfinalu. Nogometaši Mure so gostovali v Izoli in igrali neodločeno, kar jim daje lepe možnosti, da v povratni tekmi premagajo Izolo in se uvrstijo v polfinale.

Mura v soboto, Beltinci v nedeljo

Med ljubitelji nogometa v Pomurju vlada veliko zanimanje za povratni tekmi prvega kola četrtfinala slovenskega nogometnega pokala. Ti bodo lahko prišli na svoj račun, saj bo tekma med Muro in Izolo že v soboto, 3. decembra, tekma med Beltinci in SCT Olimpijo pa v nedeljo, 4. decembra 1994. Obe tekmi bosta ob 13. uri.

Košarka

V soboto Radenci : Lindau

V sedmem kolu prvenstva v SKL - D so košarkarji Radencec premagali ekipo Žaluzije Jesovnik z 71:61 (29:36). Strelci za Radence: Ulaga 24, Bratkovič 22, Tinev 12 in Banič 10. Košarkarji Podčetrška pa so premagali Lindau s 93:86 (45:41). Najboljši strellec pri Lindau je bil Šarkanj z 28 točkami. V soboto se igra v Radenci pomurski derbi med Radenci in Lindauom iz Lendave. Tekma bo ob 18.30.

Kasaške dirke Jureš in Šonaja druga

V Budimpešti je bil kasaški dvo-boj Madžarska-Slovenija. Zmagali so Madžari, ki so po posebnem ključu - nižjem številu osvojenih mest - zbrali 48. Slovenija pa 76 točk. Tekmovali so z izžrebiranimi madžarskimi kasači. Od slovenskih tekmovalcev sta se najbolje odrezala Mirko Šonaja na krajši 1600 m dolgi progi in Franc Jureš na daljši 2100 metrov dolgi progi, saj sta zasedla drugi mesti. Jože Sagaj je bil četrty.

Slavič tretji

Na kasaških dirkah na Dunaju je pred dnevi nastopil Marko Slavič mlajši iz Ključarovec. S sedemletnim potomcem ameriškega žrebca Joiea de Viea Scurry Lobelom je zasedel tretje mesto, s slovenskim prvakom triletnikom Albatrosom pa je bil peti.

Kegljanje

Poraz Mure

V petem kolu tekmovalja v regionalni kegljaški ligi je Fala v Slovenji Gradcu visoko z 8:0 premagala Muro iz Murske Sobotice. Za Muro so tekmovali: Borovič, 644, Smolkovič, 634, Šebjanič, 612, Durič, 608, Gergjek, 573, in Iskra, 572 podrtih kegljev. Mura ima 6 točk in si z Lokomotivo deli drugo mesto. (S. Durič)

Območna nogometna zveza Murska Sobota - Serdica največje presenečenje

Za nami je jesenski del prvenstva v prvi in drugi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota, v katerih sodeluje po 12 moštev. V prvi medobčinski nogometni ligi so pripravili največje presenečenje nogometaši Serdica, saj so brez poraza s tremi točkami prednosti osvojili naslov jesenskega prvaka. Ta naslov so si sicer zagotovili šele v zadnjem kolu, ko so doma premagali Čardo iz Martjanec ter s tem potrdili, da so se za letošnjo sezono dobro pripravili, saj so vodili na lestvici vse od sedmega kola. Prijetno sta presenetili tudi moštvi Rakičana in Carde, ki sta zasedli drugo in tretje mesto. To še posebno velja za Rakičane, ki je zelo slabo štartal, saj je bil po sedmem kolu tekmovalja na predzadnjem mestu. Nogometaši Čarde pa so igrali ves jesenski del tekmovalja solidno in bili pri vrhu. Največje razočaranje pa so pripravili nogometaši Vesne iz Ljutice, ki so se prejšnja leta potegovali za vrh, tokrat pa so pristali na zadnjem mestu lestvice. Preseneča tudi uvrstitev nogometašev Remeta Mercatorja Sloge iz Gornje Radgone, ki so zasedli predzadnje mesto. Najboljši strelci po jesenskem delu tekmovalja v prvi medobčinski nogometni ligi je bil Kutoš (Kema, Puconci), ki je dosegel 8 zadetkov. Sledijo: Kovač (Serdica) in Salamon (Gornja Čanka) po 6, Horvat (Rakičan) in Horvat (Carda) po 5, Tkaieč (Tigop), Škaper (Kema), Šebjan (Les), Bagan (Rakičan) in Škrobar (Remet) po 4, Luk (Bratonce), Prašnikar in Copot (oba Vesna), Žalig (Bratonce), Plej (Carda), Zver (Tigop) in Smodiš (Les) po 3 zadetke.

V drugi medobčinski nogometni ligi so naslov jesenskega prvaka prepričljivo in brez poraza osvojili nogometaši Trojmejnika iz Kuzme, saj so izgubili eno samo točko, in to v zadnjem kolu z Bogojino, ter so tudi najresnejši kandidati za končnega zmagovalca. Pri vrhu pa so Bogojina, Apače in Cankova. Med temi štirimi moštvi je tudi potrebno izpostaviti prvaka v pomladanskem delu prvenstva. Za razred moštva kot druga moštva sta v jesenskem delu prvenstva vodila Prosenjakovec in Križevac. Najboljši strelci v drugi medobčinski nogometni ligi v jesenskem delu prvenstva je bil Bojan Horvat (Trojmejniki) s 17 zadetki pred Kozarjem (Bogojina), 15, Vršičem (Apače), 12, Vrhovskim (Cankova), 10, Jožetom Horvatom (Trojmejniki) in Kuzm (Gančani), po 9, Malačičem (Prosenjakovci), 8, ter Škaričem (Trojmejniki), Bočkorecem (Šalovci), Bunderlo (Trojmejniki) in Vukanom (Apače), po 7 golov.

Feri Maučec

Zmagal Cvitan, Cigan četrti

V športnem centru Mešič v Murski Soboti je bil 5. tradicionalni mednarodni turnir v aktivnem šahu, ki ga je organiziralo Sahovsko društvo Radenska-Pomgrad iz Murske Sobotice. Bil je to močan turnir, na katerem je sodelovalo 62 šahistov, med njimi eden vele mojster, trije mednarodni mojstri, štiri mojstri Fide, dva mojstra in 17 mojihstrskih kandidator. Zmagal je vele mojster Ognjen Cvitan iz Hrvaške z 8 točkami. Najboljši pomurski šahist je bil Stefan Cigan (Radenska-Pomgrad) s 6,5 točkami na četrtem mestu. Ostali pomurski šahisti so se uvrstili takole: Zoran Zupe (6 točk) deseti, Stefan Rezonja (5,5) sedemnajsti, Marko Kukan (5,5) osemnajsti, Tomi Gruškovnjak (5) enaindvajseti, Boris Kolar (5) dvaindvajseti, Igor Kos (5) triindvajseti, Danilo Hari (5) petindvajseti in Pomgrad Pomurje).

Gaber povečal vodstvo

Sahovski klub Lendava je pripravil novembrski hitropotezni turnir. Med 12 šahisti je zmagal Gaber z 10,5 točke pred Stribadom 9,5 in Zlatcem 8,5 točke. Po enajstih turnirjih vodi Gaber z 91 točkami pred Zlatcem, 86. in Vučkom, 81 točk. (FB)

Prva državna namiznoteniška liga

Moravske Toplice vodijo

Zelo pomladna ekipa Presejke, ki je zaradi prometne nesreče treh igralcev nastopila z dvema mladincema in enim pionirjem, ni bila kos Sobočanom. Tako je dobil prvič v letošnji sezoni priložnost igranja mladi Horvat, ki pa ni blestel v srečanju s pionirjem Legito. Ekipa Moravskih-Toplic Sobote je tako pred odločilnim srečanjem z Olimpijo in TAM-om še brez poraza. Radgončani so v srečanju z Vesno v Zalogu ostali praznih rok. O zmagovalcu sta odločili srečanja dvojic in srečanje Rihtarič : Pavič. V predzadnjem kolu igrajo Sobočani v soboto doma z Olimpijo, Radgona pa gostuje v Presejku.

Rezultati - Moravske Toplice Sobota : Presejke 7:0 (Benko : Legiša 2:0, Unger : Petrovič 2:0, Benkovič : Možek 2:0, Benko-Benkovič : Petrovič-Možek 2:0, Benko : Petrovič 2:0, Horvat : Legiša 2:1, Unger : Možek 2:0); **Vesna : Radgona 4:3** (Pariš : Fridrih 2:0, Žitek : Rihtarič 0:2, Šemrov : Kuzma 2:1, Pavič-Šemrov : Rihtarič-Kuzma 2:1, Pavič : Rihtarič 2:1, Šemrov : Fridrih 0:2, Čad : Kuzma 1:2).

M. U.

Karate

Sobočani in Radgončani v finalu

V Gornji Radgoni je bil drugi kvalifikacijski karate turnir v borbah. Sodelovalo je 96 tekmovalcev in tekmovalk iz 11 klubov. Lep uspeh so dosegli Sobočani in Radgončani, saj so osvojili več prvih mest, obe ekipi pa sta se uvrstili v finale. Prva mesta v svojih skupinah so zasedli: Kac (SK) in Stefanec (MS) pri moških ter Kovačeva in Zdravčeva (obe MS) pri ženskah. Ekipno so prva mesta osvojili: Murska Sobotica pri mladincih in mladinkah, Radgona pa pri ml. dečkih in ml. deklicah. Drugi so bili: Tanacek, Zrim (oba MS) in Maruško (GR) ter Zdravca (GR), ekipno pa: Murska Sobotica pri ml. dečkih, st. dečkih in ml. deklicah. Tretji mesti sta zasedli Husarjeva (MS) in Hojnikova (GR), ekipno pa Radgona pri ml. dečkih. Četrti pa so bili: Kovač, Sočič in Kovačeva (vsi MS), ekipno pa Murska Sobotica pri ml. dečkih in Radgona pri mladincih. (D. Skandali)

Kegljanje

Poraz Nafta

V šestem kolu prvenstva v prvi mariborski kegljaški ligi je Impol iz Slavonske Bistrice v Radenoh premagal Nafto iz Lendave s 6:2 (499:494). Za Nafto sta zmagala: Horvat, 886. in dvojica Žalik- Matjaž, 789 podrtih kegljev. (MŽ)

Nafta boljša od Madžarov

V Lendavi je bilo mednarodno kegljaško srečanje med moškima in ženskima ekipama Zalaegerszega iz Madžarske in Nafto iz Lendave. V obeh konkurencah so bili boljši Lendavčani. Ženske Nafto so zmagale s 2059 podrtimi keglji (A. Vargova 333, Tišlerjeva 359, M. Vargova 366, Staničeva 379 in Žalikova 421). Moški Nafto pa so zmagali z 2309:2161 podrtimi keglji (Pahor 373, Marcuš 346, Rihtarič 376, Matjaž 386, Lebar 411 in Felšo 417). (M. Žalik)

Državna rokoborska liga

Zmagi Sobočanov in poraz Ljutomerčanov

V petem kolu prvenstva v državni rokoborski ligi je ekipa Murske Sobotice v gosteh premagala ekipno Ljutomer s 21:19. Pričakovano je bila izdatnejša zmaga Sobočanov, vendar je treba povedati, da je to v kat. do 48kg na začetku tekme poskodoval Danilo Novak, ki je bil poškodovan, medtem ko je bil Sirtak sploh ni prišel na tekmo. Slednjega je klub prenehal za disciplinski postopek. Zmagal za Mursko Sobotico so dosegli: Matjaž Vogrinec (52kg), Matej Horvat (57kg), Edi Vogrinec (62kg), Rade Bačič (74kg) in Slavko Zec (82kg). (E. Vogrinec)

Rokoborci Lenarta pa so presenetljivo premagali Ljutomer z 20:19. Za Ljutomer so zmagali: Žnidarič (48kg), Nemec (52kg), Vrbanič (62kg), Lukašev (68kg) in Horvat (130kg). (NŠ)

Razvanje	5	0	0	131:65	10
M. SOBOTA	5	4	0	117:80	8
Lenart	5	1	2	92:105	4
Grosuplje	5	1	2	90:108	4
LJUTOMER	5	1	3	102:97	3
Maribor	5	0	4	61:138	1

Druga državna strelska liga

Zmagi SD J. Jurkoviča in Pomurke

V četrtem kolu prvenstva v drugi državni strelski ligi je ekipa SD Jova Jurkoviča iz Vidma v Trbovljah premagala ekipo SD STI Trbovlje s 1557 krogi. Za SD Jova Jurkoviča so tekmovali: Gorazd Kocbek, Vili Ravnikar, Sebastian Vajda, 559, in Anton Kocbek, 553 krogov. SD Mesna Jurkoviča je v Trbovljah premagala ekipo SD J. Jurkoviča s 1647:1611 krogi. Za MJ Pomurko so tekmovali: Milan Markojo, 562, Martin Žigo, 547, in Tomaž Ščančar, 538 krogov.

Predstavljamo prvake

Opel Horser Lakoš prepričljivo prvi

V Gornjem Lakošu ima nogomet dolgoletno tradicijo, saj je bil Nogometni klub Panonija ustanovljen že pred sedemindesetimi leti, tako da bodo čez tri leta praznovali 50-letnico. Moštvo Panonije, ki so ga sprva sestavljali igralci iz obeh Lakošev in Gaberja (kasneje so v Gaberju ustanovili svoj klub), je uspešno tekmovalo v takratni pomurski nogometni ligi. V času delovanja je moštvo doživljalo vzpone in padce, nekaj časa pa tudi niso tekmovali. Kasneje se je klub preimenoval v Nogometni klub Lakoš in pod tem imenom deloval vse do letošnje tekmovalne sezone, ko je pokroviteljstvo prevzelo podjetje Horser iz Gornjega Lakoša, tako da se danes imenuje Nogometni klub Opel Horser Lakoš. S tem so v klubu nastale nove razmere. Izvolili so si novo vodstvo ter se organizirano lotili dela. V klub so pritegnili osem novih igralcev in angažirali novega trenerja Imre Nemetha iz Madžarske. V zelo kratkem času so dosegli zavidanja vredne rezultate. Obnovili so klubske prostore in igrišče, urejen pa imajo tudi nasip okrog igrišča, tako da lahko gledalci boljše spremljajo tekme. S tem so tudi ustvarili razmere za normalno delo in tekmovanje. Po jesenskem delu prvenstva pa so nogometaši NK Opel Horser Lakoš v drugi Občinski nogometni

Nogometaši Opel Horserja iz Lakoša - jesenski prvaki v II. ONL Lendava. Stojijo od leve: Imre Nemeth (trener), Mirko Horvat, Anton Novak, Arpad Kepe, Štefan Kepe, Robert Dragošič, Evgen Kepe, Milan Püčko, Ladislav Šooš, Robert Gerencser, Dean Dyrkač; čepijo: Jože Bukovec, Leon Lebar, Dalibor Aličević, Anton Herman, Ladislav Šabjan, Jožef Horvat, Franc Sep in Dean Požgai.

Fotografija: F. Bobovec

ligi Lendava prepričljivo, brez poraza in s prednostjo 7 točk osvojili naslov prvaka. Vse tekme so zmagali, le z Žitkovci in veterani Nafto so igrali neodločeno. Najboljša strelca v moštvu pa sta: Jožef Horvat, ki je z 10 zadetki drugi, in Leon Lebar, ki je z 9 zadetki tretji najboljši strelca v drugi Občinski nogometni ligi Lendava. Da so vse to dosegli, se imajo predvsem zahvaliti direktorici Podjetja Horser iz Gornjega Lakoša, gospe Mariki Horvat, za prevzem pokroviteljstva. Seveda pa so k doseženemu

uspehu prispevali delež tudi igralci, trener Imre Nemeth, tehnični vodja Ladislav Varga in novi predsednik kluba Vladimír Šooš. Z delom pa niso prenehali tudi po končanem jesenskem delu prvenstva, temveč se pripravljajo na gradnjo 210 cm visoke ograje okrog nogometnega igrišča. Za cilj so si zadali osvojitve prvega mesta tudi na koncu tekmovalnega uvrstitve v prvo Občinsko nogometno ligo Lendava. Dolgoročni cilj kluba pa je tekmovalne v tretji državni nogometni ligi.

Feri Maučec

Druga državna rokometna liga

Zmagala le Pomurka

V desetem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi je od pomurskih ligas zmagala le Pomurka. Bakovčani so premagali Radeče z 28:23 (13:7). Strelci za Pomurko: Bedekovič 9, Škraban 5, Lovenjak 5, Okreša 4, Ritonja 2, Husar 2 in Kavaš 1. Vodeče Krško je tesno premagalo Polet iz Murske Sobotice z 22:19 (10:9). Strelci za Polet: Sečko 4, Horvat 4, Černela 3, Kovačič 3, Murgelj 2, Lovenjak 2 in Žugelj 1. Lisca iz Sevnice je premagala Krog s 33:27 (18:12). Strelci za Krog: Šernek 7, Meolic 6, Hegeđuš 5, A. Kolmanko 4, D. Kolmanko 3, Sapač in Titan pa po 1. V derbi tekmi na dnu lestvice so Brežice premagale Mladinca iz Murskih Črnc z 28:24 (9:13). Strelci za Mladinca: F. Gregorinčič 10, Gomboc 6, M. Gregorinčič 4, Serce 2, Buzeti in Kosednar po 1.

Druga državna košarkarska liga

Nova zmaga Pomurja

V desetem kolu prvenstva v drugi državni ženski košarkarski ligi je ekipa Pomurja v Murski Soboti premagala ŽKK Šentvid z visokim rezultatom 75:29 (30:19). Visoka zmaga Sobočank je zaslužena, čeprav so nastopile brez Drožinove in Sokolanove. Strelke za Pomurje: Cer 8, Horvat 2, Kolar 8, Pušnjak 8, Ori 4, Novak 21, Kar 8 in Zadržnik 16. (Z. Tibaut)

Prva državna strelska liga

Zanimiv derbi v Ljutomeru

V četrtem kolu prvenstva v prvi državni strelski ligi je bil v Ljutomeru pomurski derbi med ekipama Ljutomer in Kolomana Filisarija s Tišine. Derbi je bil zelo zanimiv in izenačen, obe ekipi pa sta dosegli dobre rezultate. S 6 krogi prednosti so zmagali strelci s Tišine z rezultatom 1726:1720 krogov. Najbolj se je izkazal Drago Pertoci, ki je zadel 580 krogov. Posamezni strelci pa so dosegli naslednje rezultate: Rajko Robnik 576, Manuela Rudolf 572 in Darko Horvat 572 za Ljutomer ter Drago Pertoci 580, Dušan Žiško 575 in Branko Bukovec 572 krogov za Tišino. Ekipa SD Štefana Kovača iz Turnišča pa je prepričljivo premagala Domžale s 1737:1676 krogi. Najzaslužnejši za visoko zmago Turniščanov je Robi Markoja, ki je dosegel kar 585 krogov. Vili Ravnikar je nastreljal 577, Božidar Draškovič pa 575 krogov. (AV, FK)

Tretja državna strelska liga

Uspeh SD Elrad

V četrtem kolu tekmovalja v tretji državni strelski ligi je ekipa SD Elrad iz Gornje Radgone v gosteh premagala ekipo SD Zgornja Poljskava s 1638:1596 krogi. Za Elrad so tekmovali: Milan Svetec, 562, Branko Horvat, 545, in Davorin Slanič, 531 krogov. (DS)

Mednarodna strelska liga

V soboto ob 8. uri se bo na strelišču v Murski Soboti začelo prvo tekmovalje v mednarodni strelski ligi. Poleg pomurskih strelcev bodo sodelovali tudi strelci iz Spodnje Štajerske iz Avstrije. Tekmovalje bo prav gotovo zanimivo, hkrati pa bo prispevalo k boljšemu sodelovanju med strelci dveh dežel. (FS)

Zmaga Turnišča v Avstriji

V Bad Gleichenbergu v Avstriji je bilo mednarodno strelsko tekmovalje. Med 6 ekipami je sodelovala tudi ekipa SD Štefana Kovača iz Turnišča in zasedla prvo mesto s 1746 krogi. Med posamezniki je zmagal Vili Ravnikar s 587 krogi pred Božidarjem Draškovičem, 581, in Robijem Markojo, 578 krogov, vsi Turnišče. (FK)

I. DNTL - moški

MT-SOBOTA	7	7	0	39:10	14
Melamin	7	6	1	28:21	12
TAM G. V.	7	5	2	33:16	10
Olimpija	7	4	3	31:18	8
Vesna	6	4	2	20:22	8
Presejke	6	3	3	18:24	6
RADGONA	7	2	5	19:30	4
Ilirija	7	2	5	15:34	4
Slovan	7	1	6	20:29	2
Novotehna	7	0	7	15:34	0

II. DKL - ženske

POMURJE	9	9	0	799:434	18
Maribor ml.	9	7	2	719:599	16
Sežana	9	4	5	654:622	13
ŠD Šentvid	8	5	3	516:555	13
Domžale	8	3	5	513:620	11
Jesenice	9	2	7	525:669	11
ŽKK Šentvid	8	0	8	372:603	8

SKL - D - moški

RADENCI	7	6	1	582:478	13
Podčetrtek	7	6	1	599:514	13
Pragersko	7	3	4	580:555	10
Žal. Ješovnik	7	3	4	521:519	10
Koroška	7	3	4	519:566	10
LINDAU	7	0	7	484:653	7

PKL - moški

Rezultati - 3. kolo		
Sobota vet.	: Lindau ml.	116:47
Maraton	: Petrovci	87:70
Sebeborci	: Lindau vet.	64:63
Claudia shop	: Ljutomer	76:62

Maraton	3	3	0	253:185	6
Sebeborci	3	2	1	202:189	5
Claudia shop	3	2	1	187:180	5
Sobota vet.	2	2	0	179:102	4
Ljutomer	3	1	2	217:199	4
Petrovci	2	1	1	158:151	3
Lindau vet.	3	0	3	172:208	3
Lindau ml.	3	0	3	147:301	3

(K. G.)

Hokejisti Triglava iz Predanovec. Stojijo od leve: Š. Škerlak (trener), S. Škrlec, M. Cigut, D. Durič, K. Kutuša, S. Bukvič, F. Kovačič, M. Kulič, B. Obal, R. Cipot (predsednik); čepijo: S. Fujs, V. Fujs, Z. Zrim, B. Vidmajer, D. Kuzma, R. Šparaš, B. Puhan in S. Fajs.

Fotografija: F. Maučec

Roman Domjan - predsednik SK Radgona

Zadovoljiti člane kluba

V Gornji Radgoni že več kot dvajset let deluje Smučarski klub Gornja Radgona. V preteklosti je imel že več kot 1000 članov, medtem ko jih ima danes okrog 400. O dejavnosti in načrtih smo se pogovarjali s predsednikom kluba, sicer fizioterapevtom - maserjem v Zdravilišču Radenske Romanom Domjanom.

- Na območju gornjeradgonske občine ni veliko možnosti za smučanje, saj je bilo zlasti v zadnjih letih več zim brez snega. Kako zadovoljujete svoje člane?

»Res je, da na našem območju nimamo veliko možnosti za smuča-

potrebni sredstev za delovanje kluba. Brez teh sredstev ne bi mogli organizirati razne smučarske tečaje in izlete, niti izpolniti našega programa.»

- Kaj pa načrtujete za letošnjo zimo. Kakšen program imate?

»Program dela našega kluba je zelo obsežen, saj imamo v naših vrstah veliko ljubiteljev zimskih športov, zlasti smučanja. Tako načrtujemo organizacijo smučarskih tečajev na Pohorju, dveh sejmov zimске športne opreme ter organizacijo številnih smučarskih izletov z avtobusi na Pohorje in druge smučarske centre, načrtujemo usposabljanje mladih vadiateljev, smučarska tekmovalja na občinski ravni, sodelovali bomo pri organizaciji mednarodnega tekmovalja za pokal Pohorske lisice, ki šteje za svetovni pokal, če bo dovolj snega, pa bomo tudi doma organizirali začetne tečaje smučanja.»

- Kakšno pa je sodelovanje kluba z osnovnimi šolami?

»Moram povedati, da zelo dobro sodelujemo z osnovnimi šolami v naši občini, saj nam pri našem delu pomagajo tudi učitelji telesne vzgoje. Naša želja je, da bi v klub pritegnili čimveč mladih. Z našim delom pa bi radi prispevali tudi delež k razvoju tega športa v pokrajini. Škoda je, da ni denarja za usposobitev edine 200 metrov dolge smučarske vlečnice ob vzhodni Kapele. Klub pa ima prenosne vlečnice, ki jih uporabljamo pri izvedbi začetnih smučarskih tečajev za otroke na domačih tere- nih, če je dovolj snega.»

Ludvik Kramberger

nje, zato pa smo združeni v klubu, da lažje organiziramo smučarske izlete na bližnja smučišča. Člani kluba imajo namreč razne ugodnosti pri organiziranem smučanju. Pri tem nam veliko pomagajo razni pokrovitelji, saj si z njihovo pomočjo zagotovimo okrog 90 odstotkov

Svetinje in Jeruzalem

Cerkev in zvonova

Uradno je kraju ime Mihalovci, a je daleč naokoli bolj znan kot Svetinje. Tako ime je dobil po cerkvi Vseh svetnikov, zgrajeni leta 1730. Ugotovili ste, da gre za naselje na Mihalovskem vrhu, po katerem pelje vinska cesta Jeruzalem-Veličane-Ivanjke.

Cerkve, ki si jo pride ogledat veliko izletnikov, že dlje časa niso obnavljali, zato je bil že skrajni čas, da so to storili sredi letošnjega leta in pred kratkim je mariborski škof blagoslovil ta obnovljeni sakralni objekt. Precej zaslug za to ima nov župnik Janko Gorgner, seveda pa brez pomoči vernikov in tudi krajevne skupnosti ter očine Ormož ne bi šlo.

Bogatejša je tudi cerkev na Jeruzalemu. Le-to so sicer onovili že lani, potem pa so začeli zbirati denar za dva zvonova, ki so ju končno kupili. 158-kilogramskega so posvetili v čast sv. Martinu, ki naj varuje ljudstvo Slovenskih goric, 304-kilogramski pa je v čast sv. Ane in Matere Božje. Zanje sta denar primaknila (poleg župnijskega sveta in drugih domačih darovalcev) tudi ugledna rojaka dr. Stanko Kociper in dr. Stanko Janežič. Š. S.

Ker je svetinjska cerkev na vzpetini, jo je težko fotografirati od blizu. Bolj kot zunanost je arhitekturno in slikarsko bogatejša njena notranost, zato je uvrščena med kulturne spomenike. – Foto: Š. S.

PUCONCI – V Puconcih, Bokračih, Dolini, Gorici, Markišavcih, Šalamencih in na Vaneči bodo imeli v nedeljo, 4. decembra, referendum za uvedbo krajevnih samoprispevkov. Odločali bodo o pripravljenosti ljudi, ki naj bi od 1. februarja 1995. do 31. januarja 2001. leta zbirali denar za asfaltiranje cest (vse vasi), zgraditev mrliške vežice (Dolina, Šalamenci), dograditev kapelice (Markišavci), ureditev ulične razsvetljave (Bokračji) in tako naprej. Denar naj bi prispevali ne le domačini, ampak tudi tisti, ki so zaposleni na tujem in »vikendaši«. (Š. S.)

LENART – Izvršni svet skupščine občine Lenart je objavil natečaj za regresiranje nakupa sadnih sadik in trsnih cepčenk. V ta namen so predvideli 6.000.000 tolarjev, ki jih ne bo treba vrniti. »Na roko« grede tudi izvajalcem tako imenovanih malih melioracij, saj so za sofinanciranje posegov namenili 8.000.000 tolarjev. Za celostni razvoj podeželja pa so zagotovili 3.500.000 tolarjev. (F. Kl.)

ODRANCI – V Odrancih je bilo predvolilno zborovanje krščanskih demokratov, ki so se ga kot gostje udeležili dr. Jože Magdič, Ciril Pucko in Štefan Kociper. Pred razpravo o dosežkih krajevne skupnosti in načrtih skorajšnje občine Odranci je cerkveni pevski zbor zapel narodno Vsi so venci beli. Na shod je prišlo veliko ljudi, pa je bila tako sicer velika dvorana vaškega doma skorajda pretesna za vse. Razpravljali so pohvalili delo sveta krajevne skupnosti, ki je v zadnjem obdobju veliko storil za lepše in boljše življenje krajanov. Upajo, da bo enako uspešen 9-članski občinski svet. (J. Ž.)

OREHOVCI – Gasilsko društvo v Orehovcih v gornjeradgonski občini je dokaj delavno, vendar prav vsega ne morejo kupiti z izkupičkom od prireditelj ali nabiralnimi akcijami. Tokrat so zaprosili pomoč pri občinskem izvršnem svetu in le-ta je odobril 15.000 tolarjev pomoči za nakup električne sirene. Izdatnejšo pomoč pa so dobili gasilci v Zbigovcih, in sicer 210.000 tolarjev, ki jih bodo porabili za nakup hidrantov. (F. Kl.)

NEDELICA – Da je bila uvedba krajevnega samoprispevka upravičena, kažejo že prve naložbe, saj so v zaselku Farkaševci zgradili protipožarni vodnjak, z navozom gramoza utrdili poljske poti, dokončali so ulično razsvetljavo, zdaj pa se pripravljajo na priključitev vaškega vodovodnega omrežja na črpališče v Turnišu, kjer je voda kakovostnejša. V skladu z referendumskim programom bodo prihodnje leto razširili pokopališče in začeli graditi vežico. (J. Ž.)

SVETA ANA – Marjetka Eder, Marta Zemljčič, Nada Rožman, Majda Sraka, Lidija Slaček, Marija Zdravac, Milena Konrad, Barbara Murg in občasno tudi Natalija Urbančič sestavljajo ženski oktet, ki so ga v okviru kuda ustanovili letos. Pevke so se prvič predstavile sredi junija, znova pa spet 27. novembra na koncertu, ko so nastopile skupaj z ženskim oktetom iz Voličine. Kulturno-umetniško društvo sv. Ane pripravlja decembra prireditev Glas Slovenskih goric, na katerem naj bi nastopili talenti, stari več kot 15 let; mlajši pa bodo lahko nastopili na podobni prireditvi na pomlad. (A. L.)

S plakatiranjem do lepšega videza naselij

Pred bližnjimi lokalnimi volitvami je seveda zelo aktualno tudi lepljenje plakatov političnih strank v uradno določenem času pred volitvami. Plakatiranje je seveda dovoljeno le po priglasitvi pri pristojnem upravnem organu, ki vloge rešuje po skrajšanem postopku. Po volitvah pa morajo biti vsa tovrstna plakatna mesta spet pospravljena.

Tako je tudi v zdajšnji sobotški občini, o čemer nam je nekaj več povedal vodja referata za urbanizem, komunalne zadeve in vodno gospodarstvo pri sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora Bogomir Rola. »Po zakonu o volilni kampanji je občina morala pridobiti lokacijo za postavitev plakatov političnih strank in posameznikov. Vsako plakatiranje pa je bilo treba prijaviti v podjetju Komunala, ki je upravljalca panojev, in plačati določeno storitev. Mesta za trenutno postavitev velikih panojev za nedeljske lokalne volitve so ob naslednjih ulicah: Lendavski, Štefana Kovača, Panonski, Slomškovi, Tišinski, Cankarjevi, Gregorčičevi ter na več mestih v Slovenski in Kardoševi ulici ter na tržnici. Opređeljene so tudi kazni, in sicer najmanj 20 tisoč tolarjev za trganje plakatov, sto tisočakov pa mora plačati organizator volilne kampanje, če ne upošteva določil zakona o volilni kampanji, če ne prijavi shoda vsaj tri dni prej in če velikih plakatov ne odstrani najkasneje v 15 dneh. Sicer pa je dogovorjeno, da mora po-

djetje Komunala 3 dni po volitvah odstraniti omenjene panoje za letošnje lokalne volitve.«

In kako je s sprejetjem občinskega odloka o zunanjem videzu naselij, ki vključuje tudi plakatiranje? O tem Bogomir Rola takole: »Občina Murska Sobota ima sprejet odlok o ko-

PANO ZA PLAKATE – Takšen je eden od njih v Murski Soboti, postavljen na glavni Slovenski ulici v središču mesta.

VABLJIVA TUDI OBLIKA – Okrogli oglašni prostor vzbuja nedvomno pozornost mimoidočih. Foto: M. JERŠE

munalnih dejavnosti že iz leta 1983. Ta odlok je bil v bistvu sprejet na osnovi zakona o komunalnih dejavnostih, ki posebej opredeljuje dejavnosti po-

sebnega družbenega pomena. Po tem odloku je opredeljeno tudi plakatiranje, izobešanje zastav in transparentov ter urejanje in vzdrževanje objektov v ta namen. To opravlja v mestu Murska Sobota podjetje Komunala, v drugih krajih pa krajevne skupnosti.«

V podjetju Komunala smo zvedeli, da so samo oni pristojni za plakatiranje in odstranitev plakatov, če kdo ne spoštuje odloka, vendar pa za kršitelja niso predvidene nikakršne druge sankcije. Navsezadnje pa je tudi težko ugotoviti resničnega krivca za nepravilno plakatiranje, še dodajajo. Vsakdo, ki želi imeti izobešen plakat na za to določenem mestu, mora to prijaviti v podjetju Komunala, kjer plača stroške za lepljenje plakata, ki so odvisni od velikosti plakata. Tako je za 0,40 kvadratnega metra

velik plakat treba odšteti 150 tolarjev, za velikost 0,60 kvadratnega metra 200 in nad 0,60 kvadratnega metra velik plakat 300 tolarjev. Poleg tega pa mora stranka plačati še 5-odstotni prometni davek.

Naknadno pa smo prišli do podatka, po katerem od 1. decembra 1993 naprej veljajo nove kazni za kršitelje plakatiranja. Te so namreč dopolnjene v 17. členu odloka o javnem redu in miru občine Murska Sobota. Posameznik, ki se pregrešil glede plakatiranja, čaka kazen od 4.000 do 40.000 tolarjev, za pravno osebo znatno denarna kazen od 24.000 do 240.000 SIT, za odgovorno osebo v podjetju pa od 6.000 do 40.000 tolarjev.

Nedvomno je odlok pomagal k bolj urejenemu plakatiranju v Murski Soboti, kar prispeva k lepši podobi mesta. Čeprav odlok, denimo, določa redno vzdrževanje fasad, streh, žlebov, zelenic in ograj, ostajajo hiše, še zlasti tam, kjer se stanovanjci ubadajo z zanje pomembnejšim vprašanjem – kaj dati v lonec –, še naprej v starem. Kaznovanih zaradi oluščene barve oken in vrat se ni pa tudi ne zaradi prislanjanja ni na fasade, ograje in okoles na fasade, ograje in okoles. A lahko bi že bili, če bi odgovorni za nadzor – upravo inšpekcijskih služb in policija – postaja – slepo držali odloka. Na srečo so za zdaj odgovornim pogosto ljubša opozorila, ko pa ne gre drugače, pa tudi oni sežejo po beležnici.

MILAN JERŠE

Zgodilo se je v Nedelici

Krajevni praznik zadnjič!

Krajevna skupnost Turnišče, v katero so vključene še tri sosednje vasi: Renkovci, Gomilica in Nedelica, je z nedeljsko slovesnostjo, ki je bila v Nedelici, zaznamovala letošnji praznik krajevne skupnosti. Eden od domačih govornikov je povedal, da je to zadnji krajevni praznik, kajti prihodnje leto bodo najverjetneje praznovali občinski praznik. Pri tem seveda ni mislil na občino v sedanji sestavi, ampak na občino Turnišče, ki ima to srečo, da se je »pokrila« z vasi, ki zdaj sestavljajo krajevno skupnost, zato kakih večjih problemov ne bi smelo biti.

Po stari navadi so ob letošnjem prazniku nanizali uspehe in opozorili na težave. Medtem ko problem oskrbe z zdravno pitno vodo v Renkovcih, Gomilici in Nedelici rešujejo (v Turnišču je že dobra voda), pa ne morejo priti skupaj s poštenim podjetjem. Gre za novogradnjo poštne postojanje in širitev telefonije. Morda pa bo zdaj, ko ima pošta za direktorja krščanskega demokrata, šlo hitreje, je pristavil neki udeleženec proslave.

Slavnostni govornik na nedeljski slovesnosti je bil poslanec državnega zbora Ciril Pucko, ki je nanizal uspehe Slovenije, odkar se je osamosvojila. »Med vrsticami« je tudi povedal, katere stranke naj ne bi volili in katero bi kazalo podpreti. Govor je sklenil z besedami: »Bog vas živi!«

Krajevna skupnost Turnišče je tudi letos podelila priznanja najbolj delavnim za vsesplošen napredek teh krajev. Iz Turnišča so jih prejeli: Jože Bence, Štefan Zver, Drago Gorjan, Marjan Gjura in Franc Koren; dobitnika priznanj iz Renkovec sta: Stanko Draškovič in Geza Felbar; iz Gomilice je priznanje dobil Štefan Markoja, od Nedeličanov pa se s priznanji krajevne skupnosti ponašajo: Avgust Sobočan, Avgust Gjerkeš in Štefan Kučko.

Obiskovalci slovesnosti pa so poslušali in gledali kulturni program, v katerem so se predstavili nedeljski pevski zbor, domači humoristi, šolarji, folklorna skupina in še kdo. Krajevni praznik je bil veličasten, le kakšen bo turniški občinski praznik? Š. SOBOČAN

JANŽEV VRH – Kavčičevi z Janeževega Vrha so dali pred kratkim obnoviti kapelico, zgrajeno 1912. leta. Ker pa je bilo delo le prevelik zalogaj, so primaknili nekaj denarja tudi krajanom in turistično društvo. Mimo kapelice vodi namreč turistična pot in ob tem sakralnem objektu se bodo zdaj turisti še pogostje ustavljali. Kapelico so dali znova blagosloviti. (F. Kl.)

DOBROVNIK – Ker je letošnja turistična prireditev ob martinovem, ki jo je pripravilo turistično društvo (sv. Martin in spremstvo so se z zapravljenimi zapeljali v vinograde in od zidanice do zidanice krstili mošt v vino), uspela, si želijo, da bi postala tradicionalna, še posebno zavoljo vinske ceste, ki je pripeljala tudi v dobrovniške oziroma strehovske vinograde. Upati je, da bodo vinogradniki tudi tedaj gostoljubni; zdaj so poleg pijače ponudili tudi prigrizke. (J. Ž.)

Prlêški füčkêc

Krumpêfuks! Parkli pa Miklôši so še ne praf začeti rûžiti okôli voglôf – sê jê MIKLOŠOVO kûmê f tork – pa so jê vnaprê Pomurcon prnêšli osên vêtêrinârof, tîrarcôf pa dno kâk Barbika poplâjhano no kâk žafrôn vûn zmolanô ojtêko na kandidôtno listo za prêcêdnîkê. Fsi so naslâvili, kâk pa Barbika svojo salônarko – tê pa de notri smuknilo, kâk pa bô. Nêkê jê bô, Miklôši môjo, vêtê – svoj gepêk s sêboj.

Okôli radgûnskîh dêlêgâtof jê tudi hôda Miklôš jê prô dêcêmbrown. Pînêsa jîn jê prê dvojno štêjtê – ta kâk nêgê partîzônôn za pênzîjo – čî do fsi prîšli na sêstônêk, kâ do po ênên lêtî tê ênôk sklêpênî. Van rêcên – pâlîlo jê, vûjžgalo kâk dinamî! Občînskî partîzônî, pardon dêlêgôti, si bîli sklêpênî. Fsê za dvojno štêjtê, so sê zaj zrukali lûdi ormuksî dêlêgôti! Tê pa so si zaj, gda so mislîli fsi dêlêgôti fâjper prîti, toti cûžêki na držôvnîh stôli v Lublani zmîsîli nêd obcînê, kerîh dê po Prlêkîjî kâk lîstîja no trôvê. Sâvo obcînskîn odborîkon do vênda mogli v ta nôvîh obcînskî obêcâtî trojno partîzansko štêjtê, vačîk nêdê prîsa na sê stonkê najnê êdên; čî ga nêdo za kolêr prîvlêkli.

Čî smo jê ênôk v Ormožî, tê pa sê vûn zbôbjajmo, kâ so od tan êni pisali Miklôši, jîn odnêš – ja, odnêš, nê prîmêl – držôvnî sklôd, kerî čê pohablâtî fso dênacionalîzâcîjskô – zêmlô; kâ prê jê zaj glodajo dênacionalîzâcîjskê jûvê no goricê držôvnê kobîlîcê. Krumpêfuks! Tak tê nôvî lûdîskî nêmajô zaênôk niž, držôvnî upravlâci pa dôjîjo napêdnîkô za nezgrûntano držôvno blagajno brês pôdna.

V marproško glêdališčê prê prînêšêjo MIKLOŠI pênêzôf kêko čêš; šê vêt kâk prêcêdnîkon. ... No, jîn prêcêdnîki do si po vólîvah popêvalî:

Dêrê sên prêcêdnîk bîja, tê jê fâjn bîlô, sên po kâsah vêkîh rîja, sêbi v jêp sên dôj!

Êni pa do lêpo tîho.

MIROŠ

iz naših krajev

Apaška dolina: Lutverci

Tam, kjer je državno posestvo

Kakih 3,5 kilometra od Gornje Radgone in 4 kilometre od ... je naselje s 104 hišnimi števkami in 440 prebivalci, ki se ... je Lutverci. Je sredi Apaške doline in v glavnem ob regi- ... cesti Gornja Radgona-Trate. Do zadnje vojne so v vasi ... predvsem Nemci, ki pa so se v okviru partizanskega etnič- ... čiščenja oziroma »kolektivne« nemške krivde morali izseliti ... ako kot v večini drugih krajev ob slovensko-avstrijski meji so ... v Lutvercih naselili kolonisti.

zamevajoči do

govorjal sem se s predsed- ... vaškega odbora Fran- ... Sibratom. Pravzaprav sem ... »izval«, češ zakaj so dopu- ... da je regionalna cesta ob- ... enjena z obeh strani vasi ... v smeri G. Radgone, ka- ... v smeri Apač). Ic v Lutver- ... je še vedno nedotaknjena. ... pa vijugasta, ozka ... Ni ... (raz)jezil zaradi »cestarjev«. ... so vaščanom zagotav- ... da bodo cesto skozi vas, ... 1,7 kilometra, začeli ob- ... ze avgusta, kajti Lu- ... tverci so potrpežljivi in razu- ... pejšnili, da je denar za ... zagotovljen, stroji in de- ... la bodo prišli brž, ko ... končali dela na magi- ... cesti Lendava-Maribor. ... naj bi se zgodilo še letos. ... zaležbo bo vas veliko prid- ... la, saj bodo z obeh strani ce- ... uredili pločnike, prizade- ... go pa si, da bi položili tudi ... za primarno kanalizacijo, ... pa bodo prej ali slej ... gutovo prišli v vaški pro- ... stož. Prihodnje leto bo

Franc Šibrat, vaški predsed- ... nik v Lutvercih, sicer avtome- ... hanik, si želi, da bi kombina- ... tovi traktorji spet bili na voljo ... za navoz gramoza na vaše ce- ... ste.

torej tudi skozi Lutverce vodila ... obnovljena in sodobna regi- ... onalna cesta!

Voda teče, nič ne reče

Je že tako, da kraji, ki so oddaljeni od središča, pridejo

na vrsto nekoliko kasneje. Tako so tudi v Lutvercih rešili problem zdrave pitne vode (zgradili so vodovodno omrežje) leto ali dve pozneje kot v krajevnem središču Apače. Priključili so se na vodovodni krak v sosednjih Segovcih. Zadovoljni so, ker so uspeli napeljati tudi telefonsko omrežje. Vaški predsednik je zatrdil, da ima telefone 75 odstotkov gospodinjstev. Veliko denarja so porabili tudi za asfaltiranje 1,5 kilometra vaških cest, zlasti za tisto, ki ob vaškem domu pelje v gručasti del naselja. Večina hiš pa je tako

Regionalna cesta je obnovljena na začetku in koncu, le skozi Lutverce še ne. Upajo, da modernizacije ne bo treba (spet) izsiljevati z zaporo. - Fotografija: Š. S.

in tako z obeh strani regi- onalne ceste. Še bodo potrebo- vali denar, saj prav vseh vaških odsekov še niso asfaltirali. Ka- belska televizija sicer ni živ- ljenjsko nujna, a so se zanj o odločili tudi v Lutvercih. Kot več drugih krajev Apaške do- line so priključeni še na spre- jemno-oddajno postajo v Apa- čah.

Gasilci (po)gasijo vse

Če bi ta zapis nastajal v prejšnjem režimu, bi zdaj prav gotovo »moral« omeniti krajevno organizacijo SZDL, ki da je gonilna sila. Te seveda ni več, pač pa so se tudi neka- teri Lutverčani »porazdelili« po sedanjih strankah. No, ga- silci pa ostajajo nestransko društvo. V kraju delujejo že 55 let, so sila aktivni, sicer bi ne imeli vsega, kar je potrebno za preventivno in »kurativo«, ra- zen nove gasilske cisterne, je pa ta v Gornji Radgoni. Za večje požarno varstvo bo odsej poskrbljeno s postavitvijo no- vih cestnih hidrantov. Vsako- krat se tudi dobro uvrstijo na sektorskih in občinskih tekmo- vanjih.

Sedem veličastnih

V Lutvercih je obrat kmetij- skega posestva iz Gornje Rad- gone. Na njihovem območju ta firma nima le veliko zemlje, ampak tudi goveje hleve, ki pa že nekaj časa niso tako polni, kot so bili nekdaj, zato se vaščani ne pritožujejo čez slab zrak, ki naj bi prihajal od tam. Sicer pa se kakih šest Lutverča- nov ukvarja s kmetijstvom v večjem obsegu. Redijo prev- sem goveje pitance. Zdaj, ko je tako težko v posameznih gor- njeradgonskih in apaških po- djetjih, kjer je (bilo) zaposle- nih več kranjancov, se mnogi sa- mozaposlužujejo na noge hočejo postaviti kmetije, ki jim v do- brih starih (delavskih) časih niso posvečali večje pozornosti.

KAPELA - V letošnjem letu so za ureditev pokopa- lišča na Kapeli v tamkajšnji kra- jevni skupnosti namenili že kar 1.200.000 tolarjev. To je dokaz, da živi ne zanemarjajo posled- njega počivališča in mu name- njajo veliko skrb. Tako je ka- pelsko pokopališče med naj- lepše urejenimi. (F. Kl.)

sti, drugi pa skušajo rešiti svoj problem v obrti. Za zdaj imajo v Lutvercih obrtnike tehle de- javnosti: prevoznitvo, zemelj- ska dela, mizarstvo, avtomcha- nika, urarstvo, strojno ključav- ničarstvo, avtoličarstvo in go- stinstvo.

Po besedah vaškega pred- sednika dajo veliko tudi na šport in rekreacijo. Pohvalil je mladino, ki je ustanovila celo dva kluba malega nogometa, ki uspešno tekmuje v občinski in regijski ligi. Velikokrat se udeležujeta dvoranskih turnir- jev.

Š. SOBOČAN

BRIZGALNA - Gasilsko društvo v Dokležovju je sedaj dobro opremljeno z moderno opremo, kar pa ne pomeni, da so požarniki zavrgli stare pripomočke za gašenje. Ne, marsikaj od tega so ohranili, vsekakor pa več kot 100 let staro ročno brizgalno, ki jo ob raznih prireditvah tudi radi razstavijo, naj mladi rod vidi, kako so začeli. - Fotografija: J. Ž.

CVEN - Zaradi začas- nega krajevnega odlaga- lišča odpadkov je vedno več pripomb. Nekateri celo opozar- jajo, da bi to utegnulo ogroziti zajetje pitne vode na Moti. Ob- činska strokovna služba upravne organizacije za pro- storsko planiranje pa med dru- gim odgovarja, da je odlaga- lišče primerno oddmaknjeno iz naselja in od vodnega črpališča na Moti, podtalnica pa teče v smeri proti Pristavi (vzpo- redno z Muro). Nered na sme- tišču pa se pojavlja tudi zato, ker KS Cven ni podpisala po- godbe s Komulno-stanovanj- skim podjetjem Ljutomer in tako ni poskrbljeno za nadzor, zasipavnaje smeti s humusom idr. (J. G.)

LENDAVA - V okviru programa glasbenih kon- certov načrtujeta aktiv učiteljev glasbene vzgoje in zveza kultur- nih organizacij Lendava ogled opere Traviata. Sicer pa v tem šolskem letu še načrtujejo: na- stop domačega glasbenika (za zdaj se še ne ve, kdo naj bi to bil) na vseh osnovnih šolah, predstavljena bo koristnost računalnika v glasbi, aprila pa bo območna revija otroških in mla- dinskih pevskih zborov. (J. Ž.)

LIPOVCI - Krajevna skupnost Lipovci je pripra- vila srečanje občanov, starejših od 65 let. Prišlo jih je 75, ki so prisluhnili nagovoru predse- dnika Janka Bezjaka, kulturni program pa so izvedli domači pevci, učenci beltsinske šole in malčki iz vrta v Lipovcih.

referendumov še ni minil: Cven, Cezanjecvi, Tomaž pri Ormožu

Glasovanje na dan volitev

V nedeljo, 4. decembra, na dan lokalnih volitev, bodo v več- ... glasovali o uvedbi samoprispevkov. Poglejmo, kaj je ... referendumskih programov! ... Glasovanje na Cvenu ni uspelo, zato v nedeljo, 4. ... ponovno referendum za sprejetje krajevnega samopri- ... od 1. januarja 1995. do 31. julija 1999. leta. V tem času naj ... 14.000.000 tolarjev, od katerih naj bi 50 odstotkov ... porabili za skupne potrebe krajevnne skupnosti Cven ... vaje in gramozenje krajevnih cest, financiranje zimske ... pomoč društvom in financiranje funkcionalne dejavnosti Drugo polovico denarja pa bodo porabili zgolj na Cvenu ... ranje in ureditev avtobusnih postajališč pri šoli, kapeli in ... tem delu Cvena; ureditev razsvetljave na prometnih križiščih ... ribusnih postajališčih; preplastila h gasilskemu domu; namestitve ... cest, sofinanciranje prizidka h gasilskemu domu; namestitve ... hidrantov.)

4. decembra bo glasovanje ... uvedbi samoprispevka na ob- ... vaju štirih vasi krajevine ... Cezanjecvi. Če bo re- ... ndum uspel, potem bodo ... prispevek plačevali od 1. ... 1995. do 31. decembra Do konca stoletja ... v Cezanjecvih, Brano- ... Vojkovičevih, Zgor- ... Kanenščaku in v Vida- ... zbrali 25.000.000 tolar- Polovico tega denarja bi ... za skupne potrebe kra- ... skupnosti (vzdrževanje, ... tiranje in gramozenje ... vseh cest in plačilo zimske ... sofinanciranje asfaltira- ... na občinskih cest na območju ... skupnosti, ureditev ... ob mrliški vežici). Pet- ... odstotkov zbranega de- ... pa bodo porazdelili v po- ... kraje. V Cezanjecvih ... samoprispevek (po)rabili ... komunalno ureditev vasi, ... asfaltiranje in ... enje cest, odvoz smeti, ... enje in urejanje vaškin ... v Branoslavcih potrebu- ... denar za odvoz smeti, do- ... kanalizacije, sofinan- ... programov gasilskega ... in vzdrževanje ter ure- ... krajevnih in vaških cest. ... Vojkovičevih je potrebno fi- ... pomagati gasilskemu ... v vzdrževati, asfalti- ... in gramoziti krajevine in va- ... ceste. Na Zgornjem Ka- ... Kanenščaku in v Vidanovcih si ... samoprispevkom poma- ... pri urejanju krajevnih cest

v obeh vaseh, zgradili bodo av- tobusno postajališče, poskrbeli za odvoz smeti z zabojnikom, odkupiti nameravajo zemljišče, da bi na njem uredili športno igrišče, iz samoprispevka pa naj bi tudi sofinancirali omrežje kabselske televizije.

V nedeljo, 4. decembra, gredo na glasovališče tudi pre- bivalci krajev, ki jih združuje krajevna skupnost Sv. Tomaž pri Ormožu: Bratonečice, Gra- dišče pri Ormožu, Gornji Klju- čarovi, Hranjigovci, Kora- čice, Mala vas, Mezgovci, Pr- šetinci, Rakovci, Rucmanci, Savci, Sejanji, Senik, Senčak, Sv. Tomaž, Trnovci in Za- gorje. Referendumsko ob- dobje pa sega že v prihodnje stoletje! Samoprispevek naj bi namreč plačevali od 1. febru- arja 1995. do 31. januarja 2000. leta. Računajo, da bodo v tem petletnem obdobju zbrali 35.000.000 tolarjev. In za kaj jih bodo porabili? 60 odstkov zbranega denarja bodo name- nili modernizaciji in vzdrževa- nju krajevnih cest, 25 odstot- kov bo šlo, seveda, če bo refe- rendum uspel, za delovanje krajevine skupnosti, vzdrževa- nje objektov in opreme, ki jih upravlja KS; preostalih 15 od- stotkov previdnih prihodkov od samoprispevka pa bodo dali za gradnjo mrliške vežice, telo- vadnice in za tako imenovane zunanje objekte rekreacije (igrišče).

Š. SOBOČAN

Pismo mojemi poslanci

Dragi moj Követ!

Zdaj, gda Ti začan pijsati eto pijsmo, pa san Ti ranč ščöv veselej pozdrave napijsati, je prišla z livouf, ka je svinjon gesti davala, moja stara Žuška pa malo bole naglas pijta: Ka ži pa vrajzo mater škrableš, vej zaj na stara lejta ne namejniš kakši pišač gratate? Gda san njej ščou zlepa dopovedati, ka Tebi pijsen, je pravla, ka je tou zopstonjsko delo, ka od takši ljudi nega nazaj glasa pa bi zagvušno priej doubu od mrtvoga konja prdec. Ges san njej tou nej vörvo, pa si mijslin, ka je boukse Követi se znati, ka se med njegovim narodon zgaja, kak pa ednomi Jančeki nazaj odgovovor dati.

Fčera večer je bole oblačno bilou, pa san si mislo, ka tak rono nemren spat iti, vej zavolo išijasa tak nemren spati, pa san šou malo k sousidovin Želarovin, pa je glij Vinci štou v novinaj pa ovin pripovedavo, ka se v ništerni fabrikaj, ge preveč slabo zaslužijo, delafci pa na štrajk pripravljajo. Pravi ka eto ništerni den eden njegov pajdaš, s šterin sta fküper fšoulo odila, prinjen stavo pa se preveč staro, ka v varaši komaj živejo, plače so male, pa ešče na tou čakajo fčasi po par mejsceof, pa komaj familijo preranijo, za strošek somo krumpiče pa makaroune kupujejo, na mesou pa kaj bo- ukšega nonč ne vüpajo misliti. V etoj gieseni so se somo ednouk kolbasof nageli, tou pa je te bilou, gda je ta velika ferma »Potrošnik« svoj den mōu, pa so te dosta toga za šenki na koušto davali, pa kak stare fabule pravijo, ka nesraven koudiš prazno turbo nosi, je na po- štenjej maloštoj glejdo. Pijtan te ges Venceka, odkeje pa ti ta ferma ma telko pejnec, ka tou lejko šenki telkomi narodi davla. Ej, Janči, pravi un, tomi se pravi poslovla politika, ka ednouk malo nikaj šenki narodi daš, pa od- toga fejšt gučiš pa v novinaj pijsiš, pa tou se tisti, šterji prinji kipüjejo, plačajo, ka se že naprej čerine telko zdigjejo pa je tou, ka se malo raskejrali, proti tistomi, ka so na tej račun zaslužili, somo drouven pejnec. Pa tej prousti narod, ka si je saki paklin ali dva makarounof küjpo, ka za več nej mōu pejnec, po falejšoj cejni, je nika prousti tistomi, ka so tej bogatejši pa pregnjejši s tej ferme pune autoje blaga domou odpelali, štero nedo mo- gli ponücati samij pa do tou dale odavali pa na ton dobro zaslužijo.

Vijdiš, Janči, tou ti je ranč tak, kak tou naše politično oponašanje. V našoj ednoj sousidnoj nouvoj občini, ge so si nikak nej mogli zgü- čati, što bi naj kandidatejo za nouvoga župana, ka bi zagvušno büo zvoljeni, so se tiste, šteri so pri ton kakšo rečej meli, fküp pouzvaji, pa pred vėški doumon eden velki koteu bograča začeli küjati, tak ka je dijšalo ne ven kak daleč. Na znanje so sen, šteri so fküp prišli, dali, ka čiglij so nej si z edne stranke, si lejko med sebof pogučijo pa dogučijo, somo či do si

dobre voule. Pa dober bograč pa pijača v vėški funkcionarof goric so fšefküper rejsan v dobro volou spravili, pa so se te fčasi leži pogučavali. Pozabili so na tou, fkakšoj stranki je šteri, gda so malo maligani začeli delati. Gda so že fsi rejsanfejšt dobre voule gratali, so si redno tak kak velki vō zgüčali pa si dogučali, somo ka je ništerne na drügi den fejšt glava bolejlja, pa nišče ne vej, či zavolo bograča pa dobroga vijna ali pa zavolo tistoga, ka so si pri dobroj vouli zgüčali. Či bi zdaj štošče ščou narod sken fküp spraviti na, povejmo kakšekali predvolilno zborovanje, nede zagvušno nači šlo kak z bogračon, pa vō more napijsati, ka do si dobre voule pa do fčasi si znali, ka tou znamenüje pa se nej trebej za tou bojata, ka lidgej ne bi prišli.

Dale Vinci pravi, ka saki den gleda po televiziji, ka ena ali druga stranka pred tejni volijtvami v nouve občinske svejte pa župane obečavle, pa niti ena ne pozabi povedati, ka je se že dobroga pa velkoga za naš mali narod napravila, pa ka ešče napravi, čitaka do somo njüvi lidgej zvoljeni. Fčasi šteri takše gučij, ka se njemi želoudec se obrača, pa zato pouleg televizije ma tüdi lavor nalečeni. Preveč čedne pa se njemi vijdijo rečej ednoga Követa, ka je eto ednouk fparlamenti pravo, ka za drüjeje volijtve prlej kak bi štōj za Követa kandidatejo, bi moglo svedočanstvo meti, ka se papejre ma, ka nebi drügin špota delo.

Telko toga san tej večer pri Vinceki zvedo, skoro tak kak či bi cejle dnejeje pred televizijof sedo, pa seglij mi dosta toga nejde v glavou, naprijliko tou, zakoj se proustomi narodi obe- čavle takše, za štero se že naprej zna, da se nede moglo nikdar spuniti? Ali de štōj vörvo v se tiste pravljice od veliki uspehov, f štere nonč tisti ne vörgejo, šteri do njiy gučijo? Zakoj si vij Követek, naprijliko Ti ne stoupiš pred tiste, šteri so svoj voutom za Tebej doj dali pa ne povejš, ka si za njej dobroga na- pravo pa ka slaboga? Sprijali ste se tiste za- kone, šteri somo düžnosti proustoga človaka tanačivajo, od pravije pa nika. Či gnes prousti delavec somo okouli 30 gezero tolarof dobij plače, ge je pa te zaj Vaše poštenjej, ka sebi više 300 fitalate, či vlada naprejda, ka se plače za 20% morejo znenšate, vij pa f tiston hijpi sebi telko zdignete. Ne bi rad buo v vašoj kouži, da vaše vrejmen doj prijde, ka ništerni med vomi nede vüpo po cesti iti.

Na se tej pijtanja bi rad odgovovor znao, somo ka neven, če bi na prste edne rouke lejko prešteu tiste med vomi Követi, šteri bi na tou odgovor znali.

Preveč tople pozdrave Ti pošija Tvoj Janči Borojčnjek s Čurgove

F Čurgovi, f caji velke volilne kampanje 1994

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na ljubljanski borzi oz. trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom 22. 11. in ponedeljkom 28. 11. 1994.

25. 11. 1994 je SKB banka d.d. objavila javni poziv k vpisu novih navadnih imenskih delnic (delnic 2. izdaje) po ceni 38172, vpis pa bo potekal tri mesece, se pravi do 25. 2. 1995 (do vključni 9. 12. 1994 bo potekal vpis s prednostno pravico, od 10. 12. dalje pa brez uveljavljanja prednostne pravice). Istega dne so tako prednostne kot redne delnice (delnice 1. izdaje) istega izdajatelja padle za slabih 10 odstotkov, saj je bil pred objavo enotni tečaj redne delnice 44075, prednostne pa 43284. Zaradi novo nastalih razmer, je uprava borze v skladu s svojimi pooblastili za nekaj minut trgovanje s temi delnicami zaustavila, nato pa ga ponovno sprostila ter do konca trgovalnega dne umaknila 10-odstotno omejitev gibanja tečajev, o čemer so bili borzni člani obveščeni.

Istega dne so padli tečaji večine delnic, porasla sta le tečaja prednostne delnice Rogaške, ki je porasel za 6,15 odstotka (v ponedeljek je ta padel za 8,29 odstotka) in redne delnice Term Čatež za 0,73 odstotka. Rahle popravke navzdol sta zabeležili tudi republiški obvezniški prvi in drugi izdaje, ki sta pred tem naraščali.

1. 12. zapade kupon obveznice PTT Celje, ki tokrat znaša 100,38 DEM pri apoenju za 500 DEM. Do končne dospelosti te obveznice ostaneta tako le še dva kupona, ki zapadeta 1. 6. in 1. 12. 1995 leta. Obveznica je anuitetna (odplačuje se del glavnice in obresti), zato z izplačilom zadnjega kupona ugasnejo vse obveznosti izdajatelja.

Uvrščena kotacija I – obveznice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj obveznice RSL 1 iz 104,1 porasel na 104,2, ko je bilo za 13,4 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 104,3 ob nekaj manj kot 59,7 mio dolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 103,9, ko je bilo za 17,2 mio dolarjev prometa ter se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek ob 27,5 mio dolarjev prometa.

Enotni tečaj obveznice RSL 2 je v tork iz 107,3 poskočil na 108,8, ko je bilo za 48,3 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 109,3 ob več kot 75 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 109,5, ko je bilo za več kot 115,4 mio dolarjev prometa, vendar se je naslednjega dne vrnil na 109,3 ob prometu 25,6 mio dolarjev, v ponedeljek pa rahlo padel na 109,2 (58,4 mio dolarjev prometa).

Z obveznico RSL 8 je bil v sredo prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 6 tisoč dolarjev (1 lot) po nespremenjenem tečaju 81,0.

V tork je enotni tečaj RSL 11 iz 95,0 poskočil na 97,4, ko je bilo za več kot 7,5 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 97,0

ob malenkost manj kot 1,5 mio dolarjev prometa.

23. 11. je enotni tečaj obveznice RSL 1 z izkoriščeno davčno olajšavo iz 100,2 poskočil na 102,0, ko je bilo za nekaj manj kot 2,5 mio dolarjev prometa, v petek pa na 102,5, ob skromnem prometu 59 tisoč dolarjev. V ponedeljek je njen enotni tečaj ostal na istem nivoju, prometa pa je bilo za 169 tisoč dolarjev.

Enotni tečaj obveznice RSL 2 z izkoriščeno davčno olajšavo je v sredo ostal na petkovem nivoju 100,6, ko je bilo za 82 tisoč dolarjev prometa (zaostanek za isto obveznico brez izkoriščene davčne olajšave se je tako povečal na 8,7 odstotne točke).

Uvrščena kotacija I – redne delnice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj redne delnice SKB iz 13063 porasel na 14376, ko je bilo za 11,4 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 14403 ob 35,1 mio dolarjev prometa. Na četrtekovem borznem sestanku je njen enotni tečaj padel na 144075, ko je bilo za 3,5 mio dolarjev prometa, v petek pa za 9,76 odstotka na 39774, ko je bilo za 107,6 mio dolarjev prometa. V ponedeljek je njen enotni tečaj padel na 39030, prometa pa je bilo za več kot 44,1 mio dolarjev.

Uvrščena kotacija I – prednostne delnice

V tork je tudi enotni tečaj prednostne delnice SKB porasel in sicer iz 42252 na 43181 ob 38,2 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 44076, ko je bilo za več kot 67,3 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 43284, ko je bilo za 22,1 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa za 9,49 odstotka na 39157, ob 151,1 mio dolarjev prometa. V ponedeljek je njen enotni tečaj padel na 38820, prometa pa je bilo za 72,1 mio dolarjev.

Uvrščena kotacija II – obveznice

Iz 99,7 na 101,0 je v sredo poskočil enotni tečaj obveznice SKB 1, ko je bilo za 13,3 mio dolarjev prometa, naslednjega dne na 101,4 ter se na tem nivoju zadržal tudi v petek, skupno pa je bilo za 9,6 mio dolarjev prometa. V ponedeljek je njen enotni tečaj padel na 101,0 ob 1,4 mio dolarjev prometa.

Uvrščena kotacija II – redne delnice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj delnice Probanek iz 18669 porasel na 18737, ko je bilo za 5,6 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 18564 ob 15,4 mio dolarjev prometa. Na četrtekovem borznem sestanku je njen enotni tečaj padel na 18264, ko je bilo za 2 mio dolarjev prometa, v petek pa na 17331 ob 10,8 mio dolarjev prometa. V ponedeljek je njen enotni tečaj porasel na 17584, ko je bilo za 10,6 mio dolarjev prometa.

Prosti trg – obveznice

Po dveh mesecih netrgovanja z obveznico LEK 1 je bil 28. 11. prijavljen aplikacijski posel v skromni vrednosti 17 tisoč dolarjev, njen enotni tečaj pa je padel za 3,0 odstotne točke na 102,0. Z obveznico LEK 2 je bil v sredo prijavljen aplikacijski posel v skromni vrednosti 16 tisoč dolarjev (2 lota) po nespremenjenem tečaju 99,0.

Enotni tečaj obveznice Občina Zagorje je v tork iz 89,0 poskočil na 90,0, ko je bilo za 2,3 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 90,1 ob 2,5 mio dolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel

na 90,8, ko je bilo za 1,2 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa na 91,3 ob prometu 309 tisoč dolarjev.

23. 11. je enotni tečaj obveznice PTT Celje poskočil za kar 4,53 odstotka na 108,4, ko je bilo za 5,4 mio dolarjev prometa, v petek pa so bili prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 483 tisoč dolarjev po tečaju 106,0. Z obveznico PTT Ljubljana (natančneje s tremi loti) je bil v sredo prijavljen aplikacijski posel po tečaju 103,2, kar predstavlja porast tečaja za 0,6 odstotne točke, v petek pa je njen enotni tečaj poskočil na 104,0 ob prometu 41 tisoč dolarjev. V ponedeljek je bil v vrednosti 24 tisoč dolarjev prijavljen aplikacijski posel po enakem tečaju. V sredo je poskočil tudi enotni tečaj PTT Nova Gorica in sicer iz 100,7 na 102,5, ko je bilo za 2,4 mio dolarjev prometa, v petek padel na 101,0 ob 3,9 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa na 100,0 (3,8 mio dolarjev prometa).

Kot večini obveznic je v sredo poskočil tudi enotni tečaj obveznice Rogaška 1 in sicer za 3,38 odstotka na 98,0, prometa pa je bilo za 318 tisoč dolarjev. Na četrtekovem borznem sestanku je njen enotni tečaj zdrsnil na 97,1, ko je bilo za 126 tisoč dolarjev prometa, v petek na 97,0 ob prometu 393 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa na 96,0 (1,6 mio dolarjev).

Prosti trg – redne delnice

V tork je enotni tečaj delnice Dadas iz 226794 porasel na 233994, ko je bilo za nekaj manj kot 19 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 242196 ob 76,5 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 236388, ko je bilo za 24,3 mio dolarjev prometa, naslednjega dne na 221440 ob 100,3 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 231886 (89,3 mio dolarjev prometa).

Tudi enotni tečaj delnice Finmedia je na torkovem borznem sestanku poskočil in sicer iz 26300 na 27346, vendar je bilo le za 711 tisoč dolarjev prometa. Naslednjega dne je njen enotni tečaj porasel na 27436, ko je bilo za 14,5 mio dolarjev prometa, v četrtek padel na 27246 ob 2,2 mio dolarjev prometa, v petek pa na 26130 (2,2 mio dolarjev prometa). Tudi v ponedeljek je njen enotni tečaj padel in sicer na 26057, prometa pa je bilo za 7,1 mio dolarjev.

Po dobrih dveh mesecih je bilo nekaj prometa tudi z delnico Grad in sicer za 99 tisoč dolarjev, njen enotni tečaj pa je padel za 10 odstotkov na 4950.

Enotni tečaj delnice LEK je v tork iz 12000 padel na 11600, ko je bilo za 232 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne rahlo porasel na 11635 ob skromnem prometu 47 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa na 11750 (24 tisoč dolarjev prometa).

22. 11. je enotni tečaj delnice MK Založba iz 10199 porasel na 10300, ko je bilo za 4,4 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 10510 ob 5,3 mio dolarjev prometa. Na četrtekovem borznem sestanku je njen enotni tečaj padel na 10260, ko je bilo za 2,6 mio dolarjev prometa, v petek pa na 9615 ob skromnem prometu 135 tisoč dolarjev. V ponedeljek njen enotni tečaj porasel na 9942, prometa pa je bilo za 497 tisoč dolarjev.

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj delnice NIKA iz 6455 porasel na 6796, ko je bilo za 18,4 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 7017 ob 54,1 mio dolarjev prometa. Na četrtekovem borznem sestanku je njen enotni tečaj padel na 6826, ko je bilo za 3,9 mio dolarjev prometa, v petek pa na 6598 ob 18,8 mio dolarjev prometa. V ponedeljek je njen enotni tečaj porasel na 6768, ko je bilo za 21,8 mio dolarjev prometa.

V tork je enotni tečaj delnice Salus iz 20348 porasel na 21473, ko je bilo za 13,7 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 21874 ob 38,3 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 21460, ko je bilo za 2,1 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 20527 ob 18,1 mio dolarjev prometa. V ponedeljek je njen enotni tečaj porasel na 21596, prometa pa je bilo za 26,8 mio dolarjev.

Neznatno je v tork padel enotni tečaj delnice Terme Čatež in sicer iz 798,6 na 797,8, ko je bilo za 1,8 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 783,7 ob več kot 1,7 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 760,0, ko je bilo le za 76 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne porasel na 765,7 ob prometu 977 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa na 773,3 (2,3 mio dolarjev prometa).

Šajna in Šubičeva o »ukrepih« na magistralni in regionalnih cestah v Pomurju – Nedoločitev o avtocestnem mejnem prehodu ovira razvoj

Favoriziranja Prekmurja ne bo!

»Katalog«, ki sta ga v ponedeljek, 28. novembra, predstavili gospodarska zbornica za Pomurje) predstavila direktor Republiške uprave za ceste Anton Šajna in strokovna sodelavka Ida Šubic, za Pomurje ni tako uporaben kot za druge predele Slovenije. Po tem katalogu naj bi namreč »predstavnik občine poslanci listali, da bi vedeli, kaj je realno načrtovati in kaj ni«, je priporočal direktor Šajna. Številni amandmaji, ki so bili vloženi na letošnji proračun, so bili namreč neosnovani oziroma njihovi predlogi za obnovu niso bili uresničljivi, ker so bili predlagani odseki cest brez ustrezne dokumentacije.

Prav dokumentacija je tisti osnovni pogoj, ki bo odločala, kateri predlagani odseki se bodo v letu 1995 rekonstruirali, utrjevali, obnavljali ali preplastili s proračunskim denarjem. Ta čas je v gradnji okrog 100 kilometrov avtoceste, ki pa se financira s posebej v ta namen zbranim denarjem; hkrati je potrebno še naprej skrbeti za obnovo magistralnih, regionalnih in lokalnih cest. Zadnjih nekaj let se je v severovzhodni Sloveniji obnavljala magistralna cesta M 10-1. Ostalo bo še 17 kilometrov te ceste in popolnoma uničena odseka skozi Lenart in Mursko Soboto. Čeprav se »desetka« obnavlja z več kot desetletno zamudo in še ni do konca obnovljena, pa se že začnejo pojavljati govorice, da je dobilo Pomurje v zadnjih letih preveč denarja za gradnjo cest.

V resnici gre za drugi problem: ker še vedno ni določen avtocestni mejni prehod Genterovci kot edino sprejemljivo (čeprav sta ministrstvo za okolje in prostor ter prometno ministrstvo izjavila, da ga podpirajo), še vedno ni dokončno določena trasa avtoceste; ker še ni določena trasa avtoceste, se ne more načrtovati (ali zahtevati) gradnje obvoznice mest Lenart, G. Radgona, Ljutomer, Murska Sobota in Lendava. Anton Šajna je povedal: »V okviru memorandumske vrednosti 14,5 milijarde dolarjev bomo pripravili predlog programa rekonstrukcij in obnov magistralnih in regionalnih cest v letu 1995. Predlog bomo pripravili za nekoliko več sredstev, za 24 milijard, in to po kriterijih, ki so enaki za vso Slovenijo, ne moremo pa reči, da bomo favorizirali Prekmurje na račun koga drugega.« Z drugimi besedami: poslan-

cem bo onemogočeno, da bi s svojimi predlogi in amandmaji porušili dogovorjeni program RUC-a – kar se je v minulemu letu zgodilo. Zanimivo bi bilo slišati, zakaj se po istih kriterijih ne gradijo prav vse ceste, kajti vemo, da se pospešeno »forsira« gradnja cest proti meji s Hrvaško ter na Primorskem tiste ceste, ki povezujejo Hrvaško in Italijo.

Poslanka Marija Požonec in predsednik lendavskega izvršnega sveta Štefan Gjerkeš sta opozorila na pereč problem Dolge vasi – kjer pa je vse odvisno od določitve novega avtocestnega mejnega prehoda. Čeprav bodo ta trenutek posvetili vso pozornost izdelavi dokumentacije za lendavsko obvoznico, prej kot v dveh letih ne bodo mogli začeti gradnje. Silvo Podlessek je opozoril na nujnost rekonstrukcije magistrale skozi Mursko Soboto in sočasnost gradnje kanaliza-

cije (za kar imajo že vsa potrebna sredstva) ter ceste na Cankovi. V Ljutomeru je vedno kritično pomembna žižica, ki je v času obnova posebno obremenjena. Jozeta Magdiča je zanimalo, kako nova lokalna samouprava vala na izdelavo dokumentacije (odgovor ni bil spodbuden), Gezo Dšubana pa, kakšni določeni odseki, ki se morajo obnoviti, dobivajo iz leta v leto višje številke.

Po načrtih pomurskih občin naj bi v letu 1995 posodobili naslednje odseke magistralne ceste M 10-1: Partizanska in Kolodvorska v Lendavi, trol-železniška postaja v Lendavi, Hotiza-Lendava; Radčan- Murska Sobota, Puzmost Mura (Radenci); Radenci- Mele, Mele (Radenci); Radgona-mejni prehod in Radgona-Podgrad. Pri zaplanih odsekih je odločilen dejavnik pripravljenost projektne dokumentacije in njihov pomembnost v primerjavi z drugimi gradnjami v Sloveniji. Seveda je lekcija bo pri gradnji regionalnih cest, saj naj bi do okrog 20 predlaganih (željenih) gradenj v dolžini 50 kilometrov v naslednjem letu nadaljevali je z dvema: Stroča vas in G. Petrovci-Martinje.

BERNARDA B. PEČEK

S telefoniranjem se ne kaže igrati!

Ker nenavadno visoki telefonski računi že nekaj časa razburjajo naročnike, so predstavniki PTT-podjetja Slovenija na tiskovni konferenci zatrdili, da za to niso krivi. Krivdo za visoke račune so naprtili novim storitvah, ki so se pojavile v zadnjih letih. Našteli so uporabo omrežja za mobilni, zaračunavanje klicev v države nekdanje Jugoslavije po mednarodni tarifi in posebne storitve, npr. seks linije. Hkrati pa so izključili možnost napake v tehnologiji telefonskih central. Pri tem so opirajo na tehnično urejeno in nadzirano delovanje telekomunikacijskega sistema, ki naj bi po njihovih besedah potekalo v skladu s predpisi in standardi.

Sicer pa v PTT-podjetju vsak mesec dobijo približno tisoč pritožb telefonskih naročnikov, ki so pritožujejo v glavnem zaradi izredno visokih računov. Vse te pritožbe rešujejo v skladu z njihovim notranjim pravilnikom, zani-

V prvih devetih mesecih letošnje so v PTT-podjetju Slovenija povečali zmogljivost telefonskih central za 44.828 priključkov, s čimer zmanjšali zmogljivost vseh telefonskih central 717.972 priključkov. V enakem obdobju so je povečali zmogljivost za 100.000 priključkov, kar pomeni, da so v letu 1994 povečali zmogljivost za 100.000 priključkov. PTT-podjetje na tečajevah okrog 77 milijard dolarjev.

Denar za manj razvite po kapljicah

Ceste bodo še naprej v ospredju pozornosti

V zdajšnji soboški občini si zelo prizadevajo, da bi čimbolj spodbudili razvoj demografsko ogroženih območij. Dobro se namreč zavedajo, da si brez enakomernega razvoja obmejnih in manj razvitih krajev ni mogoče zamisliti hitrejšega napredka. Pri tem so že dalj časa posebna rakava rana slabe lokalne ceste, saj so mnoge med njimi še vedno neasfaltirane. To pa seveda vpliva na preseljevanje ljudi drugam, kjer imajo več možnosti za razvoj gospodarske infrastrukture.

Prav o posodobitvi lokalnih cest je bilo doslej veliko govora na raznih ravneh, toda omejena gmotna sredstva onemogočajo uresničitev dobro zamišljenih načrtov. V tem trenutku je nedvomno aktualnih vsaj devet odsekov lokalnih cest v soboški občini, katerih dolžina je približno 24 kilometrov, njihova skupna predračunska vrednost pa je skoraj 354 milijonov dolarjev. V glavnem gre za območje Goričkega, ki mu v zadnjem obdobju namenajo vedno več pozornosti. Tako so predvidene posodobitve lokalnih cest na odsekih Hodoš-Krplivnik, Kančevci-Ratkovi in skozi vas Lončarovi, Kramarovi-Ocinje, Stanjevski hrib-Stanjevci, Radovci-Poznanovci, Mačkovi-Otovci, Sebeborci-Krnci, Vaneč-Šalamenci in Bogojina-Bukovnica. Poleg tega ne bi smeli prezreti vedno večjih potreb občanov po gradnji kanalizacijskega omrežja. Predračunska vrednost dveh obsežnejših del v Rakičanu in na Cankovi je ocenjena na skoraj 88,6 milijona dolarjev. Za zgraditev telefonskih naročniških omrežij v dese-

tih krajevnih skupnostih na območju voziščne avtomatske telefonske centrale v Mačkovcih pa bi bilo treba odšteti 432 milijonov dolarjev.

Skupni znesek za vse našteje naložbe je torej dobrih 874 milijonov dolarjev. Mnogi se sprašujejo, ali je ta številka sploh realna in od kod dobiti tolikšen denar. V krajevnih skupnostih seveda računajo na pomoč republike, saj so letos že četrtilt razpisali javni natečaj za dodelitev proračunskih sredstev, namenjenih za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij. Nekaj bi seveda primaknila tudi občina iz svojega proračuna, preostali denar pa bi morali zagotoviti iz lastnega žepa. Ker pa vemo, da trenutno stanje na tem področju ni rožnato, bi bilo nerealno pričakovati, da bo kmalu možno nadomestiti zaostanek pri gradnji objektov gospodarske infrastrukture. To pa bo gotovo ena najpomembnejših nalog v prihodnje, s katero se bodo morale ukvarjati vse novonastale občine.

MILAN JERŠE

mivo pa je, da doslej še niso bili stevali mnenja predstavnikov vseh potrošnikov, ki pa naj bi jih vključili v članstvo drugorazredne komisije. Predstavnik komisije Jozef Stefan je na vprašanje, ali visoki računi lahko posledica napake, odgovoril, da se je skrajno mogoče priključiti na sistem, ki je njegovim ni možen tudi v običajni čunalniški sistem, majhna pa tudi verjetnost, da bi bili računi posledica napake v centrali, če je ta preverjena. Pri tem pa pošta ne bi mogla spreminjati tobine števca ob uvažanju demestne telefonske številke. Kljub vsem tem zatrdujejo vendarle obstajajo določene težave nastalih priključitev na telefonski vod in kraja naprave za brezžičnih telefonskih aparatov, bi se lahko zgodilo tudi zaradi napake. Zanimivo je, da sta račun občina iz Radomelj, ki znaša več kot milijon dolarjev, obravnavali že dve pritožbi, misij, vendar njegovi posredniki niso mogli ugotoviti, ali je to posledica tehnične napake. Zato ne bo odveč opozoriti, da mora biti pri gradnji telekomunikacij v prihodnje telefonirati eno uro in pet minut v Ameriko, bi za vsak račun morali odšteti kar 100 nemških mark. Koliko to znaša v dolarjih, pa ni težko izračunati.

MILAN JERŠE

NIKA
BORZNO
POSREDOVALNICA
NISA 44

Cesta prvih borcev II. Bradica 68250
110508 62-236. Telefaks: 0608 62-652

POSREDOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 54. Ljubljana 61000
11061 13-55. Telefaks: 061 13-347

POSREDOVALNICA MARIBOR
Partizanska cesta 3-5. 62000 Maribor
11062 23-460. Telefaks: 062 23-460

Potrebujete partnerja, na katerega se lahko popolnoma zanesete. To je zanesljiva mednarodna banka s 150-letno tradicijo.
Creditanstalt, d.d., Enota M.
Sobota, Lendavska 11 tel. 069
21 780, 22 802, telefaks: 069
33 023.

Creditanstalt, banka uspešnih

CREDITANSTALT

TONČKA BOŽINOVIČ

odsevi mladosti

Ali veste?

(Nagrajuje knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA Murska Sobota)

Dvakrat zapored smo postavili vprašanje, ki se je nanašalo na znanje iz slovenskega knjižnega jezika. Tako smo zadnjič razložili, kakšna je pomenska razlika med besedama deloven in delaven, tokrat pa nas je zanimalo, ali veste, v katerih primerih uporabljamo besedi sestav in sestava. Nekateri ste odgovorili prav. Torej: z besedo sestav mislimo na sistem, npr. sestav slovenskega jezika, namakalni sestav, sestav utrdit. Sestava pa je domača beseda za strukturo, npr. sestava krvi, sestava prebivalstva ipd. Nagrado pa bomo tokrat poslali MITJI PETERKI v Beltince. Čestitamo!

KUPON št. 12 - ALI VESTE

Ali veste, kaj je to zlata minica? Ogovore pošljite najkasneje do 7. decembra na naš naslov in pripišite »ALI VESTE«.

Postal sem državni prvak

Se kot majhnega fanta so me vzeli vedno s sabo na dirke v motokrosu.

Ker je imel oče premalo časa za treniranje, ni dosegel takšnih rezultatov, kot si je želel. Zato sem se tudi jaz začel ukvarjati za ta šport, zato mi je bil kupil majhen motor. Bil je star šele 4 leta. Začel sem trenirati za hišo na travniku.

Čez pol leta sem že nastopil na prvi dirki v Lenartu in zmagal. Za nagrado sem dobil priznanje in pokal. Vse to mi je dalo večje veselje do dirkanja.

Pa je čez čas prenehal tekati in postal moj trener. Vsi dan sem treniral po 3 ure in bedel bolj napredoval. Čez nekaj let sem postal najboljši motokrosist v svojem razredu nekdanji Jugoslaviji. Ker sem bil dobro napredoval, mi je oče naprej kupil motor Kawasaki z močjo 60 kubičnih centimetrov, in tudi v tej kategoriji sem postal najboljši. Nato mi je kupil še močnejši motor, Kawasaki 80 cm. Tekmoval sem dvajset vsako nedeljo, vedno na dveh progi v dveh različnih kategorijah - 60 in 80 cm. Bilo je naporno, ampak nikoli ni-

sem popustil. To se mi je obrestovalo, saj sem bil v obeh kategorijah najboljši. Lani sem začel voziti tudi motor 125 cm. Skupno sem dosegel 4. mesto zaradi poškodbe, na mednarodni dirki v Avstriji pa sem zmagal.

Letos sem sklenil, da moram postati državni prvak. Zelo veliko sem treniral. Imeli smo že 8 dirk. Vse je potekalo po načrtu, pred koncem sezone pa sem si v Ljubljani na treningu zlomil ključnico. Bil sem zelo žalosten, ker sem mislil, da so moje želje splavale po vodi. A Bog me ni pustil na cedilu. Tri tedne nisem mogel voziti, zato sem izgubil veliko točk. Na programu je bila še zadnja dirka. Moja ključnica je zrasla, zdravnik pa mi je kljub temu prepovedal dirkati. A nisem ga poslušal. Šlo mi je vse po sreči, zasedel sem skupno 1. mesto in s tem naslov državnega prvaka.

Na svoje uspehe sem zelo ponosen in tudi v prihodnje si želim veliko dobrih rezultatov.

OLIVER ROGAN, 8. b
OŠ Sveti Jurij

Za begunce

V Bosni je še vedno vojna. Otroci ne morejo v šolo. Veliko jih je tudi pri nas. Primanjkuje jim šolskih potrebščin.

Vsak učenec je nekaj prinesel za te uboge otroke. Zbrali smo zvezke, svinčnike, barvice, šilčke in radirke. Vse smo dali v torbo, ki jo je prinesla Mojca. Ko bo torba polna, jo bomo poslali otrokom. Mislim, da se je bodo zelo razveselili. Nam pa ni bilo težko prinesiti en svinčnik ali zvezek.

NUŠA VRŠIČ, 3. a
OŠ Apače

Gospa Jesen

Prišla je gospa Jesen, njen pogled je meglen, v mrzlo je vsa zavita, pred soncem je skrita.

Poljščine in sadje dozori, nato pa na peči obsedi. Jesen je kislá gospa, ki nam malo sonca da.

GORAN LEHAR, 5. b
OŠ Puconci

Tudi meni so pripovedovali

Ko sem bil še majhen, so tudi meni pripovedovali pravljice.

Vsak večer, ko sem se najdel, sem šel v posteljo. Z mano je šla največkrat babica. Ker nisem hotel takoj zaspati, mi je pripovedovala pravljice. Najlepša je bila tista o Rdeči kapici. Ko sem že dremal, pa mi je babica pela uspavanko. Čez dan mi je pripovedovala pravljice tudi mama.

Zdaj jih prebiram sam. Najlepsi trenutki pa so bili takrat, ko sem jih poslušal.

UROŠ VIRAG, 3. r.
OŠ Odranci

O medvedu

Medved gre in brunda, ga izdala je njegova bunda. Veter zapiha, zima se bliža. Medved spat se odpravi, ne bo ga do pomladi.

MATEJA ČURIC, 2. a
OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Pes in mačka

Pred sto leti sta živela pes in mačka. Bila sta prijatelja. Večkrat sta šla kam skupaj na sprehod. Ko sta se nekega dne srečala, je pes povabil mačko na kavico. In podala sta se na dolgo pot. Prišla sta do Matičeve gostilne.

»Mislim, da je Matič odšel na morje,« je rekel pes. Mačka pa: »Kaj slišim? Pa to ni mogoče! Tako sem že žejna in lačna. Vstopiva!«

Pes odgovori: »Mislim, da nisva šla po dobri poti.« Mačka: »Poslušaj, nekaj šumi.«

Pes: »Prav imaš. To je potok. Skočiva tja.« Mačka: »Kako čista voda! Imaš kak kozarec?«

Pes: »Počakaj, moram pogledati v torbo.« Mačka: »No, bo kaj?«

Pes: »Nimam, pijva kar tako iz rok.« Mačka: »Medtem ko si iskal lonček, sem se jaz že napila.«

Pes: »Kaj pa je za tistim grmom? Pridi pogledat!« In šla sta proti tistemu grmu. Za njim sta zagledala velik grad.

Mačka: »Poglej, iz samega zlata je!« Pes: »Pojdiva bliže!«

Naenkrat pa sta zaslišala: »Ne bliže, niti slučajno! Če ne bosta ubogala, vaju bo pokopalo živo blato.«

Mačka: »Ta laže. Pojdiva! Pojdiva!« Kralj še ni rekel STOP, že sta mačka in pes padla v tisto smrdeče blato in se nikoli nista več vrnila.

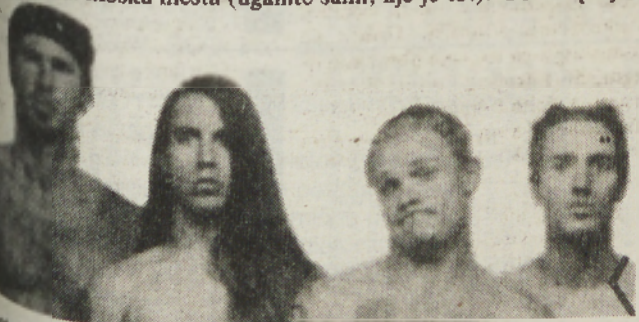
NATALIJA KUNČIČ, 5. f
DOŠ I Lendava

Red Hot Chili Peppers

Vse zgodbe o začetkih glasbenih skupin se nekako začnejo v majhnih neznanih lokalih. Tudi Peppers niso izjema. Po majhnih losangeleskih lokalih so leta 1983 začeli nastopati Anthony, Michael Balzary, Hillel Slovak in Irons. Se isto leto so objavili svoj debitantski album, ki so ga poimenovali kar Red Hot Chili Peppers.

Drugo ploščo Freaky Syley so posneli 1985., dve leti pozneje pa Upfitt Mofo Party Plan. Nobena plošča ni imela vidnejšega uspeha, dokler niso leto pozneje izdali plošče Abbey Road, ki je postala na znamenito ploščo z istim imenom skupine The Beatles. Na naslovnici so bili Beatlesi, kako prečkajo zebro Abbey Road. Lennon v beli obleki, Ringo Star v črni, McCartney in Harrison pa bosonoga.

Peppers pa so prečkali zebro v nogavicah, katere so si nadeli na avstralska moška mesta (uganite sami, kje je to!). Golota pa je

Postal zaščitna znamka izkazovanja njihove ideologije, predvsem v obliki in energije.

Sledi album Mother's Milk, kjer so angažirali novega kitarista Michaela Frusciantea. Na albumu so trije hiti Sexy American Maid, predelava skladbe Stevieja Wonderja Higher Ground in skladba, posvečena 25-letnemu kitaristu Slovaku, ki je umrl zaradi prevelike količine heroina.

Kritiki jih opisujejo kot agresivne in brezsrčne glasbenike, ki so vire in pobritih glav (izjema je seveda pevec Anthony), ki se pred publiko radi pojavljajo v Adamovih kostumih, le da imajo v seštevku figurove lista nogavice. Zelo pogosto jih tudi kaznujejo zaradi neprimernega obnašanja na javnih mestih. Po nastopu v klubu MTV-ja je Flea (Bolha, kot ga imenujejo) nadlegoval nek starjšo gospo, nakar se niso smeli več pojavljati na MTV-ju. Pa niso mogli kar tako mimo njihove glasbe, so jim kaj hitro odpustili.

V tej svoji nenavadnosti in ekscentričnosti so se za nekaj časa preselili na grad v Hollywood Hillsu, da bi se za nekaj časa izolirali od zunanjim svetom. Tam so spali, delali, meditirali, najeli kuharja in se srečevali z duhovi gradu. »Duhove«, pravi Flea, smo tudi poslikali s pomočjo infrardečega filtra. In ti duhovi niso bili nihče drug kot oni sami. Rezultat tega je bil njihov album Blood Sugar Sex Magic.

Rubriko pripravila: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceeee

Novice od tu...

V poznih nočnih urah je naslov novega CD-ja in kasete ljubljanske skupine Panda. To je že tretja plošča skupine, ki obstaja že deset let. Trenutno pa se pripravljajo na manjšo promocijsko turnejo, ki bo januarja in februarja v vseh večjih krajih po Sloveniji.

Po svetu je v navadi, da pred iztekom leta izdajajo plošče z božičnimi pesmimi. Tudi pri Helidonu so se letos odločili podobno. Izdali bodo dve kaseti, prva bo v izvedbi mariborskega stolničnega zbora mariborskega okteta, na drugi pa boste lahko poslušali Magnifica, Anjo Rupel, Petra Lov-

šina, Lačne Franze, Magnete in druge.

...in tam

V Berlinu so pred Brandenburškimi vrati prvič v Evropi podelili nagrade MTV-ja. Za najboljšo rock skupino leta 1994 so gledalci MTV-ja izbrali ameriško skupino Aerosmith, za najboljšo pesem 7 Seconds, ki jo izvajata Neneh Cherry in Youssou N'Dour, za najboljšega pevca pa so izbrali Brayna Adamsa.

Tommy Boyce, ki je v šestdesetih pisal pesmi za skupini The Monkees in Jay And The Americanus, se je pred kratkim ustrelil. Ena njegovih najbolj znamenitih skladb je bila Last Train To Clarksville.

Koncerti, koncerti

V soboto, 3. decembra, bo v gornjeradgonskem kinu ob 20. uri predstavitev rock zbornika Ste bili zraven. Po predstavitvi pa bo v dvorani TVD Partizana v Gornji Radgoni velik rock koncert, na katerem bodo nastopile skupine Baby Can Dance, Agents Limited (obe sta sodelovali na letošnjem novem rocku), sobotška skupina Not Why Yes in Pridigarji iz Ormoža.

Shop in agenciji Toro, cena je 2490 tolarjev, organiziran je tudi prevoz.

Govori se tudi, da bo v petek nastopila skupina Lolita. Drugi podatki, kdo to organizira, kdaj in kje bo koncert, nam niso znani.

Vlado Kreslin

»Ko se je tistega jutra zbudil, je vnovič ugotovil, da klobuki niso tako, kakor so jih sinoči položili. In tudi duše, tako se mu je zdelo, kot da ne bi bile vso noč z njimi na ležiščih... Pogledal je skozi okno, kjer so v Murski log odhajale nočne meglice... Tako je vedel, da mora o tem peti,« tako nekako piše v uvodni besedi na vabilu na promocijo njegove nove kasete in kompaktne plošče Nekega jutra, ko se zdani.

Niste sami
Vestnik je
z vami!

AUDIO - VIDEO - CD
M SHOP
59000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

5.30 Kinoleka: Vse o meni, ameriški film kat. 12
metine Hepburn - 16.40 V vrtnicu - 17.25 Soja
- 18.45 Že veste - 19.10 Podarim tobaku - 19.15
Ukok tok - 20.05 Meški, ženske - 21.05 Umejni-
ci veter: Portret Vitomila Zupana - 22.10 Pet
minut rina slovenski film

55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila
- 10.00 Solisti program - 11.30 Otkrova serija
- 12.00 Poročila - 12.05 Cesarica - 12.50 Tum
- 13.00 Američki film - 14.30 Solisti program
- 15.30 Program za otroke - 16.30
Poročila - 16.40 Zdravimo ukol. sveta - 17.10
Zem. denarica - 17.45 Hrvatski lones - 18.00
Kol. sreće - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnev-
nik - 20.10 Crnstvo ruskega mješevca - 21.00
Zabavnjiva brna oddaja - 21.40 Ekran brez
prijemnika - 22.40 Silka na silo - 23.30 Časlice
- 24.00 Američki film - 1.00 Poročila

9.00 Čas v sliki – 9.05 Rdeče in belo – 12.30
Čudoviti svet pragaža – 13.00 Čas v sliki – 13.10
Veseli božič, film – 14.45 Ogrski spor – 16.05
Mimi Čas v sliki – 16.15 Gledaj na črni, film
– 18.00 Čas v sliki – 18.05 Na glasni skom
– 18.30 Baywatch – 19.30 Čas v sliki – 20.15
Komisar Rex – 21.00 Pogledi s strani – 21.20
Cookie, kriminalna komedija – 22.50 Lahko
zavzame kriminalka

1. program
 5-10 Jutranji program - 9.00 Čez dan - 9.35 Igra
 9-9.45 Hagenbeinovi - 11.35 Helena - 12.00
 12-12.15 Porčica - 12.05 Posel - 14.20 Vaska TV
 14-14.40 Odprti studio - 14.50 Zapele prežila
 14-14.55 Koliko je vredeti podeželan? - 15.10 Iz
 15-16.05 Programov prednatega tedna - 16.00 Porčica
 16-16.05 Čakajoči na vladu - 16.30 Gospodinja
 17-17.00 Sesilo - 17.30 Tele-sporočila Božič - 17.55
 18-18.05 Program madžarskih župljanov - 18.15 Posel
 18-18.15 Kviz - 19.00 Športi - 19.10 Za otroke - 19.30
 19-19.30 Dnevnik - 20.15 Svoje, serija - 20.50 Evropski
 20-20.50 Desno Gardo - 21.00 Nogoletni potaki - 21.20
 21-21.20 Dnevniki film - 23.50 Nogoletni potaki - 24.20
 24-24.20 Dnevniki film - 24.20 Nogoletni potaki - 24.20

5.30 Dobro jutro, Nemčija – 9.05 Kolak – 10.00
Bogati na lepi – 16.30 Čas hrepčenja – 11.00
Vrta na lepini – 10.30 Družinski dvorci – 12.00
Bogatstvo majdan – 12.30 Springfieldova
zgodba – 13.15 Kalifornijski kraj – 14.00 Umen
na hien konjefek – 15.00 Ilona Christen – 16.00
Hans Meier – 17.00 Tveganje – 17.30 Med nam
– 18.00 Bogati na lepi – 18.30 Eksplozivno
– 18.45 Porokla – 19.10 Eksplozivno 19.40
Dobro jutro, Nemčija – 20.00 Prejeli kolektivni
– 20.15 Mena kinko – 21.15 Nariči – 23.00
Gostilnica – 23.15 Pevniki – 23.30 Nadežda
– 1.15 Zvezde – 2.15 Pevniki na vseh na Nadežda

7 DECEMBER REDA

15.15 Zgled iz sklopa - 15.45 Middlemarch.
16.40 Videoopon - 17.25
angl. nadaljevanka - 16.40 Videoopon - 17.25
Sova - 18.45 To si ti, lojčenk, angl. serija
- 19.10 Podarim-dolim - 19.15 V vrtnu - 20.40
Športna sreda - 22.30 Omizje

15.05 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila
10.05 Šolska priredba - 10.05 Oroska senja
12.00 Poročila - 11.05 Čamcirca - 12.50 1. javni
kulturni film - 13.30 Šolski program - 15.30 Poročila
Program za otroke in mlade - 16.30 Poročila
16.40 Spoznavamo Hrvatsko - 17.10 Pazi, se
17.40 - 17.45 Hrvatska danes - 18.00 Koko seke
18.35 - 20.05 Barba - 19.18 Loto - 19.30
Zemljak - 20.05 Loto - 20.10 Početne stranice
20.55 Vrhunji na nebu, briznate senja - 21.45
Poslovi klub - 22.30 Sila na silko - 23.10
Kresna gasnaja - 00.00 Poročila

19.10 Čas v silki - 9.05 Nati glasni dom - 9.30
Prihodnost starih - 10.15 Film (naslov ni
znano) - 11.45 Mali astralni zmaj - 12.15
Reportaže iz južne - 13.00 Čas v silki - 13.10 Mi
- 13.35 Pravda - 13.00 iz južni - 13.10 Hiscica
- 14.50 Pojedl - stran 15.00 Oroški pored
17.00 Mm Čas v silki - 17.10 Sporec po željah
18.00 Čas v silki - 18.05 Mi - 18.36 Skrivnost
med družine - 19.30 Čas v silki - 20.00 Sport
- 20.15 Kelepekop, film - 21.50 Pogled
na strani - 22.00 Morlec - v Talsasu, film - 1.00
Moi muž Godfrey, komedija

I. program
 9.45 Intračni trotram – 9.00 Čez dan – 9.35 Igra
 – 9.45 College, serija – 11.30 Helena – 12.00
 – 12.30 Zvezde, serija – 13.00 Vaska Tui – 13.30 Zvezdo-
 vna, poročila – 15.00 Poročila – 16.05 Holloko-
 vna za solarije – 16.00 Poročila – 16.05 Holloko-
 vna – 16.30 Gospodinja, serija – 17.00 Za otroke
 – 17.50 Polube rignule meta – 18.05 Za vsi-
 gleriz – 18.15 Posel – 18.30 Mica – 19.00
 19.00 Sport – 19.15 Pravica – 19.30 Dnevnik
 – 20.10 Minisport – 20.25 Saizung – Milan,
 BGC – 22.25 El španski film – 23.55 Dnev-
 nik BGC-ja

[illegible]

PENTEK

15.55 Listin svet – 16.25 Karaoke – 17.25 Sava
– 18.45 Da ne bi noćelo – 19.10 Podarim-dobim
– 19.15 Videošop – 20.05 Univerzitetin ragadži
– 21.00 Rock in pop plava – 21.50 Zlatu v dm-
liku – 22.00 Suncarsa rama – 22.40 Svet novog

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.10 Poročila
– 11.05 Slovenski program – 11.30 Oroška seja
– 12.00 Poročila – 12.05 Čestitica – 12.50 Film
Seva McQueen – 14.30 Šolski program – 15.30
Program za otroke in mlade – 16.40 Poročila
– 16.40 Dokumentarna oddaja – 17.10 Znanost
– 17.45 Igraška lani – 18.00 Kolo sreče – 18.35
Santa Barbara – 19.30 Dnevnik – 20.10 Doku-
mentarna oddaja – 21.00 TV parlament – 22.30
Slika na sliko – 23.30 Dokumentarna oddaja
– 0.15 Poročila

Na mi steno	10.31	Lady, komi	12.12
Sporina arena	13.00	Čas v sliki	13.10
13.35 Pravica do	14.00	Hišnik	
14.35 Pogledi s	15.00	Otroci sploš	
17.00 Mini Čas v sliki	17.10	Sporazn	žalost
18.00 Čas v sliki	18.05	18.30 Skriti sv	
trne družine	19.30	Čas v sliki	20.00
20.15 Uvencuzi	20.30	Finca klub	21.15
Pogledi s strani	21.25	Seneca klob	21.50
22.00 Biljeva smrt,		psihodrama	23.25
Čas v sliki.			

1. program
S. 30 Juratini proslam – 9.00. Čez dan – 9.35 Igrali-
š. 9.45 Hagenbeckovi – 11.30. Helena – 12.00.
Zvon, poročila – 14.10. Vaga ti – 14.30. Sor-
pini – 14.45. Pomoči za duševni stisk – 15.00.
Kulturne in zgodovinske oddaje
Kulturni z mnogimi obzori – 15.30. Frizka za-
soljarje – 16.00. Poročila – 16.05. Televide-
o – 16.10. Telošna videnja – 16.30. Gospo-
dičina, serija – 17.00. Dimenzije – 17.40. Pešem vs-
Nikola – 17.50. Telesportov božič – 17.55. Zak-
slaka vrona – 18.15. Povel – 18.30. Maček v zak-
lju – 19.00. Sport – 19.15. Praljica – 19.30. Dnevi
nik – 20.15. Zakaj prav Aljaska, serija – 21.00.
Kandidati za župana glavnega mesta – 22.00.
Stuho '94 – 22.25. Noč, rusko-kazahstanski film
o 10. dnevi BBČ-ja

5.30 Dobro jutro, Namjela - 9.05 Kopalj - 10.00
Bogati na lepi - 10.30 Čas breženjaka - 11.00
Cena je vrhla - 11.30 Družnik ob svinj - 12.00
Opoklanski magazin - 12.30 Sprinje fied - 13.00
Zgodba - 13.15 Kalifornijski član - 14.15 Umor
so njen krmčel - 15.00 Ilona Čisten - 16.00
Hans Meiser - 17.01 Ivezgno - 17.30 Med tum -
- 18.00 Bogati na lepi - 18.30 Ekspozic -
- 18.45 Porčela - 19.10 Ekspozic - 19.40
Dobri tasi sibi tasi - 20.15 Dvoletna sta
- 21.15 V mizni ralonu - 22.15 Quay - 23
Gottschalk - 0.00 Prekino - 0.20 Poginjet

CEMEX

Drugi program
14.30 Crisp - 15.00 Nedeljski 60 - 16.00 Pogledi
međ - 16.45 Sova - 18.45 Ostran pričinosti
- 19.15 Sedna stera - 20.05 Dokumentarna
oddala - 21.00 Tri lubezni, Svetska nadlje-
vanka - 21.55 Studio City - 22.45 Evropska noć
piza

7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila
– 10.45 Solški program – 11.30 Otroška serija
– 12.00 Poročila – 12.05 Četnica – 12.10 Film
– 12.15 Poročila – 12.20 Četnica
– 12.25 Poročila – 12.30 Četnica
– 12.35 Poročila – 12.40 Četnica
– 12.45 Poročila – 12.50 Četnica
– 12.55 Poročila – 13.00 Četnica
– 13.05 Poročila – 13.10 Četnica
– 13.15 Poročila – 13.20 Četnica
– 13.25 Poročila – 13.30 Četnica
– 13.35 Poročila – 13.40 Četnica
– 13.45 Poročila – 13.50 Četnica
– 13.55 Poročila – 14.00 Četnica
– 14.05 Poročila – 14.10 Četnica
– 14.15 Poročila – 14.20 Četnica
– 14.25 Poročila – 14.30 Četnica
– 14.35 Poročila – 14.40 Četnica
– 14.45 Poročila – 14.50 Četnica
– 14.55 Poročila – 15.00 Četnica
– 15.05 Poročila – 15.10 Četnica
– 15.15 Poročila – 15.20 Četnica
– 15.25 Poročila – 15.30 Četnica
– 15.35 Poročila – 15.40 Četnica
– 15.45 Poročila – 15.50 Četnica
– 15.55 Poročila – 16.00 Četnica
– 16.05 Poročila – 16.10 Četnica
– 16.15 Poročila – 16.20 Četnica
– 16.25 Poročila – 16.30 Četnica
– 16.35 Poročila – 16.40 Četnica
– 16.45 Poročila – 16.50 Četnica
– 16.55 Poročila – 17.00 Četnica
– 17.05 Poročila – 17.10 Četnica
– 17.15 Poročila – 17.20 Četnica
– 17.25 Poročila – 17.30 Četnica
– 17.35 Poročila – 17.40 Četnica
– 17.45 Poročila – 17.50 Četnica
– 17.55 Poročila – 18.00 Četnica
– 18.05 Poročila – 18.10 Četnica
– 18.15 Poročila – 18.20 Četnica
– 18.25 Poročila – 18.30 Četnica
– 18.35 Poročila – 18.40 Četnica
– 18.45 Poročila – 18.50 Četnica
– 18.55 Poročila – 19.00 Četnica
– 19.05 Poročila – 19.10 Četnica
– 19.15 Poročila – 19.20 Četnica
– 19.25 Poročila – 19.30 Četnica
– 19.35 Poročila – 19.40 Četnica
– 19.45 Poročila – 19.50 Četnica
– 19.55 Poročila – 20.00 Četnica
– 20.05 Poročila – 20.10 Četnica
– 20.15 Poročila – 20.20 Četnica
– 20.25 Poročila – 20.30 Četnica
– 20.35 Poročila – 20.40 Četnica
– 20.45 Poročila – 20.50 Četnica
– 20.55 Poročila – 21.00 Četnica
– 21.05 Poročila – 21.10 Četnica
– 21.15 Poročila – 21.20 Četnica
– 21.25 Poročila – 21.30 Četnica
– 21.35 Poročila – 21.40 Četnica
– 21.45 Poročila – 21.50 Četnica
– 21.55 Poročila – 22.00 Četnica
– 22.05 Poročila – 22.10 Četnica
– 22.15 Poročila – 22.20 Četnica
– 22.25 Poročila – 22.30 Četnica
– 22.35 Poročila – 22.40 Četnica
– 22.45 Poročila – 22.50 Četnica
– 22.55 Poročila – 23.00 Četnica
– 23.05 Poročila – 23.10 Četnica
– 23.15 Poročila – 23.20 Četnica
– 23.25 Poročila – 23.30 Četnica
– 23.35 Poročila – 23.40 Četnica
– 23.45 Poročila – 23.50 Četnica
– 23.55 Poročila – 24.00 Četnica

9.00 Čas v sili - 9.05 Čarobna Jeanette - 9.30
Klub za starce - 10.15 Dr. net. Komelija
- 12.00 Športna vrednotja - 12.20 Širaj - 13.00
Čas v sili - 13.10 Mi - 13.35 Pravica do jžbrav
- 14.00 Hrišćani - 17.10 Športni pored - 17.00
Min. Čas v sili - 18.30 Oprejo po željah - 18.00
Čas v sili - 18.30 Širavosti tne žrnje - 19.30
Čas v sili - 20.00 Sport - 20.15 Športna arena
- 21.07 Pogledi s strani - 21.15 Zlatavski - 22.45
Mladi človek, vsem!

I. program
 - 9,00 Jutranji program - 9,00 Čez dan - 9,35 Igralni
 - 9,45 Dnevneve risavke - 11,05 Helena, mija
 - 12,00 Zau, poročila - 12,05 Posel, gospodar -
 - 13,00 Vau, poročila - 14,40 Vauka TV - 15,00 Na
 - 15,00 Poročila - 16,05 Teletonika za šolarje
 - 16,40 Vavstvo narave in dvajst - 17,00 Le
 - 17,05 Genia škola sv. Nikolaja - 17,10 Za otro
 - 18,05 Olgovarjano mi telefon - 18,10 Be
 - 18,45 - 18,15 Posel - 18,10 Kolo sreče - 19,00
 - 19,05 Danilus - 19,10 Pravica - 19,30 Dnevni
 - 20,15 Apoteka, serija - 20,50 Panoram
 - 21,15 Pred volitvami - 21,15 Mladinka v se
 - 21,15 Moztari - 23,40 Dnevnik
 - 23,45 BCC-j

5.30 Dobro jutro. Nemtjaja – 9.05 Kojak.
Bogatj in l'pi – 16.30 Čas trepenja – 11.00
Vroča nagrala – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00
Opoldanski mešanec – 12.30 Sprigledovanje
zgodbe – 13.15 Kalifornij ki klan – 14.10 Uro
so ujen korizel – 15.00 Ilona Cristen – 16.00
Hans Meiser – 17.00 Tveganje – 17.30 Med nam
– 18.00 Bogati in l'pi – 18.30 Eksplozijo
– 18.45 Poročilo – 19.10 Eksplozijo – 19.40
Dobri nam stbi sta – 20.15 Naša so je
nagrala – 21.05 Nedelja in tistim 22.15
mešanec – 23.00 Dilek svet enašto – 23.30
Crotcheal – 23.50 Dilek svet enašto – 23.50

4
DZ
E
+
M
J
B
B

Drugi program
Dnevnik - 22.35 Danes smo volili
10.00 Koncert popularne glazbe - 10.45 Sova
- 15.25 Športna nedelja - 19.15 Ples stila
franc. ullaži - 20.10 Velja za vas dan - 20.55
Smučanje, prenos - 21.45 Sportni pregled

8-5 Poročila - 9,00 Risanke - 9,25 Film za
mlade - 10,55 Poročila - 11,00 Matuzija - 12,55
Narodni glasbo - 13,25 Mir in oboro - 14,00
Poročila - 14,05 Kmetijska udajala - 14,35 Alpe
- Donavi-Jadrani - 15,25 Opera Box - 15,55
Mesta srednje Evrope - 16,40 Svet živali - 17,10
Poročila - 17,15 Film Buda Spencija - 18,50
Risanke - 19,30 Dnevnik - 20,10 Sedma noč -
- 21,55 Po vrtnih, amer. nadaljevanja - 22,45
Slika na sliko - 23,25 Sport - 23,45 Poročila

Dokumentarna reportaža – 10,10 Otoki
 Sa za neba – 11,00 Triskvina konferenca – 12,00
 Trnjak – 12,30 Orientalica – 13,00 Čas v slo-
 – 13,10 Zlati – 13,35 Panj. Shot. razbi-
 nika komedija – 14,55 Carolina Jeanie – 15,25
 Otokski spored – 17,00 Mini Čas v sliki – 17,10
 Melrose Place – 18,00 Čas v sliki – 18,05 Čas
 Large, reportaža – 18,30 Baywatch – 19,30 Čas
 v sliki – 20,15 Ljubzen kot v knjigi – 21,45 Čas
 v sliki – 22,10 Kultura v živo – 22,45 Adam
 Selbs – 23,30 Budov nauk – 23,35 Pasion pa-
 sionja – 23,50 Budov nauk – 23,55 Izzvenjevanje
 sloba, B. film – 1,05 Izzvenjevanje

TV MADZARSKA

I. program

6.35 Vaglja (TV - 7.20) Risanca - 7.40 Biblijske priče - 7.55 Rakomun (TV - 8.30) Leporelo, nedeljski magazin - 11.00 Glasbeni butik - 12.00 Zvončice - 12.05 XXI. stoljeće - 12.45 Gospodčina serija - 14.05 Zimzimo - 14.30 Vojaki in ženke - 14.45 Delta - 16.05 Za reformatore - 16.30. Dimaževje risanje - 17.35 Treba se je smejati (TV - 18.25) Kolo sreče - 18.55 Pravila - 19.30 Dnevnik - 19.50 Deklamacija - 20.00 Film: mornarica - Spasili američki film - 21.55 Teden poročja politika - 21.45 Mešani, komárom.

5.45 Rašline, nadležne, nke, in rikanke - 7.11
Mla morska devica Murla - 8.30 Ton in lera
- 9.50 Dobro jutro, modela - 9.55 Disneyev
riskanke - 11.30 Nazaj! preteklost - 12.40 Pro-
ska vročina - 13.30 Major Dud - 14.00 Pro-
luberen - 14.30 Disneyev rikanke - 16.35 Pro-
ska noča na Nilu, ajska komedija - 18.30
Porok - 19.10 Toje za zaližbi - 20.15 M
parties s hlačin goškom, komedija - 22.15
- 22.45 Vse ni megalan - 23.00 Prine Tuo - Pro-
- 23.45 - 25.15 Pro-2000, porok, povest

3

MEMBERSHIP

SOOT

10,00 Čovek in jastva – 10 50 Turistična oddaja
– 11,05 Gozdarika biva Falkenau – 11,55 Šov
– 13,45 Karaoke – 16,35 DP v košarki – 18,25
Alpe–Donava–Jadran – 18,55 SP v smučanju;
supervelocitlom (m) – 20 10 Bled jездеk, ameriški
ski fim – 22,00 Sobotna noč

8.55 Porodiča – 9.00 Dobro jutro – 10.30 Sadržaj
mova učenja, otroška serija – 12.00 Poročica
– 12.05 Cesarica – 12.50 Me je leko izak? – 13.35
Briljantan, serija za mlade – 14.15 Izveljena Iri-
vaska – 15.00 Prizma – 15.45 Porodiča – 15.55
Bony, serija za mlade – 16.45 Turbu Limach
Show – 17.00 Televizacija o televiziji – 18.30 Pri-
srčno as! – 19.30 Dnevnik – 20.10 Film – 21.45
Glasna odnaja – 22.30 Slika na sliko – 23.10
Porodiča

— 11.00 Očeepte — 40 Hato, Avstrija — 13.43
v sliki — 13.10 Jula, t. s. šarobna, film — 14.43
Pogledi s zunaj — 14.55 Oroski spore, 17.00
Mini Cas v sliki — 17.10 X-1 age, mladinci
magazin — 18.00 Cas v sliki — 18.05 Alpe Do
navi — Indran — 18.40 Zdravica za struži — 19.30
Cas v sliki — 20.00 Sport — 20.15 Ust v temo
Otrci in svede — 20.25 Inventu — 22.20 Zlati
22.45 Vrh terena, film — 0.15 Zlati

5.30 Jutranji program - 8.00 Vklopi za otroke
- 11.00 Način lin. plov v Namibiji - 11.40 Ezer-
'94 - 12.00 Zvon - 12.05 Komuna ga-ba - 13.00
Brez strahu o strahih - 13.30 Eder'ski pletak
inca - 14.50 Olimpijci - 15.50 Njegmina Alexa-
ndra - 1. del - 17.10 - 16.25 Napovednik pro-
grama - 16.50 Napisne table - 17.15 Sloj-
17.30 Osnova usta - 18.30 Kolo sreče - 19.00
Sport - 19.10 Pravičen - 19.40 Dnevnik - 20.10
Columbo, kriminalna - 21.50 Dve sarko-
- 22.05 V imenu papeža kra. ital. film - 23.50
- Eros plus dve pon.

5.10 Ravnice nadiljevanke in risanje - 9.00
men - 9.30 Power Ranger - 9.55 Disney
družabniki - 10.05 Aniele, moriška devica - 10.
Goody in Maks - 12.00 A. V. ljubilo Julijo - 12.
Kdo je tukaj? 3e - 13.05 Princ iz bel Avg.
- 12.35 Polna luča - 14.10 Kreпка družina
- 14.45 Angini Rieder - 15.45 Ekipa A - 16.
Beverly Hills - 17.45 Mektlo Pisce - 18.00
Porochi - 19.10 Hvali - 20.15 Šeja za 100.
mimo - 20.30 K. - 21.00 P. - 21.30 B.
0.6 RTV Slovenija - 21.30 B.
Don't say

2 DECEMBER PETEK

- 0.00 Samounež, aneniški film

Druhi program

- 16.10 Nor na
- 15.45 Razjakimov v prometu -
reklame - 16.35 Osmi dan - 17.25 Sova - 18.45
Učite se z nami - 19.15 Peglej mel - 20.05
Postavljene Indiane Jonesa - 20.55 Barbuča
Ljubljana - 21.40 Obiski - 22.40 Simfoniji in Big

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila
- 10.05 Solisti program - 11.30 Osvetla
- 12.00 Poročila - 12.05 Cesarica, serijski pro-
gram - 12.50 Film, Henja via Fonle - 14.45 Solisti pro-
gram - 15.30 Program za otroke in mlade - 16.30
Poročila - 16.40 Spreznavanje Hrvalko - 17.00
Orlok, gola ženi - 17.45 Hrvaška dines - 18.00
kuk - srečo - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnev-
nik - 20.10 Iskanija - 21.00 Dozori ljudje - 22.30
Slika na sliko - 23.10 Film - 0.30 Poročila

bia - 10.15 Kontov, ponoviti: film - 12.00
 Zlatni nag. sveta - 12.15 Domaće reportaže
 - 13.00 Čas. sliki - 13.10 Mi - 13.35 Pravica de-
 ljebnici - 14.00 Hlačna - 14.30 Pogledi, sira-
 - 15.00 Urađeno spotovi - 17.00 Mini Čas. sli-
 - 17.10 Sporti po željati - 18.00 Čas. sliki
 - 18.05 Mi - 18.30 Skriposti (ne dugo!)
 - 19.30 Čas. sliki - 20.00 Sport - 20.15 Urađi
 znanosti XY terešni - 21.20 Pogledi, sira-
 - 21.30 Dva superputa u Miamiju - 22.55 Urađi
 znanosti XY, odmevi - 23.05 Čas. sliki - 23.10
 Barcelona Connection, kriminala.

V MADZARSKA

I. program

13.00 Irtutani program - 9.00 Čez dan - 9.35 Igri
- 9.45 Dallas - 11.05 Helena, serija - 12.45 Igri
Zvon poročila - 11.05 Posel - 13.00 Wogner iz
Bayreutha - 13.30 Bluzhan - 14.00 vendur raj
Rienkan - 14.15 Vaska - 14.35 Globus
- 15.35 Anglesko - 16.00 Poročla - 16.05 Poseta
- 16.15 Dandanes - 16.30 Gospodstva, senj
- 17.00 Za upokojence - 17.40 Tekla - 17.44
Okno, razgled s prilozbo - 19.00 Športi - 19.15
Pravilica - 19.30 Dne-nik - 20.15 Dallas, posel
- 21.10 Intervju z Arpadom Gömze-m - 22.10
Kaburej - 22.55 Ura števnic, šov - 23.55 Dne-
nik BBC-ja

5.30 Dobro jutro, Nemačka - 9.05 Kolja - 11.00
Bogovi in ljudi - 10.30 Čas hrenovnja - 11.00
Vroč naftaša - 11.30 Družinski dvorci - 12.00
Opolnasti magazin - 12.30 Spremljajo
zgodba - 13.15 Kalifornijski klin - 14.10 Um
so njen kompetec - 15.00 Bona Cristen - 16.00
Hans Meiser - 17.00 Tveganje - 17.30 Med naznan-
ci - 18.00 Bogovi in ljudi - 18.30 Eksplozija
- 18.45 Prizori - 19.10 Eksplozija - 19.30
Dobro jutro, Nemačka - 19.55 5. Bandi: skrajša
- 22.00 Prizori - 22.30 5. Bandi: skrajša
- 23.00 Prizori - 23.30 5. Bandi: skrajša
- 23.55 Prizori - 0.05 5. Bandi: skrajša

Mladinski kulturni center, da ali ne?

To je samo retorično vprašanje

Zgodba je navidez zelo enostavna. To, da si mladi želijo zelo potreben mladinski klub, je jasno. Pred leti so namreč že imeli prostore v soboškem gradu, vendar so jim jih odvzeli, ker so jih potrebovali za širitev knjižnice. Poleg tega se je dejavnost v prostoru takratnega kluba mladih povsem izjašnila in proti koncu ni bilo več niti sledu o kulturni dejavnosti. Nedavno pa je nastala Zveza Za Razvoj Kulture Mladih, katere namen so predvsem mladih.

Povsem normalno je, da si mladi po nekaj letih brez lastnih prostorov prizadeva, da bi jih dobili. Ob tem seveda ne smemo pozabiti, da je sedanja podpredsednica Murskega Sobota Brigita Bavčar povedala, da si tudi sami že prizadevajo, da bi za mlade našli primerne prostore.

Kar nekaj lokacij je bilo predlaganih za klub mladih, vendar nobena ni bila povsem primerna.

Zato pa so »mladi« sami prevzeli pobudo in si izbrali nekdanje Platane, ki so v stečaj, stavbo pa upravlja sklad za stavbna zemljišča.

Stavba je v zelo slabem stanju, strop in tla so poškodovana, oken in vrat ni, tudi vode ni, in je po nekaterih informacijah namenjena za stanje. Njena obnova, kar je teoretična predpostavka, bi stala več kot milijon nemških mark.

O tem seveda nihče niti ne pomišlja. Stavba pa tudi ni na zemljišču, ki je v denacionalizacijskem postopku, zato pa ne more nihče upravljanje do takrat, ko se postopek zaključi, zgradbe pa ne nikomur dodeliti.

Podpredsedniki Zveze Za Razvoj Mladinske kulture so povedali, da so dobili pisno potrdilo od Silvana Podleske s Sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora, da dodeljujejo to stavbo v uporabo ZZRMK.

Kasneje se je izkazalo, da ta podpisana listina ni nič drugega kot dovoljenje, da lahko mladi na tem prostoru izvedejo čistilno akcijo. G. Podleske je še dodal, da nihče ni imel namena, da mladim to stavbo dodeli, čistilne akcije pa tako ali tako niso prepovedane.

In to ni bila čistilna akcija dobre volje, ampak čistilna akcija z namenom, saj je bila ta javna manifestacija le del predvolilnega boja. Stevilni mladi, ki so na njej sodelovali, pa predmet manipulacije.

Čistilna akcija je bila v soboto, 26. novembra. To je bil pravzaprav shod mladih, katere je Zveza Za Razvoj Kulture Mladih pozvala, da se udeležijo akcije s piknikom, ko bi izbrano halo očistili in jo pripravili, da čim prej začnejo s svojo dejavnostjo. Kot piše v njihovem programu so to razne likovne delavnice in razstave, kulturne prireditve, koncerti in vse tiste dejavnosti, za katere se mladi takoj zagrejejo. In ni dvoma, da so se tudi za to.

Na delovno akcijo, ki ni trajala več kot nekaj ur, so poklicali tudi soboške kandidate za župane, odzvali so se Štefan Ščap, Brigita Bavčar in Miran Györek. Na akcijo so prišli tudi mediji, katerim so sporočili o svoji dobri nameri. Seveda je bilo že takrat nekaterim velja-

kom in glavnim pobudnikom te akcije jasno, mladim pa še ni bilo, da oni tega prostora ne bodo dobili in da jim ga niti niso nameravali dati.

Tudi nekaterim vodilnim pri ZZRMK so bila marsikatera dejstva prikrita, saj so pri tem prevladali interesi nekaterih posameznikov. Pozneje se je izkazalo, da predsednica ZZRMK Marjana Ščap ni bila obveščena o natančnih dokumentih za to akcijo. Gre za dokument, s katerim lastnik ozemlja, ki je v denacionalizacijskem postopku, prepoveduje kakršno koli dejavnost na tem zemljišču, in dokument, da je to le čistilna akcija, na pa pridobitev teh prostorov. Torej ni bilo nobenega veljavnega dokumenta, da bi bila akcija izpeljana v takšnem smislu, kot so jo predstavljali javnosti in mladim seveda.

In kje so potem dokumenti? Te je prevzel g. Zdravko Pravdič, sicer samo član ZZRMK. Predsednici pa je zatrjeval, da on sicer ima določene dokumente, vendar niso tako pomembni, da bi jih moral pokazati. Tako je bila predsednica Ščapova le marioneta v tej umazani igrici. Pomagala je zbirati podpise, katerih se je nabralo kakšnih 2 tisoč, in se zavzemala za resnične cilje ZZRMK, med tem ko so se drugi, g. Zdravko Pravdič in nekateri pobudniki, igrali povsem drugo igrico.

Govori pa se tudi, da naj bi za svojo akcijo že dobili od občine nekaj denarja, vendar natančnih podatkov ni.

Pri vsej tej stvari pa je šlo še za eno taktično odločitev. Dobili so tudi podpise vseh kandi-

datov za župana in si tako »zagotovili« podporo tistega, ki bo pač izvoljen, tudi po volitvah. Seveda pa so kandidati tudi podpisali, ne da bi natančno vedeli, za kaj gre. Ali pa je kateri vendarle vedel za oza-dje? Kdo pa bi si upal v takem občutljivem predvolilnem času, da tega ne bi podpisal, in s tem izgubil predragocene glasove mladih.

Pobuda, da mladi dobijo svoje prostore, ni nova. Kajti na soboškem izvršnem svetu pravijo, da je bilo za prostore mladih več variant, med drugimi nekdanje garaže v ulici Štefana Kovača, ki pa so v lasti Potrošnika in so predvidene za druge namene. Bila je tudi pobuda, da bi v hali nekdanje Platane našli prostor, predvsem za večja druženja, to pa je bilo povezano z visoko najemnino. Ker pa mladi teh sredstev nimajo, v proračunu pa tudi ni bilo fonda za najemnino, je tudi ta možnost odpadla.

Pojavilo se je tudi vprašanje uporabe zaklonišča pri Srednji strojni in tekstilni šoli ter Gimnaziji v Murski Soboti. Z ravnateljem Ludvikom Sukičem so ugotovili, da je ta prostor neprimeren, ker je pod zemljo, ker je labirint manjših prostorov in ker ni sanitarij.

Tudi zadnja lokacija v zdaj že vrnjeni Kuharjevi hiši na koncu Kocljeve ni premerna.

Takrat so iz proračuna soboške občine namenili 250 tisoč tolarjev Klubu prekmurskih študentov, da bi pomagal izvesti akcijo Projekt mladi '94. Ker pa se stanovanjci bližnjih blokov s tem niso strinjali, je tudi ta projekt padel v vodo. KPŠ pa je denar vrnil.

Slišijo se tudi govorice, da mladim obljublajo vojašnico, kar pa je popolnoma nerealno. Kajti ko se je potrebno odločiti, ali graditi novo vojašnico ali druge objekte družbenega standarda, prevlada mnenje, da so to bolnišnice, lekarnice... Za gradnjo vojašnice pa bi bila cena previsoka.

Tako še vedno ostaja vprašanje, kje in kdaj prostori mla-

dim. Obljube kandidatov, da se bodo za to še posebno zavzemali, pa bodo po volitvah kaj hitro razvedenele, češ saj so številni nujnejši problemi, kot je ta. In delno imajo prav.

Po drugi strani pa si mladi svojih prostorov, kjer bi lahko ustvarjali, predstavljali mladinsko kulturo, se srečevali in se konec koncev tudi zabavali, želijo. In jih tudi potrebujejo. Saj imajo mladi po Sloveniji skoraj povsod svoje prostore, tako imenovane MKC, mladinske kulturne centre.

Nekateri so se pri tem lepo poigrali z mladimi, ki so stavbo in okolico očistili. Verjetno pa ne bodo zadovoljni s tem, ko bodo ugotovili, da je bila njihova čistilna akcija samo del predvolilne kampanje, ne pa gibanje, da bi mladi prišli do svojih prostorov. Mladi pa lahko samo iskreno upajo, da se bo prostor zanje v Soboti našel.

ALEKSANDRA NANA
RITUPER

BICI, BACI, BUC...

Kolikor se je dalo zaplotiško izvesti, sta se včeraj popoldne izgubila dva mačka sivozelene barve pasme, stara okoli tri leta, kar se da razbrati iz njihovih matčnih števil, ki jih imata vrisane na notranji strani uhljev. Sicer pa mačkona reagira na svoji imeni. Večji sliši na ime BICIBACIBUC, manjši pa se odziva na BICIBUCIBAC. Najditeja rotimo na poštenost.

PRVI VRAN: Pri nas bo za župana menda kandidiral neki bel vran, kro...

DRUGI VRAN: Eh, pri nas pa smo se zudovolji kar s čimni in rdečimi, kro, kro, kro!

ZAMUDA VLAKA

Brzovlak Barcelona - Kijev bo imel dve minuti zamude. V Brinje bo prišel ob 8.45 namesto ob 8.43.

VREME

Sončno bo z manjšimi kapavinami, vetrovi, prci in podobnim. Pojutrnjem se bo ponovno otemnilo in bo srlo tri dni zaporedoma - amen.

PISMA, MNENJA, STALIŠČA...

Politične blodnje ali skrb za okolje

Dnevnik Večer z dne 3. 11. 1994, ter tednik Vestnik od 17. 11. 1994 sta poročala kot odgovor na članke novinarjev teh časopisov v zvezi s problematiko smetišč v Krajevni skupnosti Križevci pri Ljutomeru.

Kot odgovor oz. zavračanje odgovornosti za kar je gospa Mlinarič Jerica v službi na občini Ljutomer, je pod naslovom »Odpadki naša skrb - ali politična blodnja« filozofsko ovrgla krivdo občine. Poleg tega, pa je ljudi kateri so še voljni delati zastoj v KS - teh je 85, t. j. svet KS, komisije, ter vaški odbori imenovala »lokalne veljake, histerike in blodnjake«.

Vprašanje gospe Mlinarič - ali niste svojega izrazoslovja prekoračili kljub demokraciji, na katero se ob vsakem neuspehu dela izgovarjamo. V pravi demokratični državi bi za te pridevnike - čeprav na vasi voljenim ljudem (občanom) potegnili krajši konec. Pri nas pa je pač vsakemu dobro plačanemu državnemu uslužbencu vse dovoljeno, ter lahko naziva dela voljne ljudi - občane kot se mu zdi.

Vendar ga. Mlinarič takih imenovanj si ne dovolimo, ter bi bil čas, da tudi vodstvo občine kaj pove. Seveda tega žal ne pričakujemo.

Zalostno je, da občinske umazanje od enega konca do drugega (vsakih par sto metrov) konca občine, ne znamo reševati za mizo, ter se vlačimo po časopisih v posmeh občanov. Če smo že mi »blodnjaki in histeriki« bi morali biti vodstvo razsodnejše.

Sedaj pa še par stvari, katere niso od včeraj, ter smo Vas pismeno prosili, da jih skupno rešimo, pa od tega ni bilo nič. V svojem pisanju omenjate vzganjanje histerije okrog Vašega pisma. Nismo vzganjali nič, ker pisanja prejete od Vas oz. službe SO nismo smatrali kot uradno sporočilo, temveč navadno slovnično »skrupocalo«. Poleg tega pa še do danes ne vemo, koliko je v tem dopisu resnice, ker so se poslanci skupščine OS Ljutomer iz naše KS od take diskusije distancirali.

Lep izgovor za vsako neuspešnost na katerem koli področju so tudi finance oz. denar, kar je le izgovor.

Centralno smetiščno deponijo službe OS Ljutomer že iščete čez 20 let, narejeno pa je le bore malo oz. nič. Navajate, da se IS občine Ljutomer distancira od urejevanja in problematike komunalnih odpadkov - morda bi se ogledali za primer v občino Ormož (ni potrebe po mednarodnih potovanjih).

Sedanje vodstvo KS in njeni organi smo podedovali divja odlagališča smeti. Vprašanje pa je samo, kje so bile vsa ta leta razne službe zato odgovorne, da do tega ne bi prišlo.

Želijo smo tudi skupno z Vami reševati problematiko - vendar do pretežne mere brezuspešno. Mogoče Vam je nerodno družiti se z »blodnjaki in histeriki oz. vaškimi veljaki«?

To smatramo tudi v tem, da skoraj v 2 - letnem obdobju nihče na občini ni imel za potrebo sklicati odgovornih ljudi za posamezna področja iz KS, kjer bi se dalo kaj rešiti v korist občanov.

Za primer bomo navedli samo smetišče v vasi Stara nova vas (ca 1 ha), kjer odlagajo odpadke tudi prebivalci iz drugih KS. Podgane iz tega prostora so prava nadloga za sosednje občine.

Vodili smo razgovore s podpredsednikom IS občine Ljutomer, g. Korenom, da bi skušali iz državne blagajne dobiti ekološki tolar za sanacijo divjih smetišč - do danes tudi od tega nič.

Da ne bomo samo o smetiščnih odlagališčih, kjer smo na naš dober namen dobili »poleno« pod noge, še nekaj vprašanj iz preteklosti, katere smo izpostavili na tej razširjeni seji KS - oktobra.

Gospa Mlinarič in ostali.

Kako je mogoče, da naša šola že 30 let deluje z začasnim obratovalnim dovoljenjem? Gnojnice in odpadne vode pa tečejo skozi naselje.

Svinjsko farmo ste dopustili zgraditi na sredi naselja, nedaleč od šole in vrtca, stanovančev pa sploh niste upoštevali, ter že 12 let rešujete dokumentacijo izdano na neresničnih navedbah.

Zahtevali smo popravilo občinske ceste v Borecih, do danes nič od tega. Zagotovljeni denar ob začetku leta v znesku 3 mio SIT ste nam zmanjšali ob rebalansu na 1 mio SIT. Sedaj pa verjetno čakate, da bo konec leta in še bo ta znesek zapadel.

Da ne bomo dolgozveli še to - dveh omejitvenih prometnih znakov v Lukavih nismo uspeli dobiti v preteku več mesecev.

Še kaj? NE! Mogoče samo to, da ves pamenten in napreden svet vodi skrb za ekologijo in čistočo - edino mi v KS Križevci smo vse drugo samo ljudje ne, kateri smo z dobrim namenom hoteli s pomočjo občine oz. njenih služb - podedovano nesnago očistiti.

Ob koncu ga. Mlinarič - Vam podpisana želiva sporočiti, da nama in našim sodelavcem ni potreba po pogrebništvu, cestarstvu in smetišču, ter pluzenju snega v KS - se bodo že našli pametnejši in prilagodljivejši - Vaši politiki oz. stranki.

Najini sodelavci niso bili v nobeni partiji in tudi večina njih ni v nobeni stranki, zato se ne bomo pustili nazivati »lokalni politični veljaki« in še kaj.

V nadaljnji polemiki ne želimo sodelovati!

Predsednik Komunalne komisije:
Pajnaht Slavko

Predsednik sveta KS:
Lovrenčič Slavko

najboljši izdelki se ponarejajo

KRALJ ČISTOČE

Na slovenskem tržišču se je pojavila kopija globinskega sesalnika

SPEEDY Eco

ZATO VAS ŽELIMO SEZNANITI DA:

- je edini in uradni zastopnik za Slovenijo podjetje BEN - SPEEDY iz Kopra
- le originalen Speedy eco ima ob imenu še napis »By BEN-SPEEDY«
- le SPEEDY ECO ima ekološki filter (3 M-PLUS)
- le SPEEDY ECO ima vse ustrezne ateste, tudi za ekološki filter
- le SPEEDY ECO ima 2-letno garancijo, zagotovljen servis ter prodajo potrošnih delov
- le SPEEDY ECO ima kemično čiščenje
- le SPEEDY ECO ima regulator moči
- le SPEEDY ECO dobite TAKOJ, tudi pri prodaji na obroke

Ob upoštevanju zgoraj navedenega vam za originalnost in s tem vrhunsko kakovost jamči le

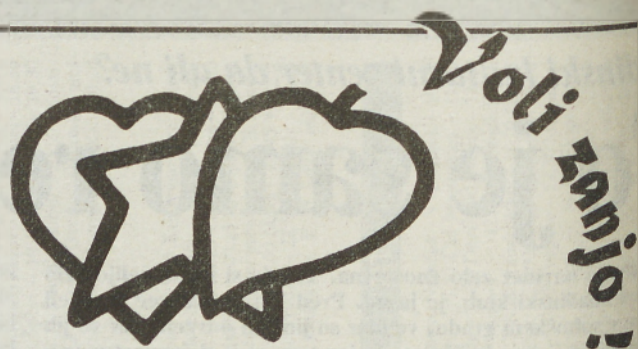
BEN - SPEEDY d.o.o., iz Kopra.

Dosedanjim naročnikom se zahvaljujemo za zaupanje, nova naročila sprejemamo prek zastopnikov ali prek poslovalnic:

MARIBOR, Mlinska 1 (podhod avto-busne postaje), tel.: 062 225 383
LJUBLJANA, Tržaška 15, tel.: 061 263 980
KOPER, Tumova 12, tel.: 066 38 950

SPEEDY Eco

ZDRUŽENA LISTA socialnih demokratov

Vaš kandidat za župana občine
Murska Sobota

mr. Emerik Zver, dr. vet.

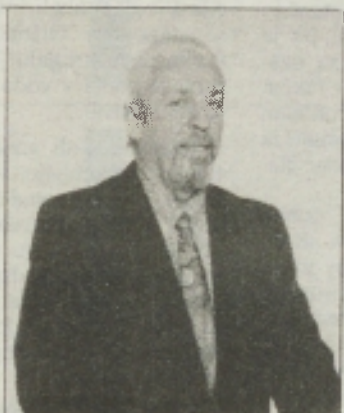
«... Te dni slišite mnoge obljube, vendar bodo izpolnjene le, če bomo vsi delali za lažje in lepše življenje.

Če bom izvoljen, bom najprej organiziral tako samoupravo in upravo, da bomo ljudje v mestu in obmestju vedeli, da ta občina dela za nas.

Murska Sobota leži v neposredni bližini Madžarske, Avstrije in Hrvaške in mora izkoristiti svojo zemljepisno lego. Skupaj bomo iskali možnosti za nova vlaganja in zajetili brezposelnost. Nova delovna mesta pa bodo oživljala stanovanjsko gradnjo, ki nam je tako potrebna zaradi mladih družin.

Zdravstvo in šolstvo bo moja posebna skrb. Mladim moramo ponuditi vse možnosti za učenje, razvedrilo in šport (mladinski klub, drsalisce). Tudi na starejše občane ne smemo pozabiti, poskrbeli bomo, da bo starost brezskrbna in lepa.

Poseben problem mesta in obmestja so slabe prometne povezave. Te moramo čimprej urediti (kolesarske steze in poti za pešce), prav tako pa tudi mestni promet in parkiranje...»

Vaš kandidat za župana občine
Cankova-Tišina

Štefan Vrhovski

«... Zdravstvo, šolstvo, kultura, socialno varstvo, infrastruktura, ceste, vodovod, kanalizacija v vsako vas, TV-signal, ekološke sanacije, šport in telefonija bodo moja posebna skrb. Mladim moramo ponuditi vse možnosti za učenje, razvedrilo in šport (mladinski klub). Tudi na starejše občane, upokojence, invalide, socialno ogrožene in dela nezmogljive ne smemo pozabiti. Poskrbeli bomo, da bo starost brezskrbna in lepa.

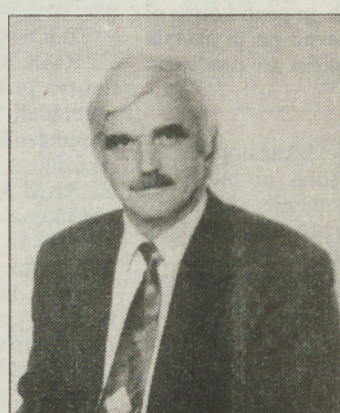
Nova občina, ki ni po volji ljudi, je slaba popotnica za novo lokalno samoupravo. Združena lista je edina stranka, ki je temu dosledno nasprotovala. Kljub vsem napadom in pritiskom nismo popustili. Vedeli smo, da tisti, ki spoštujejo voljo ljudi, nikoli niso osamljeni. Bili smo in smo za reformo lokalne samouprave. Toda ne na način, da ljudi najprej vprašajo, kaj si o njej mislijo, nato se za njihovo mnenje ne zmenijo...»

Vaš kandidat za župana občine
Rogašovci

Slavko Ficko, inž.

«... Kot kandidat Združene liste bom poskrbel za prihodnost naše novoustanovljene skupnosti. Prizadeval si bom za pravičen socialni položaj slehernega ter za gospodarski napredek. Globoko sem namreč prepričan, da si naši ljudje zaslužijo delo in pošteno plačilo. Vem, da je lažje obljubljati kot obljube uresničiti, vendar pa z razvojem drobnega gospodarstva in pametno načrtovano kmetijsko politiko lahko dosežemo celo več, kot si posluham želim. Tudi bližina meje je prednost, ki se je še premalo zavedamo. Naši otroci, športniki, kulturniki, učitelji in upokojenci si zaslužijo prijazne delovne razmere in prijazno življenje. Te ljudi poznam in jih imam rad, zanje sem se pripravljen potruditi. V ledavski kotlini ljudi že stoletja družijo dobra volja in nobenega razloga ni, da ne bi bilo tako tudi v prihodnje. Želim, da bi bila občina Rogašovci vse od Ropoče do Soine lepa, čistejša, zelena s skrbno obdelanimi polji ter, kar je najpomembnejše, da bi bila to občina prijaznih ljudi...»

Vaš kandidat za župana občine
Moravske Toplice

Feri Magaš

«... Želim si, da bi imeli na našem območju veliko, bogato, prijazno, zeleno in čisto občino. Te želje so uresničljive, zato ostanimo skupaj.

Naš razvoj vidim v turizmu in okolju, prijaznem kmetijstvu, kjer zemlja dobrih ljudi plačuje hvaležnost z dobrimi, ki jih pozna svet. V obrti, servisnih in storitvenih dejavnostih, podjetništvu... Živimo v pokrajini, kjer imamo bogato zalogo tople vode. To bogastvo moramo bolj izkoristiti za zdravje, ogrevanje prostorov in projekte v kmetijstvu. Ne smemo dovoliti, da bomo še naprej samo pridni pridelovalci poceni pšenice in rejci poceni živine. Ta dejstva morajo biti temelj za nova vlaganja, predelavo, možnost zaposlovanja in boljše kvaliteto življenja.

Posebna skrb mojega delovanja bo namenjena šolstvu, otroškemu varstvu, zdravstvu in socialni.

Mladim moramo dati možnost za učenje ter jim omogočiti vsestranski razvoj in nadaljnje šolanje, starejšim pa spoštljivo, zdravo in varno jesen življenja...»

Vaš kandidat za župana občine
Puconci

Leopold Crnkovič

«... Nova občina Puconci ima vse možnosti, da se razvije v uspešno in bogato občino, v kateri bodo zadovoljni ljudje. V ta namen si bom, če me izvolijo za svojega župana, prizadeval predvsem za:

- organizacijo take uprave, ki bo v skladu s svojo vlogo
- ohranitev čim višje stopnje samostojnosti sedanjih krajevnih in vaških skupnosti
- hitrejši in enakomeren razvoj vseh delov naše občine na področju komunalne infrastrukture in drugih infrastrukturnih dejavnosti
- uresničevanje in realizacijo programskih ciljev Združene liste tudi v našem okolju - socialno pravična in pravna družba
- zagotavljanje možnosti za dejavnosti mladim v prostem času
- pomoč in spodbujanje dejavnosti gasilskih in drugih društev
- ponovni razmah in zagotavljanje možnosti za kulturno dejavnost v vseh naših naseljih
- skrb in pomoč za nadaljnji razvoj različnih športnih panog ter zagotavljanje možnosti za rekreacijsko dejavnost vseh generacij
- posebno skrb bom posvečal ekologiji, pripravi na zdravje življenjskega okolja in na naciji je povzročeni ekološki ran...

Vsi kandidiramo kot neprofesionalci!

NOVA OBČINA LENDAVA POTREBUJE

Spoštovane občanke in občani

Naloge, ki kličejo po uresničitvi, so bile zame vedno velik izziv, zato sem se odločil ponuditi svoje znanje in izkušnje, da bi skupaj naredili nekaj za to, da bi bil rojstni kraj hkrati prijeten dom za vse nas. Ta kraj je moj dom, že dolgo poznam njegovo bogastvo in lepoto, saj sem rojen v tej občini, v vasi Gaberje. Med skromnimi, pa vendar širokosrčnimi ljudmi. Naučil sem se spoštovati drugačnost, nacionalno in versko identiteto. S spoštovanjem različnih svetovnih nazorov želim skupaj z Vami storiti nekaj za razvoj in blaginjo tega kraja. Nisem politik, imam pa veliko izkušenj na področju gospodarjenja, saj že trinajst let vodim podjetje Gidos v Lendavi.

Vem, da položaj občine ni lahek, zato sem se trudil skupaj z najboljšimi strokovnjaki iz občine, v dogovoru s pristojnimi ministrstvi, s katerimi sem zadnjih deset let veliko delal, in na podlagi srečanj z vami, spoštovane občanke in občani, pripraviti program, v katerem sem zajel vse tiste naloge, ki jih bomo uresničili.

Zavzemal se bom:

- za začetek gradnje avtoceste od mejnega prehoda ali zgraditev obvoznice z urejenim mejnim prehodom tako, da bo uničenih čim manj rodovitnih površin in poskrbljeno za varstvo okolja;
- za spodbujanje razmer za razvoj podjetništva in ob lastninskem preoblikovanju za oživitve rasti večjih podjetij z novimi programi (Nafta) ter pospešitev razvoja malih obrti, trgovine in začetka bančništva, kar bi omogočilo odprtje novih delovnih mest;
- za železniško povezavo proti Sloveniji in v primeru potreb industrije (Nafta) tudi z Madžarsko;
- zagovarjal bom enak položaj našega zastopljenega kmetijstva v ravninskem območju, kot omogoča država hribovitemu; v novi občini želimo nadomestiti izgubljen čas z nastajanjem lastne predelovalne indu-

strije z lastno znamko, sušilnic in hladilnic, ki omogočajo proizvodnjo in predelavo kmetijskih pridelkov, zelenjave in sadja;

- za oživitve organizirane klavniške aktivnosti in odkup živine ter predelave za lastno oskrbo in prodajo presežkov mesnih proizvodov;

- za integracijo predelave grozdja - vinarstva, to je združitve moči v občinskem merilu za pridobitev enotnega razvoja blagovne znamke, ki omogoča prodor na slovensko in zunanje tržišče;

- za urbalno rešitev mesta in obnovo dotrajane ter zgraditev potrebne nove infrastrukture, vključno s plinskim omrežjem ter čistilno napravo;

- za sodoben koncept celotnega področja vzgoje in izobraževanja, ki doživlja v zadnjem obdobju dinamične spremembe tako na vsebinskem, konceptualnem in or-

ŠTEFAN TRATNJEK,
kandidat skupine volivcev

DOBREGA, POSLOVNO USPEŠNEGA ŽUPANA!

nove občine Lendava

ganizacijskem področju; te sodobne spremembe morajo izhajati iz človekovih pravic in zagotavljati, da so vsi posamezniki teh pravic enako deležni;

- za gradnjo telovadnice v Genterovcih, večnamenske športne dvorane na lokaciji zapuščene telovadnice pri gasilskem domu v Lendavi, večnamenskega prostora pri šoli v Gaberju, obnovo nekoč že osnovnošolskega objekta pri cerkvi v Lendavi in obnova drugih takih objektov v celotni občini;

- za gradnjo kulturnega doma, če bo država zagotovila sredstva za naložbo, dokončanje začetih aktivnosti v gradu in oživitve kulturne dejavnosti v vsej občini. Lendava mora postati kulturno središče nove občine;

- za dopolnitev zdraviliškega turizma, ki se mora prodajati pod lastno znamko, z vinsko turistično cesto, izletniškim in športnim turizmom;

- v zdravstvu za dvig kakovosti, tržno obnašanje in zasebno zdravniško prakso;

- za vzgojo in varstvo naših otrok z vzdrževanjem in opremljanjem objektov v celotni občini na novo;

- za dograditev delavnic za zaposlitev pod posebnimi pogoji prizadetih in primerno skrb za duševno prizadete otroke;

- za upokojence, ki so vse življenje posvetili našemu boljšemu življenjskemu jutri, zato je naša dolžnost, da jim naredimo jesen življenja lepšo, v domu starejših občanov naj dobijo svoje mesto tudi tisti, ki ne morejo s svojo pokojnino plačati stroškov oskrbe, saj si tudi oni zaslužijo tople dom;

- za profesionalen pristop k organizaciji pozitivne športa, ki je razen nogometa popolnoma zamrl;

- za dograditev potrebnih in obnovitvenih skupnih infrastrukturnih in drugih občanom potrebnih objektov v Kotu, Kapci, Hotizi, Gaberju, Gornjem Dolnjem Lakošu, Petišovcih, Trimlinih, Benici, Pince-Marofu, Dolini, Čentibi, Lendavskih Goricah, Dolgi vasi, Dolgovaških Goricah, Mostju, Banuti, Genterovcih, Radmožancih, Žitkovcih, Kamovcih, Dobrovniku in Strehovcih.

Želim postati župan vseh občanov nove občine Lendava!

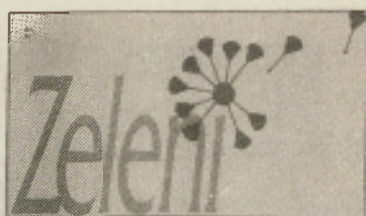
ZELENI SLOVENIJE, ZELENI PREKMURJA

Mi seveda smo nekaj naredili! V prihodnje bi tudi kaj, če nas boste volili! Sicer pa, kakor hočete.

Naši kandidati so dobri v politiki, ker niso celega svojega poklicnega življenja prebili v njej. Niso samo sedeli po pisarnah, temveč so bili podjetni, ustvarjali so si svoje kariere in obenem mislili na javne zadeve. Ne samo mislili, veliko so tudi naredili!

Kandidatka za soboško županjo, ki jo predlagamo Zeleni Slovenije – Zeleni Sobote in sedemdeset podpisnikov, med katerimi so razumniki in preprosti ljudje iz različnih strank, je Brigita Bavčar.

Bavčarjeva je rojena Sobočanka in diplomirana novinarka. Evropske izkušnje pravijo, da so najboljši župani nekdanji medijski ljudje. Naša kandidatka bo svojo energijo in izkušnje iz štiriletnega mandata podpredsednice soboškega izvršnega sveta ter sekretarke za družbene dejavnosti uporabila v dobrobit ljudi mestne občine M. Sobota. Ženska je, govori več jezikov, je čuteča, kultivirana, obvlada protokol in zna najti tudi bližnjico, tako do ljudi kot do rešitev. Nepotrebna je. In lahko ji zaupate! Oblikuje, pa ne v prazno, saj jo poznate, geotermalno in plinsko ogrevanje Sobote, pokrito tržnico in sploh ekološko občino.

Kandidat za župana občine Moravske Toplice, ki ga predlagamo Zeleni Slovenije in Slovenska ljudska stranka

dr. stom. Franc Horvat z Ivanec

Vreden je vašega zaupanja!

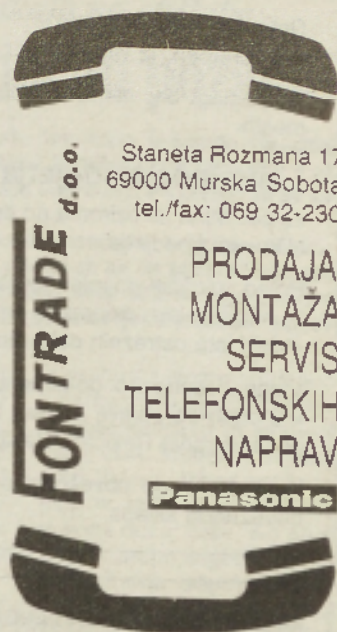
Mirko Prelog

kandidat za
župana občine
Ljutomer

SKD in SDSS

»Občini Ljutomer vr-
nimo prleško identiteto
in v ljudeh ponovno
vzbudimo samozavest in
vero v lastno sposobnost
in pridnost.
Cilje bomo uresničevali
z nenehnim iskanjem
skupnega in spoštova-
njem različnega.«

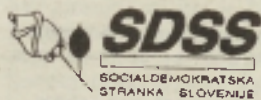
Staneta Rozmana 17
69000 Murska Sobota
tel./fax: 069 32-230

PRODAJA
MONTAŽA
SERVIS
TELEFONSKIH
NAPRAV

Panasonic

SDSS

Je danes in bo jutri

OBČINSKI ODBOR
LEDAVA
OBČINSKI ODBOR
ČRENŠOVCI
OBČINSKI ODBOR
TURNISCE
OBČINSKI ODBOR
ODRANCI
OBČINSKI ODBOR
KOBILJE

Spoštovani občani!

Vabimo vas, da se v nedeljo srečamo
na volišču in oddamo glas ZA naše
kandidate:

za županjo OBČINE LEDAVA
ga. MARIJO DOMINKO,
za župana OBČINE ČRENŠOVCI
g. STANETA GERIČA,
za župana OBČINE ODRANCI
g. IVANA MARKOJO,
za župana OBČINE KOBILJE
g. PAVLA NEMETA
in ZA naše kandidate za svetnike.

VZEMIMO USODO V SVOJE ROKE!

**SKUPAJ
BOMO ZMOGLI!**

Nad dvanajst tisoč Pomurcev je že zaupalo svoje certifikate Pomurski investicijski družbi d.d.

Mi, bančniki in borzniki LB Pomurske banke d.d. in Pomurske družbe za upravljanje skladov d.d., vemo, kako jih dobro investirati!

Delnice Pomurske investicijske družbe d.d. lahko vpišete do konca javne ponudbe delnic ali najkasneje do 17.1. 1995

Na okencih LB Pomurske banke d.d.

V pomurskih enotah Agencije za plačilni promet (SDK)

Na več kot osemdesetih drugih pooblaščenih vpisnih mestih v Pomurju

POMURSKA INVESTICIJSKA DRUŽBA

naložba v domači kraj

Delavski svet podjetja

KG Rakičan, iz Rakičana, Lendavska 5,

na podlagi 51. člena Statuta podjetja razpisuje delovno mesto

– direktorja podjetja

za čas štirih let oziroma do dokončanja lastninskega preoblikovanja podjetja.

Poleg splošnih pogojev mora imeti kandidat:

- visokošolsko izobrazbo kmetijske ali ekonomske smeri
- štiri leta ustreznih delovnih izkušenj.

Vloge z ustrežno dokumentacijo naj kandidati dostavijo v 8 dneh od objave razpisa na upravo podjetja Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, Rakičan, Lendavska 5.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 8 dneh po sprejemu ustreznega sklepa.

KMETIJSKA ZADRUGA LENDA, z.o.o.
Lendava, Partizanska ulica 5

razpisuje

po sklepu upravnega odbora delovno mesto

direktorja kmetijske zadruga

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- visokošolska ali višješolska izobrazba agronomske, veterinarske, agroživilske, ekonomske ali pravne usmeritve
- vsaj pet let delovnih izkušenj

Kandidati naj priložijo dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev in pisno predstavijo svoj program razvoja zadruga.

Prijave naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov Kmetijska zadruga Lendava, z.o.o., Lendava Partizanska ulica 5 s pripisom »za razpis direktorja«.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili najkasneje v 30 dneh po izbiri.

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščam, da sem sedež odvetniške pisarne preselil iz Gornje Radgone v Mursko Soboto, Slomškova 9 (tel./telefaks 069 31 199).

**ADVOKAT
FRANC WEINDORFER
M. Sobota, Slomškova 9
Tel./telefaks (069) 31 199
69000 Murska Sobota**

UGODNE OBRESTI IN NAJHITREJŠA POT DO DENARJA

**LIUBLJANSKA
ZASTAVLJALNICA
LOMBARDSKA HIŠA**
Podružnica Maribor,
Glavni trg 17 b/III
tel.: (062) 224-617, 224-619
fax: (062) 29-586

GOTOVINSKA POSOJILA NA OSNOVI

- nepremičnin
- osebnega dohodka, pokojnin
- premičnin, kot so avtomobili, umetniška dela, zlato, vrednostni papirji, tehnični predmeti.

ODKUPUJEMO ZLATO PO DNEVNO NAJVIŠJIH CENAH

Najslajših 5% je vaših!

Ob 25-letnici industrijske proizvodnje vozil

Renault v Sloveniji podarjamo

vsem svojim kupcem

5% popusta

za vozila Renault 5 in Clio,

izdelana v Revozu.

Ponudba velja od 1. novembra

do 31. decembra 1994

za vsa vozila, vplačana in prevzeta v salonih

Renault do konca leta.

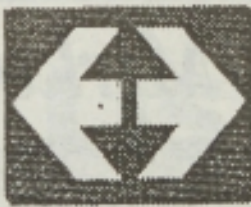
Vse najboljše!

**JERUZALEM
ORMOŽ**

Servisno-prodajni center Ormož, Hardek 44c,
tel. 062/701 106, telefaks 062/702 351

25 LET V SLOVENIJI
RENAULT

BAREX

export-import

z naslednjimi pogoji:

- KV-prodajalec (IV. stopnja izobrazba)
- voznški izpit B-kategorije
- odslužen vojaški rok
- zaželena praksa pri prodaji keramike

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na gornji naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh.

BAREX, d.o.o.
Cankarjeva ul. 39
Murska Sobota

objavlja prosto delovno mesto

PRODAJALCA

RELAX RELAX
069 / 22-928

**predbožična, božična in
novoletna POTOVANJA**

- MADŽARSKA že od 109 DEM
- RIM že od 219 DEM
- PARIZ že od 289 DEM

ob morju (paket) že od 159 DEM

NEVERJETNO

SMUČANJE V AVSTRIJI
(GERLITZEN ALPEIN)

**7 x POLPENZION
ŽE OD 199 DEM**

**zahtevajte katalog
poslali ga bomo na vaš naslov**

Lendavska 19
Murska Sobota

RELAX RELAX
069 / 22-928

**Vestnik je
z vami!**

**Mobilni telefoni
že od 1840 DEM!**

Pyramidia

Murska Sobota
Mladinska 8

**069/31-633
0609-613-372**

CIBUS DESIGN

**ABC POMURKA
INTERNATIONAL**

Mednarodna trgovina
MURSKA SOBOTA d.o.o.

Murska Sobota, Lendavska 11,
razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osebnega avtomobila GOLF JXD, leto izdelave 1987, prevoženih 174.000 km, reg. št. MS DS-688, za izključno ceno 350.000,00 SIT.

Javna dražba bo v sredo, 7. 12. 1994, ob 14. uri, na dvorišču poslovne zgradbe, v Lendavski 11 v Murski Soboti.

Interesenti si lahko vozilo ogledajo na parkirnem prostoru pred poslovno zgradbo v Lendavski 11 v Murski Soboti.

Pred dražbo morajo interesenti plačati varščino v višini 10% od izključne cene vozila. Prometni davek plača kupec.

Prijazno do imetnikov certifikatov!

Zloženka, ki ste jo v teh dneh prejeli na dom, je najbolj enostavna pot za dobro naložbo vašega certifikata.

Odprete, preberete.
Izpolnite pooblastilo.
Se napotite do najbližjega poštneja nabiralnika.
In to je vse.
Preprosto kot le kaj.

NACIONALNA FINANČNA DRUŽBA

Problematična družba za upravljanje investicijskih skladov

Trdinova 4, Ljubljana, telefon 061 131 03 55

SGP POM-GRAD MURSKA SOBOTA, d.o.o.
Štefana Kovača 10, Murska Sobota

Vabi

vse zaposlene, nekdanje zaposlene in upokojene delavce, da vložijo v hrambo svoje lastniške certifikate za interno razdelitev 20 % osnovnega kapitala podjetja.

Delavci naj se v tednu od 5. 12. 1994 do 9. 12. 1994 osebno oglašijo v podjetju. S seboj naj prinesejo osebno izkaznico in obvestilo o znesku in možnosti uporabe certifikata, ki so ga prejeli konec lanskega leta. Kot izraz vaše volje boste podpisali izpolnjeno PRISTOPNICO in NAKAZNICO.

V zgoraj navedenem času od 5. 12. 1994 do 9. 12. 1994 bomo organizirali zbiranje certifikatov v hrambo na treh mestih:

1. V Lipovcih na sedežu družbe ABI za delavce, zaposlene v tej družbi.
2. V M. Soboti na Bakovski cesti 33 na sedežu družbe Nizkogradnje za delavce družbe Nizkogradnje in za delavce družbe Visokogradnje, zaposlene na tej lokaciji in
3. V Murski Soboti, Štefana Kovača 10, na sedežu podjetja za vse druge zaposlene delavce, za nekdanje zaposlene in za upokojene delavce.

Po navedenem roku bomo zbirali certifikate v hrambo le v Murski Soboti, Štefana Kovača 10, na sedežu podjetja. Ta rok bo trajal do konca uradnega roka javnega poziva upravičencev do interne razdelitve, ki bo objavljen v dnevniku Delo.

**Niste sami
Vestnik je
z vami!**

LOKASTAR

Škofja Loka
Proizvodnja in trgovina
d.o.o.

Lokastar, d.o.o., išče
sodelavca za kontrolo.

Zaželjena je srednjšolska izobrazba življenjske stroke.

Informacije po tel. 066/ 631 302

MAČKOVCI – Pred kratkim so priključili sedem novih digitalnih telefonskih central na Goričkem, in sicer v Mačkovcih, Križevcih, Šalovcih, Gornjih Petrovcih, pri Gradu, v Rogaševcih in Kuzmi. Prihodnje leto pa je predvidena montaža nove centrale

v upravni zgradbi PTT-podjetja v Murski Soboti. MJ

MURSKA SOBOTA – Upravni odbor PTT-podjetja Slovenije je za novega pomočnika generalnega direktorja v Murski Soboti imenoval inž. elektrotehnike Jožeta Ka-

vaša, ki je bil doslej pomočnik Zoltana Severja. Ta je poslej njegov svetovalec v poslovnih enoti. MJ

KROG – S pomočjo krajevnega samoprispevka in občinskega proračuna so po-

kriti vsi stroški, ki so jih imeli v tem kraju z letošnjim asfaltiranjem 11 vaških ulic. Skupna vrednost opravljenih del, ki so jih opravili delavci Pomgrada-Nizkogradenj, znaša več kot 5,2 milijona tolarjev. Prav zdaj pa poteka gradnja večnamenske dvorane. MJ

V Gornjih Črncih čakajo na obljube

So nanje na občini pozabili?

Čeprav je bil še kar lep jesenski dopoldan, je kazalo, da zunaj ni nikogar. Domačini so torej mleko že oddali, na njivah je v glavnem vse postorjeno, zato se držijo bolj notri. Pa gremo še en krog, smo si dejali.

No, najprej je pritegnila našo pozornost krajevna tabla, na kateri piše... ne boste verjeli, skoraj se ne da prebrati, da gre za Gornje Črnce. Le kaj si, na primer, misli kakšen tujec, ko pride v vas? Le kje je še kakšna tako zanemarljiva oziroma zarjavela tabla, ki označuje kraj?

V drugo je šlo bolje. Že pri prvi hiši je bil zunaj DRAGO BUČEK. Najbrž nas je opazil, kako fotografiramo tisto čudno tablo, pa ga je zanimalo, zakaj to počnemo. Ko smo mu dejali, da smo od Vestnika, mu je bilo skoraj malo nerodno, da bodo še drugi zvedeli (in videli), kakšna »dobrodošlica« čaka nekoga, ki pride v njihovo vas. No, morda pa se bodo zaradi tega zganili tisti, ki bi morali takšno tablo že zdavnaj zamenjati oziroma poskrbeti, da bi to storili drugi.

Drago pa je poleg tega še mislil, če smo morda prišli gledat tudi cesto, ki pelje skozi tisti del vasi. Že leta 1992 so namreč začeli zbirati denar za asfaltiranje, saj jim je bilo obljubljeno, da če bodo zagotovili svoj delež, bo občina Murska Sobota poskrbela za asfaltiranje. Njemu je bilo naloženih 6 obrokov po 3.750 tolarjev, kar je tudi poravnal. Ker je zdaj vse tiho, ga zanima, kje je pravzaprav ta denar in ali bodo njihovo cesto sploh asfaltirali. Gre za odsek v dolžini 1,2 kilometra.

Drugi problem, ki žuli Draga Bučka, pa je podtalnica,

ki prodira v njegov studenec, iz katerega ima speljan vodovod za gospodinjstvo in avtomehanično obrt. Studenec so skopali pred 10 leti, globok je okrog 20 metrov, in vsi so ugotavljali, da je voda dokaj čista. Ko pa si je Drago urejal soglasja za obrt, je sanitarna inšpekcija ugotovila, da je v vodi preveč fekalij. Od česa le, je zaskrbelo Draga. Gnojišča pri njih nimajo, od sosedov pa tudi ne more pronicati k njim. Ko je vso stvar malo bolj proučil, je ugotovil, da je kriv bližnji občestni jarek, v katerega se steka voda z vseh strani, nihče pa tega jarka ne očisti oziroma poglobi, da bi voda sproti odtekal.

Da bi zvedeli kaj več, kako je pravzaprav s to gornječrncsko cesto, smo se kasneje ustavili še na sedežu KS Cankova. Predsednik g. Obal nam je pokazal dokumentacijo, med katero je tudi pritožba na Izvršni svet SO Murska Sobota, v kateri navajajo, da se ne strinjajo z uvrstitvijo omenjene ceste v prednostni B-program posodabljanja občinskih cest. Vaščani Gornjih Črnc so med prvimi poravnali svoj delež za to cesto, ki je večkrat skoraj neprevozna. Krajevna skupnost je v ta namen najela celo občinsko posojilo, ki ga je medtem že poravnala. V pogovorih s predstavniki izvršnega sveta je bilo rečeno, da bodo prišli na vrsto v letu 1994, če bodo pravočasno poskrbeli za lastno udeležbo. To so storili, zdaj pa...?

Krajevna skupnost Cankova torej ni kriva, da je cesta skozi Gornje Črnce še vedno takšna, kot je bila leta 1992, ko so zbirali denar za njeno posodobitev. Račune bo morala položiti občinska vlada v Murski Soboti, ki je, kot kaže, preveč širokogrudno obljubljala tisto, česar ni bilo možno uresničiti v predvidenem roku.

JOŽE GRAJ

Da človek v stiski ne bi bil sam

Uspešno delo območne Karitas

Leto družine gre h koncu, zato je prav, da se ozremo po opravljenem delu v območni Karitas, hkrati pa si zadamo naloge za prihodnje leto. Med nami so namreč ljudje, ki jim je treba pomagati v duhovni in materialni stiski.

V okviru beltinske župnijske Karitas so pripravili več srečanj za starše in vzgojitelje. Bila je tudi t. i. starševska proslava. Večja prireditev v Beltincih pa je bila 20. novembra, kjer so pripravili širši pogovor o družini. V program pomurske Karitas se je vključilo tudi Društvo medicinskih sester Pomurja, ki je imelo v Banovcih srečanje, namenjeno družini. Predavala jim je Vanja Kržan pod geslom Za življenje gre. Sprejet je bil sklep, da se medicinske sestre in drugi s tega področja dejavnije vpnejo v delo za srečno družino. Strokovno srečanje je bilo tudi v Murski Soboti, kjer so govorili o problematiki nosečnosti mladoletnic, o materinski šoli, odgovornem starševstvu in srečni družini. Eno najprijetnejših srečanj je bilo v Rimu na srečanju družin, kjer je bilo tudi nekaj aktivistov Karitas iz Pomurja.

J. Ž.

Najslajših 5% je vaših!

Ob 25-letnici industrijske proizvodnje vozil

Renault v Sloveniji podarjamo

vsem svojim kupcem

5% popusta

za vozila Renault 5 in Clio,

izdelana v Revozu.

Ponudba velja od 1. novembra

do 31. decembra 1994

za vsa vozila, vplačana in prevzeta v salonih

Renault do konca leta.

Vse najboljše!

AVTOSERVIS

»ŠKAFAR« BRATONCI, telefon: 42 283

Sava - Semperit po odličnosti poslovanja druga v Evropi

Mednarodno potrdilo o kakovosti in odličnosti poslovanja

ISO 9001,

je SAVI - SEMPERIT podelila specializirana agencija za preverjanje kakovosti BVQI s sedežem v Londonu.

Takšno potrdilo sta v lanskem letu že pridobili naši tovarni SAVA - VIST in SAVA - VELO.

Sodelavcem tovarne SAVA - SEMPERIT iskreno čestitamo, vsem Savčanom, kupcem, poslovnim partnerjem in bodočim delničarjem pa se zahvaljujemo za zaupanje, ki ga bomo utrjevali tudi v prihodnje.

Predstojništvo korporacije

Sava

VESTNIK

VESTNIK

je za bralca vedno aktualen časopis.

je časopis, na katerega se morate naročiti!

NAROČILNICA

Če ga želite prebirati, izrežite in pošljite na naslov:

VESTNIK, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota

Podpisani:

Ulica:

Kraj in poštna št.:

NAROČAM VESTNIK

Pošiljati začnete:

Podpis naročnika:

VESTNIK

Vas bo obiskal vsak

teden; je tisti, ki Vam bo povedal, kaj in kako ravnajo z vašo usodo BOGOVI!

Oglašujte v Vestniku

motorna vozila

FORD ESCORT 1.1, starejši letnik, neregistriran, prodam v celoti ali po delih. Tel.: 46 199.

FORD ESCORT 1.3, letnik 1988, prevoženih 60.000 km, sive kovinske barve, prodam. Tel.: 21 393.

FORD ESCORT, letnik 1979, prodam. Franc Gumilar, Kajuhova 25, M. Sobota, tel.: 24 005.

BMW 320, letnik 1978, na novo registriran, v dobrem stanju, dodatno opremljen, prodam. Ropoča 33.

JUGO KORAL 45, letnik 1988, prodam. Slavko Hari, Lendavska 13, M. Sobota, zvečer.

125 PZ, letnik 1982, prevoženih 45.000 km, za rezervne dele, prodam. Tel.: 88 064.

AUDI 50 prodam. Murski Črnci 31b, tel.: 46 440.

JUGO 45, letnik 1990, in starejšo hišo z gospodarskim poslopjem prodam. Tel.: 54 136.

ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1986, registrirano do julija 95, ugodno prodam. Tel.: 46 753.

AVTO PEUGEOT 405 GR, letnik 1990, prodam za 15.800 DEM. Tel.: 61 335.

DIANO, letnik 1979, prodam. Tel.: 77 095.

živali

PUJSKE prodam. Jože Pertoci, Tro-povci, Jordan 18.

KRAVO S TELETOM prodam. Jože Mužinič, Šafarsko 29, p. Ljutomer.

KRAVO, brejo 8 mesecev, in 1500 l vina renski rizling, prodam. Tel.: 76 533, zvečer.

V SOBOTO, 3. 12., IN NEDELJO, 4. 12., VAS VABI

GOSTILNA ZELKO IZ PEČAROVCA NA DOMAČE KOLINE Z BUJTO REPO.

RADIESTEZIJA BIOENERGIJA

SOBOTA, 10. 12., ob 16.00

16-urni tečaj -

I. OSNOVNA ŠOLA,

Štefana Kovača 32

Informacije: 069/22 045

Pomagaj sebi in drugim!

TELICO, visoko brejo, kontrola A, prodam. Murska ulica 43, Krog.

BREJO SVINJO prodamo. Dolnji La-koš 5a, tel.: 75 141.

KOKOŠI MLADE NESNICE, v za-četku nesnosti, lahko naročite po tel.: 82 401. Dostava na dom.

NESNICE, MLADE JARČICE, pa-sme hixen in golden komet super braun (rjave), uvoz iz Nemčije, prodaja Perut-niško podjetje FARMA PRI MOSTU, d.o.o., po zelo ugodni ceni. Jarčice so tik pred nesnostjo. Nesnost zagotovljena v dveh tednih. Za vsakih deset kupljenih jarčic dobi kupec eno zastoj.

Jarčice so ustrezno cepljene, kar prodajalec jamči z vso ustrežno dokumenta-cijo. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 24-393, gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, gostilna Zelezen, Beznovci, tel.: 49 025, zidarstvo Da-rinka Zamuda, Galušač, Videm ob Ščavnici, tel.: 68 044.

PSIČKO, pasme rotweiler, staro 13 ted-nov, odlični staršev, ugodno prodam. Tel.: 43 131.

KRAVO, s tretjim teletom, staro 4 leta, prodam. Strukovci 25.

30 AROV MEŠANEGA GOZDA v Košarovcih prodam. Tel.: 51 521.

PARCELO NA JANŽEVEM VRHU ob asfaltni cesti prodam. Tel.: 062 23 422.

ENOSOBNO STANOVANJE, 38 m², v M. Soboti prodam. Tel.: 24 915.

VINOGRAD v Lendavskih gorica-h ugodno prodam. Virag, Trnje 5.

KROŽNE BRANE, 20 diskov, pro-dam. Strukovci 8.

KOMBANI ZMAJ 142 z dvema adap-terjema in enoredni obiralnik za koruzo prodam. Puževci 34.

KOSILNICO RCS, dobro ohranjeno, prodam. Irma Cigut, Moravske Toplice, Cuber 35, tel.: 48 299.

KMETOVALCI, AGROIZBIKA KRAJF ugodno prodaja sestavne dele za generalno popravilo motorjev za traktorje Ursus, Zetor, Univerzal, Fiat Štore, IMT, Tomo Vinkovič, Torpedo, Deutz. V zalogi imamo vedno vse vrste akumulatorjev Vesna in Topla, gume za traktorje Barum itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite. Priporočila se Agroizbira Kranj, tel.: 064 324 802.

ŽITNI KOMBANI ZMAJ 142, z adap-terjem, prodam. Tel.: 87 502.

TRAKTOR IMT 539, letnik 1990, 380 delovnih ur, s kabino in kompresorjem, prodam. Moščanci 60.

BLIZU CENTRA MURSKO SO-BOTE prodamo komfortno hišo z mož-nostjo trgovinske ali poslovne dejavnos-ti na 1200 m² parcele. V račun vza-memo tudi 3-sobno stanovanje v M. So-boti. B.I.K., d.o.o., Nepremičnine, Kardoševa 1, M. Sobota, tel.: 21 049.

STANOVANJSKO HIŠO v Gančanih, starejšo, s 15-arsko parcelo, in 60 arov njive ter termoakumulacijsko peč, malo rabljeno, prodam. Tel.: 41 449.

VINOGRAD v Filovcih z majhno bru-narico in urejeno majhno kuhinjo, 350 trsov laškega rizinga in 350 burgundca, 4. letnik, vodovod, asfalt in plačana elektrika, prodam. Tel.: 26 567.

STANOVANJSKO HIŠO v KURŠEN-CIH 36A, p. Mala Nedelja, ogrevano, s 4 ha zemlje, z gospodarskih poslopjem in delno mehanizacijo, prodam.

TRISOBNO STANOVANJE, 84 m², v središču mesta Gradec prodam ali od-dam. Cena 2.500.000,00 ATS. Tel.: 03142 85 283, od 18. do 21. ure.

MEDETAŽNO HIŠO na lepi parceli v Murski Soboti prodam. Tel.: 24 493 ali (061) 347 849.

DVOINPOL- ALI TROSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti ali starejšo hišo v M. Soboti ali bližnji oko-lici kupim. Tel.: 26 351, zvečer.

DVOINPOL- ALI TROSOBNO STANOVANJE v stro-gem centru Lendave, 50 m², prodam. Tel.: 75 415.

30 AROV MEŠANEGA GOZDA v Košarovcih prodam. Tel.: 51 521.

PARCELO NA JANŽEVEM VRHU ob asfaltni cesti prodam. Tel.: 062 23 422.

ENOSOBNO STANOVANJE, 38 m², v M. Soboti prodam. Tel.: 24 915.

VINOGRAD v Lendavskih gorica-h ugodno prodam. Virag, Trnje 5.

KROŽNE BRANE, 20 diskov, pro-dam. Strukovci 8.

KOMBANI ZMAJ 142 z dvema adap-terjema in enoredni obiralnik za koruzo prodam. Puževci 34.

KOSILNICO RCS, dobro ohranjeno, prodam. Irma Cigut, Moravske Toplice, Cuber 35, tel.: 48 299.

KMETOVALCI, AGROIZBIKA KRAJF ugodno prodaja sestavne dele za generalno popravilo motorjev za traktorje Ursus, Zetor, Univerzal, Fiat Štore, IMT, Tomo Vinkovič, Torpedo, Deutz. V zalogi imamo vedno vse vrste akumulatorjev Vesna in Topla, gume za traktorje Barum itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite. Priporočila se Agroizbira Kranj, tel.: 064 324 802.

ŽITNI KOMBANI ZMAJ 142, z adap-terjem, prodam. Tel.: 87 502.

TRAKTOR IMT 539, letnik 1990, 380 delovnih ur, s kabino in kompresorjem, prodam. Moščanci 60.

BLIZU CENTRA MURSKO SO-BOTE prodamo komfortno hišo z mož-nostjo trgovinske ali poslovne dejavnos-ti na 1200 m² parcele. V račun vza-memo tudi 3-sobno stanovanje v M. So-boti. B.I.K., d.o.o., Nepremičnine, Kardoševa 1, M. Sobota, tel.: 21 049.

STANOVANJSKO HIŠO v Gančanih, starejšo, s 15-arsko parcelo, in 60 arov njive ter termoakumulacijsko peč, malo rabljeno, prodam. Tel.: 41 449.

VINOGRAD v Filovcih z majhno bru-narico in urejeno majhno kuhinjo, 350 trsov laškega rizinga in 350 burgundca, 4. letnik, vodovod, asfalt in plačana elektrika, prodam. Tel.: 26 567.

STANOVANJSKO HIŠO v KURŠEN-CIH 36A, p. Mala Nedelja, ogrevano, s 4 ha zemlje, z gospodarskih poslopjem in delno mehanizacijo, prodam.

TRISOBNO STANOVANJE, 84 m², v središču mesta Gradec prodam ali od-dam. Cena 2.500.000,00 ATS. Tel.: 03142 85 283, od 18. do 21. ure.

MEDETAŽNO HIŠO na lepi parceli v Murski Soboti prodam. Tel.: 24 493 ali (061) 347 849.

DVOINPOL- ALI TROSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti ali starejšo hišo v M. Soboti ali bližnji oko-lici kupim. Tel.: 26 351, zvečer.

DVOINPOL- ALI TROSOBNO STANOVANJE v stro-gem centru Lendave, 50 m², prodam. Tel.: 75 415.

30 AROV MEŠANEGA GOZDA v Košarovcih prodam. Tel.: 51 521.

PARCELO NA JANŽEVEM VRHU ob asfaltni cesti prodam. Tel.: 062 23 422.

ENOSOBNO STANOVANJE, 38 m², v M. Soboti prodam. Tel.: 24 915.

VINOGRAD v Lendavskih gorica-h ugodno prodam. Virag, Trnje 5.

KROŽNE BRANE, 20 diskov, pro-dam. Strukovci 8.

kmetijska mehanizacija

KROŽNE BRANE, 20 diskov, pro-dam. Strukovci 8.

KOMBANI ZMAJ 142 z dvema adap-terjema in enoredni obiralnik za koruzo prodam. Puževci 34.

KOSILNICO RCS, dobro ohranjeno, prodam. Irma Cigut, Moravske Toplice, Cuber 35, tel.: 48 299.

KMETOVALCI, AGROIZBIKA KRAJF ugodno prodaja sestavne dele za generalno popravilo motorjev za traktorje Ursus, Zetor, Univerzal, Fiat Štore, IMT, Tomo Vinkovič, Torpedo, Deutz. V zalogi imamo vedno vse vrste akumulatorjev Vesna in Topla, gume za traktorje Barum itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite. Priporočila se Agroizbira Kranj, tel.: 064 324 802.

ŽITNI KOMBANI ZMAJ 142, z adap-terjem, prodam. Tel.: 87 502.

TRAKTOR IMT 539, letnik 1990, 380 delovnih ur, s kabino in kompresorjem, prodam. Moščanci 60.

BLIZU CENTRA MURSKO SO-BOTE prodamo komfortno hišo z mož-nostjo trgovinske ali poslovne dejavnos-ti na 1200 m² parcele. V račun vza-memo tudi 3-sobno stanovanje v M. So-boti. B.I.K., d.o.o., Nepremičnine, Kardoševa 1, M. Sobota, tel.: 21 049.

STANOVANJSKO HIŠO v Gančanih, starejšo, s 15-arsko parcelo, in 60 arov njive ter termoakumulacijsko peč, malo rabljeno, prodam. Tel.: 41 449.

VINOGRAD v Filovcih z majhno bru-narico in urejeno majhno kuhinjo, 350 trsov laškega rizinga in 350 burgundca, 4. letnik, vodovod, asfalt in plačana elektrika, prodam. Tel.: 26 567.

STANOVANJSKO HIŠO v KURŠEN-CIH 36A, p. Mala Nedelja, ogrevano, s 4 ha zemlje, z gospodarskih poslopjem in delno mehanizacijo, prodam.

TRISOBNO STANOVANJE, 84 m², v središču mesta Gradec prodam ali od-dam. Cena 2.500.000,00 ATS. Tel.: 03142 85 283, od 18. do 21. ure.

MEDETAŽNO HIŠO na lepi parceli v Murski Soboti prodam. Tel.: 24 493 ali (061) 347 849.

DVOINPOL- ALI TROSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti ali starejšo hišo v M. Soboti ali bližnji oko-lici kupim. Tel.: 26 351, zvečer.

DVOINPOL- ALI TROSOBNO STANOVANJE v stro-gem centru Lendave, 50 m², prodam. Tel.: 75 415.

30 AROV MEŠANEGA GOZDA v Košarovcih prodam. Tel.: 51 521.

PARCELO NA JANŽEVEM VRHU ob asfaltni cesti prodam. Tel.: 062 23 422.

ENOSOBNO STANOVANJE, 38 m², v M. Soboti prodam. Tel.: 24 915.

VINOGRAD v Lendavskih gorica-h ugodno prodam. Virag, Trnje 5.

KROŽNE BRANE, 20 diskov, pro-dam. Strukovci 8.

KOMBANI ZMAJ 142 z dvema adap-terjema in enoredni obiralnik za koruzo prodam. Puževci 34.

KOSILNICO RCS, dobro ohranjeno, prodam. Irma Cigut, Moravske Toplice, Cuber 35, tel.: 48 299.

KMETOVALCI, AGROIZBIKA KRAJF ugodno prodaja sestavne dele za generalno popravilo motorjev za traktorje Ursus, Zetor, Univerzal, Fiat Štore, IMT, Tomo Vinkovič, Torpedo, Deutz. V zalogi imamo vedno vse vrste akumulatorjev Vesna in Topla, gume za traktorje Barum itd. Predno se odločite za nakup, nas pokličite. Priporočila se Agroizbira Kranj, tel.: 064 324 802.

ŽITNI KOMBANI ZMAJ 142, z adap-terjem, prodam. Tel.: 87 502.

TRAKTOR IMT 539, letnik 1990, 380 delovnih ur, s kabino in kompresorjem, prodam. Moščanci 60.

BLIZU CENTRA MURSKO SO-BOTE prodamo komfortno hišo z mož-nostjo trgovinske ali poslovne dejavnos-ti na 1200 m² parcele. V račun vza-memo tudi 3-sobno stanovanje v M. So-boti. B.I.K., d.o.o., Nepremičnine, Kardoševa 1, M. Sobota, tel.: 21 049.

STANOVANJSKO HIŠO v Gančanih, starejšo, s 15-arsko parcelo, in 60 arov njive ter termoakumulacijsko peč, malo rabljeno, prodam. Tel.: 41 449.

VINOGRAD v Filovcih z majhno bru-narico in urejeno majhno kuhinjo, 350 trsov laškega rizinga in 350 burgundca, 4. letnik, vodovod, asfalt in plačana elektrika, prodam. Tel.: 26 567.

STANOVANJSKO HIŠO v KURŠEN-CIH 36A, p. Mala Nedelja, ogrevano, s 4 ha zemlje, z gospodarskih poslopjem in delno mehanizacijo, prodam.

TRISOBNO STANOVANJE, 84 m², v središču mesta Gradec prodam ali od-dam. Cena 2.500.000,00 ATS. Tel.: 03142 85 283, od 18. do 21. ure.

MEDETAŽNO HIŠO na lepi parceli v Murski Soboti prodam. Tel.: 24 493 ali (061) 347 849.

DVOINPOL- ALI TROSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti ali starejšo hišo v M. Soboti ali bližnji oko-lici kupim. Tel.: 26 351, zvečer.

DVOINPOL- ALI TROSOBNO STANOVANJE v stro-gem centru Lendave, 50 m², prodam. Tel.: 75 415.

30 AROV MEŠANEGA GOZDA v Košarovcih prodam. Tel.: 51 521.

PARCELO NA JANŽEVEM VRHU ob asfaltni cesti prodam. Tel.: 062 23 422.

ENOSOBNO STANOVANJE, 38 m², v M. Soboti prodam. Tel.: 24 915.

VINOGRAD v Lendavskih gorica-h ugodno prodam. Virag, Trnje 5.

KROŽNE BRANE, 20 diskov, pro-dam. Strukovci 8.

KOMBANI ZMAJ 142 z dvema adap-terjema in enoredni obiralnik za koruzo prodam. Puževci 34.

OTROŠKO POSTELJO, novo, z jogi-jem in voziček prodam. Cvetkova 3, M. Sobota, tel.: 22 853.

POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO, se-dežno garnituro in omaro prodam naj-boljšemu ponudniku. Tel.: 32 472.

KIOSK v Murski Soboti v Lendavski ulici dam v najem. Primeren za vsako obrt. Tel.: 31 365.

Preklic! Preklicujem veljavnost zaključnega spri-čevala, izdanega v šol. letu 1973/74, Viktor Vučak, Strukovci 45.

BARVNI TELEVIZOR ORION z vgrajenim videorekorderjem, pralni stroj Gorenje in moped avtomatik ugodno prodam. Tel.: 45 408.

Preklic! Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 290025, izdane pri HKS Panonka M. Sobota, Bela Dervarič, Lemerje 40.

POLAVTOMATSKI SITOTISKAR-SKI STROJ SIASPRINT - NOVA-PRES II, format A2, ugodno prodam. Tel.: 32 372.

Preklic! Preklicujem veljavnost zaključnega spri-čevala Srednje kovinarske šole v Mari-boru, izdanega leta 1968, Milan Hul, Grad 183.

NUJNO IŠČEM SOBO s souporabo kopalnice. Pomagam tudi v gospodinj-stvu. Tel.: 31 415, od 9. do 13. ure.

ENOOSNE PRIKOLICE, 3t po 299.000 SIT, dvoosne, 5t po 499.000 SIT in traktorje Masey Ferguson 110 KS 2.132.000 SIT prodajo. Tel.: 82 580.

ELEKTRIČNI VILICAR, nosilnost 700kg, za 2.500 DEM, nakladalnik KARLO PESHI za 3.000 DEM in stroj za izdelavo betonske opeke za 3.500 DEM prodam. Tel.: 76 329.

NOVO TERMOAKOMULACIJSKO PEČ 2,5kW, kuhinjske elemente, raz-tegljivi kavč in pomivalno korito napro-daj. Tel.: 42 881.

TRAČNO ŽAGO, primerno za rezanje železa in lesa, prodam. Cena po dogo-voru. Tel.: 66 205.

SEDEŽNO GARNITURO, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Tel.: 21 292.

LADJSKI POD, 590 SIT, z dostavo, smrekov, suh, I. kakovosti, prodam. Tel.: (063) 451 082.

ŠTEDIŠNIK (4 elektrika + 2 plin), ma-hagonijevo stensko oblogo in izpušno cev za ford siero ugodno prodam. Tel.: 26 544.

DVE OKNI Z ROLETAMI 140x140 prodam in nedokončan poslovni prostor pri šoli v Beltincih, možnost bifeja, trgo-vine ali mesnice, dam v najem. Panon-ska ul. 37.

STONEDIVER - razno

ODPRAVITE PLEŠAVOST ZA VSELEJ LIPONAIR - SVETOVNI HIT Stegne 27 tel.: 061/57 18 75

OGLASNIK

GOSPODAR DOBREGA NAKUPA Komerc oglasnik

2.000 Štajerake iz PREKMURJA Koroške

PREZPLAČNE OGLASE 062/25-795

Osleje v vsaki številki: ŽEJNI FRANC in njegova VROČA zgodba knjižarka, humor, avtomobilske novosti NA VSEH KIOSKIH. CENA 80 SIT

SATELITSKI SISTEMI

PACE in LASAT

od 399 DEM. TAF, Trnje 61, tel.: 70 021.

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, tašča, stara mama in prababica

Estera Pozvek

iz Nuskove

Vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala.

Žalujoci vs

Ne morem iz zemlje kot drobna semena,
da segli bi zopet si v tople dlani,
med nami je krsta lesena
in tišina prsti.

Miran Šneler

1. 12. 1964–1. 12. 1994

Hčerka Nataša z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage
sestre in tete

Marije Škrilec

roj. Poredoš
iz Murske Sobote

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem,
sosedom in vsem, ki so v težkih trenutkih sočustvo-
vali z nami in se poklonili njenemu spominu s toplo
mislijo ali besedo.

Žalujoci: brat Karel, sestra Juliška in nečakinja
Erika z družinami

Že vile sojenice so ti postale
v zibelko težko življenje;
prestal si trnjevo pot,
sedaj si se preselil v večnost.

ZAHVALA

14 dni po 90. letu se je poslovil od nas
dobri mož in skrbni oče

Andrej Vučko

iz Gor. Bistrice 15

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem,
ki ste prišli na njegov pogreb. Posebna hvala g. kaplanu za tako
lep obred in pevskemu zboru za odpete žalostinke ter dr. Ivanu
Carju iz Beltincev, ki ga je obiskoval na domu.
Prav vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

Skrb, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
V domu našem ostala je praznina,
a v naših srcih bolečina.

V SPOMIN

Danes mineva žalostno leto, odkar
nas je zapustil naš dragi mož, oče,
dedek, pradedek

Franc Kranjec

iz Sotine

Vsem, ki se ga spominjate in prihajate na njegov grob, iskrena
hvala.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

Lepo je bilo živeti
z našo mamo.

ZAHVALA

V 84. letu starosti je tiho zaspala
najina dobra mama

Marija Škrilec

roj. Poredoš
iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi najine drage mame se zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in zavarovalnici
Triglav iz M. Sobote, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti,
darovali cvetje in v druge namene ter nama izrazili pisno in
ustno sožalje.

Lepa hvala družini Frumen iz Murske Sobote, ki nama je
v najtežjih trenutkih vsestransko pomagala. Posebej se zahva-
ljujemo dr. Štivanu in dr. Felkarju za dolgoletno zdravljenje,
patronažnim sestram ter zdravnikom in zdravstvenemu osebju
internega oddelka bolnišnice Rakičan za lajšanje bolečin v zad-
njih dneh njenega življenja. Iskrena hvala seniorju g. Novaku za
pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in g. prof. Štefanu
Zrinskemu za odigrano Tišino.

Globoka žalujoca: hčerka Greta z možem Aleksandrom

Bil si junaški v svojem trpljenju,
tiha in mirna bila tvoja je pot.
Brez slovesa bil je tvoj odhod,
ostala nam je bolečina in boleč
spomin nate.

V SPOMIN

2. decembra minevajo 4 leta žalo-
sti, odkar je prenehalo biti lju-
beče srce našemu dragemu
možu, očetu, tastu, staremu
očetu in pradedku

Jožetu Trstenjaku

iz Gorice

V globoki žalosti vsi tvoji najdražji

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
hotezen je bila močnejša od
življenja ...

ZAHVALA

Po hudi boleznini nas je v 69. letu za vedno
zapustila draga žena, mama in stara mama

Karolina Baler

roj. Sušina
iz Sebebores

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
znancem in sosedom, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam v teh
težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ali v dobrodelne
namene. Hvala vsem tistim, ki ste našli besedo tolažbe ter ji vili žarek
upanja v času njene hude bolezni, posebej osebju ginekološkega oddelka
bolnišnice v Rakičanu ter Onkološkega inštituta v Ljubljani. Hvala g.
duhovniku za cerkveni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala
vsem, ki se je spominjate in se morda z lepo mislijo ustavite ob njenem
grobju.

Žalujoci: mož Koloman ter otroci Anica, Marija in Štefan z družinami

V življenju le skrb in delo si poznala,
sedaj od vsega tega trudna si zaspala,
odšla si tja, kjer ni bolečin,
nam pa pustila večen si spomin.

ZAHVALA

V 63. letu nas je zapustila draga žena,
mama in babica

Silva Šefer

iz Mlajinec 43

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in sorodni-
kom iz Žižkov in D. Bistrice, ki ste mi v najtežjih trenutkih stali
ob strani in pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali
vence, cvetje, sveče in za svete maše.
Posebna hvala za molitev g. župniku Hajdinjaku iz Martjanec.
Hvala tudi g. kaplanu iz Črenšovca za pogrebni obred.
Ohranite jo v lepem spominu.

Žižki, 22. 11. 1994

Žalujoci: mož Anton, sinovi Mirko, Tone, Silvo in hčerka Vera
z družinami ter vsi, ki smo te imeli radi

– kadar so najhujše boleti,
ko telo nam kloni niže,
tukrat se k Bogu duša povzdiguje,
kot bel oblak,
in mu je bliže, bliže ...
Alojz Gradnik

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila draga sestra in teta

častita sestra

Uršula – Avgušтина Györek

iz Dokležovja

Iskreno se zahvaljujemo g. škofu Smeju, dekanu in prodekanu,
g. župniku Riglerju in drugim župnikom.
Hvala tudi kolektivu doma oskrbovancev v Rakičanu, kolektivu
internega oddelka, pevcem za odpete žalostinke, g. Mariji za
ganljive poslovične besede in vsem, ki ste jo pospremili na njeni
zadnji poti, ji darovali vence, cvetje in za sv. maše.

Dokležovje, 19. 11. 1994

Vsi, ki smo jo imeli radi

Nekje v tebi je bil bila,
a zamahnil si z roko,
češ zmagal bom, močnejši sem,
pa vendar ni bilo tako.

ZAHVALA

V 71. letu nas je za vedno zapustil
mož, oče, dedek, pradedek in
brat

Ernest Kovač

iz Adrijanec

V tihi žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem, ki so ga v velikem številu in
s prelepim cvetjem spremljali na zadnji poti. Posebna
hvala vsem dobrim sosedom za nesebično pomoč. Hvala
g. duhovniku, pevcem, gasilcem, društvu ZB, kolekti-
voma Veletrgovine Potrošnik in Kompas.

Žalujoci: žena Ilonka, hčerki Edita in Vida z družinama
ter sestra Marija z družino

DEDJU

vnuki Drago z ženo Moniko, Mojca in Janek ter pravnu-
kinja Meiani

Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči,
nihče ne ve, kako v srcu me boli.
Spomin nate vsak dan prebuja se,
le-to si zaželim, na grob tvoj pohitim,
tam skupaj sva v nemi bolečini,
a z mano prelepi le spomin.

V SPOMIN

6. decembra so minila tri žalostna
leta, odkar me je zapustil dragi mož

Alojz Bežan

iz Gederovec

Čas ne bo nikoli zacelil rane zaradi tvoje smrti. Težko je pozabiti
tistega, ki ti je bil drag, še težje izgubiti za vedno, a najtežje se je
načrti živeti brez njega. Iskrena hvala vsem, ki stojite ob
njegovem grobu in prižigate sveče.

Žalujoca žena

ZAHVALA

V 68. letu nas je zapustil brez
slovesa

Karel Forjanič

iz Večeslavca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih
stali ob strani, darovali cvetje in za svete maše.

Posebna hvala župniku za pogrebni obred in pevcem za
odpete žalostinke.

Hvala pogrebniemu zavodu Banfi.
Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi najdražji

Jaz nočem, da bi svet spoznal
skrivnosti moje in bolesti,
kako sem ljubil, kaj prestal,
prepuščam sodbo Bogu in vesti.
/M. J. Lermontov/

ZAHVALA

Komaj v 46. letu nas je nepričakovano
zapustil dragi brat in stric

Janez Majcen

z Melince 113c

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, za
svete maše, nam pa izrekli sožalje.
Posebna hvala gospodu Janezu Sraki za ganljive besede slovesa in g.
župniku za pogrebni obred. Iskrena hvala tudi govornici Gizeli Majc za
poslovične besede ter pevcem za odpete žalostinke.
Hvala tudi njegovim prijateljem v Nemčiji, ki ste ga v zadnjih tednih
življenja obiskovali na kliniki v Göttingenu.
Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi

Evgen Sapač - Brzi in Geza Džuban - Džubadubidu se pripravata, kakšne nacionalnosti je bil žužek z imenom žužek v izdelku iz listnatega testa, ki ga je mladi Berden kupil še mlajšemu Berdenčiču v eni od klasičnih soboških pekarn in prinesel v redakcijo Vestnika na fotografiranje. Brzi trdi, da je žužek ameriški državljani, ki je pripotoval z uvoženim cenejšo pšenico, Džubadubidu pa vztraja pri mrčesovi avtohtonosti. »Poznam ga po krvni sliki, ker vem, kakšne doze strupov sem priporočal za njihovo uničevanje,« je izjavil.

Janko Halb - Capone in Feri Cipot - Metternich sta spisala knjigo z naslovom **Prekopi**. Knjiga je izšla pravkar in šteje kot predvolilno propagandno gradivo. V njej opisujeta, kako sta kanalizirala soboški denar v svoje nove matične občine.

Franc Horvat - Kalifornija Kid bo drugi krog volitev za moravskega župana - ki ga po njegovem ne bo - spremljal izza igralniške mize v Las Vegasu. »Zahod te države potrebuje svoj Hit in hočem na 'licu mesta' videti, kako reč deluje...«

Televizijska mreža CNN še vedno prenaša tekoči hrbet majice **Janija Kovača - Zatopeka** na newyorškem maratonu, na katerem so bili napisi soboških sponzorjev. Velik tek in še večji skok za sponzorje.

Po zadnji zmagi **Beltince** nad **Olimpijo** je skupina beltingovskih kandidatov za župane pri komisiji za lokalno samoupravo pri **Prekmurško-Preški republiki (PPR)** vložila zahtevo, da postanejo Beltinci mestna občina. Prezidij je že sklenil, da bo soboške mestne pravice prenesel na Beltince. Nova himna beltingovskih navijačev se začneja: »Stoji stoji Ljubljana, Ljubljana mala vas...«

Prezidij PPR je slovensko vlado v Ljubljani zaprosil, naj mu v imenu Velike Slovenije pomaga pri financiranju gradnje kulturnega doma za slovensko manjšino v novi občini **Lendava**. Stal bo nasproti kulturnega doma madžarske manjšine. »Ostali«, ki so večina v občini, bodo svoje kulturne potrebe opravljal v **Sakačevem** hotelu.

Psihiater in državni svetnik **Jože Magdič - Jungeselle** je sprejel ponudbo ministra za občine **Boštjana Kovačiča - Komunaleca** in bo vodil terapevtsko skupino, ki bo zdravila duševne motnje pri porazenih kandidatih in kandidatkah za župane. »Izvoljenim prve tedne po volitvah tako ali tako ne bo pomoči,« je rekel.

RESEDA NI KONJ

Radgonski mehurčki

Dobro jutro, dober dan in lep večer vam želim, moje volivke, oprostite, bralke teh vrstic. Poglejte, kako me je zaneslo! Pa kaj me ne bi, saj me z vseh strani bombardirajo z različnimi lepaki, plakati, letaki, smejočimi se in mišljajočimi in z osladnimi in tudi grobimi besedami. Pa kaj bi naštevale, saj same dobro veste, da ljube moje. Med poštnimi nabiralniki se je začel šibiti od raznih listov, na katerih je napisano toliko lepih besed, da mi je kar toplo pri srcu. Oprostite, bilo bi mi tople, če bi bilo vse to res in če posameznikov ne bi poročala (spoštovanih žensk je zelo malo na listah!). Mi smo postale, nam zaupajte, mi smo zveste, mi smo dobre volje, mi dajemo več, mi smo za boljši jutri, mi vse vemo (»blagor ubogim na umu«), mi vam objublamo nebesa, mi vam ne kažemo lune v mlaki... itd. itd. Če bi bili vsi tisti, ki to pišejo in objublajo, pošteni, bi spodaj odkrito napisali: »Dragi volivci in drage volivke! Ko bom izvoljen (bomo izvoljeni), bom pozabil na obljube in bom skrbel le za svojo rit.« (Oprostite, ampak tako je!).

Vsa čara posameznim kandidatkam - malo jih je in vse se da dariti. Vendar pa, ljube moje, je vam znano, kako bo vaš glas prišel na pravo mesto?! Za župana mi je jasno: izvoljen bo tisti, ki bo dobil več glasov, če ne v prvem, pa v drugem krogu. Ker vseh še ne poznam, ne vem, koga bom volila - vem samo to, koga zanesljivo ne bom volila. Še vedno nimam odgovora, ali

imajo vsi ti kandidati za župana občine Gornja Radgona JAJCA (naj mi ne zamerijo, če ta del moškega telesa preveč uporabljam - v »mehurčkih« seveda). Pa gledam te dolge razglase, če je med prihodnjimi župani in svetniki tudi kakšen zdravnik? Pa ni. Glej, glej, imamo pa med kandidati kar dva veterinarja. Prav gotovo sta poklicana, da to preverita - žal je premalo časa, kajti volitve so že v nedeljo. Poglej, poglej, pa ena »gospa doktor« je, ki pa pri tem delu verjetno ne bi bila uspešna, saj je priznana in dobra stomatologinja. Sicer pa ne bi bilo slabo pogledati našim kandidatom še zobe.

Ja, kdo bodo novi občinski svetniki, pa še radgonska policija ne ve. Poglejte meni so v Radgoni vsi eni narodnjaki, dva liberalca, trije ljudski, en krščanski, en demokrat in trije dobre volje. Pa jih je za nogometno moštvo! Pa kaj sedaj?! Na kateri listi je največ »mojih« kandidatov, te bom pač volila! Nekateri stranke »vesijo« svoje kandidate za župane kar na drevesa. NEKULTURNO. Ali to pomeni, da se človeštvo vrača v svojo davno, davno zgodovino, na drevo? Tako, ljube moje, na volitve bom šla, vendar že pred mašo, da ne bom poslušala političnih napotkov s priznanjem. In hvala stranki, ki me je prosila, »če lahko znova moj domači mir«.

V upanju, da nisem zmerila vašega domačega miru, vašo voljo in trdno odločeno Radgonska klepetulja

En TOTI IN TOTA iz Lotmerka

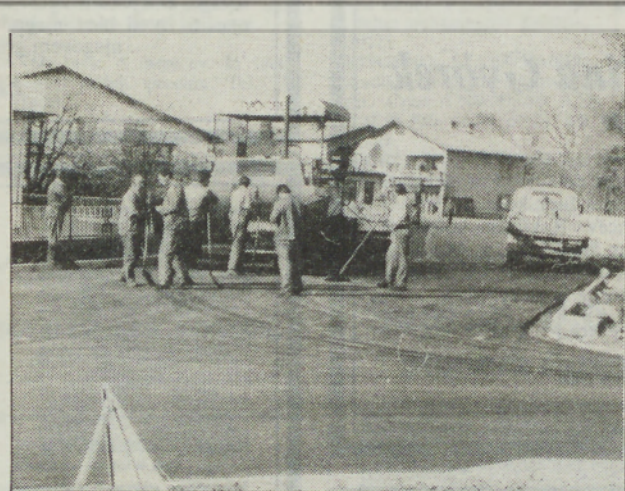
Tokrat nisva imela težkega dela, kaj »ototiti« v tej rubriki. Treba je bilo le malo pozorneje prebirati časopise in na dan je prišlo marsikaj zanimivega, o čemer ljudje govorijo tudi na ulici ali po gostilnah. Tako je v navzočnosti **TOTE** beseda nanesla na našega predsednika vlade **L. B.**, ki naj bi izjavil, tako je vsaj pisalo v prejšnjem Vestniku na 1. strani, da ne prenaša Prekmurcev, in sicer organsko. Večina Prekmurcev, ki so v službah ali živijo v **Lotmerki**, je razumela, kot da je to udar proti njim. Če jih namreč ne mara, si bo prizadeval, da bi se jih rešili. Toda naš predsednik prav gotovo ni mislil tako hudo. Samo Prekmurcev organsko (s svojimi organi) ne

mara, do Prekmurca pa ni izrazil kakšnih posebnih zadržkov. Zadeva torej, kot kaže, sploh ni problematična, ampak povsem naravna. Tudi **TOTI** organsko ne prenaša Prekmurcev.

Prejšnji petek je eden od naju mimogrede srečal tudi **Z. Z. iz Lotmerka**. Imel je ovoj okoli očesa, pa naju je zanimalo, če se mu je morebiti kaj hudega zgodilo na seji občinske skupščine, ki je bila dan poprej. No, kot sva lahko razbrala iz poročila, ki je bilo objavljeno v Večeru, mu tamkaj niso skrivili niti lasu, čeprav so se zelo »prerekali«. Toda **J. R.** je zapisal, da je bil napad usmerjen predvsem proti tistemu, ki ga ni bilo na seji, to

je lastniku zasebnega podjetja **INPO** in njegovi kompaniji. Če je to tudi »lep primer ljutomerske mafije«, pa si midva nikakor ne upava trditi. Veva namreč, da gre za nekatere priznane in sposobne strokovnjake. Če jim bo uspelo, da bodo občini vrnilo namesto 20.000 nemških mark le četrtino tega zneska, potem jim je treba pripisati tudi precejšnjo poslovno iznajdljivost.

Piše tudi, da je bil na omenjeni seji še govor o »kar čednih vsotah«, ki so jih za nazaj dobili zaposleni v občinski upravi, in višjih plačah za naprej, vendar občina naj ne bi bila za to nič kriva. Najlažje se je pač izgovarjati na državo.

UREDITEV GREGORČIČEVE ULICE PRED KONCEM - Z asfaltiranjem dela Gregorčičeve ob križišču z zelo prometno Cankarjevo ulico, kar so zaupali delavcem Pomgrada-Nizkogradenj, je ta velika nalozba, ki naj bi prispevala k večji prometni varnosti ob bližnji tretji osemletki, pred koncem. Ljudje pa najbolj nestrno pričakujejo semafor, ki ga je obljubila Republiška uprava za ceste. Besedilo in fotografija: M. JERŠE

Melioracije še na 2,1 hektarja

Kmetijska svetovalna služba za Pomurje je predlagala uvedbo agromelioracijskega postopka v katastrskih občinah **Križevci, Ivanjševci in Pečarovi**. Agromelioracija zemljišč bo izvedena skladno s programom kmetijske svetovalne službe in Kmetijskega zavoda Maribor. Agromeliorirana zemljišča bodo omogočila intenzivno sadjarsko pridelavo. Skupna površina znaša 2,1 hektarja, dela pa naj bi bila predvidoma končana do konca letošnjega leta.

MJ

Lendavski pereci

Ker nisem ne kandidat za župana in ne kandidat za svetnika (tudi ne za nebeškega svetnika), me vsa ta predvolilna besedovanja niso vznemirjala. Samokritično pa naj povem, da bi povsem drugače ravnal, če bi kandidiral, saj bi bilo potem precej odvisno, ali bom zmagal ali ne, predvsem od mene samega. Zgled za to so sedanji kandidati, ki so se »dali naslikati«, imajo svoje privlačne (besedne) programe in tako naprej, s čimer žele pridobiti volivce. Na volitve pa vseeno moram iti, če hočem ostati dober krščan, k temu me obvezuje nadškofova poslanica.

Gospod metropolit namreč piše, da smo za obstoj in razvoj demokratične družbe odgovorni vsi. Kdor bi mislil (in jaz, grešnik, sem bil med takimi, naj mi bo oproščeno!), da z volilno neudeležbo izraža svoj državljanski protest, ki se (po škofem prepričanju) motil in bi ravnal v nasprotju s temeljnim načelom družbenega nauka Cerkve, ki je skrb za skupno dobro... To pa še zdaleč ni vse, na kar sem, grešnik, pozabljal, kajti vedeti bi moral za pomen pametne in trezne izbire kandidatov oziroma list strank. Gospod nadškof poučuje, da je dolžnost vsakega volivca, da se o kandidatih dobro informira ter upošteva ne samo njihov program, ampak tudi njihovo dosedanje ravnanje. Da odločitev ne bi bila kar tako, je krščanska dolžnost, da molimo k Svetemu duhu za pravo modrost in pametno odločitev.

V nedeljo torej moram na volitve. Na samo odločanje se moram pripraviti; že doma skleniti, katerega od (samo)kandidiranih županov ali županij bom volil oziroma katere strankarske kandidate bom podprl, da bodo potem svetniki oziroma svetniki. Če ne bi ravnal tako, kot bom vnaprej sklenil, bi me morda kateri od članov volilne komisije (plačanec, sram naj ga bo!) s šilcem pelinkovca pooskusil podkupiti. Ker se pičaje pač ne gre braniti, bi jo zavrnil, potem pa bi imel moralno obveznost voliti »določenega« kandidata oziroma »pravo« listo. Ne bo vam uspelo, jaz sem pokončen mož. Volil bom tistega oziroma tisto, ki ga po poznam. Sem pa v veliki dilemi: poznam pa vse kandidate, le katerega naj potem volim?

Škoda, da se nisem vključil v priprave na volitve. Tedaj bi zahteval, da se kandidati za župane predstavijo s svojimi zakonskimi tovariši (vidite, tovariši le ne moremo povsod zamenjati z gospodom), v skrajni sili lahko tudi z ljubicami, kot se sicer gredo predvolilni boj v Ameriki (v »Ameriko« ni vendarle želimo!). Mislite, da bi Clinton zmagal, če ne bi imel svoje Hillary? No, postopoma se bomo pravil igre navadili, bodi pa ta ugotovitev kazipot na poznejših predvolilnih shodih. Nekaj dni, ki so še pred menoj, bom skušal kaj več zvedeti o županovih ženah, potem pa se bom odločil. Sveti duh, razsvetli mi pamet!

NACI

Turnišče: cene pujskov

Ponudba pujskov na sejmu v Turnišču je bila minuli četrtek najskromnejša v zadnjih tednih. Tokrat so rejci ponujali le 22 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Za par je bilo potrebno odšteti od 9.000 do 13.000 tolarjev, lastnike pa so zamenjale vse živali. Sejem se začel ob 7. uri, prodajalci pa morajo imeti potne liste za živali, ki jih prodajajo.

LJUTOMER - Govorilo se je, da nekateri najemniki poslovnih prostorov v Mestni hiši niso poravnali najemnin, in to še za čas, preden so se morali začasno izseliti zaradi obnavljanja Mestne hiše. Na občini so ugotovili, da je to celo res, vendar pa izterjava dolgov ni problematična, saj bo preselitev v obnovljene prostore možna šele na podlagi plačanih zapadlih obveznosti. To

je posebej urejeno tudi v pogodbah, ki so jih najemniki sklenili z upraviteljem stavbe, to je Komunalno-stanovanjskim podjetjem Ljutomer. Veliko več prihodka je izgubljeno v primerih, ko posamezniki fizične ali pravne osebe uporabljajo javne površine, za katere niso sklenjene nobene pogodbe in ni pravne podlage, da bi jih izterjali.

(J. G.)

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne 28. novembra 1994, tečaj velja od 29. 11. 1994 od 00.00.
Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 29. novembra 1994 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.153,1116	1.089,00	1.125,00
Francija	100	2.363,7774	2.268,00	2.312,00
Nemčija	100	8.117,6462	7.875,00	7.995,00
Italija	100	7,8416	7,45	7,60
Švica	100	9.578,6602	9.205,00	9.410,00
ZDA	1	127,0087	122,00	124,10

Obročno nenamensko varčevanje

je oblika postopnega mesečnega varčevanja, ki je namenjeno varčevalcem, ki imajo vsaj povprečne mesečne dohodek. Gre za nepreklicno varčevanje z mesečnimi pologi v enakih ali neenakih zneskih za dobo najmanj 1 leto in največ 3 let. Varčevalec na svoj varčevalni račun mesečno polaga najmanj 100 DEM v tolaški protivednosti. Evidenca vplačil je tako razvidna iz varčevalne knjižice. Skrb za plačilo posameznih plogov lahko varčevalec prepusti banki s pooblastilom banki za plačevanje mesečnih plogov s TR. Obrestne mere so ugodne, saj varčevalcu, ki se je odločil za varčevalno dobo, na primer 1-letno, banka prizna obresti v višini 6-mesečnega depozita, kar pomeni, da varčevalec prejme obrest, kot da bi 1/2 privarčevanega zneska vložil takoj, ne pa v šestih mesečnih obrokih.

Cene sadja in zelenjave

	Tržnica Murska Sobota	Tržnica Gornja Radgona	Ljutomer
Jabolka	50-70	60	50
Pomaranče	120	130	139
Mandarine	150	180	140
Limone	180	240	150
Banane	120	120	130
Grozdje	240	200	240
Krompir	40	40	40
Solata	190	180	160
Cebula	90	80	100
Zelje	70	35	30
Rdeče zelje	120	100	80
Česen	300	300	320
Paradižnik	280	300	300
Paprika	240	300	—
Orehi	1.100	—	—

S.O.S. Company Veščica d.o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Veščica 4e, tel.: 069/23 507, fax: 31 576

Cene rabljenih avtomobilov

Na sejmišču pri soboškem Agroservisu so minulo nedeljo ponujali 69 rabljenih vozil, lastnike pa jih je tokrat zamenjalo pet.

Znamka avtomobila	Letnik	Prevož. km	Cena
Jugo 55	1988	52.000	4.000 DEM
Golf J	1984	130.000	3.800 DEM
Jugo 45	1986	73.000	1.700 DEM
Ford Escort 1,3	1983	79.000	6.000 DEM
Zastava 101	1985	101.000	2.000 DEM
Citroen AX	1993	18.000	11.500 DEM
BMW 325i	1986	104.000	17.000 DEM
Lada Samara	1993	7.500	10.000 DEM
Ford Sierra 1,3	1987	32.000	1.000.000 SIT
Opel Astra	1992	28.000	18.000 DEM
Renault Clio 1,4	1991	27.000	14.800 DEM
Ford Orion CLX 1,6	1990	73.000	16.500 DEM
Fiat Uno 45	1992	29.000	10.700 DEM
Opel Kadett 1,3	1985	98.000	6.000 DEM
BMW 316	1987	61.000	14.000 DEM